

Edm. John Senkler

from my friend and
former pupil

Geo. Copeman
Clare Hall
Feb. 24. 1845. Camb.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΩΝ.

EURIPIDIS ION.

NOTIS

PORSONI, BURNEII, MUSGRAVII, BARNESII, BECKII,

ALIORUMQUE ILLUSTRATA.

GLASGUÆ:

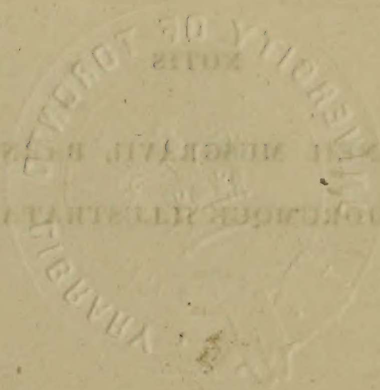
EXCUDEBANT ANDREAS ET JACOBUS DUNCAN,

Academiæ Typographi.

VENEUNT APUD RICARDUM PRIESTLEY,

LONDINI.

1820.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΩΝ.

‘ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΙΩΝΟΣ.

ARGUMENTUM BECKII.

ΚΡΕ'ΟΥΣΑΝ, τὴν 'Ερεχθέως, 'Απόλλων φθείρας, ἔγκυον ἐποίησεν ἐν 'Αθήναις· ἡ δὲ τὸ γεννηθὲν ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν ἐξέθηκε, τὸν αὐτὸν τόπον καὶ τοῦ ἀδικήματος καὶ τῆς λοχείας μάρτυρα λαβοῦσα. τὸ μὲν οὖν βρέφος ‘Ερμῆς ἀνελόμενος, εἰς Δελφοὺς ἤνεγκεν. εὑροῦσα δ' ἡ προφῆτις, ἀνέθρεψε. τὴν Κρέουσαν δὲ Ξοῦθος ἔγημε· συμμαχήσας γὰρ 'Αθηναίοις, κατὰ τῶν ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκωδοντιδῶν, τὴν βασιλείαν καὶ τὸν τῆς προειρημένης γάμον ἔλαβε δῶρον. τούτῳ μὲν οὖν οὐκ ἄλλος παῖς ἐγένετο. τὸν δ' ἐκτραφέντα ὑπὸ τῆς προφήτιδος, οἱ Δελφοὶ νεωκόρον ἐποίησαν. ὁ δὲ ἀγνοῶν, ἐδούλευσε τῷ πατρί. 'Απόλλων δὲ χρησομένῳ τῷ Ξούθῳ περὶ παιδογονίας, δῶρον ἔδωκε τὸν αὐτοῦ καὶ τῆς Κρεούσης, ῎Ιωνα καλούμενον, τὸν πρὶν αὐτῷ δουλεύσαντα. ‘Η μὲν μήτηρ ἀγνοοῦσα, ἐπιβουλεύει τῷ παιδὶ αὐτῆς· καταληφθεῖσα δὲ, θανατοῦσθαι κατὰ τὸν νόμον ἤμελλεν. 'Ενταῦθα δὲ ἀναγνωρισμοῦ γενομένου, ἡδέως τὸ Δρᾶμα ἀποτελεῖται. ‘Η σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Δελφοῖς.

CREUSAM, Erechthei filiam, Apollo vitians, gravidam fecit Athenis: illa vero partum sub arcem exposuit, eundem locum et delicti et partus testem accipiens. Infantem igitur Mercurius auferens, Delphos tulit: inveniens illum prophetissa educavit: Creusam autem Xuthus duxit uxorem. Qui cum in bello contra Chalcodontidas, principes Eubœæ, opem tulisset Atheniensibus, dono ab illis accepit et regnum et prædictæ nuptias. Huic igitur alius filius non fuit: hunc vero, educatum a sacerdote, Delphi æditunm fecerunt. Qui ignorans servivit suo patri. Apollo itaque Oraculum consulenti Xutho de liberis obtinendis, donum dedit suum et Creusæ filium, Ionem vocatum, illi prius famulantem. Mater itaque per ignorantiam suo filio insidias struit. At deprehensa ex lege morte erat afficienda. Hic vero mutua agnitione facta, suaviter Fabula clauditur. Scena hujus Fabulæ in Delphis fingitur.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ʽΕΡΜΗΣ.	MERCURIUS.
ΙΩΝ.	ION.
ΧΟΡΟΣ Θεραπαινίδων Κρεούσης.	CHORUS *ex Creusæ* Ancillis.
ΚΡΕΟΥΣΑ.	CREUSA.
ΞΟΥΘΟΣ.	XUTHUS.
ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ, ἢ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.	SENEX, sive PÆDAGOGUS.
ΘΕΡΑΠΩΝ ΚΡΕΟΥΣΗΣ.	FAMULUS CREUSÆ.
ΠΥΘΙΑ, ἤτοι ΠΡΟΦΗΤΙΣ.	PYTHIA, seu VATES.
ΑΘΗΝΑ.	MINERVA.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΩΝ.

ARGUMENTUM ACTUS PRIMI.

Mercurius, prologum agens, argumentum totius Fabulæ proponit, Apollinem nimirum ex Erechthei filia, Creusa, filium Ionem genuisse, quem a matre expositum ipse Mercurius ad Delphos portaverat educandum. Creusam interea cum Athenarum regno Xutho ob bellicas virtutes traditam, qui cum liberis careret, una cum uxore oraculum consulturus jam Delphis aderat, cui Apollo filium Ionem erat mox daturus. Ion, in scenam progressus, studium suum ac ministerium in templo commemorat, Apollinem interim faustis precationibus et hymnis prosequens. Chorus famularum Creusæ miratur augustam structuram et elegantes picturas Delphici templi; Ione eas speciatim explicante. Colloquium Creusæ et Ionis, in quo hujus ingenua simplicitas, illius justæ, at tectæ, querelæ in Apollinem apparent. Xuthus, e Trophonii specu reversus, uxorem salutat, quidque ipse egerit, et quid illam velit agere, exponit. Ion, adhuc verborum Creusæ memor, cum Apolline expostulat nonnihil; ægre ferens, Diis probra imputari. Chorus Deos orat, ut fausta dominis reddi velint responsa, et Erechthei genus propagare dignentur, cujus spes omnis in unica jam Creusa posita videbatur. Hinc liberorum procreationem laudat, quorum fructum extollit. Panem et Nymphas Atticas de injuria Creusæ ab Apolline illata testatur.

ἙΡΜΗΣ.

Ἄτλας, ὁ χαλκέοισι νώτοις οὐρανὸν,

MERCURIUS.

Atlas ille ferreis humeris cœlum,

Omnis tragœdia religionem spirat cum gravitate et dulcedine; omnia ita comparata sunt, ut major quædam existat solennitas.* Delphicum templum poëta sistit tale, quale ipsius ætate fuit. Fuit autem tum quintum, hoc est, quinta vice restitutum templum, a. 548. a Chr. Magna sacerdotum, sacrificulorum et vatum fuit ibi copia, major etiam virorum et feminarum ministerio templi occupatarum. Ad introitum sanctuarii habitabat custos thesaurorum dei, quam personam Ioni tribuit Mercurius. Ipse situs urbis, quæ rupibus undique erat cincta, ad ejus majestatem aliquid contulit, certe effecit, ut thesauri ibi reconderentur. Antiquissimis temporibus non nisi semel quotannis responsa dabantur, tum semel singulis mensibus et certis quibusdam ritibus. Constituebatur denique sorte dies, quo iis responderetur, quibus inopia adire templum non permitteret. Eum diem legit poëta, id quod unitatem temporis adjuvit. Actio est implicita et agnitionem atque peripetiam egregiam exhibet. Quod Xuthus ipse lætatur de commerico, quod Mercurio fuerit cum ipsius uxore, id erat ex sensibus veterum judicandum. In Oreste Menelaus Tyndaro honoris causa dicit, Jovem cum ipso lectum esse parti-

* Tit. citatur Stob. Grot. 74. p. 325. ubi Iphigenia in margine. Errorem correxit Grotius ipse in Excerpt. p. 332. In margine Tit. xciii. p. 376. Ione legitur, ubi locus est Inûs; cujus fab. nomen additur in Tit. x. p. 70. Citat. Tit. xcviii. p. 409. omisso fab. nomine. Ione legendum etiam pro Inone, Grotii monitu, Excerpt. p. 332. in marg. p. 468. Tit. cxiv. Locus est v. 730.

Θεῶν παλαιὸν οἶκον, ἐκτρίβων, θεῶν
Μιᾶς ἔφυσε Μαῖαν, ἥ μ' ἐγείνατο
Ἑρμῆν, μεγίστῳ Ζηνὶ δαιμόνων λάτριν.
Ἥκω δὲ Δελφῶν τήνδε γῆν, ἵν' ὀμφαλὸν
Μέσον καθίζων Φοῖβος ὑμνῳδεῖ βροτοῖς,
Τά τ' ὄντα καὶ μέλλοντα θεσπίζων ἀεί.
Ἔστιν γὰρ οὐκ ἄσημος Ἑλλήνων πόλις,
Τῆς χρυσολόγχου Παλλάδος κεκλημένη,
Οὗ παῖδ' Ἐρεχθέως Φοῖβος ἔζευξεν γάμοις
Βίᾳ Κρέουσαν, ἔνθα προσβόῤῥους πέτρας

Deorum antiquam domum, terens, *ex* Dearum
Una genuit Maiam, quæ me genuit
Mercurium, maximo Jovi Deorum nuncium.
Venio autem *in* hanc Delphorum terram, ubi umbilicum
Supra medium sedens Phœbus canit hominibus
Præsentia et futura vaticinans semper.
Est enim non obscura Græcorum civitas
Ab auream-hastam-gerente Pallade vocata,
Ubi filiam Erechthei Phœbus nuptiis *sibi* junxit
Creusam per vim, quo loco septentrionalia saxa,

tum. In Hercule Fur. Amphitryo simili de caussa gloriatur. Comparationem Jovis cum Racinii Athalia instituit accuratam et doctam Prevostus, T. IX. p. 160. ss. *Beck.*

1. Ἄ. ὁ νώτοις χαλκέοισιν οὐρανόν,] Conf. de pausa hujus versus R. P. in Hecub. 347. et in Præf. p. clxxii. *Burn.*

Ἄτλας ὁ χαλκέοισι νώτοις οὐρανὸν,] Omnes omnium poëtarum loci sunt pleni hujus Fabulæ, de Atlante Cœlum humeris sustinente. Homer. Od. α'. v. 53. —ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς Μακρὰς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν. Ovid. Metam. Lib. IV. Fab. 7. *Quantus erat, mons factus Atlas: Nam barba Comæque in sylvas abeunt; juga sunt humerique manusque; Quod caput ante fuit, summo est in monte cacumen: Ossa lapis fiunt. Tum partes altus in omnes Crevit in immensum (sic, Dii, statuistis) et omne Cum tot sideribus cœlum requievit in illo.* Vid. Natal. Com. Mytholog. Lib. IV. c. 7. Apollodorus Biblioth. Lib. I. c. 2. §. 3. Ἰαπετοῦ δὲ καὶ Ἀσίας τῆς Ὠκεανοῦ, Ἄτλας, ὃς ἔχει τοῖς ὤμοις τὸν οὐρανόν. *Barnes.*

2. ἐκτρίβων,] Οὕτως ἄτριπτος ὁ Χαλκεόνωτος Ἄτλας, ὥστε μᾶλλον τὸν οὐρανὸν, ἢ τοὺς ὤμους, ἐκτρίβειν ἐν τῷ ἀνέχειν αὐτόν. *Barnes.*

παλαιὸν] MS. E. παλαιῶν. Vox ἐκτρίβων, interprete Barnesio, indicat, Atlantis dorsum adeo durum fuisse, ut cœlum potius attereret, quam ab eo vel minimum attereretur. *Musg.*

Citat Eustath. in Dionys. 229. * *Burn.*

3. Μιᾶς] i. e. Pleiones. Apollod. Lib. III. c. 10. sect. I. *Musg.*

Μιᾶς] Θεῶν μιᾶς ex una aliqua dearum; hujus nomen erat Pleione, Oceani et Tethyos filia, uxor Atlantis, ex qua septem Pleiadas ille suscepit, Steropen a Marte compressam, Alcyonen et Celæno, a Neptuno, Electram et Taygetam, a Jove, ut et Maiam, ex qua Mercurium genuit. Septima autem, Merope dicta, Sisypho nupsit. *Barnes.*

4. λάτριν.] Ita MSS. E. G. Ed. Ald. λάτρην, ut superscriptum habet MS. G. *Musg.*

5. Citat Eustath. in Dionys. 1181. *Burn.*

ὀμφαλὸν] Vid. infra ad v. 223. *Barnes.*

Παλλάδος ὑπ' ὄχθῳ τῆς Ἀθηναίων χθονὸς
Μακρὰς καλοῦσι γῆς ἄνακτες Ἀτθίδος.
Ἀγνὼς δὲ πατρὶ, — τῷ θεῷ γὰρ ἦν φίλον, —
Γαστρὸς διήνεγκ' ὄγκον· ὡς δ' ἦλθεν χρόνος,
Τεκοῦσ' ἐν οἴκοις παῖδ', ἀπήνεγκεν βρέφος
Ἐς ταὐτὸν ἄντρον, οὗπερ εὐνάσθη θεῷ,
Κρέουσα, κἀκτίθησιν ὡς θανούμενον
Κοίλης ἐν ἀντίπηγος εὐτρόχῳ κύκλῳ,
Προγόνων νόμον σῴζουσα τοῦ τε γηγενοῦς
Ἐριχθονίου· κείνῳ γὰρ ἡ Διὸς κόρη

Palladis sub arce Atheniensium tutricis,
Macras vocant domini terræ Atticæ.
Inscio vero patre, sic enim deo placuit,
Tulit onus ventris: postquam vero tempus venit,
Pariens domi puerum, absportavit infantem
In idem antrum, ubi concubuit cum deo,
Creusa, et exponit ut moriturum
In rotundo orbe cavæ cistæ,
Majorum morem servans, et terrigenæ
Erichthonii. Illi enim Jovis filia

8. Ἔστιν γὰρ οὐκ ἄσημος] Vid. Joh. Meursii Athen. Attic. Lib. II. c. 5. fol. 102. *Barnes.*

9. χρυσολόγχȣ] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. χρυσολόχου. *Musg.*

11. προσβόῤῥους πέτρας] Olim προσβόρους male: nam a βορέης, βορέας, βοῤῥᾶς, unde adject. βόρεος, βόρειος, βορήϊος, et βορειὰς ἡ, et βορεῆτις Dionys. hinc προσβόρεος, προσβόρειος, et πρόσβοῤῥος. Sic κατάβοῤῥος Aristot. Sic infra v. 937. Πρόσβοῤῥον ἄντρον. *Barnes.*

12. χθονὸς] Quo referri in constructione possit hæc vox, non facile dixeris. Si enim sequitur προσβόῤῥους, falsa est, quæ inde existit, sententia: *Rupes Macras ab agro Atheniensi versus Boream sitas esse.* Urbem enim ipsam attingebant, quæ in Australi parte regionis sita erat. Lego igitur: τῆς Ἀθηναίων πρόμου. *Sub arce Palladis, Atheniensium propugnatricis.* Ἀθηναίων πρόμοι habetur Troad. v. 31. *Musg.*

13. Μακρὰς καλοῦσι] Πέτρας huc referendum, quod præcessit. Sic infra v. 936. Οἶσθα Κεκροπίας πέτρας, πρόσβοῤῥον ἄντρον, ἃς Μακρὰς αἰκλήσκομεν. Πέτραι δὲ Μακραὶ καλούμεναι ὑπὸ τῇ Ἀκροπόλει εἰσὶν, ἔνθα σπήλαιον τοῦ Πανὸς, καὶ ἄδυτα αὐτοῦ, καὶ βωμός. Ut infra v. 497. et 937. Ἐν δὲ τῇ κορυφῇ τοῦ Θεάτρου τὸ σπήλαιον τοῦτο· Κρεούσῃ δὲ, θυγατρὶ Ἐρεχθέως, Ἀπόλλωνα ἐνταῦθα συγγενέσθαι νομίζουσι, Pausania testante. *Barnes.*

15. ὄγκον·] Emendatio est H. Steph. Ed. Ald. οἶκον. *Musg.*

16. Confer Phœn. v. 22. ubi παῖδα et βρέφος itidem in eodem versu occurrunt. *Musg.*

17. Reisk. scribit οὗ παρευνάσθη, *ubi accubuit deo. Beck.*

19. ἀντίπηγος] Hesychius per κίστην et κιβωτὸν explicat. Rotundum fuisse ex hoc versu liquet, viminibus contextum ex v. 37. Ovid. Metam. II. v. 554. *Musg.*

Κοίλης ἀντίπηγος] Ἀντίπηξ, κίστη, κιβωτός· Εὐριπίδης Ἴωνι, ἤγουν ἀγγεῖον, ex Hesychio, qui hunc locum respicit.

20. σώζουσα] Morem patrium servabat, non quod arculæ tali incluserit, sed quod serpentum effigies collo ejus circumdederit: confer v. 1430. *Musg.*

Φρουρὼ παραζεύξασα φυλακὰς σώματος
Δισσὼ δράκοντε, παρθένοις Ἀγραυλίσι
Δίδωσι σώζειν. ὅθεν Ἐρεχθείδαις ἐκεῖ
Νόμος τίς ἐστιν, ὄφεσιν ἐν χρυσηλάτοις
Τρέφειν τέκν᾽. ἀλλ᾽ ἣν εἶχε παρθένος χλιδὴν,
Τέκνῳ προσάψασ᾽ ἔλιπεν, ὡς θανουμένῳ.
Καί μ᾽ ὢν ἀδελφὸς Φοῖβος αἰτεῖται τάδε·
Ὦ σύγγον᾽, ἐλθὼν λαὸν εἰς αὐτόχθονα

Custodes cum adjunxisset, corporis tutamina,
Duos dracones, Agrauli natis
Dedit servandum. Unde Erechthidis illic
Mos quidam est in serpentibus auratis
Alere liberos. Sed ea, quæ habebat virgo ornamenta,
Filio appendens reliquit, tanquam morituro.
Ibi me Phœbus frater hæc rogat:
O frater, profectus ad indigenam populum

22. Φρουρὼ παραζεύξασα φυλακὰς σώματος] Isto modo in proclivi est corrigere pro vulgato φύλακας. Ita scilicet et orationis tenor, et Porsoni regula simul servantur. *Maltby.*

Φρουρὼ] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. φρουρῷ, cum iota subscripto. *Musg.*

23. παρθένοις Ἀγραυλίσι] *Agrauli filiabus.* Erat Agraulos Cecropis uxor (Apollodor. Lib. III. c. 13. sect. 2.) filiasque habuit, satis ex Ovidio notas, Aglauron, Hersen, Pandroson: confer v. 499. Per eam jurabant Atticæ mulieres: Aristoph. Thesm. v. 540. Confundunt cum filia Aglauro multi, etiam Veteres, nominatim Ulpianus ad Demosthen. de falsa Legatione, p. 264. Ed. Morell. et Hesychius v. Ἄγλαυρος. Vide et Porphyrium περὶ Ἀποχῆς, Lib. II. sect. 54. *Musg.*

παρθένοις Ἀγλαυρίσι] Olim ἀγραυλίσι legebatur, et exponebatur campestribus, nullo sensu; quare ex historia corrigo. Cecropis filiæ erant Herse, Pandrosos et Aglauros; quibus Minerva commisit Erichthonium, filium suum et Vulcani, in cista inter duos serpentes repositum. Vid. quæ nos infra ad v. 1426. Quin et mater illarum, Cecropis uxor, dicta erat Aglauros; Apollodor. Biblioth. I. c. 13. §. 2. Κέκροψ δὲ γήμας τὴν Ἀκταίου κόρην, Ἄγραυλον, etc. lego Ἄγλαυρον. Porphyrius περὶ Ἀποχῆς, Lib. II. §. 54. *In urbe, quæ nunc* Salamis, *olim vero* Coronis *dicta, mense secundum* Cyprios *Aphrodisio, mactabatur Homo* Agraulo (l. *Aglauro,*) filiæ *Cecropis* et *Agraulidis* (l. *Aglauridis*) *Nymphæ.* Hinc poëta tres sorores, ex matre, quæ erat Aglauris nympha, Ἀγλαυρίδας παρθένους vocat. Sic infra, v. 496. Ἀγραύλου κόραι τρίγονοι, ubi Ἀγλαύρου legendum, vel transpositio est admittenda. Vide Ovid. Metamorph. Lib. II. Fab. 12. Pausan. Attic. fol. 16. lin. 5. Herodot. Lib. VIII. c. 53. Johann. Meursii Cecropiæ, c. 28. ubi tamen Ἄγραυλος pro Ἄγλαυρος perperam scribitur. Hesychius: Ἄγλαυρος, θυγάτηρ Κέκροπος· παρὰ δὲ Ἀττικοῖς καὶ ὀμνύουσι κατ᾽ αὐτῆς· ἦν δὲ ἱέρεια τῆς Ἀθηνᾶς. *Barnes.*

24. ss. ὅθεν Ἐρεχθείδαις ἔτι Νόμος τίς ἐστιν, ὄφεσιν ἐν χρυσηλάτοις Τρέφειν τέκνα.] Ex hoc loco evidentissime apparet, morem fuisse Atheniensibus, ut nobilium, præsertim Erechthidarum, infantes aureis serpentibus involuti nutrirentur; quod infra apertius demonstratur, v. 1426. Δράκοντες ἀρχαῖόν τι παγχρύσῳ γένυ Δώρημ᾽ Ἀθάνας, ἢ τέκν᾽ ἐντρέφειν λέγει. Quæ res, haud scio, an ulli criticorum sit observata. *Barnes.*

29. s. λαὸν εἰς αὐτόχθονα Κλεινῶν Ἀθηνῶν,] Quod ad Heraclid. v. 69. et v. 827. polliciti sumus, ad hunc locum venientes, de

Κλεινῶν Ἀθηνῶν, — οἶσθα γὰρ θεᾶς πτόλιν, —
Λαβὼν βρέφος νεογνὸν ἐκ κοίλης πέτρας
Αὐτῷ σὺν ἄγγει σπαργάνοισί θ', οἷς ἔχει,
Ἔνεγκ' ἀδελφῷ τἀμὰ πρὸς χρηστήρια,
Καὶ θὲς πρὸς αὐταῖς εἰσόδοις δόμων ἐμῶν.
Τὰ δ' ἄλλ', — ἐμὸς γάρ ἐστιν, ὡς εἰδῇς, ὁ παῖς, —
Ἡμῖν μελήσει. Λοξίᾳ δ' ἐγὼ χάριν
Πράσσων ἀδελφῷ πλεκτὸν ἐξάρας κύτος

Inclytarum Athenarum, nôsti enim, Deæ urbem,
Accipiens infantem recens natum cava petra
Cum ipso vase et fasciis, quas habet,
Portato *mihi* fratri *tuo* ad mea oracula,
Et ponito in ipso introitu mearum ædium.
Reliqua vero, (hic enim puer meus est, ut scias)
Mihi erunt curæ. Apollini vero beneficium ego
Præstans fratri, contextum calathum tollens

Atheniensium antiquitate nonnihil disserere, id nos jam paucis absolvemus. Quare, quod præ cæteris Græciæ urbibus antiquitate valeant, id ex plurimis auctoribus probat doctissimus Johannes Meursius Libelli sui de Fortuna Atheniensium primo capite, quod denique ex suo solo orti sint, ideoque αὐτόχθονες et γηγενεῖς dicti, unde insigne habebant auream Cicadam, utpote quæ ex terra et ipsa sit orta, idem loco prædicto ex omne genus auctoribus probat. Hinc Aristoph. Equites, fol. 256. Ὅδ' ἐκεῖνος ὁρᾷν τεττιγοφόρος, ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρός. Idem, Nubib. fol. 109. Καὶ τεττίγων ἀνάμεστα] Scholiast. ἐπειδὴ οἱ παλαιοὶ (Ἀθηναῖοι) κατὰ τὴν ἀναπλοκὴν τῶν τριχῶν χρυσῷ ἐχρῶντο τέττιγι, τεκμήριον, ὅτι αὐτόχθονες ἦσαν οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς οἱ τέττιγες. Vid. plura ibid. Item adagium, *Terræ filius*, etiam Isocratem in Panegyrico et Panathenaico. *Barnes.*

29. ss. Ὦ σύγγον' ἐλθὼν λαὸν εἰς αὐτόχθονα
κλεινῶν Ἀθηνῶν, οἶσθα γὰρ θεᾶς πόλιν
λαβὼν βρέφος νεόγνον ἐκ κοίλης πέτρας
αὐτῷ σὺν ἄγγει, σπαργάνοισί θ' οἷς ἔχει
ἔνεγκ' ἈΔΕΛΦΩι τἀμὰ πρὸς χρηστήρια.

Quamvis non ignorem substantiva pronominum loco eleganter adhiberi, et proinde verbum ἀδελφῷ per μοὶ explicari posse, suspicionem tamen de sinceritate hujus lectionis excitant, quæ adduntur τἀμὰ πρὸς χρηστήρια. Quis enim, quæso, ferat sic loquentem: *Tolle infantem fratrique tuo* (pr. mihi) *transfer in templum meum.* Emendandum itaque ni fallor:

ἔνεγκε ΔΕΛΦΟΥΣ τἀμὰ πρὸς χρηστήρια.

et sic Argumenti Auctor, qui sic habet: Τὸ μὲν οὖν βρέφος ὁ Ἑρμῆς ἀνελόμενος εἰς Δελφοὺς ἤνεγκεν. *Jacobs.*

31. νεογνὸν] Νεόγονον, νεωστὶ γεννηθέντα. *Barnes.*

32. σπαργάνοισί θ', οἷς ἔχει,] Pro ἃ ἔχει. Relativum sequitur sui antecedentis Casum, ut sæpe observare licet. Est vero Atticus usus; ut χρῶμαι Βιβλίοις, οἷς ἔχω. Sed vulgares grammaticæ hanc regulam norunt. *Barnes.*

33. Reisk. emendat: ἔνεγκε Δελφῶν τἀμὰ, *adfer ad fatidicum meum templum, quod Delphis est.* *Beck.*

36. Λοξίᾳ] De voce Λοξίας vid. quæ nos ad Iphigen. Taur. v. 1014. *Barnes.*

37. κύτος] Ed. Ald. σκύτος et hic et v. 39. Sed errorem correxit Stephanus ex MSS. *Musg.*

πλεκτὸν ἐξάρας κύτος] Pro σκύτος, quod male prius aderat, lego κύτος; ut et Sca-

Ἤνεγκα, καὶ τὸν παῖδα κρηπίδων ἔπι
Τίθημι ναοῦ τοῦδ᾽, ἀναπτύξας κύτος
Εἱλικτὸν ἀντίπηγος, ὡς ὁρῷθ᾽ ὁ παῖς.
Κυρεῖ δ᾽ ἅμ᾽ ἱππεύοντος ἡλίου κύκλῳ
Προφῆτις ἐσβαίνουσα μαντεῖον θεοῦ·
Ὄψιν δὲ προσβαλοῦσα παιδὶ νηπίῳ
Ἐθαύμασ᾽, εἴ τις Δελφίδων τλαίη κόρη
Λαθραῖον ὠδῖν᾽ ἐς θεοῦ ῥίψαι δόμον.
Ὑπὲρ δὲ θυμέλας διορίσαι πρόθυμος ἦν,
Οἴκτῳ δ᾽ ἀφῆκεν ὠμότητα, καὶ θεὸς
Συνεργὸς ἦν τῷ παιδὶ, μὴ 'κπεσεῖν δόμων.

Detuli, et infantem super crepidinem
Templi hujus pono, aperiens calathum
Circularem arculæ, ut videretur infans.
Solis autem orbe oriente, casu
Sacerdos ingressa est templum Dei,
Oculisque conjectis in infantem puerum,
Mirata est, siquæ Delphica puella ausa esset
Clandestinum partum in Dei projicere domum.
Volebat autem extrudere extra sacrum limen,
Miseratione tamen omisit crudelitatem, et Deus
Adjutor erat puero, ne ejiceretur domo.

40. ὁρᾶσθ᾽. 41. ἀνιππεύοντος.

liger legit, et Scholiastes Aristophanis, fol. 459. κίστην explicat, per κυτίδια et κυτίδας, ὑποκοριστικὰ τοῦ κύτος. Litera autem σ adhæsit voci κύτος per exscriptorum incuriam et sonum ex dictatorum lectione male continuatum finientis literæ vocis præcedentis ἐξάρας, et ἀναπτύξας in versu post unum proxime sequenti: de utroque enim loco monendum. *Barnes.*

39. κύτος] Vid. supra ad v. 37. *Barnes.*

40. ὁρᾶσθ᾽] MS. E. ὁρᾶθ᾽. Legendum cum Scaligero ὁρῷθ᾽, i. e. ὁρῷτο. *Musg.*

Εἱλικτὸν] Ἑλικτόν· Ἑλίσσω et εἱλίσσω.

ὡς ὁρᾶσθ᾽ ὁ παῖς] Scaliger legit ὁρῷθ᾽ pro ὁρῷτο, Duportus haud æque bene, ὁρᾶθ᾽, sed et ὁρᾶσθ᾽ stare potest, pro ὁρᾶσθαι, ὡς ὁρᾶσθαι ὁ παῖς, pro ὥστε ὁρᾶσθαι τὸν παῖδα. Sic enim Plutarchus in Themistocle: λέγεται οὕτω κατάφορος πρὸς δόξαν εἶναι, ὥστε νέος ὢν ἔτι σύννους ὁρᾶσθαι τὰ πολλὰ πρὸς ἑαυτῷ καὶ τὰς νύκτας ἀγρυπνεῖν. Sic Plato: εὐθὺς οὖν, ὡς ἰδεῖν τὸν Ἀγάθωνα: Hic ὡς pro ὥστε, illic σύννους pro σύννουν: nam frequentius paulo dicimus: ὥστε ὁρᾶσθαι αὐτὸν: nequaquam autem periculose ὥστε ὁρᾶσθαι αὐτός: Et est Ἀττικώτερον, cujus rei ignari viri alioquin satis docti, temere in hunc locum involarunt. *Barnes.*

41. Tempus, quod hic designare voluit Euripides, haud dubie est ortus Solis. Nam si infans interdiu ad limina templi depositus fuisset, adstantes non latuisset miraculum. Aut si inter ortum Solis et Pythiæ adventum hora una aut altera effluxisset, ab aliis prius, quam ab ipsa visus fuisset. Esto igitur, ortum Solis designari, formula, qua Græci plerumque hoc indicant, est: ἅμ᾽ ἡλίῳ ἀνίσχοντι. Sequitur, in hoc versu eam formulam poëtice enunciari. Desideratur igitur ἅμα. Jam si legamus ἅμ᾽ ἱππεύοντος, nulla matutini temporis significatio erit; si ἅμ᾽ ἀνιππεύοντος, anapæstus erit in secunda sede, ne

Τρέφει δέ νιν λαβοῦσα· τὸν σπείραντα δὲ
Οὐκ οἶδε Φοῖβον, οὐδὲ μητέρ', ἧς ἔφυ,
Ὁ παῖς τε τοὺς τεκόντας οὐκ ἐπίσταται.
Νέος μὲν οὖν ὢν ἀμφὶ βωμίους τροφὰς
Ἠλᾶτ' ἀθύρων· ὡς δ' ἀπηνδρώθη δέμας,
Δελφοί σφ' ἔθεντο χρυσοφύλακα τοῦ θεοῦ
Ταμίαν τε πάντων πιστὸν, ἐν δ' ἀνακτόροις
Θεοῦ καταζῇ δεῦρ' ἀεὶ σεμνὸν βίον.
Κρέουσα δ', ἡ τεκοῦσα τὸν νεανίαν,
Ξούθῳ γαμεῖται συμφορᾶς τοιᾶσδ' ὕπο·
Ἦν ταῖς Ἀθήναις τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις,

Susceptum autem ipsum alit, patrem vero *ejus*
Phœbum *esse* nescit, neque matrem, *ex* qua natus est:
Et puer quoque ipse parentes *suos* non novit.
Juvenis igitur existens, circa victum ex aris datum
Vagabatur ludens: ubi vero evasit in virum,
Delphi ipsum fecerunt custodem-auri ipsius Dei,
Et fidelem quæstorem omnium: in templo vero
Dei vivit hucusque semper honestam vitam.
Creusa vero, quæ pepererat hunc adolescentem,
Xutho nubit, tali casu:
Erat Atheniensibus, et Chalcodontidis,

dicam, *ἀνιππεύοντος ἡλίου* non tam ortum Solis, quam adscensum ejus ad meridiem significare. Legi potest: *ἅμ' ἐπιτέλλοντος*, vel *ἅμ' ἐπιφαύσκοντος ἡλίου κύκλῳ*: quorum tamen neutrum ad vulgatæ vestigia satis prope accedit.

Homerus Hymno in Mercur. *ἠελίοιο νέον ἐπιτελλομένοιο*. Artemidorus: *ἡλίου ἐπιτολαὶ*, I. 3. *Musg.*

Heath. vulgatum reddit ita: *in solis adscendentis orbe*, i. e. dum orbem cursus diurni sol adscendebat. *Beck.*

44. *εἴ τις Δελφίδων*] Putabat vates, aliquam ex Delphicis puellis hunc infantem exposuisse, et impia quadam audacia in dei templum projecisse; quare primo illum extra sacros limites exterminare voluit; donec miseratio (Deo sic volente) illam subiit. *Barnes.*

46. *θυμέλας*] *Θυμέλη, ἱερὸν ἔδαφος.* Sic infra v. 114. *τὰν Φοίβου θυμέλαν σαίρει.* Item altare, ut infra v. 229. *Πάριτ' εἰς θυμέλας*, etc. Vid. quæ nos ad Supplic. v. 65. et Iphig. Aul. v. 152.

διορίσαι] Vid. Med. v. 433. et Helen. v. 393. et 327. *Ὁ νοῦς· ἡ προφῆτις προεθυμεῖτο τὸν παῖδα τοῦ ναοῦ ἔξω βαλεῖν.* *Barnes.*

50. *οἶδε*] Regitur a nominativo *προφῆτις*, ut recte Barnesius. *Musg.*

51. *Ὁ παῖς τε τοὺς τεκόντας οὐκ ἐπίσταται.*] Hæc verba de nutrice prophetissa sunt sumenda, quod nempe illa nesciebat, Phœbum hujus adolescentis olim expositi patrem, neque matrem, quæ fuerit, ubiubi fuerit; sed nec et ipse parentes suos novit. Et hunc sensum nisi loco affigamus, importuna erit *Ταυτολογία* nostro poëta indigna. *Barnes.*

52. *ἀμφὶ βωμίους τροφὰς*] Ex his enim alebantur, quæ Apollini offerebantur, muneribus et victimis. *Brodæus.*

53. *ἀπηνδρώθη δέμας,*] Ut vir factus est corpore et statura auctus. *δέμας* redundat. *Barnes.*

54. *Δελφοί σφ' ἔθεντο χρυσοφύλακα*] *Σφὲ* pro *αὐτὸν* in singulari numero, vid. Helen. v. 988. De Delphici templi opulen-

Οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα, πολέμιος κλύδων·
Ὃν συμπονήσας καὶ ξυνεξελὼν δορὶ,
Γάμων Κρεούσης ἀξίωμ' ἐδέξατο,
Οὐκ ἐγγενὴς ὢν, Αἰόλου δὲ τοῦ Διὸς
Γεγὼς Ἀχαιός· χρόνια δὲ σπείρας λέχη,
Ἄτεκνός ἐστι, καὶ Κρέουσ'· ὧν οὕνεκα
Ἥκουσι πρὸς μαντεῖ' Ἀπόλλωνος τάδε,
Ἔρωτι παίδων. Λοξίας δὲ τὴν τύχην
Ἐς τοῦτ' ἐλαύνει, κοὐ λέληθεν, ὡς δοκεῖ.
Δώσει γὰρ εἰσελθόντι μαντεῖον τόδε
Ξούθῳ τὸν αὑτοῦ παῖδα, καὶ πεφυκέναι
Κείνου σφε φήσει, μητρὸς ὡς ἐλθὼν δόμους
Γνωσθῇ Κρεούσῃ, καὶ γάμοι τε Λοξίου

Qui Euboicam terram inhabitant, bellica tempestas,
Qua simul tolerata, simulque ferro confecta,
Nuptiarum Creusæ dignitatem accepit,
Non indigena existens, sed ex Æolo Jovis filio
Natus, Achæus. Diu vero, liberis procreandis dans operam,
Sobolis expers est, et Creusa. Quamobrem
Veniunt ad hæc Apollinis oracula,
Desiderio sobolis: Apollo vero fortunam
Huc impulit, nec est oblitus *filii*, ut existimatur.
Dabit enim ingredienti templum hoc
Xutho suum ipsius filium, et natum esse
Ipsum ex illo dicet, ut veniens ad maternam domum
Agnoscatur a Creusa, et nuptiæ Apollinis

tia videsis quæ nos prolixius paulo notavimus ad Iphig. Taur. v. 1276. ubi Pausaniæ, de sacro bello Phocico testanti, addendus erat Strabo Lib. IX. fol. 420. præcipue quod ibidem plura ille de Delphicis thesauris habeat. Χρυσοφύλαξ autem thesaurarius sonat, vel Θησαυροφύλαξ, quia aurum est nobilissima et notissima gazæ pars, et cui reliqua sunt paranda, quæcunque pretium habent. *Barnes.*

59. Χαλκωδοντίδαις,] Ita dicti sunt Eubœenses a rege eorum Chalcodonte, qui ab Amphitryone et Thebanis victus in prœlio periit. Plutarch. Op. Mor. p. 1578. Ed. H. Steph. Pausan. p. 249. l. 40. et 296. l. 20. Eustathius in Il. β'. v. 541. *Musg.*

τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις,] Eustath. in Iliad. β'. v. 541. Χαλκωδοντιάδης μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων, hæc habet: ὁ δὲ οὕτω ἐπίσημος ὁ Χαλκώδων, ὡς ἀπ' αὐτοῦ καὶ Χαλκωδοντίδας (ita enim lego pro Χαλκωδοντιάδας ibi) λέγεσθαι τοὺς Εὐβοεῖς, δηλοῖ Εὐριπίδης ἐν Ἴωνι, εἰπών· Τοῖς Ἀθηναίοις τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις, Οἳ γῆν ἔχουσιν Εὐβοΐδα. Ubi notandum, Eustath. poëtæ sensum, non ipsa verba, protulisse: τοῖς Ἀθηναίοις enim nullo modo in iambi principio stare potuit, nec sic scripsit Euripides. Hæc loca autem contulit Joh. Brodæus. *Barnes.*

Κρυπτοὶ γένωνται παῖς τ' ἔχῃ τὰ πρόσφορα.
Ἴωνα δ' αὐτὸν, κτίστορ' Ἀσιάδος χθονὸς,
Ὄνομα κεκλῆσθαι θήσεται καθ' Ἑλλάδα.
Ἀλλ' ἐς δαφνώδη γύαλα βήσομαι τάδε,
Τὸ κρανθὲν ὡς ἂν ἐκμάθω παιδὸς πέρι.
Ὁρῶ γὰρ ἐκβαίνοντα Λοξίου γόνον
Τόνδ', ὡς πρὸ ναοῦ λαμπρὰ θῇ πυλώματα
Δάφνης κλάδοισιν. ὄνομα δ', οὗ μέλλει τυχεῖν,
Ἴων' ἐγώ νιν πρῶτος ὀνομάζω θεῶν.

ΙΩΝ.

Ἅρματα μὲν τάδε λαμπρὰ τεθρίππων
Ἥλιος ἤδη λάμπει κατὰ γῆν,

Occultæ sint, et filius habeat quæ æquum est;
Iona vero ipsum, conditorem Asiaticæ terræ,
Nomine vocari curabit per Græciam.
Sed in hos lauriferos secessus ibo,
Ut ediscam de puero quid sit statutum.
Video enim egredientem Apollinis filium
Hunc, ut portas ante templum nitidas reddat
Lauri ramis: nomen vero, quod adepturus est,
Ionem, ego primus *ipsum* nomino deorum.

ION.

Currus quidem splendidos quadrigarum
Sol jam per terram splendere facit,

73. τ' ἔχῃ] Ed. Ald. τ' ἔχει. *Musg.*
ἔχῃ] Recte legitur in subjunctivo, ut concordet cum γνωσθῇ et γένωνται: male itaque Duportus confirmatam lectionem vellicat, et ἔχοι scribit. *Barnes.*

74. Ἴωνα δ' αὐτὸν, κτίστορ' Ἀσιάδος χθονὸς,] Ion, Apollinis, vel Xuthi, et Creusæ filius, Atticas duxit colonias in Asiam, quæ coloniæ ex ejus nomine Ionia vocabantur. Ioniæ autem 13 hæ urbes: Ephesus, Miletus, Myus, Priene, Colophon, Teus, Lesbos, Erythræ, Phocæa, Clazomenæ, Chius, Samos, Smyrna. vid. Suidam in voce Ἰωνία et Stephanum περὶ πόλεων. *Barnes.*

76. δαφνώδη] Τὸ δα corripitur, de qua re nos fusius ad Phœniss. v. 19. *Barnes.*

77. Forte, ἐκμοχθῶ] *Perficiam. Reisk.*

79. λαμπρὰ θῇ πυλώματα] Ut laureis ramis adornet, ac vestiat vestibulum et fores. Virgil. Æneid. Lib. II. v. 492. *Nos delubra Deum miseri, quibus ultimus esset Ille Dies, festa velamus fronde per urbem.* Vide infra v. 104. *Brodæus.*

81. ἐγώ νιν] Scaligeri emendatio est. In Ed. Aldina deest νιν. *Musg.*
Ἴων ἐγώ μιν πρῶτος ὀνομάζω θεῶν.] Olim syllaba defecit versus, quam inter ἐγὼ et πρῶτος desideratam addidi; quod vidit tamen ante me Canterus; et melius sane hic post ω μιν sonat, quam νιν, quod Scaliger et Duportus reponunt. *Barnes.*

82. Ut constare possit constructionis ratio, legendum Ἡλίου. *Beck.*

Ἄστρα δὲ φεύγει πυρὶ τῷδ' αἰθέρος
　　Ἐς νύχθ' ἱερὰν,
Παρνησιάδες δ' ἄβατοι κορυφαὶ
Καταλαμπόμεναι τὴν πραεῖάν γ'
　'Αψῖδα βροτοῖσι δέχονται.
Σμύρνης δ' ἀνύδρου καπνὸς ἐς ὀρόφους
　　Φοίβου πέτεται.
Θάσσει δὲ γυνὴ τρίποδα ζάθεον

Astra vero fugiunt hoc igne ætheris
　　In noctem sacram.
Parnassi vero vertices inaccessi,
Illucentem diurnum
　Currum mortalibus accipiunt.
Myrrhæ vero aridæ fumus in *summa* tecta
　　Phœbi volat.
Mulier vero sedet *supra* sacrum tripodem

87. τὴν ἡμέραν.

84. φεύγει] Ita MS. G. ut recte jam editi, Cantero auctore. Ed. Ald. φλέγει. *Musg.*

84. s. Ἄστρα δὲ φεύγει πυρὶ τῷδ' αἰθέρος εἰς Νύχθ' ἱεράν,] Cum olim φλέγει legebatur, sensus et metri pariter detrimento, nos cum Cantero et Duporto φεύγει legimus; quia, adveniente sole, stellæ fugam videntur capessere et velari. *Barnes.*

Ἄστρα δ' ὑφίεται,] *Cedunt*, legit Reisk. *Beck.*

85. νύχθ'] Ita MS. E., qua etiam forma νυχθήμερον scribunt, non νυκθήμερον. Ed. Ald, νύκθ'. *Musg.*

86. Παρνήσιαδες δ' ἄβατοι κορυφαὶ
　καταλαμπόμεναι τὴν ἡμέραν
　'ΑΨΙΔΑ ΒΡΟΤΟΙΣΙ ΔΕΧΟΝΤΑΙ.

Pro ἡμέραν Canterus optime emendavit: ἡμερίαν. Sed hæremus in βρότοισι, quod quo referatur non habet. Mihi in mentem venit

　— τὴν ἡμερίαν
　'ΑΨΙΔ' 'ΑΜΒΡΟΤΟΝ ΕΠΙΔΕΧΟΝΤΑΙ.

Diei expectant immortalem currum. — Paulo ante v. 83. elegantissime emendavit doctissimus Matthiæ

　ἅρματα μὲν τάδε λαμπρὰ τεθρίππων
　ἥλιος ἤδη ΚΑΜΠΤΕΙ κατὰ γᾶν.

in Obss. Criticis. p. 22. *Jacobs.*

87. Pro ἡμέραν optime Canterus ἡμερίαν. Sed et sic laborat constructio. Nihil enim, quo referatur, habet vox βροτοῖσι. Lego igitur καταλαμπομέναν, ut constructio sit καταλαμπομέναν βροτοῖσι, *accensum mortalibus.* *Musg.*

ἡμέραν] Sensu itidem et metro hic deficiente, Canterus legebat ἡμερίαν, ut et Duportus; Scaliger vero ἠερίαν, quarum alterutram lectionem veram puto, neutram pronuntio. *Barnes.*

ἡμέραν Reisk. putat dictum esse pro ἱμερόεσσαν, *orbem* (s. *currum*) *mortalibus cupitum excipiunt.* *Beck.*

ἡμέραν] Τὴν πραεῖαν. *Scholiast.*

89. s. Σμύρνης δ' ἀνύδρου καπνὸς ἐς ὀρόφους Φοίβου πέταται.] Ita carminis gratia cum Scaligero et Duporto lineas implendas statuo; punctum autem post ὀρόφους tolli, et ἐς pro εἰς legi debere. Σμύρνη autem ἄνυδρος dicitur, quia solo arido et sicco gaudet. *Barnes.*

Σμύρνης δ' Ἀσσυρίου, *Assyriæ myrrhæ*, reponit Reisk. *Beck.*

90. πέτεται.] Ita lego pro voce nihili πέταται, nisi malit aliquis τέταται a τείνω. *Musg.*

Δελφὶς, ἀείδουσ' Ἕλλησι βοὰς,
Ἃς ἂν Ἀπόλλων κελαδήσῃ.
Ἀλλ', ὦ Φοίβου Δελφοὶ θέραπες,
Τὰς Κασταλίας ἀργυροειδεῖς
Βαίνετε δίνας, καθαραῖς δὲ δρόσοις
Ἀφυδρανάμενοι, στείχετε ναούς·
Στόμα τ' εὔφημον φρουρεῖτ' ἀγαθὸν,
Φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσι

Delphica, canens Græcis oracula,
Quæ Apollo *illi* dederit.
Sed, O Delphici Phœbi ministri, *ad*
Castaliæ limpidos
Ite vortices, puroque rore
Abluti ite *in* templum,
Osque bene ominans *et* bonum custodite:
Ominaque læta, cupientibus

91. Θάσσει] Non quotidianum erat hoc, sed per intervalla factum. Tradit Plutarchus (Op. Mor. p. 522. Ed. Steph.), Pythiam priscis temporibus semel tantum in anno oracula edidisse; postea vero semel in mense facultatem consulendi Deum concessam esse, quem morem tangit etiam, p. 708. Fuere etiam certi dies, ἀποφράδες dicti, quibus non licebat θεμιστεύειν. Plut. in Alexandro, p. 1232. Sed ne legitimis quidem diebus Pythiam introducebant, nisi victima, superinfuso capiti vino, toto corpore contremuisset: Plut. Op. Mor. p. 773. Hinc tenendum, diem, quo hæc acta finguntur, ex maxime sanctis fuisse; cæremoniasque adeo hic enarrari non quotidianas, sed præcipui quiddam, quod talis diei solennitas celebritasque exigebat. *Musg.*

Θάσσει δὲ Γυνὴ] Vates Delphica. Ionis seculo virgo responsa dabat; postea vero mulier annos nata quinquaginta, ut testatur Diodorus Lib. XV. Super tripodem autem sedens futura prædicebat. *Brodæus.*

93. κελαδήσῃ] Præcinerit. Theognis, v. 805. Ὧιτινί κεν Πυθῶνι Θεὸς χρήσας ἱερεία Ὀμφὴν σημήνῃ πίονος ἐξ Ἀδύτου. Quod versu autem ut plurimum oracula darentur, ideo κελαδεῖν et ἀείδειν et χρησμῳδεῖν et (supra v. 6.) ὑμνῳδεῖν de Delphico deo usurpantur. Eustath. de loco proxime citato: Εὐριπίδης δὲ καὶ ἐπὶ μαντείας νοεῖν τὸν ὕμνον δίδωσιν, ἔνθα τὸ ὑμνῳδεῖν ἀντὶ τοῦ θεσπίζειν τίθησιν. Philostr. in Apollon. ἡγοῦμαι δὲ, αὐτὸν κόσμου ἕνεκα καὶ ἐς μέτρα ἐμβιβάζειν τοὺς χρησμούς. Aristides εἰς τὸν Σάραπιν ita sentit: Ἀλλ' ὅτι νὴ Δία καὶ οἱ προφῆται τῶν θεῶν, ὁπόσοι μαντικοὶ, μέτρῳ σημαίνουσιν, ἃ χρὴ ποιεῖν· τὰ δέ γε πλείω νὴ Δία χωρὶς μέτρου ἡ πρόμαντις αὐτὴ ἡ ἐν Δελφοῖς. *Brodæus.*

94. Δελφοὶ θέραπες,] Recte Δελφοὶ hic retinemus, quamvis Scaliger in Conject. in Varr. p. 94. σεμνοῦ legendum putet pro Δελφοὶ: nam ministri Apoll. Delphi fuere ut plurimum. *Barnes.*

Ion hæc ad prophetas illos dicit, quibus injunctum erat munus colligendi responsa Pythiæ. *Beck.*

95. Τῆς Κασταλίας] Æmil. Probus: Castalius fons est Delphis in Apoll. Oraculo, qui abluit ipsam aram dei. *Brodæus.*

97. Ἀφυδράναμενοι,] *Abluti.* Hesychius: ἀφεδρύνεσθαι, περαίνεσθαι (l. cum viris doctis ἀφυδραίνεσθαι, περιῤῥαίνεσθαι,) ἀπολούεσθαι. *Musg.*

98. Frigidiusculum est hoc in loco ἀγαθὸν, nec valde placeret ἀγανὸν, propter asyndeton. Lego igitur ἀγανοὶ, *mites, placidi. Musg.*

Στόμα τ' εὔφημον] Ne quis per ignorantiam emissus sermo sacris obsit obstetve. Thomas Magister: Εὐφημῶ, οὐ μόνον τὸ ἐπαινῶ, ἀλλὰ καὶ τὸ καλὰ καὶ πρέποντα

Μαντεύεσθαι
Γλώσσης ἰδίας ἀποφαίνειν.
Ἡμεῖς δὲ, πόνους οὓς ἐκ παιδὸς
Μοχθοῦμεν ἀεὶ, πτόρθοισι δάφνης
Στέφεσί θ' ἱεροῖς ἐσόδους Φοίβου
Καθαρὰς θήσομεν ὑγραῖς τε πέδον
Ῥανίσιν νοτερὸν, πτηνῶν τ' ἀγέλας,

Oracula-consulere,
Lingua fausta enunciate,
Nos vero labores, quos a puero
Laboramus usque, ramis lauri,
Et sacris coronis, vestibula Phœbi
Pura faciemus, liquidisque solum
Guttis humidum : et greges avium,

λέγω. Aristoph. in Nubibus: Εὐφημεῖν χρὴ τὸν πρεσβύτην. Schol. παρακελεύεται γὰρ αὐτὸν σιωπᾷν, καὶ εὐφημεῖν, ἵνα εὔξηται, καὶ μηδὲν βλάσφημον εἰπεῖν. Hom. Iliad. ί. v. 171. Φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί τε κέλεσθε. Euripid. in Iphig. Aul. v. 1563. Εὐφημίαν ἀνεῖπε καὶ σιγὴν στρατῷ. Latini porro *linguis favendum* ob id quoque admonebant. Joh. Brodæus. Vid. quæ nos ad Bacch. v. 68. et 70. *Barnes.*

φρουρεῖτε est pro φυλάττετε, μέμνησθε, *mementote*, ἀποφαίνειν scilicet, præstare στόμα τ' εὔφημον ἀν' ὁδὸν, *in via*, dum ad templum itis (sic enim leg. *Reisk.*

98. ss. Στόμα τ' εὔφημον φρουρεῖτ' ἈΓΑΘΟΝ
φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσι
μαντεύεσθαι
γλώσσης ἰδίας ἀποφαίνειν.

Quamvis in ejusmodi rebus *bona verba* Latini dici præcipiunt, tamen vereor ut Græce dicatur στόμα ἀγαθὸν; eo minus ferendum hoc loco quod ἀγαθὰς proximo versus recurrit. Suspicatus sum restituendum esse tragico verbum hac in re proprium ac solemne

Στόμα τ' εὔφημον φρουρεῖτ' ἉΓΝΟΝ s. ἉΓΝΟΙ

Ἁγνοὶ enim esse debent quicunque deorum templa accedunt, et manibus et mente et verbis. In hac ipsa fabula v. 246. ἁγνὰ λοξίου χρηστήρια habemus. et ἁγνὰ θύματα ap. Sophocl. in Trachin. v. 287. Ἁγνὸς τὰς φρένας Euripides dixit in Orest. 1621. — Idem fortasse verbum restituendum est Ioni v. 143.

χρυσέων δ' ἐκ τευχέων ῥίψω
ΓΑΙΑΣ παγὰν
ἃν ἀποχεύονται Κασταλίας
Δῖναι.

Fortasse:

ἉΓΝΑΣ παγὰν
ἃν ἀποχεύονται Κασταλίας δῖναι.

ut sit: ἁγνᾶς Κασταλίας δ. Eubulus ap. Athen. Lib. XIII. p. 568. F.

Ἠριδανὸς ἁγνοῖς ὕδασι κηπεύει κόρας.

Mentione de fonte Castalio injecta conjecturam periclitabor de Propertii loco, in quem Castalides Musas postliminii jure restituendas arbitror. Legitur Lib. II. El. X. 1. edit. Burm.

Non tot Achæmeniis armantur Susa sagittis
Spicula quot nostro pectore fixit Amor.
Hic me TAM GRACILES vetuit contemnere Musas
Jussit et Ascræum SIC habitare nemus.

Lectio: *tam graciles* — Musas mihi quidem mirum in modum elumbis esse videtur; quamvis satis bene interpretari possis de carmine *tenui et molli*, quod carminum genus Propertium sequutum esse constat. Sic Auctor Culicis v. 1.

Lusimus, Octavi, gracili modulante Thalia.

Ferri autem nequit vocula *tam* temere

Αἳ βλάπτουσιν
Σέμν᾽ ἀναθήματα, τόξοισιν ἐμοῖς
Φυγάδας θήσομεν· ὡς γὰρ ἀμήτωρ
Ἀπάτωρ τε γεγὼς, τοὺς θρέψαντας
Φοίβου ναοὺς θεραπεύω.
Ἄγ᾽ ὦ νεηθαλὲς ὦ — στροφή.
Καλλίστας προπόλευμα δάφνας,

Quæ lædunt
Sacra donaria, sagittis meis
Fugabimus. Sic enim incerta matre,
Et incerto patre natus, illud, quod me aluit,
Phœbi templum colo.
Age, O recenter-virescens, O
Ministerium pulcherrimæ lauri,

107. Ἃ βλ.

inculcata. Suspicor itaque doctissimum poëtam scripsisse:

Hic me CASTALIDES vetuit contemnere Musas
Jussit et Ascræum HIC habitare nemus.
Jacobs.

99. Lege metri gratia ἐθέλουσιν, ut et v. 104. στέφεσιν, et v. 106. ῥανίσιν. *Heath.*

100. Μαντεύεσθαι] Ita MSS. E. G., ut jam emendavit Scaliger. Ed. Ald. μαντεύεσθε· *Beck.*

Μαντεύεσθε] Scaliger legit μαντεύεσθαι, quod probo: μαντεύομαι autem sonat, *oraculum edo*, et *oraculum consulo:* ut in hoc loco. *Barnes.*

101. ἰδίας] Mirum, credo, foret, ni propriis linguis loquerentur. An legendum ὁδίας. Hesychius: ὅδιος, οἰωνὸς, αἴσιος. Exstat autem vox in Æschyl. Agam. v. 104. et 165.

ἀποφαίνειν.] Infinitivus pro imperativo: cujus enallages innumera apud Hesiodum exempla sunt. Adde Soph. Œd. Col. v. 502. *Musg.*

ἀποφαίνειν.] Intellige ὥστε: Ut ea quidem responsa, quæ Deus dederit, vosmet interpretemini. Datum enim oraculum, quod utplurimum obscurum ancepsque erat, explicabant sacerdotes. Homeri Schol. Ὑποφήτας λέγουσι τοὺς περὶ τὰ χρηστήρια ἀσχολουμένους, καὶ τὰς μαντείας τὰς γιγνομένας ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐκφέροντας. Lucian. in Alex. ψευδομάντ᾽. Καὶ ἦσάν τινες ἐξηγηταὶ ἐπὶ τούτῳ καθήμενοι, καὶ μισθοὺς οὐκ ὀλίγους ἐκλέγοντες παρὰ τῶν τοὺς τοιούτους χρησμοὺς ὑπολαμβανόντων ἐπὶ τῇ ἐξηγήσει καὶ διαλύσει αὐτῶν. *Brodæus.*

102. ἐκ παιδὸς] A pueris, ab ineunte ætate. *Barnes.*

103. πτόρθοισι] Ita Ed. Ald. Quod postea editum est, πτόρθοις ἢ, incuriæ typographorum debemus. *Musg.*

πτόρθοισι δάφνης] Ita Canterus Scaligerque legunt recte, pro πτόρθοις ἢ Δάφνης. Laurum autem Apollinis arborem nemo nescit. *Barnes.*

104. ἐσόδους] Templi vestibulum. Vide supra ad v. 79. Athenæus: στεφανοῦσι δὲ τὰς τῶν ἐρωμένων θύρας· ἤτοι τιμῆς χάριν, καθάπερ εἴ τινος θεοῦ, τὰ πρόθυρα στεφανοῦσιν αὐτῷ. *Brodæus.*

107. Ἃ βλάπτουσιν] Lego cum Scaligero: αἳ βλάπτουσιν. *Musg.*

Ἃ βλάπτουσιν] Scaliger et Duportus legunt αἳ, ut referatur ad ἀγέλας: cum ἃ æque bene stabit, quod et prius obtinebat, et debet referri ad πτηνῶν. Est enim τὸ πτηνὸν, et τὰ πτηνὰ, et πετεηνὰ, et ποτηνὰ in neutro plerumque genere, ubi substantive sumitur de avibus, aliquando in masculino, ut infra v. 155. *Barnes.*

109. s. ὡς γὰρ ἀμήτωρ Ἀπάτωρ τε γεγὼς,] Vide infra ad v. 856. *Barnes.*

112. s. νεηθαλὲς προπόλευμα δάφνας,] Vid. Ovid. Metamorph. Lib. I. Fab. 8. et 9. *Nondum Laurus erat,* &c. *Portus.*

Α τὰν Φοίβου θυμέλαν
Σαίρεις ὑπὸ ναοῖς
Κήπων ἐξ ἀθανάτων,
Ἵνα δρόσοι τέγγουσ᾽ ἱεραὶ,
Τὰν ἀέναον παγὰν
Ἐκπροιεῖσαι,
Μυρσίνας ἱερὰν φόβαν,
Ἇι σαίρω δάπεδον θεοῦ
Παναμέριος ἅμ᾽ ἡλίου πτέρυγι θοῇ
Λατρεύων τὸ καθ᾽ ἦμαρ.
Ὦ Παιὰν, ὦ Παιὰν,
Εὐαίων, εὐαίων

Quæ Phœbi sacrum-pavimentum
Verris sub templo,
Ex hortis sacrum natum,
Ubi rores rigant sacri,
Perennem fontem
Emittentes,
Myrti sacram comam,
Qua verro solum dei
Per totum diem, cum solis ala celeri,
Serviens quotidie:
O Pæan, O Pæan,
Beatus, beatus

122. ἠελίου.

114. θυμέλαν] Δάπεδον, aream, cui tholus incumbit. Brodæus. Vid. supra ad v. 46. *Barnes.*

115. Σαίρεις] Ita MS. E. Ed. Ald. σαίρει. *Musg.*

Forte, σαίρω ἀποδρέψας, vel ἀποκλάσας, κήπων — *quam decerpsi ex hortis.*

Σαίρεις conjecerat jam Heath. *Beck.*

116. Κήπων ἐξ ἀθανάτων,] Supplendum est βλαστοῦσα, vel tale aliquid. Sic Cyclop. v. 41. πᾷ δή μοι γενναίων μὲν πατέρων, γενναίων τ᾽ ἐκ τοκάδων; confer Soph. Ajac. v. 191. et v. 202. *Musg.*

Versus glyconius est πολυσχηματιστος, ex molosso (cui in antistropha opponitur creticus) et choriambo. Similis est etiam v. 114. *Heath.*

120. Μυρσίνας] Myrtum præ cæteris perenni hoc fonte irrigatam fuisse tradit, quod, secundum aliquos certe Veterum, copiosissima rigatione indigeret. Theophrastus Hist. Plant. Lib. II. c. 8. δεῖσθαι δέ φησιν Ἀνδροτίων — πλείστης ὑδρείας — ἐλαίαν καὶ μύῤῥινον. Confer Nostri Electram, v. 777, 8. De myrti sanctitate vide porro Alcest. v. 173. Aristoph. Thesm. v. 455. Polluc. Lib. I. sect. 27, 28. *Musg.*

ἱερὰν φόβαν,] Φόβη, *capillitium* hominum, etiam pili et setæ ferarum, plumæ quoque avium, arborum frondes denique et folia: ut etiam comæ apud Horatium, Carm. Lib. IV. Od. 7. *Diffugere nives, redeunt jam gramina campis, Arboribusque comæ. Barnes.*

Legendum videtur Μυρσίνας ἱερὰ φόβα.

Εἴης, ὦ Λατοῦς παῖ.
Καλόν γε τὸν πόνον, ὦ ἀντιστρ.
Φοῖβέ, σοι πρὸ δόμων λατρεύω,
Τιμῶν μαντεῖον ἕδραν·
Κλεινὸς δ' ὁ πόνος μοι,
Θεοῖσιν δούλαν χέρ' ἔχειν,
Οὐ θνατοῖς, ἀλλ' ἀθανάτοις·
Εὐφάμοις πόνοις μοχθεῖν
Οὐκ ἀποκάμνω.
Φοῖβός μοι γενέτωρ πατήρ·
Τὸν βόσκοντα γὰρ εὐλογῶ.
Τὸ δ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρος ὄνομα λέγω

Sis, O Latonæ fili.
Honestum certe laborem, O
Phœbe, tibi ante ædem servio,
Colens oraculorum sedem.
Præclarus enim *est* iste labor mihi,
Servam manum præbere Diis,
Non mortalibus at immortalibus,
Gloriosis laboribus exerceri
Non defatigor.
Phœbus *est* mihi genitor pater:
Educantem enim *me* prædico.
Beneficentiam vero, patris nomine voco

131. Θεοῖσι. 137. Τὸν δ' ὠφέλ.

Nam non apparet, a quo accus. φόβαν regatur. *Heath.*

130. s. Κλεινὸς δ' ὁ πόνος μοι Θεοῖσι δούλαν χέρ' ἔχειν,] Sic nostræ literæ vocant Dei ministerium absolutam libertatem. Ita David. Psalm. LXXXIV. v. 10. Ἐξελεξάμην παραῤῥιπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, μᾶλλον, ἢ οἰκεῖν με ἐπὶ σκηνώμασιν ἁμαρτωλῶν. Ita paulo post v. 148. Εἴθ' οὕτως ἄρα Φοίβῳ λατρεύων μὴ παυσαίμαν, etc. Cui affine illud Psalm. XXVII. v. 4. Μίαν ᾐτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω· τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, τοῦ θεωρεῖν με τὴν τερπνότητα Κυρίου, καὶ ἐπισκέπτεσθαι τὸν ναὸν αὐτοῦ. *Barnes.*

134. ἀποκάμνω.] Ita MS. E. Ed. Ald. ἀποκάμψω. *Musg.*

135. ss. Φοῖβός μοι γενέτωρ πατήρ·
τὸν βόσκοντα γὰρ εὐλογῶ.
τόνδ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρος
ὄνομα λέγω
ΦΟΙΒΟΥ ΤΟΥ κατὰ ναόν.

Non me expedio ex his verbis. Si Φοίβου appositionis locum tenet, inepta emergit sententia: *Illi qui mihi utilis est nomen impertio patris, Phœbi illius qui in templo est.* Nihil autem ineptius verbis τοῦ κατὰ ναόν. Quare dubitari nequit, ulcus in his verbis latere, forsitan sic curandum:

τόνδ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρος
ὄνομα λέγω
ΦΟΙΤΩ Γ' ΟΥ^τ ΚΑΤΑ ΝΑΟΝ.

Φοίβου τοῦ κατὰ ναόν.
Ω Παιὰν, ὦ Παιὰν,
Εὐαίων εὐαίων
Εἴης, ὦ Λατοῦς παῖ.
Ἀλλ' ἐκπαύσω γὰρ μόχθους
Δάφνας ὁλκοῖς, χρυσέων δ' ἐκ
Τευχέων ῥίψω γαίας παγὰν,
Ἃν ἀποχεύονται Κασταλίας
Δῖναι, νοτερὸν ὕδωρ
Βάλλων, ὅσιος ἀπ' εὐνᾶς ὤν.
Εἴθ' οὕτως ἄρα Φοίβῳ
Λατρεύων μὴ παυσαίμαν,

Phœbi, qui *colitur hoc* in templo.
O Pæan, O Pæan,
Beatus, beatus
Sis, O Latonæ fili.
Sed finiam labores
Lauri lactibus: ex aureis vero
Vasis projiciam terræ fontem,
Quem effundunt Castaliæ
Vortices, humidam aquam
Projiciens, purus existens a lecto.
Utinam vero sic Phœbo
Servire non desinam,

Illum autem, qui me nutrit, cujus in templo habito, patris impertio nomine. *Jacobs.*

136. Reisk. corrigit: εὐλόγως, τόν τ' ὠφέλιμον, et v. 140. Φοῖβον, τοῦ κατὰ νόον, *Phœbum, qui mihi utilis est, appello nomine patris, sensu nempe figurato, intellectuali, non reali.* *Beck.*

137. Τὸν δ' ὠφέλιμον] Legerim, aut jubente, aut favente saltem, metro, τὸ δ' ὠφέλιμον, ut constructio sit: τὸ ὠφέλιμον ἐμοὶ Φοίβου τοῦ κατὰ ναόν. Latine: *Patris nomen tribuo utilitati, quam ex Phœbo, templi incola, percipio.* *Musg.*

138. Heath. structuræ verborum causa scribi vult: Φοῖβον τὸν κατὰ ναόν. *Beck.*

144. γαίας παγὰν,] Geminum est Nonni στόμα γαίης, Lib. III. Sophoclis ὄμβρος χθονὸς, Œd. Colon. v. 721. utrumque de aqua dictum, quam terræ sinus effundit. Contra, aqua marina, πόντου πηγαὶ Euripidi audit Iphig. in Taur. v. 1040. *Musg.*

γαίας. f. ῥανας, aut potius ῥίψω παγᾶς σταγόν', ἂν, aut saltem γαίᾳ legendum, *ad terram projiciam*, aut γᾷ ἱερὰν παγάν. *Reisk.*

147. ὅσιος ἀπ' εὐνᾶς ὤν.] Sanctus et purus a congressu muliebri, vel nocturnis pollutionibus; ita in Levit. c. xv. v. 16. Καὶ ἄνθρωπος, ᾧ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, καὶ λούσεται ὕδατι τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. Diabolus autem semper Dei simia erat, in ritibus illius et ceremoniis imitandis. *Barnes.*

148. Εἴθ' οὕτως ἄρα Φοίβῳ] Quum olim ἀρὰ manifesto errore scriberetur, Henricus Stephanus ex Vett. Libb. ἄρα correxit. Scaliger. legit παρὰ, nequa-

Ἢ πανσαίμαν ἀγαθᾷ μοίρᾳ.
　　　Ἔα, ἔα·
Φοιτῶσ' ἤδη λείπουσίν τε
　Πτανοὶ Παρνασοῦ κοίτας·
　Αὐδῶ μὴ χρίμπτειν θριγκοῖς
　Μήδ' εἰς χρυσήρεις οἴκους.
Μάρψω σ' αὖ τόξοις, ὦ Ζηνὸς
Κῆρυξ, ὀρνίθων γαμφηλαῖς
　　Ἰσχὺν νικῶν.
Ὅδε πρὸς θυμέλας ἄλλος ἐρέσσει
　　　Κύκνος· οὐκ ἄλλᾳ
Φοινικοφαῆ πόδα κινήσεις;

Aut desinam bona fortuna.
　　　Eia, eia!
Veniunt jam, et relinquunt
　Volucres Parnassi cubilia:
　Edico ne appropinquetis pinnis,
　Neque in aureas ædes.
Feriam te telis, O Jovis
Præco, avium rostro curvo
　　Robur vincens.
Ecce ad atria alius remigat hic
　　Cycnus. Non alio
Rubentem pedem movebis?

quam inepte. Vid. quæ nos supra ad v. 130. *Barnes.*

152. Reisk. scribit: φοιτῶσι δή. *Beck.*

154. Reisk. emendat: μὴ 'γχρίμπτειν, i. e. μὴ ἐγχρίμπτειν. *Beck.*

155. Post hunc versum deest unus, cujus hæc sententia propemodum fuerit: μηδ' εἰς χρυσήρεις οἴκους φοιτᾷν, ἂν δὲ πελάσῃς, μάρψω σ' αὖ, etc. *Reisk.*

156. s. ὦ Ζηνὸς Κῆρυξ,] Aquilam notat; huc refero epigrammatium illud, quod lusimus olim accipitri tribuentes, quem egregie pro nostro modulo in pariete depinximus, tintinnabulis ocreatum; Ita nimirum accipiter loquitur: Βαρνεσίου πόνος εἰμί· Σοὶ, Αἰετὲ, ἰσοφαρίζω· Ὄρνις γὰρ Διὸς εἶς σύ· Ἐγὼ δὲ τοῦ εὔχομαι εἶναι. Quod cum non nemo mihi, ut arrogantiæ argumentum, improperaret, utpote qui ita meipsum Jovi præferrem, respondi: *Si vivus canis mortuo leoni præferendus, certe et vivus homo et verus mortuo et ficto deo nonnihil præstare videatur.* Dabit veniam amicus lector illius voluptati quoquomodo consulenti. *Barnes.*

157. γαμφηλὰς leg. Reisk. *curvos ungues, in quibus avium præcipua vis est, vincens.* *Beck.*

159. ἐρέσσει] Sic *Remigium alarum*, Virg. Æneid. VI. v. 19. vid. et I. v. 305. *Musg.*

ἐρέσσει] De metaphora ab alis ad remos, et viceversa, vid. quæ nos ad Iphigen. Taur. v. 290. et v. 1347. et Troad. v. 1076. et Helen. v. 146. *Barnes.*

160. Κύκνος·] Victorii emendatio est. Ed. Ald. κύκλος.

ἄλλᾳ] Emendatio est Canteri. Ed. Ald. ἄλλα. *Musg.*

οὐκ ἄλλᾳ] Ita pro ἀλλὰ scribo, Can-

Οὐδέν σ' ἁ φόρμιγξ ἁ Φοίβου
Σύμμολπος τόξων ῥύσαιτ' ἄν·
Πάραγε πτέρυγας,
Λίμνας τ' ἐπίβα τᾶς Δηλιάδος·
Αἱμάξεις, εἰ μὴ πείσῃ,
Τὰς καλλιφθόγγους ᾠδάς.
Ἔα, ἔα.
Τίς ὅδ' ὀρνίθων καινὸς προσέβα;
Μῶν ὑπὸ θριγκοὺς εὐναίας
Καρφηρὰς θήσων τέκνοις;
Ψαλμοί σ' εἴρξουσιν τόξων.
Οὐ πείσῃ; χωρῶν ἐν δίναις

Nihil te cithara Phœbi
Concentrix *a meis* sagittis liberabit.
Præterage alas,
Et paludem in Deliacam defer:
Cruentabo te nisi obtemperes,
Pulchre sonora carmina.
Eia, eia:
Quænam hæc avis nova accessit?
Num sub pinnis nidum
Ex festucis factura soboli?
Te vibratio arcebit arcuum.
Non parebis? *Hinc* discedens, *in* vorticibus

164. Παρά τε πτ.

tero, Scaligero, Duporto consentientibus. *Barnes.*

162. φόρμιγξ est h. l. non instrumentum musicum, sed vox cycni musica: *vox tua citharæ Phœbi contendens. Reisk.*

163. Σύμμολπος] De cygno, quod sit φιλῳδὸς et Apollini sacer ac devotus, vide quæ nos ad Helen. v. 1108. Apollinis itaque cithara dicitur cygno σύμμολπος, quia utriusque gaudet Apollo, ob musicam. Et φόρμιγξ Ἀπόλλωνι ἱερὰ, ut Homer. Iliad. α'. v. 603. Οὐ μὴν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων. Hinc Horat. Carm. Lib. II. Od. 10. — *Non: si male nunc, et olim sic erit: Quondam cithara tacentem suscitat Musam, neque semper Arcum tendit Apollo. Barnes.*

164. Παρά τε] Emendat Scaliger πάραγε. Verum, si quid video, nec ἄγειν πτέρυγας apud Græcos *volare* significat, nec παράγειν πτέρυγας, *prætervolare*. Lego: παρασοῦ, a σόω, *agito*. Aristoph. Vesp. v. 209. σοῦ, σοῦ, πάλιν σοῦ, ubi Scholiastes: ἀποσοβοῦσι τὸν γέροντα, ὡς στρουθόν· ὡς εἰώθαμεν τὰ ὄρνεα σοβεῖν.

Legendum videtur:

Ἆ, ἆ, ῥάττε πτέρυγας.

ah, ah, *alas plaude*. Ex loco non satis dilucido Athenæi, p. 593. B. videor mihi colligere posse, καταῤῥάσσειν πτερὰ antiquis in usu fuisse. Confer etiam Aristot. Hist. Animal. X. 12. et Θαυμασ. Ἀκουσμ. p. 100. *Musg.*

164. s. Παρά τε πτέρυγας Λίμνας τ' ἐπίβα τᾶς Δηλιάδος·] Ita in Iphig. Taur. v. 1104.

Ταῖς Ἀλφειοῦ παιδούργει
Ἢ νάπος Ἴσθμιον,
Ὡς ἀναθήματα μὴ βλάπτηται
Ναοί θ' οἱ Φοίβου.
Κτείνειν δ' ὑμᾶς αἰδοῦμαι,
Τοὺς θεῶν ἀγγέλλοντας φήμας
Θνατοῖς· οἷς δ' ἔγκειμαι μόχθοις,
Φοίβῳ δουλεύσω, κοὐ λήξω
Τοὺς βόσκοντας θεραπεύων.

ΧΟΡΟΣ.

Οὐκ ἐν ταῖς ζαθέαις Ἀθάναις στροφὴ α΄.

Alphei liberos procrea,
Aut *in* nemus Isthmium,
Ut donaria non lædantur,
Et templa Phœbi.
Vereor autem vos interficere,
Quæ deorum voces nunciatis
Hominibus. Quibus vero incumbo laboribus,
Serviam Phœbo, et non desinam
Meos altores colere.

CHORUS.

Non in Athenis numinum plenis

Λίμναν θ' εἱλίσσουσαν ὕδωρ κύκνειον. Ad quem locum vide quæ nos. Πτέρυγας recte Brodæus σκέπας interpretatur. Ita Psalm. XVII. v. 8. Ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου σκεπάσεις με. Sed Scaliger legit: πάραγε πτέρυγας, *alio confer alas*, acute et paulo melius. *Barnes.*

165. ἐπίβα] Pro ἐπίβαθι, ut ἔμβα pro ἔμβαθι, Electr. v. 113. Transitive usurpatur, valetque *ingredi facito.* Sic enim locum lego et distinguo:

λίμνας τ' ἐπίβα τᾶς Δηλιάδος
(αἱμάξω σ', εἰ μὴ πείσῃ)
τὰς καλλιφθόγγους ᾠδάς.

τᾶς Δηλιάδος·] Meminit Noster Iphig. in Taur. 1104. Callimachus Hymn. in Del. v. 261. *Musg.*

τᾶς Δηλιάδος γ' scribit Heath., quia sequens versus a vocali incipit. *Beck.*

169. Τίς ὅδ' ὀρνίθων] Οὐ καλῶς ἔχουσι ταῦτα. Fl. 1. 2. *Scholiast.*

170. εὐναίας] Λέγει δὲ τοὺς φωλεοὺς οἱ ὡς ἐπὶ ἐκκαρφέων γίνοντας. *Scholiast.*

171. Καρφηρὰς] Wesselingius V. Cl. ad Diod. Sic. Vol. II. p. 103. legendum statuit καρφυρὰς, sic vocem scribente Hesychio. Mihi analogia postulare videtur καρφηλὰς, ut στήλη, θυηλὴ, ξυήλη, γαμφηλή. *Musg.*

Hesych.: Καρφυλαί. αἱ ἐκ τῶν ξυρῶν ξύλων γενόμεναι κοῖται. Εὐριπίδης Ἴωνι. ubi alii Hesychium ex Eur., alii hunc ex illo, emendandum esse censent. *Beck.*

172. Ψαλμοὶ τόξων·] Ψάλλω proprie leviter chordas et nervum tango: sive arcus intendendi causa, sive sonitus musici excitandi. Ita Euripides Bacch. v. 772. Πέλτας θ' ὅσοι πάλλουσι καὶ τόξων χερὶ ψάλλουσι νευράς. Hinc Psalmi Davidici nomen habent, quod ad chordarum pulsum canerentur. *Barnes.*

175. Leg. ἢ 'ς, i. e. ἢ ἐς. *Beck.*

179. θεῶν φήμας] Deorum voluntatem

Εὐκίονες ἦσαν αὐλαὶ
Θεῶν μόνον, οὐδ' ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι·

Sunt ornatæ columnis aulæ
Deorum tantum, neque Agyiæi cultus:

hominibus patefacientes aut cantu, aut esu, aut volatu; quod vobis cum Apolline munus commune est. *Brodæus.*

Competebat etiam avibus jus asyli in templis, quam in rem historiam Aristodici ex Herodoto commemorat Prev. *Beck.*

183. Quanquam Ionis et Chori colloquium in MSS. editisque omnibus ab hoc versu incipiat, vel saltem a v. 189. certissimum tamen est, Ionem usque ad v. 219. auditoris tantum partes agere, quod duobus maxime argumentis conficitur. Primo utique Ion in Choro compellando non dixisset ὦ φίλαι, quod in vulgatis facit, sed ὦ ξέναι, ut in versu οὐ θέμις, ὦ ξέναι. Deinde minime necessariæ fuissent et salutatio [σέ τοι τὸν παρὰ ναὸν αὐδῶ] et quæstio [οὐδ' ἂν ἐκ σέθεν ἂν πυθοίμαν αὐδὰν,] si antea sermones miscuissent. Majoris aliquanto absurditatis est, quod Creusæ tribuerint versum [Παλλάδος ἔνοικα] cum sequentibus; a nemine enim regiæ conditionis proficisci potuit μέλαθρα τῶν ἐμῶν τυράννων, neque reginam certe, sed servam, vel gregem potius servarum, allocutus erat Ion. Mihi hæc omnia, anapæstis exceptis, partim a Choro, partim a duobus Semichoris, enunciari videntur; quanquam versus, qui singulis tribuendi sunt, non adeo facile est definire. Sic tamen non incommode dividi posse puto:

Στροφὴ α'.

Χο. Οὐκ ἐν ταῖς ζαθέαις Ἀθήναις
εὐκίονες ἦσαν αὐλαὶ
θεῶν μόνον, οὐδ' Ἀγυιάτιδες
θεραπεῖαι·
ἀλλά γε καὶ παρὰ Λοξίᾳ
τῷ Λατοῦς διδύμων προσώ-
πων κάλλει λιπαρὸν φῶς.
Ἡμ. α'. Ἰδοὺ τάνδ', ἄθρησον,
Λερναῖον ὕδραν ἐναίρει
χρυσέαις ἅρπαις ὁ Διὸς παῖς.
φίλα, πρόσιδ' ὄσσοις.

Ἀντιστροφὴ α'.

Ἡμ. β'. ὁρῶ. Ἡμ. α'. καὶ πέλας ἄλλος αὐτοῦ
πανὸν πυρίφλεκτον αἴρει.
Ἡμ. β'. τίς; ἆρ' ὃς ἐμαῖσι μυθεύεται
παρὰ πήναις
ἀσπιστὰς Ἰόλαος, ὃς,
κοινοὺς αἰρόμενος πόνους,
Δίῳ παιδὶ συναντλεῖ;
Ἡμ. α'. Καὶ μὰν τόνδ' ἄθρησον
πτεροῦντος ἔφεδρον ἵππου·
τὰν πυριπνέουσαν ἐναίρει
τρισώματον ἀλκάν.

Στροφὴ β'.

Ἡμ. β'. παντᾷ τοι βλέφαρον διώκω.
Ἡμ. α'. σκέψαι κλόνον ἐν πτυχαῖσι
λαΐναισι γιγάντων.
Ἡμ. β'. ᾧδε δερκώμεσθ'. ὦ φίλαι.
Ἡμ. α'. λεύσσεις οὖν ἐπ' Ἐγκελάδῳ
γοργωπὸν πάλλουσαν ἴτυν;
Ἡμ. β'. λεύσσω, Παλλάδ' ἐμὰν θεόν.
Ἡμ. α'. τί γὰρ, κεραυνὸν ἀμφίπυρον
ὄμβριμον ἐν Διὸς ἐκηβόλῃσι χερσίν;
Ἡμ. β'. ὁρῶ· τὸν δάϊον
Μίμαντα πυρὶ καταιθαλοῖ.
Ἡμ. α'. Καὶ Βρόμιος ἄλλον
Ἀπολέμοισι κισσίνοισι βάκτροις
Ἐναίρει γᾶς τέκνον ὁ βακχεύς.

Ἀντιστροφὴ β'.

Χο. σέ τοι τὸν παρὰ ναὸν αὐδῶ,
θέμις γυάλων ὑπερβῆ-
ναι λευκῷ ποδί γ'; . . . .
Ἴων. οὐ θέμις, ὦ ξέναι.
Χο. . . . . . οὐδ' ἂν
ἐκπυθοίμαν αὐδὰν σέθεν;
Ἴων. τίνα τήνδε θέλεις;
Χο. ἆρ' ὄντως μεσομφαλὸν
γᾶς Φοίβου κατέχει δόμος;
Ἴων. στέμμασί γ' ἐνδυτὸν, ἀμφὶ δὲ Γοργόνες.
Χο. οὕτω καὶ φάτις αὐδᾷ.
Ἴων. εἰ μὲν ἐθύσατε πέλανον πρὸ δόμων,
καὶ τί πυθέσθαι χρῄζετε Φοίβου,
πάριτ' εἰς θυμέλας, ἐπὶ δ' ἀσφάκτοις
μήλοισι, δόμων μὴ πάριτ' εἰς μυχόν.
Χο. ἔχω μαθοῦσα· θεοῦ δὲ νόμον
οὐ παραβαίνομεν, ἃ δ' ἐκτὸς, ὄμμα τέρψει
Ἴων. πάντα θεᾶσθ', ὅτι καὶ θέμις, ὄμμασι.
Χο. μεθεῖσαν δεσπόται

Ἀλλά γε καὶ παρὰ Λοξίᾳ
Τῷ Λατοῦς διδύμων προσώ-

Verumetiam apud oraculorum-Interpretem
Latonæ filium, geminarum frontium

θεοῦ μὴ γύαλον εἰσιδεῖν.
Ἴων. δμωαὶ δὲ τίνων κλῄζεσθε δόμων;
Χο. Παλλάδος ἔνοικα
τρόφιμα μέλαθρα τῶν ἐμῶν τυράννων.
παρούσας δ' ἀμφὶ τᾶδ' ἐρωτᾷς.

In hac secunda antistropha responsiones Ionis ad Chorum metro anapæstico scriptæ sunt, et ad antistropham non pertinent. Personis dispositis, superest, ut, quæ metrum sensumve impeditum habeant, expendamus, et, quantum fieri potest, restituamus. *Musg.*

Huic scenæ Prev. præfixit personas Ionis, Chori et Semichori. Verba v. 189. ss. Ἰδοὺ — ὅσσοισιν. 193. s. καὶ πέλας — αἴρει, 196. ss. Ἀσπ. — ἀλκὰν, 204. s. Σκεψ. — Γιγ., 207. s. Λεύσσ. etc. 209. s. Τί γὰρ — χερσὶ, 214 — 216. καὶ Βρόμ. — Βακχ. Semichoro, et 216. ss. Σέ τοι — ποδί γ' Choro tribuit Prev. secutus maxime Musgravium. *Beck.*

184. De magnificentia Atheniensium in deorum cultu videndus præ omnibus Aristophanes Nub. v. 300. et seq. *Musg.*

185. ἀγυιάτιδες] Emendatio est Scaligeri. Ed. Ald. ἀγιάτιδες. MS. E. ἀγυάτιδες. Emendationem Scaligeri, quæ et alias certissima esset, confirmat Eustathius ad Il. β'. v. 12. citatus hic a Barnesio. De cultu Apollinis Ἀγυιέως videndus Aristoph. Vesp. v. 870. et in eum Scholiastes.

θεραπεῖαι] Ed. Ald. θεραπεί'. Sed recte numerum mutavit Barnesius, ut cum adjectivo Ἀγυιάτιδες conveniret. Hesychius: Ἀγυιάτιδες, αἱ πρὸ τῶν θυρῶν θεραπεῖαι, haud dubie huc respiciens, ut monet Barnesius. *Musg.*

ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι] Quum olim ἀγιάτιδες in omnibus libris scriptum erat, nec id genuinum esset vocabulum, Duportus legebat Ἀσιάτιδες, quasi fœminæ Asiaticæ in templo Delphico ministrarent, ut et Athenis: quod vix constare puto. Codex Heinsio-Scaligerianus Ἀγυιάτιδες legendo monet, quam veram lectionem, nullus dubito, quin evincam. Apollo multis in locis colebatur nomine Ἀγυιεὺς, qui Deus columnæ tantum in speciem figuratus erat, pyramidis, sive potius obelisci in morem acute desinentis, et intus in vestibulis templorum erigebatur. Aræ autem juxta positæ dicuntur hoc in loco ab Euripide, Ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι. Visne hujus rei probationem? Indubitatam dabo. Consule Eurip. Phœniss. v. 640. Καὶ σὺ, Φοῖβ' ἄναξ Ἀγυιεῦ, καὶ μέλαθρα, χαίρετε. In quem locum Scholiastes: Ἀγυιεῦ] Ἐν τοῖς προπυλαίοις, καὶ οἰκήμασιν ἱδρυμένε· ὅτι τὸν Ἀγυιέα πρὸ πυλῶν ἵστασαν. Κίων δὲ οὗτος ἦν εἰς ὀξὺ λήγων. Sed nondum res satis aperte demonstratur. Fateor equidem, quare et hæc audi apud Eustathium ad Iliad. β'. v. 12. fol. 166. lin. 20. Ὅτι τὴν Τροίαν παραφράζων, πόλιν εὐρυάγυιαν Τρώων καλεῖ· ἔστι δὲ εὐρυάγυια, ἡ πλατύῤῥυμος· Ἀγυιὰ γὰρ ἡ κοινῶς λεγομένη ῥύμη, ἀφ' ἧς καὶ Ἀγυιεὺς, κίων ἱερὸς Ἀπόλλωνος πρὸ θυρῶν ἑστὼς, λήγων εἰς ὀξύ. Γίνεται δὲ παρὰ τὸ ἄγειν, ὅθεν καὶ ὁ ἀγὼν, καὶ ἡ ἀγορά. ἐναντία δὲ ἡ Εὐρυάγυια ταῖς στενωποῖς. Ἔφη δέ τις Ἀγυιάτιδας θεραπαίνας, τοὺς πρὸ θυρῶν βωμοὺς, οἱ πρὸς χάριν Ἀγυιέως Ἀπόλλωνος ἵδρυντο. Moneo tantum, Eustathio θεραπαίνας male pro θεραπείας scriptum, vel certe hunc locum θεραπείας pro θεραπαίνας haud æquo jure tenere. Sed Eustathium in ea parte potius corruptum puto, quia tum Hesychius, tum Phavorin. in voce Ἀγυιάτιδες, retinent θεραπεῖαι; quos videsis, lector, in Ἀγυιάτιδες et Ἀγυιεύς. item Pindari Scholiast. in Pyth. Od. XI. v. 2. Σεμέλα μὲν Ὀλυμπιάδων ἀγυιᾶτις. *Barnes.*

Reisk. conjicit: οὐδ' ἁπλῆ τις θεραπεία, *neque una quædam sola ratio est deum colendi.*

Ultima τοῦ θεραπεῖαι, sequente vocali brevi, non eliditur; ita igitur constitui debent hi versus:

θεῶν μόνον, οὐδ' Ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι· anapæsticus dimeter hypercatalectus.
Ἀλλά γε καὶ παρὰ Λοξίᾳ glyconius.

Beck.

187. Per διδύμων προσώπων duplex ædium facies intelligenda mihi videtur; quo sensu notum est Pindari πρόσωπον τηλαυγές. Eandem vim apud Herodotum habere solet μέτωπον. Barnesius de

πῶν καλλιϐλέφαρον φῶς.
ʽΗΜ. α΄. Ἰδοὺ τάνδ᾽ ἄθρησον,
Λερναῖον ὕδραν ἐναίρει
Χρυσέαις ἅρπαις ὁ Διὸς παῖς·
Φίλα, πρόσιδ᾽ ὄσσοις.
ʽΗΜ. β΄. Ὁρῶ· καὶ πέλας ἄλλος αὐτοῦ ἀντ. α΄.
Πανὸν πυρίφλεκτον αἴρει.
ʽΗΜ. α΄. Τίς; ἆρ᾽ ὃς ἐμαῖσι μυθεύεται παρὰ πήναις

Viget læta lux.
Sem. 1. Ecce hunc aspice,
Lernæam Hydram interficit
Aureis falcibus Jovis filius.
Contemplare oculis, O Amica.
Sem. 2. Video. Et prope eum alius
Tollit ardentem facem.
Sem. 1. Quisnam? An qui mea commemoratur inter pensa

188. καλλίφαρον. 189. Ἴ́ΩΝ. 192. ὄσσοισιν. 193. ΧΟ. Ὁρῶ. Ἴ́ΩΝ. καὶ π. 194. ΧΟ. Ib. τις ἄρ᾽, ὃς ἐμαῖς μ. π. πήναισιν.

duplici oculorum lumine nescio quid hic somniat. *Musg.*

187. s. Plene distinguendum censeo post Λατοῦς; ista vero διδύμων προσώπων καλλιϐλέφαρον φῶς de Apolline forsan et Diana intelligi debent, cujus simulacra parietibus depicta videbantur. *Heath.*

188. καλλίφαρον] Sic Ed. Ald. et MSS. Emendat Canterus καλλιϐλέφαρον, sed quomodo, hoc posito, locum interpretatus sit, non dicit, nec facile est divinare. Non absurdum foret:

— διδύμων προσώ-
πων κάλλει λιπαρὸν φῶς.

Venustate duarum templi frontium splendidior et lætior redditur Lux. Simile est Horatii: *Soles melius nitent.* Pro λιπαρὸν φῶς legi etiam posset φιαρὸν φῶς, siquidem recte Hesychius φιαρὸν per λαμπρὸν interpretatur. Confer Nicand. Alexiph. v. 91. et v. 587. *Musg.*

καλλίφαρον φῶς.] Scaliger, Canterus, Duportus, Miltonus, pro καλλίφαρον, quæ vox erat omnibus suspecta, καλλιβλέφαρον legunt: καλλίφαρὸν autem recte erat doctis hominibus suspectum; quia generaliter nomina composita ab ος το, desinunt in ης, ut πολυανθὴς, ἀνεμοσκηπὴς, ἀσθενὴς, etc. Male itaque Orpheus habet πολύανθος, et Theophrast. φιλόσκεπος, nisi id potius a σκέπη, quam τὸ σκέπος, et Ὀνόσκελος, Onoscelus, apud Cœl. Rhodigin. Lib. II. c. 6. nisi per errorem sit pro Onosceles. Ὁ νοῦς οὗτος· Οὐ μόνον ἐν ταῖς ζαθέαις καὶ φιλοθέοις Ἀθήναις, πόλει ἡμετέρᾳ, εὐκίονές εἰσιν αὐλαὶ καὶ ναοὶ θεῶν, οὐδ᾽ Ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι, ἤγουν πρὸ τῶν θυρῶν βωμοὶ Ἀπόλλωνος Ἀγυιέος, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ παρὰ Δελφοῖς ὁρῶμεν διὰ τὸ διδύμων προσώπων, ἤγουν ὀφθαλμῶν, καλλιϐλέφαρον φῶς· Ἐνταῦθα γὰρ καὶ μακροκίονές εἰσι στοαὶ, καὶ ναοὶ περίβλεπτοι, καὶ βωμοὶ προπυλαῖοι τοῦ Ἀγυιέως, δηλονότι Ἀπόλλωνος καὶ Διονύσου. Εὐτεχνῶς δὲ μεγαλύνει ὁ ποιητὴς τὰς ἑαυτοῦ Ἀθήνας, ὅτε ὁ χορὸς μόλις ὁμολογεῖ, ὅτι ὁ ἐν Δελφοῖς ναὸς Ἀπόλλωνος ὅμοιος εἴη τοῖς ἐν Ἀθήναις ναοῖς, οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς οὐδεπώποτε. *Barnes.*

189. τάνδ᾽] Concordat cum Ὕδραν, regiturque adeo ab ἐναίρει. Minime igitur necessarium est cum Miltono legere τόνδ᾽.

Ἰδοὺ, τάνδ᾽ ἄθρησον] Johannes Miltonus pro τάνδε legit τόνδε, videl. Herculem, cum referri potest ad γραφὴν, picturam, quam nunc Choro ostendit Ion, vel ad Hydram,

'Ασπιστὰς 'Ιόλαος, ὃς
Κοινοὺς αἰρόμενος πόνους
Δίῳ παιδὶ συναντλεῖ;
'ΗΜ. β'. Καὶ μὰν τόνδ' ἄθρησον
Πτεροῦντος ἔφεδρον ἵππου·
Τὰν πυριπνέουσαν ἐναίρει
Τρισώματον ἀλκάν.
'ΗΜ. α'. Παντᾶ τοι βλέφαρον διώκω. στροφὴ β'.

Armiger Iolaus, qui
Suscipiens communes labores
Cum Jovis filio exhaurit?
Sem. 2. Sed et illum specta,
Insidentem equo alato, *qui*
Ignes spirantem interficit
Tricorporem hostem.
Sem. 1. Undique moveo palpebras.

196. "ΙΩΝ. 199. sqq. Ioni contin. 203. ΧΟ.

quæ est fœmini generis: nam Λερναῖον est Atticum pro Λερναίαν. 'Ο νοῦς· 'Ηνίδε, ταύτην τὴν γραφὴν ἐσάθρησον· ἐνταῦθα τὴν "Υδραν τὴν ἐν Λέρνῃ ὁ 'Ηρακλῆς τῷ δρεπάνῳ πολυτίμῳ καὶ ἐν τῇ γραφῇ διαχρύσῳ κεφαλοτομεῖ. *Barnes.*

190. Leg. ὕδραν ἂν αἱρεῖ. *Reisk.*

194. Πανὸν] Ed. Ald. πτανὸν, unde recte Piersonus [Veris. p. 3. ss.] πανὸν, *facem*, præeunte quodammodo Barnesio, qui πυρσὸν legi voluit. *Musg.*

Πτανὸν] Novum est, quod Euripides alas affingit Hydræ; Πυρίφλεκτον recte vocat, quia, quæ illius capita amputabat Hercules, illico Iolaus ambussit, ne diutius multiplicarentur. Quid si legendum: πυρσὸν πυρίφλεκτον αἴρει, *Facem igne flagrantem tollit*, ut nempe in pictura, amburendi causa. *Barnes.*

Pro πτανὸν Jacobs Spec. Em. p. 59. legit Πανὸν πυρίφλεκτον αἴρει, *facem ardentem tollit.* πανὸς, i. q. φανὸς, Arist. Plut. 640. Lys. 308. Eustath. in Il. τ'. p. 1258, 39. *Beck.*

Leg. μύδρον πυρίφλεκτον, *alius Herculi Lenæum monstrum conficienti adstans porrigit ipsi ferrum igni candens. Reisk.*

195. παρὰ πήναις] Interpretari posses: *de quo, dum telas conficimus, confabulari solemus.* Sed magis placet Barnesii interpretatio: *cujus historia in telis nostris depingitur:* vel, ut verti posset, *de qua telæ nostræ loquuntur.* Conf. Hecub. v. 469. ibique Scholiasten. Iph. in Taur. v. 223. *Musg.*

ὃς ἐμαῖς μυθεύεται παρὰ πήναισι] Johannis Brodæi expositio hic perridicula videtur, qui πήναισι pro λόγοισι accipit, et metaphoram vult. Quum allusum est ad morem nobilium fœminarum, quæ veteres historias et heroum fabulas in telis suis texebant, præcipue Athenienses virgines et matronæ, cum ancillis suis, quibus erat munus datum Minervæ peplum Gigantomachia et aliis fabulis mirifico artificio pertexere. Ita Euripides Hecub. v. 464. "Η Παλλάδος ἐν πόλει τᾶς καλλιδίφρου 'Αθηναίας ἐν κροκέῳ Πέπλῳ Ζεύξομαι ἅρματι πώλους, 'Εν δαιδαλέαισι ποικίλλουσ' ἀνθοκρόκοισι πήναις. Quem locum vid. et Scholiast. ad eundem. *Barnes.*

Reisk. corrigit: τίς ἄρ', ὃς ἐναῖς μοι θεᾶται παρὰ πήναισι, *quis est, qui mihi conspicitur apud subtilia texta*, i. e. *quem video his tenuis fili aulæis intextum. Beck.*

Pone distinctionis notam post Τίς ἄρ', et verte: *Quis scilicet? An ille, de quo in meis textis fabula? Heath.*

'ΗΜ. β΄. Σκέψαι κλόνον ἐν τείχεσι
Λαΐνοισι Γιγάντων.
'ΗΜ. α΄. Ὧδε δερκώμεσθ', ὦ φίλαι.
'ΗΜ. β΄. Λεύσσεις οὖν ἐπ' Ἐγκελάδῳ
Γοργωπὸν πάλλουσαν ἴτυν;
'ΗΜ. α΄. Λεύσσω Παλλάδ' ἐμὰν θεόν.
'ΗΜ. β΄. Τί γὰρ κεραυνὸν ἀμφίπυρον
Ὄμβριμον ἐν Διὸς ἑκηβόλῃσι χερσίν;

Sem. 2. Considera pugnam in septis
Saxeis Gigantum.
Sem. 1. Huc spectemus, amicæ.
Sem. 2. Vides igitur eam, quæ adversus Enceladum
Clypeum vertit Gorgoneum?
Sem. 1. Video Palladem meam Deam.
Sem. 2. An et fulmen utrinque candens, impetuosum
Jovis eminus-ferientibus manibus?

204. ἼΩΝ. 206. ΧΟ. 207. ἼΩΝ. 209. ΧΟ. 210. ἼΩΝ.

200. ἔφεδρον] Intellige Bellerophontem, Pegaso alato insidentem. Res nota. *Musg.*

201. s. Τὰν πυρίπνειουσαν ἐναίρει Τρισώματον ἀλκάν.] Ita Chimæram vocat, ob vim illius triplicem. De illa vid. Palæphat. in Bellerophon. et Hecub. v. 469. Homer. et Hesiod. Πρόσθε Λέων, ὄπιθεν δὲ Δράκων, μέσση δὲ Χίμαιρα. Ἀλκὴ autem, ut proprium nomen, Alce fera bestia ita dicta, vel appellative, pro θὴρ ἀλκήεις. *Barnes.*

Reisk. scribit: ὡς (vel ὃς) τὰν πῦρ πνέουσαν. *Beck.*

202. Τρισώματον ἀλκάν. i. e. Chimæram. Dictum ita, ut τετρασκελὲς ὕβρισμα de Centauris Herc. Fur. v. 180. *Musg.*

203. Παντᾷ] Male Ed. Ald. πάντα sine iota.

διώκω.] Addatur hic locus exemplis citatis ad Herc. Fur. v. 1035. *Musg.*

Πάντα] Πάντη. Alii παντῇ. *Barnes.*

204. s. τείχεσι Λαΐνοισι] Lego ob metrum πτυχαῖσι λαΐναισι. Hesychius: πτυχαὶ, στοαὶ, περιβολαί. confer Polluc. IX. 35. et X. 24. Euripides cum Αὐλίδος πτυχὰς vocare non veritus sit κλεινὰς, Iphig. in Taur. 9. intellexisse videtur περίβολον, sive *ambitum*. Nec aliter Homerum interpreter Iliad. λ΄. 77. v. 22. Noster Phœn. τειχέων περιπτυχαὶ, v. 1376. Idem apud Clem. Alex. p. 584. Δέμας τὸ θεῖον περιβάλοι τοίχων πτυχαῖς. Aristoph. δόμων περιπτυχὰς, Av. 1241. Nonnus: πτύχα παρθενεῶνος, p. 255. *Musg.*

208. ἴτυν;] Clypeum, ut Troad. v 1187. *Musg.*

211. ἑκηβόλῃσι] Ita metri causa lego. Ed. Ald. ἑκηβόλῃς, quod postea typographorum incuria in ἑκηβόλου transiit. *Musg.*

215. κισσίνοισι] Ed. Ald. κισθίνοις. *Musg.*

216. τέκνον ὅ] Ita cum Edd. recentioribus MSS. E. G. Ed. Ald. τέκν' ὅ.

Quæri potest de figuris, quas hic Chorus contemplatur, utrum picturæ fuerint, an vero effigies muro insculptæ. Posteriorem sententiam in exercitationibus Euripideis ante octo annos editis secutus sum; nunc magis mihi arridet altera. Qua enim arte sculptor, multa, quæ hic commemorantur, effingeret, auream puta falcem, tædam ardentem, Chimæræ igneos halitus, coruscationem fulguris? Quæ omnia cum colores, et quidem vividissimos, desiderent, quis dubitet, de picturis hic sermonem esse, non de figuris lapideis ex muro eminentibus? Nec absurdum

'ΗΜ. α'. 'Ορῶ, τὸν δάϊον
Μίμαντα πυρὶ καταιθαλοῖ.
'ΗΜ. β'. Καὶ Βρόμιος ἄλλον
'Απολέμοισι κισσίνοισι βάκτροις
'Εναίρει Γᾶς τέκνον ὁ Βακχεύς.
ΧΟ. Σέ τοι τὸν παρὰ ναὸν αὐδῶ, ἀντιστρ. β'.
Θέμις γυάλων ὑπερβῆ-
ναι λευκῷ ποδί γ' * *;

Sem. 1. Video, hostem
Mimantem igne cremat.
Sem. 2. Et Bromius alium
Imbellibus hederaceis baculis
Interficit Terræ filium Baccheus.
Cho. Te ad templum stantem alloquor:
Estne fas intrare penetralia
Albo pede * * ?

212. ΧΟ. 214. sqq. contin. Choro. 219. desunt notæ lacunæ.

est credere, quod in mentem venit Tyrwhitto, porticum fuisse juxta aditum templi, in qua hæc omnia depingerentur. In muro certe templi depicta fuisse, parum verisimile est.

Favet porro huic suspicioni, quod mox Ionem alloquens, τὸν παρὰ ναὸν appellet, tanquam oculos prius non in templo contemplando, sed in alio aliquo spectaculo, occupatos habuisset. Sed neque illud omittendum est, Athenienses circa initium belli Peloponnesiaci, devictis a Phormione Lacedæmoniis, quod accidit Olympiad. LXXXVII. anno quarto, novam Porticum Delphis dedicasse. Pausan. p. 827. l. 17. Ed. Sylburg. collat. cum Diod. Sic. Lib. XII. c. 48. Eam igitur Porticum quidni Euripides per prolepsin depinxerit? Similis certe prolepsis in hac ipsa fabula habetur, v. 1159, 60. *Musg.*

216. ss. Prev. postquam conjecturam Musgr. probavit, esse hæc repetita e tabulis pictis porticus ab Atheniensibus tum dedicatæ, addit: " Il paroît, par les expressions du chœur, qu'elle étoit extérieure et placée à l'entrée du temple. On voit par celles d'Ion, que l'entrée du temple étoit permise aux deux sexes, mais les hommes seuls pouvoient pénétrer dans le sanctuaire." *Beck.*

217. Leg. περίναον—qui circa templum versatur, ita dicitur. *Reisk.*

218. οὐ θέμις] Quod hic simpliciter negare videtur Ion, mox concedit iis, qui hostiam prius ante templum immolarunt, et Phœbum aliquid interrogare cupiunt, i. e. corrigit se, diserteque explicat, quod nimis præcise antea dixerat. Facile hoc conciliatur; sed quomodo Euripidem cum Plutarcho conciliabimus, qui tradit Op. Mor. p. 685. nemini mulieri ad oraculum (χρηστήριον) accedere licuisse? Distinguendum mihi videtur inter χρηστήριον et ναόν. Posteriori voce templum universum significari puto; priori adytum, sive septum illud, ubi edita sunt vaticinia. Favet locus in Andromacha insignis v. 1100. ἔρχεται δ' ἀνακτόρων Κρηπῖδος ἐντὸς, ὡς πάρος χρηστηρίων Εὔξαιτο Φοίβῳ. *Venit* INTRA *limen templi, ut* ANTE χρηστήρια *precibus Phœbum supplicaret.* Legem igitur templi Delphici hanc fuisse conjicio, ut fœminæ χρηστήριον, sive septum illud interius, ubi oracula redderentur, nunquam intrarent; templum vero ipsum, vel (ut Lucanus vocat Lib. V. v. 146.) primam templorum partem, et fœminis

ΙΩΝ. Οὐ θέμις, ω ξέναι.
ΧΟ. Οὐδ' ἂν ἐκπυθοίμαν σέθεν [αὐδάν];
ΙΩΝ. Τίνα δῆτα θέλεις;
ΧΟ. Ἆρ' ὄντως μέσον ὀμφαλὸν

Ion. Non *est* fas, O hospites.
Cho. Neque ex te audiero verbum aliquod?
Ion. Quid vero cupis?
Cho. Num vere medium umbilicum

220. sqq. Ionis verba, litteris diductis scripta, sunt extra Chori responsionem. 221. οὐδ' ἂν ἐκ σέθεν ἂν πυθ. et αὐδάν sine uncis. 222. τίνα δὲ θέλεις;

et maribus, qui hostias immolassent, patuisse; extra templum substitisse, qui hoc aut paupertate coacti, aut alia de causa, omisissent. *Musg.*

λευκῷ ποδί γ'; Ἴων. οὐ θέμις, ὦ ξέναι.] Hic versus in duos dividi debet, judice Heath.:

ΧΟ. Λευκῷ ποδί γ' ionicus a majore monometer.
ΙΩΝ. Οὐ θέμις, ὦ ξέναι. basis anapæstica. *Beck.*

221. Οὐδ' ἂν ἐκ σέθεν ἂν πυθοίμαν αὐδάν;] Ita Ed. Ald. Ex sequentibus editionibus excidit typographorum incuria vox αὐδάν. Lectio emendata, quam in notis dedi, ut metro convenientior est, ita tollit quoque invenustam repetitionem particulæ ἄν. *Musg.*

Reisk. emendat: σέθεν αὖ πυθοίμαν. *Beck.*

222. Τίνα δὲ θέλεις;] Lego: τίνα τήνδε θέλεις; *Quam tu hanc vocem audire cupis? Musg.*

222. ss. Ita hos versus constitui vult Heath.:

ΙΩΝ. Τίνα δὲ θέλεις; basis iambica.
ΧΟ. Ἆρ' ὄντως μέσον ὀμφαλὸν glyconius.
Γᾶς Φοίβου κατέχει δόμος; idem.
ΙΩΝ. Στέμμασί γ' ἐνδυτὸς, ἀμφὶ δὲ Γοργόνες dactylicus tetrameter.
ΧΟ. Οὕτω καὶ φάτις αὐδᾷ idem trimeter, vel pherecrateus. *Beck.*

223. s. Ἆρ' ὄντως μέσον ὀμφαλὸν Γᾶς Φοίβου κατέχει δόμος;] Jupiter, aliquando medium Orbis volens designare, duas pari celeritate aquilas emisit, unam ab ortu, alteram ab occasu, quæ circa Delphos eodem tempore convenerunt; unde hic loci Orbis terrarum medium esse constabat. In cujus rei memoriam duæ aquilæ aureæ in Apollinis templo statuebantur. Hinc illud Claudiani: "Jupiter, ut perhibent, spatium cum discere vellet Naturæ, regni nescius ipse sui, armigeros utrinque duos æqualibus alis Misit ab Eois occiduisque plagis: Parnassus geminos fertur Junxisse volatus; contulit alternas Pythius axis aves." Vid. eandem historiam apud Pindar. Pyth. Od. IV. Strabon. Lib. IX. fol. 419. et Scholiasten Euripid. in Orest. v. 325. Ἵνα μεσόμφαλοι λέγονται μυχοὶ γᾶς. Hinc apud poëtas sæpissime Delphos umbilicum terræ dictos reperias, ut Euripid. etiam Orest. v. 584. Ὁρᾷς δ' Ἀπόλλων', ὃς μεσομφάλους ἕδρας, etc. item Med. v. 666. Τί δ' ὀμφαλὸν γῆς θεσπιῳδὸν ἐστάλης. et Iphig. Taur. v. 1259. — Μέσον γᾶς ἔχων μέλαθρον. et hujus Fab. v. 464. Φοιβήιος ἔνθα γᾶ Μεσόμφαλος ἑστία. et v. 906. Τὸν Λατοῦς αὐδῶ, Ὅς γ' ὀμφὰν κλήροις Πρὸς χρυσέους θάκους Καὶ γαίας μεσσήρεις ἕδρας. Item ibid. (citante Eustathio) v. 5. Ὀμφαλὸν μέσον καθίζων Φοῖβος ὑμνῳδεῖ βροτοῖς. Ita Æsch. Choëph. v. 1036. Μεσόμφαλόν θ' ἵδρυμα Λοξίου πέδον. et in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις — μεσομφάλοις Πυθικοῖς χρηστηρίοις. Vid. de hac re Coelii Rhodigin. Antiq. Lect. Lib. XV. c. 20. Pausanias in Phocic. fol. 331. lin. 27. Τὸν δὲ ὑπὸ Δελφῶν καλούμενον Ὀμφαλὸν, λίθον πεποιημένον λευκὸν, τοῦτο εἶναι τὸ ἐν μέσῳ γῆς πάσης αὐτοὶ λέγουσιν οἱ Δελφοὶ, καὶ ἐν ᾠδῇ τινι Πίνδαρος ὁμολογοῦντά σφισιν ἐποίησε. Præterea Judæam in medio terræ

Γᾶς Φοίβου κατέχει δόμος;
ΙΩΝ. Στέμμασί γ' ἐνδυτὸν, ἀμφὶ δὲ Γοργόνες.
ΧΟ. Οὕτω καὶ φάτις αὐδᾷ.
ΙΩΝ. Εἰ μὲν ἐθύσατε πέλανον πρὸ δόμων

Terræ Phœbi continet templum?
Ion. Ornatum sane coronis, et circa *sunt* Gorgones.
Cho. Sic etiam fama fert.
Ion. Si quidem *Deo* placentam immolâstis ante templum,

225. ἐνδυτός.

sitam volunt nonnulli, vallem Jehosaphati in medio Judææ. Tertullianus vero in carmine advers. Marcion. vocat Golgotha terræ medium; ut et Victorinus Pictaviensis. Vid. Cardinal. Baronii ad ann. Christi 34. §. 116. *Barnes.*

225. ἐνδυτὸς,] Legendum potius ἐνδυτὸν. Non enim templum ipsum spectabat quæstio, sed terræ umbilicum, quo nomine lapidem quendam album, Pausania teste, vocabant, p. 331. l. 27. Satis credibile est, hunc, ut alias res sacras, sertis ornatum fuisse multitudinis arcendæ causa: quemadmodum de fonte quodam sacro apud Dionys. Halicarn. legimus: περιείρξαντες κύκλῳ στέμμασι, τοῦ μηδένα τοῖς νάμασι πελάζειν, p. 12. l. 33. Ed. Hudson. Et hinc forte Sophocles ἄθικτον ὀμφαλὸν vocat Œd. Tyr. v. 916. *Musg.*

Στέμμασί γ' ἐνδυτὸς,] Aristoph. in Pluto: Τί δῆθ' ὁ Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων; Scholiast. ἐστεφανηφόρει γὰρ ἡ Πυθία, ἐπεὶ οἱ Τρίποδες Δάφνῃ ἦσαν ἐστεμμένοι. Phurnutus in Apoll. ἀλλ' αἵ τε χεῖρες ἀνελαμβάνοντο, καὶ ἡ κεφαλὴ τολοιπὸν τῇ δάφνῃ ἐκοσμεῖτο· λέγεται δὲ καὶ ὁ τρίπους οὐκ ἄνευ τῆς Δάφνης ἱδρύσθαι, κατὰ Βοιωτίαν, ἐπὶ τοῦ χάσματος. Hæc Joh. Brodæus ex Phurnuto, apud quem nihil ego tale reperio. Præterea Στέμματα Φοίβου, frondes laureæ et sacræ coronæ Apollinis erant propria; hinc Homer. Iliad. α'. v. 14. Στέμματ' ἔχων ἰν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος. *Barnes.*

227. ἐθύσατε] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ἐδύσατε. MS. E. ἐλύσατε. Sed verum esse ἐθύσατε ostendit ἀθύτων πελάνων, Hippol. v. 146. Θῦσαι θέλουσα πέλανον, Æschyl. Pers. v. 204. Ipsa vox πέλανος quid hic significet, major dubitatio est. Placentæ genus esse disertis verbis testantur Pollux, Lib. VI. sect. 76. et Pausanias, p. 237. l. 16. Nec aliter Hesychius. Abutitur tamen voce Euripides ad sanguinem victimæ, vel etiam sanguinem simpliciter, significandum: vid. Alcest. v. 867. Iphig. in Taur. v. 301. Rhes. v. 427. Unde suspicor, eadem potestate hic adhibitam esse; quodque sequitur ἐπὶ ἀσφάκτοις μήλοισι interpretamenti loco a poëta adjectum esse: θυμέλας autem idem plane valere, quod δόμων μυχόν. Non ignoro, postremum hoc interpreti *penetralia templi* significare; cui interpretationi adstipulatur et Hesychius. Mihi tamen μυχὸς δόμων valet, quicquid intra πρόπυλον, sive πρόδομον, est. Sic enim μυχὸν Homerus προδόμῳ opponit, Iliad. ω'. v. 675. Odyss. γ'. v. 402. δ'. v. 304. η'. v. 346. Alibique ἐς μυχὸν, vel κατὰ μυχὸν θαλάμου, valet simpliciter *intra thalamum*, ut Odyss. π'. v. 285. χ'. v. 180. Hoc certe in loco si μυχὸν δόμων de penetralibus templi Delphici, sive χρηστηρίῳ, intelligas, pugnabit Euripides cum Plutarcho, qui omnem ad penetralia accessum fœminis interdictum fuisse perhibet. vid. loc. citat. ad v. 216. *Musg.*

Εἰ μὲν ἐθύσατε πέλανον] Athenæus Deipnosophist. l. ιδ. Τὸ δὲ θύειν ἐπὶ τοῦ ψαιστὰ καταδόρπια θυμιᾶν· καὶ οἱ παλαιοὶ τὸ θύειν δρᾶν ὠνόμαζον. Plato νόμων ς'. Θύματά τε οὐκ ἦν τοῖς θεοῖς ζῶα, πέλανοι δὲ καὶ μέλιτι καρποὶ δεδευμένοι, καὶ τοιαῦτα ἄλλα ἁγνὰ θύματα. Porphyrius: ἐπεὶ καὶ Ἀπόλλων παραινῶν θύειν κατὰ τὰ πάτρια, τουτέστιν κατὰ τὸ ἔθος τῶν πατέρων, ἅπαν ἄγειν ἔοικεν εἰς τὸ παλαιὸν ἔθος· τὸ δὲ παλαιὸν διὰ ποπάνων καὶ τῶν καρπῶν ἦν. ὅθεν καὶ θυσίαι, καὶ θυηλαὶ, καὶ θυμέλαι ἐκαλοῦντο, καὶ αὐτὸ τὸ θύειν τοῦ θυμιᾶν εἴχετο, καὶ τοῦ νῦν παρ' ἡμῖν λεγομένου ἐπι-

Καί τι πυθέσθαι χρήζετε Φοίβου,
Πάριτ᾽ εἰς θυμέλας, ἐπὶ δ᾽ ἀσφάκτοις
Μήλοισι δόμων μὴ πάριτ᾽ εἰς μυχόν.
ΧΟ. Ἔχω μαθοῦσα· θεοῦ δὲ νόμον
Οὐ παραβαίνομεν· ἃ δ᾽ ἐκτὸς, ὄμμα τέρψει.
ΙΩΝ. Πάντα θεᾶσθ᾽, ὅ τι καὶ θέμις, ὄμμασι.
ΧΟ. Μεθεῖσαν δεσπόται
Θεοῦ με γύαλα τάδ᾽ ἐσιδεῖν.
ΙΩΝ. Δμωαὶ δὲ τίνων κλήζεσθε δόμων;

Et aliquid *ex* Phœbo sciscitari cupitis,
Accedite ad atria; non mactatis vero
Ovibus, ne in templum intrate.
Cho. Intelligo: legem igitur Dei
Non violabimus. Quæ vero *sunt* extra, oculos oblectabunt.
Ion. Oculis *hæc* omnia spectate, quando enim fas *est*.
Cho. Miserunt me domini
Hos secessus Dei ut viderem.
Ion. Ancillæ vero cujus familiæ vocamini?

233. ὅτι. 235. εἰσιδεῖν.

θύειν. Nec ignoramus, priscos illos liba ac placentas e farre, melle et oleo ad humanam effigiem (vel etiam pecudum) arte simulatas, oscillorum nomine notas, Diis obtulisse. Thucydidis Scholiastes: Τινὰ πέμματα εἰς ζώων μορφὰς τετυπωμένα ἔθυον. Quæ Servio Æneid. Lib. II. hæc attingenti ac Macrobio Saturn. Lib. I. c. 7. lucem afferre possunt. Eustath. in Homer. fol. 1454. l. 20. Οὕτω δὲ καὶ ὁ Ἀκραγαντῖνος Ἐμπεδοκλῆς τὸν βοῦν ἐψεύσατο, ἡνίκα ἵπποις Ὀλύμπια νικήσας, βοῦν πλασθέντα ἐκ Σμύρνης καὶ Λιβανωτοῦ καὶ ἑτέρων φασὶν ἀρωμάτων πολλῶν διένειμε τοῖς ἐν τῇ πανηγύρει. Hæc collegit Johann. Brodæus. De voce autem πέλανος, quid sit, vide quæ nos ad Helen. v. 1333. *Barnes.*

229. Πάριτ᾽ εἰς θυμέλας,] De voce θυμέλη, vide supra ad v. 46. *Barnes.*

233. ὅ, τι καὶ θέμις,] *Quicquid fas est,* vel *licet.* Vulgo ὅτι καὶ θέμις, *quia fas est.* Utrumlibet ferri potest. Sed cum parum apposita sit Chori responsio, videndum, annon melius foret legere ὅτε καὶ θέμις, *quamdiu licet.* Cui commode tum reponit Chorus: *nobis vero Domini licentiam dederunt Dei templum visendi.* *Musg.*

235. γύαλα τάδ᾽ εἰσιδεῖν.] Lego metri causa γύαλον εἰσιδεῖν. Hesychius: γύαλον, κοῖλον. ἄλλοι, περίβολον· vid. Aristoph. Thesm. v. 115. ibique Kusterum. *Musg.*

237. Παλλάδος ἔνοικα.] Personam Chori præfigendam curavi, auctore MS. E. Ed. Ald. Creusæ tribuit. *Musg.*

Forte, ἐνοικῶ. Loquitur Chorus, non Creusa. *Reisk.*

238. Τῶν ἐμῶν τυράννων. παρούσας δ᾽ ἀμφὶ τάσδ᾽ ἐρῶτα] Ob vocem τυράννων ἐμῶν putaram primo, Creusam non loqui; sed quum viderem, Ionem ab hac persona remitti ad θεραπαινίδας, ut patet ex his verbis: παρούσας δ᾽ ἀμφὶ τάσδ᾽ ἐρῶτα: agnovi, Creusam veram esse personam, sed vel hoc in loco dominam se velle celare, vel certe, ut in literis nostris Sara maritum suum, Abrahamum, dominum vocabat, ita et hæc de Xutho marito honoris causa loquitur. *Barnes.*

Heath. ita scribi et distingui vult:

Τῶν ἐμῶν τυράννων ithyphallicus.

ΧΟ. Παλλάδος ἔνοικα
Τρόφιμα μέλαθρα τῶν ἐμῶν τυράννων.
Παρούσας δ' ἀμφὶ τάδ' ἐρωτᾷς.
ΙΩΝ. Γενναιότης σοι, καὶ τρόπων τεκμήριον
Τὸ σχῆμ' ἔχεις τόδ', ἥτις εἶ ποτ', ὦ γύναι.
Γνοίη δ' ἂν ὡς τὰ πολλά γ' ἀνθρώπου πέρι
Τὸ σχῆμ' ἰδών τις, εἰ πέφυκεν εὐγενής.
(Ἔα.) Ἀλλ' ἐξέπληξάς μ', ὄμμα συγκλῄσασα σὸν
Δακρύοις θ' ὑγράνασ' εὐγενῆ παρηΐδα,

Cho. Palladis palatia
Sunt sedes altrices meorum dominorum:
De præsenti vero hæc interrogas.
Ion. Generosa quædam tu, et morum indicium
Hanc speciem habet, quæcunque tandem sis, O mulier.
De homine enim plerumque judicârit
Speciem *ejus* conspicatus quis, an sit generosus.
Age: Sed attonitum me reddidisti, tuos oculos claudens,
Lacrymisque rigans generosas genas,

Παρούσας δ' ἀμφὶ τᾶσδ' ἐρωτᾷς antispasticus dimeter hypercatalectus.

—*de hac, quæ nunc adest, sciscitaris.* Hæc enim procul dubio a Choro famularum Atheniensium, superveniente domina, dici intelligenda sunt.

Reisk. legit: παριοῦσαν δ' αὖθι τάνδ' ἐρώτα, *deinceps accedentem hanc interroga. Beck.*

239. τάδ' ἐρωτᾷς.] Ita diserte MS. G. cui in voce ἐρωτᾷς assentit MS. E. Ed. Ald. τάσδ' ἐρώτα, quod et superscriptum habet MS. G.

Hæc sunt, quæ de hujus Odæ explicatione et emendatione dicenda habui. In nonnullis dissentit Tyrwhittus, quem nunc, lector, audies. "In hoc Chori Parodo," inquit ille, "duo observanda occurrunt; primum metra, quæ vulgo monostrophica dicuntur, revera antistrophica esse: (strophe scilicet a v. 185. ad v. 192. κῶλα complectitur decem, et totidem antistrophe a v. 193. Sequitur Ἐπῳδὸς a v. 203. ad v. 217.) alterum, quod majoris momenti est, Ionis personam in hoc Cantico Coryphæi partes temere occupasse. Scena enim hujus dramatis sub templo Apollinis apud Delphos constituitur. In hunc locum egreditur, Ion. v. 79. ὡς πρὸ ναοῦ λαμπρὰ θῇ πυλώματα Δάφνης κλάδοισιν, et mox, finito opere, in templum redit, v. 183. Post hunc versum ingrediens Chorus, picturas, quæ in porticibus puta quibusdam in aditu templi occurrebant, aliquantisper miratur, et earum enarrationem a principe suo, sive Coryphæo, accipit. Tandem v. 217. Ionem in limine templi stantem videt et alloquitur:

σέ τοι τὸν παρὰ ναὸν αὐδῶ —"

Musg.

240. Γενναιότης σοι,] Mirum, ni scripserit auctor: γενναία τοι σύ. *Musg.*

Reisk. scribit: γενναία τις σὺ, *tu es quædam generosa. Beck.*

242. Γνοίη δ' ἂν, etc.] Græci Φυσιογνώμονας vocant, qui ingenia hominum et sensus reliquaque ex adspectu et oris lineamentis judicant. Hinc Virg. Æn. Lib. IV. v. 11. *Quem sese ore ferens,* &c. Vid. Cœl. Rhodigin. Lect. Antiq. Lib. VI. c. 1. *Barnes.*

τὰ πολλὰ, τὸν τρόπον παρεὶς, *nullo præmisso morum et actionum ejus examine,* conjicit Reisk. *Beck.*

244. συγκλῄσασα] Ita Ed. Ald. et MSS. Vulgo συγκλείσασα. *Musg.*

Ὡς εἶδες ἁγνὰ Λοξίου χρηστήρια.
Τί ποτε μερίμνης ἐς τόδ' ἦλθες, ὦ γύναι;
Οὗ πάντες ἄλλοι, γύαλα λεύσσοντες θεοῦ,
Χαίρουσιν, ἐνταῦθ' ὄμμα σὸν δακρυῤῥοεῖ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

Ὦ ξένε, τὸ μὲν σὸν οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχει,
Ἐς θαύματ' ἐλθεῖν δακρύων ἐμῶν πέρι·
Ἐγὼ δ', ἰδοῦσα τούσδ' Ἀπόλλωνος δόμους,
Μνήμην παλαιὰν ἀνεμετρησάμην τινά·
Οἴκοι δὲ τὸν νοῦν ἔχομεν, ἐνθάδ' οὖσά που.

Postquam aspexisti Apollinis templa.
Curnam in istam solicitudinem venisti, O mulier?
Ubi omnes alii, penetralia cernentes Dei,
Lætantur, hic tuus oculus lacrymas fundit.

CREUSA.

O hospes, hoc quidem tuum non est absurdum,
Quod in admirationem veneris ob meas lacrymas.
Ego vero, contemplata hanc Apollinis ædem,
Memoriam antiquam remensa sum quandam,
Domi autem mentem habui quamvis hic essem præsens.

254. νοῦν ἔσχον ἐνθ.

248. Οὗ, *ubi*. Emendatio est Piersoni, [Veris. p. 9.] quam veram esse ostendit sequens ἐνταῦθα. Alioqui χαίρω accusativum regere potest: Hippol. v. 1336. Rhes. v. 387. huj. fab. v. 361. *Musg.*

Ὁ πάντες] Ὁ in hoc loco pro ὅτι, per Æolicam apocopen, de qua vide Eustath. in Homer. fol. 187. lin. 27. et fol. 1049. lin. 1. Sic Homer. Iliad. π'. v. 119. Γνῶ δ' Αἴας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα ῥίγησέν τε Ἔργα θεῶν· ὅ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει Ζεὺς ὑψιβρεμέτης: ubi ὅ pro ὅτι δὴ, sicut et διὸ et καθὸ pro διότι et καθότι, quod recte δι' ὅ, et καθ' ὅ scriberetur. *Barnes.*

250. s. Ὦ ξένε, τὸ μὲν σὸν οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχει, Εἰς θαύματ' ἐλθὼν] Scaliger hac syntaxi turbatus, ἐλθὸν legit, ut concordet cum τὸ σὸν, ego vero vel τὸ μὲν σὸν per synecdochen sumo, et κατὰ subaudio, legoque ἔχεις, vel concesso, quod τὸ μὲν σὸν (pro σὺ) sit nominandi casus, et ἔχει maneat, per figuram tamen πρὸς τὸ σημαινόμενον, ἐλθὼν retinendum judico, quia σὺ in τὸ σὸν includitur; ut verum tamen fatear, quia in omnibus libris, post σὸν, comma ponitur, quod separat illud a verbo ἔχω, ego quidem ita sumo, ut primo exposui, hoc *videl.* sensu: ὦ ξένε, σὺ μὲν, κατὰ τὸ σὸν, οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχεις, ἐλθὼν εἰς θαῦμα, &c. *Barnes.*

Aut hoc versu leg. erit ἔχεις, si volumus versu sequ. ἐλθὼν (vel potius εἰς θαῦμά γ' ἐλθὼν) servare. At si ἔχει tuemur, legendum erit deinceps εἰς θαῦμά σ' ἐλθεῖν. *Reisk.*

251. ἐλθεῖν] Ita MS. E. Alioqui recepissem Scaligeri ἐλθὸν. Ed. Ald. ἐλθών. *Musg.*

254. ἔσχον,] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ἔσχομεν. *Musg.*

256. ἀνήσομεν,] Legendum haud dubie ἀνοίσομεν, *quo referemus?* i. e. quod prin-

Ὦ τλήμονες γυναῖκες· ὦ τολμήματα
Θεῶν. τί δῆτα; ποῖ δίκην ἀνοίσομεν,
Εἰ τῶν κρατούντων ἀδικίαις ὀλούμεθα;
ΙΩΝ. Τί χρῆμα δ' ἀνερεύνητα δυσθυμεῖ, γύναι;
ΚΡ. Οὐδέν· μεθῆκα τόξα· τἀπὶ τῷδε δὲ
Ἐγώ τε σιγῶ καὶ σὺ μὴ φρόντιζ' ἔτι.
ΙΩΝ. Τίς δ' εἶ; πόθεν γῆς ἦλθες; ἐκ ποίας πάτρας
Πέφυκας; ὄνομα τί σε καλεῖν ἡμᾶς χρεών;
ΚΡ. Κρέουσα μέν μοι τοὔνομ', ἐκ δ' Ἐρεχθέως
Πέφυκα, πατρὶς γῆ δ' Ἀθηναίων πόλις.
ΙΩΝ. Ὦ κλεινὸν οἰκοῦσ' ἄστυ, γενναίων τ' ἀπὸ

O miseræ mulieres; O facinora
Deorum; quid igitur? quo justitiam remittemus,
Si dominantium injuriis pereamus?
Ion. Quam *ob* rem occulte despondes animum, mulier?
Cre. Nihil. Arcum remisi: cætera vero
Egoque taceo, et tu ne cures amplius.
Ion. Quæ vero es? Unde terrarum venis? ex qua patria
Es nata? quo nomine te vocari a nobis oportet?
Cre. Creusa quidem mihi nomen *est*, ex Erechtheo vero
Nata sum, patria vero *est* Atheniensium civitas.
Ion. O inclytam habitans urbem, et a generosis

256. ἀνήσομεν. 257. ὀλοίμεθα. 258. Τί χρῆμ' ἀνερ.

cipium Justitiæ faciemus? Chrysippus ap. Plutarch. Op. Mor. δεῖ τούτοις συνάψαι τὸν περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν λόγον, οὐκ οὔσης ἄλλης ἀρχῆς αὐτῶν ἀμείνονος, οὐδὲ ἀναφορᾶς, p. 1902. Ed. Steph. *Musg.*

258. Τί χρῆμ' ἀνερεύνητα] Ita Ed. Ald. Metro succurrit Barnesius legendo: τί χρῆμά γ' ἀνερεύνητα. Mihi magis placet: τί χρῆμ'; ἆρ' ἀνερεύνητα, δυσθυμῇ, γύναι; *Musg.*

Τί χρῆμ' ἀνερεύνητα δυσθυμῇ,] Διὰ τί χρῆμα ἀνερευνήτως δυσθυμεῖς; Syllabam ά γ' ob versum addidi. *Barnes.*

Forte, εἰ χρή μέ σ' ἀνερωτᾷν, τί δυσθυμῇ, *si licet me te interrogare. Reisk.*

259. μεθῆκα τόξα·] *Arcum e manibus deposui.* Male interpres *remisi.* Hesychius: μεθεῖναι, ἀφεῖναι, ἐᾶσαι. De metaphora vid. ad Troad. v. 442. *Musg.*

μεθῆκα τόξα·] Institutam orationem persequi desino. Metaph. a sagittariis arcum remittentibus, poëtis frequens. Æschyl. Suppl. Καὶ γλῶσσα τοξεύσασα μὴ τὰ καίρια. Sæpenumero sermones suos Pindar. βέλη appellat: πολλά μοι ὑπ' ἀγκῶνος ὠκέα βέλη, ἔνδον ἐντὶ φαρέτρας, φωνᾶντα συνετοῖσι. Et: ἐμὲ δ' εὐθὺν ἀκόντων ἱέντα ῥόμβον. Idem in Isthmiis: γλῶσσά μοι τοξεύματ' ἔχει περὶ κεῖνον κελαδῆσαι. Menander apud Stobæum: Γλώσσῃ ματαίους ἐξακοντίσῃ λόγους. Hæc Brodæus. Vide etiam, quæ nos de hac re ad Troad. v. 442. *Barnes.*

265. Ὦ κλεινὸν οἰκοῦσ' ἄστυ,] Præter quod ingeniose poëta facit Ionem secreto vel ignotæ patriæ suæ amore inflammari, est pium illius artificium, quoquomodo Athenas suas ornare. Vide infra ad v. 274. et supra ad v. 185. *Barnes.*

265. ss. ΙΩΝ. Ὦ κλεινὸν οἰκοῦσ' ἄστυ γενναίων
τ' ἄπο
τραφεῖσα πατέρων, ὥς σε θαυμάζω, γύναι.

Τραφεῖσα πατέρων, ὥς σε θαυμάζω, γύναι.
ΚΡ. Τοσαῦτα κεὐτυχοῦμεν, ὦ ξέν', οὐ πέρα.
ΙΩΝ. Πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὡς μεμύθευται βροτοῖς;
ΚΡ. Τί χρῆμ' ἐρωτᾷς, ὦ ξέν'; ἐκμαθεῖν θέλω.
ΙΩΝ. Ἐκ γῆς πατρός σου πρόγονος ἔβλαστεν πατήρ;
ΚΡ. Ἐριχθόνιός γε· τὸ δὲ γένος μ' οὐκ ὠφελεῖ.

Educata parentibus, ut te admiror, mulier!
Cre. Hactenus, O hospes, nec ulterius felices sumus.
Ion. Per Deos *dic*, verane quæ memorantur a mortalibus?
Cre. Quam rem interrogas, O hospes? scire cupio.
Ion. Pater avus patris tui ex terrane ortus est?
Cre. Erichthonius quidem; sed genus me non juvat.

ΚΡ. Τοσαῦτα· κεὐτυχοῦμεν, ὦ ξέν', οὐ πέρα.

Leve mendum in ultimo versu hæret, quod distinctione sublata et una literula paululum immutata sic eximas:

τοσαῦτάγ' εὐτυχοῦμεν, ὦ ξέν', οὐ πέρα.

Similiter in Phœniss. v. 1224.

ἔα τὰ λοιπὰ· δεῦρ' ἀεὶ γὰρ εὐτυχεῖς.

Jacobs.

267. Videtur constructio esse: τοσαῦτα, καὶ οὐ πέρα, ὦ ξένε, εὐτυχοῦμεν. Nisi malis: τοσαῦτά γ' εὐτυχοῦμεν. *Musg.*

268. Pone interrogationis notam ad finem versus. *Heath.*

269. ἐκμαθεῖν θέλω.] *Pernoscere cupio.* Plus valet, quam simplex μαθεῖν. *Musg.*

270. De historia Erichthonii videndus Apollodorus, Lib. III. c. 13. sect. 6. Genealogia sic se habet: Erichthonius Pandionem genuit, Pandion Erechtheum, Erechtheus Creusam. *Musg.*

Ἐκ γῆς πατρός σου πρόγονος ἔβλαστεν πατήρ;] Hic Euripides, ut ait Joh. Brodæus, Erechtheum Erichthonii fuisse filium (ego potius nepotem velim) opinatur; cum alii eundem putent et Erechtheum et Erichthonium. De hac re videsis Interpretes Homeri ad Iliad. β'. v. 559. Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη Θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τρέφε δὲ ζείδωρος ἄρουρα. Vide etiam Apollodori Biblioth. Lib. III. c. 13. §. 6. Etymologicum M. in voce Ἐρεχθεὺς, et Cœl. Rhodigin. Lib. XIII. c. 7. et Natal. Com. Mytholog. Lib. IV. c. 5. Hæc vero regum Atticorum successio: 1. Cecrops I. Ægyptius, 2. Cranaus, 3. Amphictyon, Deucalionis F. 4. Erichthonius, 5. Pandion I. 6. Erechtheus, 7. Cecrops II. 8. Pandion II. 9. Ægeus, 10. Theseus; Vide Marmor Arundelianum ab Johanne Seldeno editum ac illustratum, et Johannis Meursii Lib. de Reg. Athen. item Domini Johannis Marshami Chronic. Canon. Lib. II. Recte igitur hoc in loco Ἐριχθόνιος vocatur πρόγονος Ἐρεχθέως, quia Pandion erat Erichthonii filius, Pandionis autem Erechtheus: Hic Erechtheus uxorem duxit Praxitheam, (alii legunt Prasitheam, alii Pasitheam, et alii Phrasitheam) Phrasimi et Diogenææ, Cephisi filiæ, filiam, ex qua filios suscepit Cecropem, Pandionem et Metionem, filias vero quatuor, Procrin, Orithyiam, Chthoniam et Creusam. Apollodor. Lib. III. c. 14. sect. 1. Quanquam alii duas præterea memorent, Protogeniam videl. et Pandoram; de quibus mox dicturi sumus.

Barnes.

272. ss. Paulo obscuriora sunt hæc:

ΙΩΝ. Ἦ καί σφ' Ἀθάνα γῆθεν ἐξανείλετο;
ΚΡ. Εἰς παρθένους γε χεῖρας, οὐ τεκοῦσά νιν·
ΙΩΝ. Δίδωσι ὥσπερ ἐν γραφῇ νομίζεται;
ΚΡ. Κέκροπός γε σώζειν παισὶν οὐχ ὁρώμενον.

Tertio versui hic fere sensus tribuendus est, ut Ion quærat, *an Minerva Erichthonium ita cistæ inclusum serpentibusque circumdatum, eo denique habitu puellis tradiderit, quo in pictis tabulis conspiceretur?* Rem ipsam disertius exposuit Euripides in hujus Tragœdiæ prologo, v. 21.

ΙΩΝ. Ἦ καί σφ' Ἀθάνα γῆθεν ἐξανείλετο;
ΚΡ. Ἐς παρθένους γε χεῖρας, οὐ τεκοῦσά νιν.
ΙΩΝ. Δίδωσι δ', ὥσπερ ἐν γραφῇ νομίζεται;
ΚΡ. Κέκροπός γε σώζειν παισὶν οὐχ ὁρώμενον.
ΙΩΝ. Ἤκουσα, λῦσαι παρθένους τεῦχος θεᾶς.
ΚΡ. Τοιγὰρ θανοῦσαι σκόπελον ᾕμαξαν πέτρας.

Ion. Num et ipsum Minerva ex terra sustulit?
Cre. In virgineas manus, quamvis eum non peperisset.
Ion. Traditne vero *eum*, sicut in pictura fingitur?
Cre. Filiabus Cecropis servandum, non conspectum.
Ion. Audivi virgines solvisse arcam deæ.
Cre. Ideo mortuæ cruentârunt patris rupem.

ubi Mercurius de Erichthonio mentionem injiciens inquit

κείνῳ γὰρ, ἡ Διὸς κόρη
φρουρὼ παραζεύξασα φύλακας σώματος
δισσὼ δράκοντε, παρθένοις Ἀγλαυρίσι
δίδωσι σώζειν.

Ante quos versus, post versum undevicesimum, unum saltem senarium intercidisse suspicor. Confer v. 1421. et 1426. In Ionis vero verbis, supra positis

δίδωσι δ' ὥσπερ ἐν γραφῇ νομίζεται;

recte monuit Musgravius novissimum vocabulum, quo sensu hoc loco sit positum, non apparere. Putabat ille Euripidem scripsisse — ῥυθμίζεται; quo verbo ego quoque poëtæ mentem optime declarari existimo. Minori autem literarum diversitate, quamvis eodem sensu, corrigendum puto:

δίδωσι δ' ὥσπερ ἐν γραφῇ στολίζεται;

Bis eodem vocabulo translata significatione usus est Euripides; in Suppl. v. 669. Αὐτὸν δὲ Πάραλον ἐστολισμένον δορί. in Iphig. in Aul. v. 254. πεντήκοντα νῆας εἰδόμαν Σημείοις ἐστολισμένας. Vide Arnaldum in Animadverss. p. 22. *Jacobs.*

273. Εἰς παρθένους γε χεῖρας,] Connectendum cum verbo, quod præcessit, ἐξανείλετο. *Sustulit in virgineas suas manus.* Male Barnesius interpretatur de manibus filiarum Cecropis. Nondum enim eo pervenit oratio. De Erichthonii natalibus hæc fere tradit Apollodorus: Vulcanum quondam, libidine inflammatum, Palladi vim intulisse, sed cum ea, utpote fortiter reluctante, potiri non posset, semen venereum effudisse, ex quo in terram absterso natus est Erichthonius. Hunc Pallas, e terra susceptum, Cecropis filiabus educandum dedit. Non igitur otiosum est εἰς παρθένους χεῖρας, aut, quod sequitur, οὐ τεκοῦσά νιν. His enim verbis cavet poëta, ne quis Erichthonium e dea natum, ipsamve constupratam putaret. Nonnus Lib. XIII. παρθενίῳ πήχυνεν ἀήθεϊ κοῦρον ἀγοστῷ Ἡφαιστηϊάδην. *Musg.*

Εἰς παρθένους γε χεῖρας,] In manus virgineas, i. e. Pandrosi, Hersæ et Aglauri, quarum fidei Minerva commisit cistam, Erichthonium infantem serpentibus involutum continentem, de qua re vide quæ nos supra ad v. 23. et 24. et infra ad v. 1426. *Barnes.*

273—275. Tribuit Reisk. Creusæ.

Ea observatio additur ob Palladis venerationem. *Beck.*

Leg. τε pro γε. *Reisk.*

274. ἐν γραφῇ νομίζεται quid sit, non admodum intelligo. An: ἐν γραφῇ ῥυθμίζεται, *in pictura efformatur.* *Musg.*

ἐν γραφῇ νομίζεται;] Pulchre et honeste Euripides hic patriæ suæ decus suo more magnificat; quasi Athenarum res gestæ apud Delphos essent depictæ: unde et Ioni tantopere innotescerent. Id autem non semel facit in hac fabula, ut et alias sæpissime: Vid. supra ad v. 265. *Barnes.*

Δίδωσιν scribit Reisk. (et forte part. δ' deleri vult.) *Beck.*

276. Ἤκουσα λῦσαι παρθένους τεῦχος θεᾶς.] De hac sororum temeraria arculæ

ΙΩΝ. Εἶεν· τί δαὶ τόδ'; ἆρ' ἀληθὲς, ἢ μάτην λόγος;
ΚΡ. Τί χρῆμ' ἐρωτᾷς; καὶ γὰρ οὐ κάμνω σχολῇ.
ΙΩΝ. Πατὴρ Ἐρεχθεὺς σὰς ἔθυσε συγγόνους;
ΚΡ. Ἔτλη πρὸ γαίας σφάγια παρθένους κτανεῖν.
ΙΩΝ. Σὺ δ' ἐξεσώθης πῶς κασιγνήτων μόνη;
ΚΡ. Βρέφος νεογνὸν μητρὸς ἦν ἐν ἀγκάλαις.

Ion. Age: quid autem? Estne verum hoc, an falso rumor *circumfertur?*
Cre. Quidnam interrogas? non enim ocio destituor.
Ion. Pater *tuus* Erechtheus mactavitne tuas sorores?
Cre. Ausus est mactare *Virgines* victimas pro patria.
Ion. Quomodo vero tu sola sororum servata es?
Cre. Infans recens-nata matris eram in ulnis.

apertione, et illarum pœna, ab irata Pallade inflicta, vid. ad notam proxime sequentem. *Barnes.*

277. σκόπελον — πέτρας.] Non defendam ex v. 715. utpote mendoso. Satis forte erit dixisse, σκόπελον a σκέπτομαι derivatum esse, idemque valere, quod σκοπιὰν, i. e. *speculam.* Alioqui non displicet πατρὸς: vid. v. 937. et v. 1399. De historia convenit Euripidi cum Pausania, p. 16. l. 5. ut et Hygino Astron. Poët. Lib. II. c. 13. Ab Ovidio aliter narratur. *Musg.*

Τοιγὰρ θανοῦσαι σκόπελον ἥμαξαν πέτρας.] Σκόπελον πέτρας pro σκόπελον πετρήεντα, vel simpliciter pro πέτραν, quæ valde prærupta et inaccessa erat; quare nihil ego Johannis Brodæi auctoritate commoveor, qui castigandum vult in πάτρας. Quin hæc petra aliquando emphatice Κεκροπία πέτρα vocabatur, ut infra v. 936. Ἄκουε τοίνυν, οἶσθα Κεκροπίας πέτρας πρόσβορρον ἄντρον, et ob mirum et præcipitem descensum et continuationem in plurali numero Μακραὶ πέτραι, et absolute Μακραὶ et πέτραι, de qua re vid. Joh. Meursii Athen. Attic. Lib. II. c. 6. et supra v. 11. De hac rupe præcipites se dabant Cecropis filiæ, Erichthonii arculam inspicere ausæ; ita enim Pausanias Attic. fol. 16. lin. 5. Ὑπὲρ δὲ τῶν Διοσκούρων τὸ ἱερὸν, Ἀγλαύρου τέμενός ἐστιν· Ἀγλαύρῳ δὲ καὶ ταῖς Ἀδελφαῖς, Ἕρσῃ καὶ Πανδρόσῳ, δοῦναί φασιν Ἀθηνᾶν Ἐριχθόνιον, καθεῖσαν ἐς κιβωτὸν, ἀπειποῦσαν εἰς τὴν παρακαταθήκην μὴ πολυπραγμονεῖν· Πάνδροσον μὲν δὴ λέγουσι πείθεσθαι· τὰς δὲ δύο (ἀνοῖξαι γὰρ σφέας τὴν κιβωτὸν) μαίνεσθαί τε, ὡς εἶδον τὸν Ἐριχθόνιον, καὶ κατὰ τῆς Ἀκροπόλεως, ἔνθα ἦν μάλιστα ἀπότομον, αὐτὰς ῥίψαι. *Barnes.*

θοροῦσαι, *desilientes*, conjicit Reisk. *Beck.*

278. Interpungo: τί δαὶ τόδ'; ἆρ' ἀληθὲς. *Musg.*

279. οὐ κάμνω σχολῇ.] Heath. reddit: *Otio non destituor. Beck.*

280. ἔθυσε] Historiam plene enarrant Suidas v. Παρθένοι. Hyginus Fab. 46. Meminere etiam Demosthenes in Epitaphio, Cicero pro P. Sextio, c. 21. et alii plures. *Musg.*

Πατὴρ Ἐρεχθεὺς σὰς ἔθυσε συγγόνους;] Demaratus apud Stobæum (ita citat Brodæus, cum tamen in Stobæi Excerptis non appareat): Ἀθηναίων πρὸς Εὔμολπον, τῶν Θρᾳκῶν βασιλέα, πόλεμον ἐχόντων, Ἐρεχθεὺς, ὁ τῆς Ἀττικῆς προϊστάμενος, χρησμὸν ἔλαβεν, ὅτι νικήσει τοὺς ἐχθροὺς, ἐὰν τὴν πρεσβυτάτην τῶν θυγατέρων Περσεφόνῃ θύσῃ. Περιγενόμενος ὅδ' εἰς Ἀθήνας, Πρασιθέᾳ, τῇ γυναικὶ, τὴν πυθόχρηστον μαντείαν ἀπήγγειλεν, εἶθ' οὕτω τὴν κόρην προσαγαγὼν τοῖς βωμοῖς ἀνεῖλε· καὶ συμβαλὼν τὸν πόλεμον, ἐγκρατὴς ἐγένετο τῆς νίκης. Demosthenes in Epitaphio, Ἐρεχθέα τὰς αὐτοῦ παῖδας, ἃς Ὑακινθίδας καλοῦσιν, εἰς προῦπτον θάνατον δόντα ἀναλῶσαι, testis est. Cui M. Tullius pro P. Sextio adhæret, ut paulo post videbimus. Hyacinthiæ autem cognominatæ sunt, quod in pago Hyacintho immolatæ tradantur. *Brodæus.*

281. Ἔτλη πρὸ Γαίας σφάγια Παρθένους κτανεῖν.] Harum sororum nomina supra memoravi, ad v. 270. videl. Procrin, Orithyiam, Chthoniam et Creusam; præter

ΙΩΝ. Πατέρα δ' ἀληθῶς χάσμα σὸν κρύπτει χθονός;
ΚΡ. Πληγαὶ τριαίνης Ποντίου σφ' ἀπώλεσαν.
ΙΩΝ. Μακραὶ δὲ χῶρός ἐστ' ἐκεῖ κεκλησμένος;
ΚΡ. Τί δ' ἱστορεῖς τόδ'; ὥς μ' ἀνέμνησάς τινος.
ΙΩΝ. Τιμᾷ σφε Πύθιος ἀστραπαί τε Πύθιαι;
ΚΡ. Τιμᾷ; τί μήν; ὡς μή ποτ' ὤφελόν σφ' ἰδεῖν;

Ion. Patrem vero tuum verene hiatus terræ occultat?
Cre. Ictus tridentis Neptuni ipsum perdiderunt.
Ion. Locus vero istic est nuncupatus Macræ?
Cre. Quid vero interrogas hoc? ut mihi revocâsti in memoriam quiddam?
Ion. Honorat illum *locum* Pythius, et fulgura Pythia?
Cre. Honorat, Quid in memoriam revocas? Utinam nunquam illum locum [aspexissem.

289. Τιμᾷ, τιμᾷ, ὡς μή ποτ' ὤφ. σ' εἰσιδεῖν.

Protogeniam et Pandoram; et harum quidem Procris Cephalo, Deionei filio, in matrimonium cessit, Chthonia Butæ, Erichthonii filio juniori, Creusa Xutho, Æoli filio; Orithyia vero ad Ilissum amnem a Borea rapta erat. Quare necesse est, ut virgines relinquerentur Protogenia et Pandora tantum, quæ ultro se jugulandas patri obtulerunt in Bœotio bello, ob salutem patriæ; unde Cicero in Oratione pro Sextio: "Mortem etiam, quam virgines Athenis, regis Erechthei filiæ, pro patria contemsisse dicuntur, ego vir consularis, tantis rebus gestis, timerem?" Quod virgines dixit, id emphatice dictum scias, ut et hic Euripides παρθένους vocat κατ' ἐξοχήν: ita enim Hesychius: Παρθένοι, τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας οὕτως ἔλεγον, καὶ ἐτίμων. Vide Johannis Meursii Cecropiæ, c. 14. p. 30. Cœl. Rhodig. Lib. XIII. c. 7. Apollodor. Lib. III. c. 14. §. 4. Quod vero Hesychius addit, καὶ ἐτίμων, id religiosum honorem notat, Cicero enim dicit, *Erechtheum cum filiabus numinum vice coli.* Et earum templum Ἑκατόμπεδον vocabatur. Hesych. Ἑκατόμπεδον, νεὼς ἐν τῇ Ἀκροπόλει Παρθένοις κατασκευασθεὶς ὑπὸ Ἀθηναίων. *Barnes.*

283. νεογνὸν] De hac voce vid. supra ad v. 31. *Barnes.*

283. Eumolpum, Neptuni et Chiones filium, prœlio sustulerat Erechtheus, unde pœnas postea a Neptuno luit terræ motu oppressus. Apollodor. Lib. III. c. 14. sect. 4. *Musg.*

Πληγαὶ τριαίνης Ποντίου σφ' ἀπώλεσαν.] Neptunus, Erechtheo iratus, ob Eumolpum, filium suum, ab eo cæsum, tridente suo Macras rupes percussit, unde Erechtheus mari obrutus periit, (ut hoc in loco ostendit poëta) eo videl. ipso in loco, quo Creusa ab Apolline fuerat compressa. De hoc Erechthei interitu ex ira Neptuni ita Apollodorus, Lib. III. c. 14. §. 4. et 5. Γενομένης δὲ μετὰ σφαγὴν (τῶν παρθένων) τῆς μάχης, Ἐρεχθεὺς μὲν ἀνεῖλεν Εὔμολπον· Ποσειδῶνος δὲ καὶ τὸν Ἐρεχθέα καὶ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καταλύσαντος, Κέκροψ, ὁ πρεσβύτατος τῶν Ἐρεχθέως παίδων, ἐβασίλευσεν. *Barnes.*

286. Μακραὶ δὲ χῶρός ἐστ' ἐκεῖ κεκλησμένος;] De hoc loco vid. supra ad v. 13. *Barnes.*

Lectoris acumini commendat hunc et seq. ver. R. P. Præf. in Hecub. clxvi. *Burn.*

288. ἀστραπαὶ Πύθιαι de radiis solaribus interpretantur Brodæus et Heathius. Mihi huc pertinere videntur ἀστραπαὶ δι' ἅρματος, de quibus sic Hesychius: Ἀθηναῖοι, ὁπότε δι' Ἅρματος αὐτοῖς ἀστράψειεν, ἔπεμπον εἰς Δελφοὺς θεωροὺς τοὺς λεγομένους Πυθιαστάς. vid. et Strab. Lib. IX. p. 404. ubi docet, Ἅρμα vicum fuisse in confiniis Atticæ Tanagris vicinum; fulgura autem hæc in urbe observata fuisse ἀπὸ τῆς ἐσχάρας τοῦ Ἀστραπαίου Διός: ἔστι δὲ αὐτὴ ἐν τῷ τείχει μεταξὺ τοῦ Πυθίου καὶ τοῦ Ὀλυμπίου. De Pythio Suidas: Πύθιον, ἱερὸν Ἀπόλλωνος Ἀθήνησι. Pausanias: μετὰ δὲ τὸν ναὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου, πλησίον ἄγαλμά ἐστι Ἀπόλλωνος Πυθίου, p. 17.

ΙΩΝ. Τί δέ; στυγεῖς σὺ τοῦ θεοῦ τὰ φίλτατα;
ΚΡ. Οὐδέν· ξύνοιδ' ἄντροισιν αἰσχύνην τινά.
ΙΩΝ. Πόσις δὲ τίς σ' ἔγημ' Ἀθηναίων, γύναι;
ΚΡ. Οὐκ ἀστὸς, ἀλλ' ἐπακτὸς ἐξ ἄλλης χθονός.
ΙΩΝ. Τίς; εὐγενῆ νιν δεῖ πεφυκέναι τινά.
ΚΡ. Ξοῦθος, πεφυκὼς Αἰόλου Διός τ' ἄπο.
ΙΩΝ. Καὶ πῶς ξένος σ' ὢν ἔσχεν, οὖσαν ἐγγενῆ;

Ion. Quid vero? Odisti tu Deo gratissima *loca?*
Cre. Nequaquam. Dedecus quoddam *admissum in illis* antris scio.
Ion. Maritus vero quis te duxit Atheniensium, mulier?
Cre. Non civis, sed advena ex aliena terra.
Ion. Quis? nobilem aliquem ipsum fuisse oportet.
Cre. Xuthus, ab Æolo Joveque genus trahens.
Ion. Et quomodo peregrinus existens te indigenam existentem habuit?

291. Οὐδὲν, ξέν'· οἶδ' ἄντρ.

Veteres fulgurandi potestatem arcui Apollinis tribuisse, colligi potest ex Apollon. Rhod. Lib. IV. versus finem:

Δεξιτερῇ χρύσειον ἀνέσχεθες ὑψόθι τόξον
Μαρμαρέην δ' ἀπέλαμψε βιὸς περὶ πάντοθεν αἴγλην.

In qua re narranda Apollodorus verbo *καταστράπτειν* usus est, ut pulchre vidit Galeus, locum Lib. I. cap. 9. sic emendans: Ἀπόλλων — τοξεύσας τῷ βέλει εἰς τὴν θάλασσαν κατήστραψεν. Vulgo κατέστρεψεν. Hinc credibile est, quum Apollo Horatio audit *fulgente decorus arcu* (Carm. Sec.), participium *fulgente* pro *fulgurante* accipiendum esse, ut in locis citatis Ernestio Clav. Ciceron. Nec aliter adhibuit Claudianus in Stilichon. III. 60.

Venturi quoties affulget Apollinis arcus.

Hæ igitur arcus Apollinei fulgurationes videntur esse Euripidi memoratæ ἀστραπαὶ Πύθιαι. *Musg.*

ἀστραπὰς Πυθ. vel ad radios solis alludere, vel ad fulgura illa, præsagia responsorum, censet Prev. *Beck.*

289. Versus mendosus, quem sic utcunque restituas:

τιμᾷ· τί δ' ἔμνας; μή ποτ' ὤφελόν σφ' ἰδεῖν.

Musg.

Τιμᾷ; τί μοι; ὡς μή ποτ' ὤφελόν σφ' ἰδεῖν;] Ita, Scaligero præeunte, lego. Olim horrendo errore erat: Τιμᾷ, τιμᾷ, ὡς μή ποτ' ὤφελόν σ' εἰσιδεῖν, metro misere luxato, sensu prorsus nullo. De qua tamen re nihil omnino Stephanus cum suis MSS. Nihil omnino Canterus cum suis conjecturis; ne erroris quidem nos admonuit. De aliis, quod prætermiserint, non est mirum; Duportus, versum redundare videns, σφ' ἰδεῖν legebat, sicut et Scaliger; secundum autem τιμᾷ solus Scaliger in τί μοι vertendum duxit; Σφὲ autem pro αὐτὸν ad locum respicit, ut versu præcedenti: τιμᾷ σφε Πύθιος, &c. i. e. χῶρον. *Barnes.*

Reisk. lectionem veterem, Τιμᾷ, τιμᾷ, probam censet, confertque Homericum illud: Ἆρες, Ἄρες, βροτόλοιγε. *Beck.*

Olim cum magno versus detrimento legebatur

τιμᾷ, τιμᾷ, ὥς μήποτ' ὤφελόν σ' εἰσιδεῖν.

cujus lectionis depravationem Barnesius non sustulit, sed auxit. Verum tamen videtur, quod in fine versus reposuerunt Scaliger et Duportus — σφ' ἰδεῖν. Reiskius veterem lectionem

τιμᾷ, τιμᾷ —

sinceram esse arbitrabatur, versu Homerico: Ἆρες, Ἄρες βροτόλοιγε ad metri vitium defendendum abusus. Musgravius

ΚΡ. Εὔβοι' Ἀθήναις ἐστί τις γείτων πόλις.
ΙΩΝ. Ὅροις ὑγροῖσιν, ὡς λέγουσ', ὡρισμένη;
ΚΡ. Ταύτην ἔπερσε Κεκροπίδαις κοινῷ δορί.
ΙΩΝ. Ἐπίκουρος ἐλθὼν, κᾆτα σὸν γαμεῖ λέχος;
ΚΡ. Φερνάς γε πολέμου καὶ δορὸς λαβὼν γέρας.
ΙΩΝ. Σὺν ἀνδρὶ δ' ἥκεις, ἢ μόνη, χρηστήρια;
ΚΡ. Σὺν ἀνδρί. σηκοὺς δ' ἐνστρέφει Τροφωνίου.

Cre. Eubœa quædam regio Athenis est vicina.
Ion. Humidis, ut aiunt, limitibus terminata.
Cre. Hanc debellavit *cum* Cecropidis communi Marte.
Ion. Veniens auxiliator deinde te duxit uxorem?
Cre. Dotem belli, pugnæque præmium accipiens.
Ion. Cum viro autem venis, an sola, *ad hæc* oracula?
Cre. Cum viro: *Ille* vero delubrum adiit Trophonii.

denique duram emendationem proposuit, quam nemo facile pro Euripidea lectione amplectetur: τιμᾷ· τί δ' ἔμνας· μή ποτ' ὤφελον σφ' ἰδεῖν. Mihi minima mutatione, una vocula interposita legendum videtur:

τιμᾷ γε, τιμᾷ· μήποτ' ὤφελον σφ' ἰδεῖν.

In honore quidem habet eam, ita tamen, ut optandum esset, eam Deum nunquam vidisse oculis. *Jacobs.*

291. ξέν', οἶδ'] Legendum cum Tyrwhitto: ξύνοιδ' ἄντροισιν αἰσχύνην τινά. *Musg.*

Verba οἶδ' ἄ. αἰσχ. τ. seorsim dicta esse a Creusa censet Prev. propterea, quia Ion iis non respondet. *Beck.*

297. Citat Harpocrat, v. Κεῖοι. *Burn.*

299. Κεκροπίδαις]' Athenienses a primo suo rege, Ægyptio Cecrope, Κεκροπίδαι dicti sunt, ut et Ἐρεχθεῖδαι a sexto rege, Erechtheo, denique Θησεῖδαι a Theseo, et Κοδρίδαι a Codro, qui fere præcipue inter illorum reges eminebant. Vid. Stephanum περὶ πόλεων, in voce Ἀθῆναι. *Barnes.*

302. ἥκεις χρηστήρια;] Εἰς χρηστήρια. Notandum est, sæpe apud optimos auctores Græcos, ἥκω, ἵκω et ἱκάνω, ut alia verba motum ad locum significantia, accusativos sine præpositionibus suis æque habere, ac cum iis; Nec enim εἰς οὐρανὸν ἷκε tantum dixit Homerus, sed et Iliad. α'. v. 317. Κνίσση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ. Sic Hesiod. Scut. v. 32. Τάχα δ' ἷξε Τυφαόνιον. Sic Hom. Odyss. γ'. v. 4. Οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος ἐϋκτίμενον πτολίεθρον, Ἷξον. Hæc vero ἔλλειψις προθέσεως recentioribus poëtis longe usitatior. Satis sit, hæc semel hoc in loco monuisse. *Barnes.*

303. ἐνστρέφει] Vox Lexicis et grammaticis fere ignota, nec temere tamen movenda. Aristides: Σύρων καὶ Κιλίκων ἐνστροφαὶ, Vol. I. p. 239. Ed. Jebb. Hesychius: ἐνστρωφᾶσθαι, ἐνστρέφεσθαι. Pro σηκοὺς Barnesius σηκοῖς, quod cur alteri anteponeret, nulla ratio erat. De antro Trophonii consulendus inprimis Pausan. p. 313. l. 9. Adde et Philostr. Vit. Apoll. Lib. VIII. *Beck.*

σηκοῖς δ' ἐνστρέφει Τροφωνίου.] Olim σηκοὺς scriptum erat, quæ lectio stare non potuit, nisi ἀνστρέφει pro ἀναστρέφει legeretur: quare Scaligerum, Duportumque sequor, qui legunt σηκοῖς δ' ἐνστρέφει. Ut verum autem fatear, mallem ego σηκοὺς δ' ἀνστρέφει legere. Judicet lector. De hoc autem Trophonio et Trophonii antro, quod in proverbium abiit, Niceph. Greg. in Synes. de Insomn. Ἐγένετό τις ἀνὴρ, Τροφώνιος ὄνομα, μάντις τὴν τέχνην, οὗτος ὑπὸ κενοδοξίας εἴς τι σπήλαιον ἑαυτὸν ἐμβαλὼν καὶ κατακρύψας αὐτὸν, τοῦ βίου ἀπήλλαξεν. Τὸ δὲ σπήλαιόν, φασι, μαντείας ἀνεδίδου τοῖς εἰσιοῦσι καὶ ἐρωτῶσι περὶ ὁτουοῦν. De loco ita Strabo Lib. IX. in Bœotia fol. 414. Λεβαδία δ' ἐστιν, ὅπου Διὸς Τροφωνίου μαντεῖον ἵδρυται, χάσματος ὑπονόμου κατάβασιν ἔχον· καταβαίνει δ' αὐτὸς ὁ χρηστηριαζόμενος. Κεῖται δὲ μεταξὺ τοῦ Ἑλικῶνος καὶ τῆς Χαι-

ΙΩΝ. Πότερα θεατὴς, ἢ χάριν μαντευμάτων;
ΚΡ. Κείνου τε Φοίβου θ' ἓν θέλων μαθεῖν ἔπος.
ΙΩΝ. Καρποῦ δ' ὕπερ γῆς ἥκετ', ἢ παίδων πέρι;
ΚΡ. Ἄπαιδές ἐσμὲν, χρόνι' ἔχοντ' εὐνήματα.
ΙΩΝ. Οὐδ' ἔτεκες οὐδὲν πώποτ', ἀλλ' ἄτεκνος εἶ;
ΚΡ. Ὁ Φοῖβος οἶδε τὴν ἐμὴν ἀπαιδίαν.
ΙΩΝ. Ὦ τλῆμον, ὡς τἄλλ' εὐτυχοῦσ', οὐκ εὐτυχεῖς.
ΚΡ. Σὺ δ' εἶ τίς; ὥς σου τὴν τεκοῦσαν ὤλβισα.
ΙΩΝ. Τοῦ θεοῦ καλοῦμαι δοῦλος εἰμί τ', ὦ γύναι.
ΚΡ. Ἀνάθημα πόλεως, ἤ τινος πραθεὶς ὕπο;
ΙΩΝ. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἓν, Λοξίου κεκλήμεθα.
ΚΡ. Ἡμεῖς σ' ἄρ' αὖθις, ὦ ξέν', ἀντοικτείρομεν.

Ion. Utrum spectator, an vaticinii causa?
Cre. Illiusque, Phœbique responsum unum scire cupiens.
Ion. Num pro terræ frugibus venitis, an de liberis?
Cre. Sine liberis sumus, quamvis diuturnam lecti consuetudinem habentes.
Ion. Nec quidquam unquam peperisti; sed sine liberis es?
Cre. Phœbus novit meam sterilitatem.
Ion. O misera, quæ cæteris *in rebus* cum sis felix, *in hâc* non es felix!
Cre. Tu vero quisnam es? Ut tuam matrem judico beatam!
Ion. Dei vocor servus, et sum, O mulier.
Cre. Donariumne civitatis, an ab aliquo venditus?
Ion. Non scio, nisi hoc unum, Apollinis vocor.
Cre. Nos igitur, O hospes, te quoque vicissim miseramur.

313. τίνος.

ρωνείας, Κορωνείας πλησίον. Plura de hoc antro vide infra ad notam proxime sequentem in fine. *Barnes.*

Reisk. vulgatum σηκοὺς tuetur, et explicat στρέφει ἑαυτὸν ἐς σηκοὺς, *vertit se ad ædes.* Conjicit tamen etiam ἐκστρέφει, *everrit quasi suo corpore antrum Trophonii.* *Beck.*

Σηκοὺς δ' ἐνστρ.] Ἐνστρέφεται τῷ τοῦ Τροφωνίου σηκῷ. *Scholiast.*

304. Laudat Ammon. V. Θεωρὸς, et legit Πότερον. *Beck.*

305. Κείνου τε Φοίβου θ' ἓν θέλων μαθεῖν ἔπος.] Prudentiores homines, ne forte sacerdotum dolis caperentur, non unum modo, sed duo simul, aut plura oracula consulebant; ut veritatem a pluribus confirmatam haberent, aut ex multorum discrepantia falsa evincerent singula. Ita Crœsus apud Herodotum, tentatis non paucis, Delphicum prætulit. Demosthenes tamen et hoc oraculum Φιλιππίζειν dixit; et exemplum habemus sacerdotis et ipsius oraculi donariis corrupti apud Herodotum Lib. V. c. 63. de Pisistratidis. Item Lib. VI. edit. Stephan. p. 404. De Trophonii autem specu hoc quoque notandum, fuisse ibidem fontem unum, qui diceretur Λήθη, cujus aquam haurirent descensuri, ut omnium, quæ ante vidissent, obliviscerentur; item alium, qui Μνημοσύνη vocabatur; ut, hausta inde aqua, omnium recordarentur, quæ visuri erant.

ΙΩΝ. Ὡς μὴ εἰδόθ᾽, ἥτις μ᾽ ἔτεκεν, ἐξ ὅτου τ᾽ ἔφυν.
ΚΡ. Ναοῖσι δ᾽ οἰκεῖς τοῖσδέ γ᾽, ἢ κατὰ στέγας;
ΙΩΝ. Ἅπαν θεοῦ μοι δῶμ᾽, ἵν᾽ ἂν λάβῃ μ᾽ ὕπνος.
ΚΡ. Παῖς δ᾽ ὢν ἀφίκου ναὸν, ἢ νεανίας;
ΙΩΝ. Βρέφος λέγουσιν οἱ δοκοῦντες εἰδέναι.
ΚΡ. Καί τις γάλακτί σ᾽ ἐξέθρεψε Δελφίδων;
ΙΩΝ. Οὐ πώποτ᾽ ἔγνων μαστόν· ἥδ᾽ ἔθρεψέ με.
ΚΡ. Τίς, ὦ ταλαίπωρ᾽; ὡς νοσοῦσ᾽ εὗρον νόσους.
ΙΩΝ. Φοίβου προφῆτις, μητέρ᾽ ὡς νομίζομεν.
ΚΡ. Ἐς δ᾽ ἄνδρ᾽ ἀφίκου τίνα τροφὴν κεκτημένος;
ΙΩΝ. Βωμοί μ᾽ ἔφερβον οὑπιών τ᾽ ἀεὶ ξένος.
ΚΡ. Τάλαινά σ᾽ ἡ τεκοῦσ᾽, ἥτις ποτ᾽ ἦν ἄρα.

Ion. Ut qui nesciam, quæ me peperit, et ex quo natus sim.
Cre. Habitasne in istis templis, vel in *aliqua* domo?
Ion. Ubivis *est* mihi domus, ubi me somnus occupârit.
Cre. Puerne existens *in hoc* templum venisti, an adolescens?
Ion. Infantem *venisse* dicunt, qui scire putantur.
Cre. Quæ vero te lacte enutrivit ex Delphicis?
Ion. Nunquam cognovi mammam: Quæ vero me aluit.
Cre. Quænam, O ærumnose? Ut laborans inveni morbum!
Ion. Phœbi sacerdos, matris loco habemus.
Cre. Venisti vero ad virilem ætatem quam educationem adeptus?
Ion. Aræ me aluerunt, et semper-accedens hospes.
Cre. Misera, te quæ peperit, quæcunque fuerit tandem.

322. ἣ δ᾽ ἔθρ.

Vid. Coel. Rhodigin. Lib. XX. c. 10. ad finem. *Barnes.*

310. Mallem: ὦ τλῆμον. ὡς τἄλλα γ᾽ εὐτυχοῦσα, τοῦτ᾽ οὐκ εὐτυχεῖς. Prima duo vocabula extra metrum posita sunt. *Reisk.*

316. Ὡς μὴ εἰδόθ᾽,] Est συνίζησις duarum longarum syllabarum, de qua Eustathius in illud Homeri Iliad. λ΄. v. 349. Ἠ οὐχ ἅλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις; Sic Helen. v. 922. Τά τ᾽ ὄντα, καὶ μὴ, τὰ δὲ δίκαια μὴ εἰδέναι. In quem locum vide quæ nos.

ἐξ ὅτου] Ἐξ οὗτινος. Vid. Supplic. v. 852. *Barnes.*

318. Ἅπαν θεοῦ μοι δῶμ᾽,] An legendum ἁπανταχοῦ μοι δῶμ᾽. Vulgatam certe non admodum intelligo. *Musg.*

319. ἀφίκου ναὸν,] Εἰς ναόν. Vide supra ad v. 301. *Barnes.*

322. ἣ δ᾽ ἔθρεψέ με.] Abrumpitur hic sermo, deinde v. 324. post Creusæ responsum absolvitur. *At matris loco habemus Phœbi sacerdotem, quæ me aluit.* Male vulgo ἥδ᾽ ἔθρεψέ με. *Hæc me aluit.* *Musg.*

Οὔπω ποτ᾽] Syllabam πω Miltonus et Duportus ad versus commodum addidere, felicius, ut mihi videtur, quam Scaliger vocem τινα. *Barnes.*

Reisk. conjicit: οὐ πώποτ᾽ ἔγνων. *Beck.*

ΙΩΝ. Ἀδίκημά του γυναικὸς ἐγενόμην ἴσως.
ΚΡ. Ἔχεις δὲ βίοτον; εὖ γὰρ ἤσκησαι πέπλοις.
ΙΩΝ. Τοῖς τοῦ θεοῦ κοσμούμεθ', ᾧ δουλεύομεν.
ΚΡ. Οὐδ' ἦξας εἰς ἔρευναν ἐξευρεῖν γονάς;
ΙΩΝ. Ἔχω γὰρ οὐδὲν, ὦ γύναι, τεκμήριον.
ΚΡ. (Φεῦ·) πέπονθέ τις σῇ μητρὶ ταὔτ' ἄλλη γυνή.
ΙΩΝ. Τίς; εἶπον· εἴ μοι ξυλλάβοις, χαίροιμεν ἄν.
ΚΡ. Ἧς οὕνεκ' ἦλθον δεῦρο, πρὶν πόσιν μολεῖν.
ΙΩΝ. Ποῖόν τι χρῄζουσ'; ὡς ὑπουργήσω, γύναι
ΚΡ. Μάντευμα κρυπτὸν δεομένη Φοίβου μαθεῖν.
ΙΩΝ. Λέγοις ἄν· ἡμεῖς τἄλλα προξενήσομεν.

Ion. ortasse fui probrum alicujus mulieris.
Cre. Habesne Opes? bene enim ornatus es vestibus.
Ion. Dei *donis* ornamur, cui servimus.
Cre. Non contendisti ad inquisitionem, ut invenires *tuos* parentes?
Ion. Nullum enim indicium, O mulier, habeo.
Cre. Heu! Quædam alia mulier passa est eadem cum tuâ matre.
Ion. Quænam? Dic: si mihi operam commodâris, lætaremur.
Cre. *Illa;* cujus causa veni huc, priusquam accedat maritus.
Ion. Quamnam *rem* cupiens, ut *tibi*, mulier, inserviam?
Cre. Oraculum occultum ex Phœbo cupiens cognoscere.
Ion. Dic. Nos cætera procurabimus.

333. ταῦτ'. 334. ξυλλάβη.

324. Barnesii conjecturam ἣν contrariam esse iis, quæ v. 316. dixerat Ion, monet Heath. Nec mutatione opus esse. Vertit: *Phœbi sacerdos, cum in matris loco ducimus. Beck.*

προφῆτιν, legit Reisk. *Beck.*

326. οὑπιὼν] Ὁ ἐπιών. *Barnes.*

327. Τάλαινά σ' ἡ τεκοῦσ' ἄρ', ἥτις ἦν πότε,] Confer v. 566. *Vulgo* Τάλαινά σ' ἡ τεκοῦσ' ἥτις ποτ' ἦν ἄρα. *Por.*

Τάλαινά σ' ἡ τεκοῦσ', ἥτις ποτ' ἦν ἄρα.] Scaliger legit: Τάλαινά γ' ἆρά σ' ἡ τεκοῦσ', ἥτις ποτ' ἦν. *Barnes.*

328. Ἀδίκημά του] Του pro τινός. *Barnes.*

Reisk. conjicit: ἀδίκημα γοῦν γυναικός. *Beck.*

334. εἴ μοι ξυλλάβῃ,] *Si mihi operam tuam commodaveris.* Male interpretes: *si me juvaret. Musg.*

338. τἄλλα] Ita MS. G. Ed. Ald. δ' ἄλλα. *Musg.*

340. ἡ θεὸς, i. e. Αἰδώς. Cujus aram Athenis fuisse tradit Pausanias, p. 15. l. 12. *Musg.*

ἀργὸς ἡ θεός.] Ἡ Αἰδὼς δηλονότι. Κατὰ τὸ Ὁμηρικόν· Αἰδώς οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ προΐκτῃ. *Barnes.*

ἡ θεός.] Ἡ Αἰδώς. *Scholiast.*

343. πατρός.] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. πάρος. *Musg.*

λάθρα πατρός.] Λάθρη Homero, ideoque ultimam habet longam. Nec ἰῶτα habet subscriptum. Cum casu autem legitur, ut *clam* Latine: dicimus enim clam absolute et clam patre. Sic supra v. 14: Ἀγνῶς πατρί· quanquam alii volunt ibi ἀγνὼς, ut sit nomen. *Barnes.*

ΚΡ. Ἄκουε δὴ τὸν μῦθον. — ἀλλ' αἰδούμεθα.
ΙΩΝ. Οὔτ' ἄρα πράξεις οὐδέν· ἀργὸς ἡ θεός.
ΚΡ. Φοίβῳ μιγῆναί φησί τις φίλων ἐμῶν.
ΙΩΝ. Φοίβῳ γυνὴ γεγῶσα; μὴ λέγ', ὦ ξένη.
ΚΡ. Καὶ παῖδά γ' ἔτεκε τῷ θεῷ λάθρα πατρός.
ΙΩΝ. Οὐκ ἔστιν· ἀνδρὸς ἀδικίαν αἰσχύνεται. (341)
ΚΡ. Ὅ φησιν αὐτή· καὶ πέπονθεν ἄθλια.
ΙΩΝ. Τί χρῆμα δράσασ', εἰ θεῷ συνεζύγη;
ΚΡ. Τὸν παῖδ', ὃν ἔτεκεν, ἐξέθηκε δωμάτων. (344)
ΙΩΝ. Ὁ δ' ἐκτεθεὶς παῖς ποῦ 'στιν; εἰσορᾷ φάος;
ΚΡ. Οὐκ οἶδεν οὐδείς· ταῦτα καὶ μαντεύομαι.

Cre. Audi jam *meum* sermonem; sed nos pudet *hæc dicere.*
Ion. Ergo nihil ages. Dea ignava est *verecundia.*
Cre. Quædam mea amica dicit se concubuisse cum Phœbo.
Ion. An mulier cum deo? ne dixeris, O hospes.
Cre. Et puerum peperit Deo clam patre.
Ion. Non est: hominis stuprum dissimulat.
Cre. *Imo* quod inquit ipsa, id etiam est passa infelix.
Ion. Quid agens, siquidem deo juncta fuit?
Cre. Filium, quem peperit, exposuit foras.
Ion. Hic filius expositus ubi est? aspicitne lucem?
Cre. Nemo scit; et *ob* hæc *ipsa* oraculum consulo.

345. ἀθλία. 348. Ὅδ' ἐκτ.

343. s. ΚΡ. Καὶ παῖδά γ' ἔτεκε τῷ θεῷ λάθρα πάρος.
ΙΩΝ. Οὐκ 'ΕΣΤΙΝ' ΑΝΔΡΟΣ ἀδικίαν αἰσχύνεται.

Sic vulgo corrupte legitur. Fortasse legendum:

Οὐκ ἔστ'· 'Ο ΓΑΡ ΘΕΟΣ ἀδικίαν αἰσχύνεται.

Non est ut ais. Deus enim ab injuria purus. Hoc est quod Plato ait in Theæteto: Θεὸς οὐδαμῆ οὐδαμῶς ἄδικος, ἀλλ' ὡς οἷόν τε δικαιότατος καὶ οὐκ ἔστιν ὁμοιότερον οὐδὲν ἢ ὃς ἂν ἡμῶν αὖ γένηται ὅτι δικαιότατος. *Jacobs.*

344. Οὐκ ἔστιν·] Non memini, qui sic locutus sit. Legendum forte: οὐ πιστόν· ἀνδρὸς ἀδικίαν — Confer tamen Alcest. v. 555. *Musg.*

Οὐκ ἔστιν·] Scaliger ἔς τιν'. Non bene, ut mihi videtur. *Barnes.*

345. Lego et distinguo:

ὅ φησιν, αὐτό· καὶ πέπονθεν ἄθλια.

Quod dicit, tale est, vel *ejusmodi est. Quin et passa est calamitosa. Musg.*

Vulgatam ita exponit Heath.: *Quod dicit ipsa,* (scilicet hoc est) *et miserabilia etiam passa est. Beck.*

346. Τί χρῆμα δράσασ',] Interpretor, quasi esset παθοῦσα. *Quomodo fieri potest, ut calamitosa perpessa sit, siquidem cum Deo concubuit,* πράττω pro πάσχω est apud nostrum Hecub. v. 1007. ubi vide Scholiast. Iphig. in Taur. v. 669. *Musg.*

εἰ positum hic videtur pro ἐπεὶ, sed mallem ὡς. *Reisk.*

ΙΩΝ. Εἰ δ' οὐκέτ' ἔστι, τίνι τρόπῳ διεφθάρη;
ΚΡ. Θῆράς σφε τὸν δύστηνον ἐλπίζει κτανεῖν.
ΙΩΝ. Ποίῳ τόδ' ἔγνω χρωμένη τεκμηρίῳ;
ΚΡ. Ἐλθοῦσ', ἵν' αὐτὸν ἐξέθηκ', οὐχ εὗρ' ἔτι.
ΙΩΝ. Ἦν δὲ σταλαγμὸς ἐν στίβῳ τις αἵματος;
ΚΡ. Οὔ φησι· καίτοι πόλλ' ἐπεστράφη πέδον.
ΙΩΝ. Χρόνος δὲ τίς τῷ παιδὶ διαπεπραγμένῳ;
ΚΡ. Σοὶ ταὐτὸν ἥβης, εἴπερ ἦν, εἶχ' ἂν μέτρον.
ΙΩΝ. Ἀδικεῖ νιν ὁ θεός· ἡ τεκοῦσα δ' ἀθλία.
ΚΡ. Οὔκουν ἔτ' ἄλλον ὕστερον τίκτει γόνον.
ΙΩΝ. Τί δ', εἰ λάθρα νιν Φοῖβος ἐκτρέφει λαβών;
ΚΡ. Τὰ κοινὰ χαίρων, οὐ δίκαια δρᾷ, μόνος.
ΙΩΝ. Οἴ μοι· προσῳδὸς ἡ τύχη τῷ 'μῷ πάθει.
ΚΡ. Καὶ σ', ὦ ξέν', οἶμαι μητέρ' ἀθλίαν ποθεῖν.
ΙΩΝ. Ναί· μή γ' ἐπ' οἶκτόν μ' ἔξαγ', οὗ λελήσμεθα.

Ion. Si igitur non amplius superest, quomodo periit?
Cre. Putat bestias interfecisse illum miserum.
Ion. Quonam indicio utens cognovit hoc?
Cre. Cum venisset *eo*, ubi eum exposuerat, non invenit iterum.
Ion. Erantne aliquæ stillæ sanguinis in via?
Cre. Negat, quamvis diligenter solum pervestigavit.
Ion. Quod vero tempus ab interfecto puero elapsum est?
Cre. Haberet eandem mensuram ætatis, quam tu, si viveret.
Ion. Injuria afficit *eam* Deus: mater vero *est* misera.
Cre. Nunquam deinde genuit aliam sobolem.
Ion. Quid vero si furtim sublatum Phœbus ipsum alat?
Cre. Gaudens de re communi solus, non facit juste.
Ion. Heu! congrua est fortuna meæ calamitati.
Cre. Et te, O hospes, existimo matrem miseram desiderare.
Ion. Ne me ad dolorem, cujus obliti sumus, provoces.

364. *καὶ μή γ'.*

351. *Θῆράς σφε τὸν δύστηνον ἐλπίζει κτανεῖν.*] Hic *ἐλπίζω* simpliciter pro *νομίζω* et *προσδοκῶ*, ut Mosch. Idyll. IV. v. 54. — *πάντων γὰρ ὀϊζυρώτατα τέκνα Γείνασθαί σε θεῷ τε καὶ ἀνέρι θνητῷ ἔολπα.* Sic Hesiod. Ἔργ. v. 271. Ἀλλὰ τά γ' οὔπω ἔολπα τελεῖν Δία τερπικέραυνον. Moschopulus: *οὐδαμῶς ἐλπίζω, ἀντὶ τοῦ νομίζω.* Vide, quæ nos supra ad Supplices, v. 800. et ad Helen. v. 1522. *Barnes.*

352. *ἔγνω*] Emendatio est H. Steph. Ed. Ald. *ἔγνως.* *Musg.*

357. *Σοὶ ταὐτὸν ἥβης, εἴπερ ἦν, εἶχ' ἂν μέτρον.*] Hunc locum videtur Virgilius respicere Æn. Lib. III. v. 490. *Et nunc æquali tecum pubesceret ævo.* Ἥβης μέ-

ΚΡ. Σιγῶ· πέραινε δ' ὧν σ' ἀνιστορῶ πέρι.
ΙΩΝ. Οἶσθ' οὖν, ὃ κάμνει τοῦ λόγου μάλιστά σοι;
ΚΡ. Τί δ' οὐκ ἐκείνῃ τῇ ταλαιπώρῳ νοσεῖ;
ΙΩΝ. Πῶς ὁ Θεὸς, ὃ λαθεῖν βούλεται, μαντεύσεται;
ΚΡ. Εἴπερ καθίζει τρίποδα κοινὸν Ἑλλάδος.
ΙΩΝ. Αἰσχύνεται τὸ πρᾶγμα· μὴ 'ξέλεγχέ νιν.
ΚΡ. Ἀλγύνεται δέ γ' ἡ παθοῦσα τῇ τύχῃ.
ΙΩΝ. Οὐκ ἔστιν, ὅστις σοι προφητεύσει τάδε.
Εν τοῖς γὰρ αὑτοῦ δώμασιν κακὸς φανεὶς
Φοῖβος δικαίως τὸν θεμιστεύοντά σοι
Δράσειεν ἄν τι πῆμ'· ἀπαλλάσσου, γύναι·
Τῷ γὰρ θεῷ τἀναντί' οὐ μαντευτέον.
Ἐς γὰρ τοσοῦτον ἀμαθίας ἔλθοιμεν ἂν,
Εἰ τοὺς θεοὺς ἄκοντας ἐκπονήσομεν
Φράζειν, ἃ μὴ θέλουσιν, ἢ προβωμίοις

Cre. Taceo: pertexe vero *illa* de quibus interrogo te.
Ion. Scisne igitur, quæ pars tui laboret maxime?
Cre. Quid vero non illi miseræ laborat?
Ion. Quomodo Deus, quod latere cupit, oraculo deteget?
Cre. Si quidem insidet communi tripodi Græciæ.
Ion. Pudet eum hujus rei, ne exquire ab ipso.
Cre. Quæ vero passa est, ob hanc dolet.
Ion. Non est, qui tibi vaticinetur ista.
In suo enim templo accusatus tanquam turpis
Phœbus, juste eum, qui oracula tibi redderet,
Afficeret aliquo malo. Discede, mulier.
Non enim Deo contraria ex oraculo quærenda sunt.
In summum enim dementiæ veniremus,
Si deos invitos cogere vellemus
Dicere quæ volunt, aut ante aram factis

τρον, pubertatis flos. Hesiod. Ἔργ. v. 131. Ἀλλ' ὅταν ἡβήσειε καὶ ἥβης μέτρον ἵκοιτο. Theogn. v. 1115. Ἥβης μέτρον ἔχοιμι. Homerus Iliad. λ'. v. 225. Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον. Eustath. Δῆλον δὲ καὶ ὅτι τὸν ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον, περίφρασίς ἐστι τοῦ ἥβησεν. *Barnes.*

360. Τί δ' εἰ λάθρα νιν] Λάθρα pro λάθρῃ. Vid. supra ad v. 340. *Barnes.*

364. Καὶ] Legendum: ναί. μή γ' ἐπ' οἶκτον — Sic v. 1009. ναί· κἀπὶ καρπῷ. *Musg.*

373. Ἐν τοῖς] Male huic versui in Ed. Ald. Creusæ persona præfigitur. *Musg.*

374. Harpocration: θεμιστεύειν, ἀντὶ τοῦ χρησμῳδεῖν. *Musg.*

377. τοσοῦτον] Videtur huic etiam voci convenire, quod Hesychius de τόσσον dicit, sc. quod λέγεται καὶ ἐπὶ θαυμασμοῦ. Re-

Σφαγαῖσι μήλων, ἢ δι' οἰωνῶν πτεροῖς.
Ἂν γὰρ βίᾳ σπεύδωμεν ἀκόντων θεῶν,
Οὐκ ὄντα κεκτήμεσθα τἀγάθ', ὦ γύναι·
Ἃ δ' ἂν διδῶσ' ἑκόντες, ὠφελούμεθα.
ΧΟ. Πολλαί γε πολλοῖς εἰσὶ συμφοραὶ βροτῶν,
Μορφαὶ δὲ διαφέρουσιν. ἓν δ' ἂν εὐτυχὲς
Μόλις ποτ' ἐξεύροι τις ἀνθρώπων βίῳ.
ΚΡ. Ὦ Φοῖβε, κἀκεῖ κἀνθάδ' οὐ δίκαιος εἶ
Ἐς τὴν ἀποῦσαν, ἧς πάρεισιν οἱ λόγοι.
Σύ γ' οὐκ ἔσωσας τὸν σὸν, ὃν σῶσαί σ' ἐχρῆν,

Mactationibus ovium, aut per auguria avium.
Quæ enim vi urgemus invitis Diis,
Inutilia bona, O mulier, consequimur,
Quæ vero volentes dederint, *illis* juvamur.
Cho. Multæ profecto sunt multorum mortalium calamitates :
Formæ vero *ipsarum inter se* differunt. Unam vero felicem
Vix unquam inveniet aliquis *in* hominum vita.
Cre. O Phœbe, et illic, et hic non justus es
In illam absentem, cujus adsunt sermones.
Tu enim non servâsti tuum *filium*, quem oportebat a te servari :

382. ἀνόνητα κεκτήμεθα.

lative certe intelligi locus non patitur. *Musg.*

378. ἄκοντας] Ed. Ald. ἑκόντας. *Musg.*

380. Reisk. reponit : ἢ καὶ οἰωνῶν, aut sic : μήλων σφαγαῖς, ἢ, νὴ Δί', οἰωνῶν πτεροῖς. *Beck.*

Rescribendum puto πτεροῖν ; alias particulæ διὰ sua constructio non constat. *Heath.*

381. Ἂν γὰρ] Ita legendum pro ἃ ἂν, Stephano, Cantero, Scaligero, comprobantibus ; et ipso etiam poëta paulo post, ἃ δ' ἂν, quæ verba huic loco opponuntur, ut sit hic sensus et ordo : ἃ γὰρ ἡμεῖς ἂν ζητῶμεν, ἀεκόντων θεῶν, ἀνόνητα μὲν ἀγαθὰ κεκτήμεθα· ἃ δ' ἂν οἱ θεοὶ διδῶσιν ἑκόντες, ἐξ αὐτῶν ὠφελούμεθα. Σπεύδω autem quod sit μεταβατικὸν aliquando, probavimus ad Iphigen. Taur. v. 1353. et Supplic. v. 172. Vide Henrici Stephani Annotat. in hunc locum. Ἀκόντων, pro ἀεκόντων, ideoque priorem producit. *Barnes.*

Reisk. præfert, quod est in antiquis edd. ἂν γάρ. *Beck.*

382. ἀνόνητα] Emendatio est H. Stephani [et Reiskii.] Ed. Ald. ἄκοντα. *Musg.*

ἀνόνητα] Ita pro ἄκοντα Henricus Stephanus recte legebat. *Barnes.*

ἀνόνητα κεκτήμεσθα emendat Reisk.

384. Ex incerto, Stob. Grot. quem sequitur Valcken. Diatr. 229. *Burn.*

384—386. Apud Stob. Grot. XCVIII. p. 409. *Burn.*

384. Πολλαί γε πολλοῖς, etc.] Ita vertit Hugo Grotius : *Multæ miseriæ genus in humanum incidunt, Varia videri : Nec reperta est hactenus Vita ulla, cujus perpetim felix tenor.* *Barnes.*

385. ἓν δ' ἂν εὐτυχὲς] Stobæus Tit. XCVIII. ἓν δ' ἄνευ τύχης, pro quo reponit Grotius ἕνα δ' ἄνευ τύχης. *Musg.*

Heath. monet, ex Stobæi lectione colligi posse, poëtam scripsisse :

Οὐδ' ἱστορούσῃ μητρὶ, μάντις ὢν, ἐρεῖς,
Ὡς, εἰ μὲν οὐκέτ' ἔστιν, ὀγκωθῇ τάφῳ,
Εἰ δ' ἐστὶν, ἔλθῃ μητρὸς εἰς ὄψιν ποτέ.
'Αλλ' ουν ἐᾶν χρὴ τἄδικ', εἰ πρὸς τοῦ θεοῦ
Κωλυόμεσθα μὴ μαθεῖν, ἃ βούλομαι.
'Αλλ', ὦ ξέν', — εἰσορῶ γὰρ εὐγενῆ πόσιν
Ξοῦθον πέλας δὴ τόνδε, τὰς Τροφωνίου
Λιπόντα θαλάμας, — τοὺς λελεγμένους λόγους
Σίγα πρὸς ἄνδρα, μή τιν' αἰσχύνην λάβω,
Διακονοῦσα κρυπτὰ, καὶ προβῇ λόγος,

Nec interroganti matri, vates existens, dices.
Ut si quidem non superest amplius; tumuletur sepulcro:
Si vero vivit, veniat matri in conspectum tandem.
Temere improba omittere decet, si a Deo
Prohibemur cognoscere, quæ volumus.
Sed, O hospes (video enim generosum maritum
Xuthum prope accedentem hunc, (Trophonii jam
Relicto Antro) dictos sermones
Taceto apud maritum, ne quod probrum suscipiam,
Ministrans arcana, et efferatur sermo

393. 'Αλλ' ἐᾶν χρὴ τάδ', εἰ.

ἵνα δ' ἂν εὐτυχῆ
Μόλις ποτ' ἐξεύροι τις ἀνθρώπου βίον.
Beck.

386. βίᾳ.] MS. G. βίον, superscripto βίῳ. Stobæus ubi supra ἀνθρώπου βίον. Locum sic restituendum puto:

— ἵνα δ' ἂν εὐτυχῆ
Μόλις ποτ' ἐξεύροι τις ἀνθρώπου βίον.
Musg.

389. Σύ γ' οὐκ ἔσωσας τὸν σὸν, ὃν σῶσαί σ' ἐχρῆν] Hic versus πολύσιγμος est, ut Medeæ v. 476. Ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι. Et Iphigen. Taur. v. 766. Τὸ σῶμα σώσας, τοὺς λόγους σώσεις ἐμοί. et v. 785. Ἄρτεμις ἔσωσέ μ', ἣν ἔθυσ' ἐμὸς πατήρ. *Barnes.*

393. 'Αλλ' ἐᾶν χρὴ τάδ',] Emendo levi mutatione ἄλλως ἐᾶν χρὴ τἄδικ'. *Injusta penitus negligere oportet.* ἄλλως ἐᾶν, ut εἰκῆ ἐᾶν, Electr. v. 379. Facilis fuit lapsus in ἄλλως, quippe quod in MSS. per compendium scribi solet ἄλλ'. τἄδικ' de vi Creusæ illata nemo, quin recte dicatur, dubitet. vid. v. 375. Quin et de furtivo concubitu dicitur, supra v. 328. et 344. *Musg.*

'Αλλ' ὡς ἐᾶν χρὴ ταῦτά γ'] Olim versus misere laborabat: legebatur enim: 'Αλλ' ἐᾶν χρὴ τάδ', εἰ πρὸς τοῦ θεοῦ. Canterus nihil opis tulit, ne notavit quidem. Scaliger notavit, sed nihil auxilii dedit; Duportus legit: 'Αλλ' οὖν ἐᾶν μοι χρὴ τάδε, etc. *Barnes.*

Reisk. conjicit: ἀλλ' οὖν (ἐᾶν γὰρ χρὴ, etc.) *Beck.*

395. 'Αλλ', ὦ ξέν', εἰσορῶ γὰρ, etc.] Sensus verborum et ordo est talis: 'Αλλ', ὦ ξέν', εἰσορῶ γὰρ εὐγενῆ πόσιν, Ξοῦθον, πέλας δὴ τοῦτον, τὸν Τροφωνίου θαλάμας λιπόντα, σὺ οὖν τοὺς λόγους σίγα, καὶ μὴ ἐξένεγκαι πρὸς ἄνδρα, etc. In quem sensum et Latinam versionem emendavi. *Barnes.*

396. s. τὰς Τροφωνίου Λιπόντα θαλάμας,] De Trophonii antro vide quæ nos supra ad v. 303. Quod θαλάμη autem antrum significet, et proprie animalis bruti, vid.

Οὐχ ᾗπερ ἡμεῖς αὐτὸν ἐξειλίσσομεν.
Τὰ γὰρ γυναικῶν δυσχερῆ πρὸς ἄρσενας,
Κἂν ταῖς κακαῖσιν αἱ 'γαθαὶ μεμιγμέναι,
Μισούμεθ'· οὕτω δυστυχεῖς πεφύκαμεν.

ΞΟΥΘΟΣ.

Πρῶτον μὲν ὁ θεὸς τῶν ἐμῶν προσφθεγμάτων
Λαβὼν ἀπαρχὰς χαιρέτω, σύ τ', ὦ γύναι.
Μῶν χρόνιος ἐλθών σ' ἐξέπληξ' ὀῤῥωδίᾳ;
ΚΡ. Οὐδέν γ'· ἀφίκου δ' ἐς μέριμναν. ἀλλά μοι
Λέξον, τί θέσπισμ' ἐκ Τροφωνίου φέρεις,
Παίδων ὅπως νῷν σπέρμα συγκραθήσεται.

Non *ita*, ut nos eum explicavimus.
Conditio enim mulierum misera *est* apud viros:
Et bonæ inter malas mixtæ
Odio habemur: adeo miseræ sumus.

XUTHUS.

Primum quidem Deus, meorum alloquiorum
Accipiens primitias, salvus sit, tuque, O uxor.
Num sero reversus te pavore perculi?
Cre. Non; sed in solicitudinem venisti: sed mihi
Dic quodnam oraculum ex Trophonii specu feras,
Ut nobis satio liberorum succedat.

409. συγκαθήσεται.

ad Phœniss. v. 945. Bacch. v. 553. et Cyclop. v. 57. *Barnes.*

397. Διακονοῦσα] Secundam producit, ut Cycl. v. 31. *Musg.*

Διακονοῦσα] Τὸ ᾶ in Διακονοῦσα producitur, quia Ionice scribitur διηκονοῦσα. Sic Cyclop. v. 31. Κύκλωπι δείπνων ἀνοσίων διάκονος. *Barnes.*

398—403. Apud Stob. Grot. Fl. LXXIV. p. 325. ubi Iphigenia in margine. Barnes. inter Inonis Fragm. p. 473. *Burn.*

400. ἐξελίσσομεν.] Stob. Grot. l. c. *Burn.*

402. ἀγαθαὶ] Stob. Grot. l. c. *Burn.*

404. Πρῶτον μὲν ὁ θεὸς] Cum prius esset scriptum πρῶτον μὲν θεὸς, Scaliger et Duportus legebant πρῶτον θεὸς μὲν, levissima, fateor, flexione; sed ὁ, qui ob emphasin desideratur, excidisse videtur; quare id restituendum duxi. *Barnes.*

407. Reisk. verba ἀφίκου εἰς μέριμναν interrogative accipit, et idem significare, ac ἐπέτυχες τοῦ σκοποῦ, *consecutusne es ea, quæ volebas,* intellexistine, quorum causa veneras sciscitatum? censet; Heath. autem interpretatur ea sic: *Sed meditationi cuidam meæ supervenisti.* *Beck.*

408. ἐκ Τροφωνίου] Ναοῦ, vel χρηστηρίου, eleganter subauditur, Latinis quoque ædes, cum Jovis, aut Apollinis, dicunt. Terentius: ubi ad Dianæ veneris. Cicero pro Cluentio: sicut in statuis inauratis, quas posuit ad Juturnæ. Ad ea vero, quæ de Trophonii antro diximus supra ad v. 303. adde etiam Luciani Dialogum,

ΞΟ. Οὐκ ἠξίωσε τοῦ θεοῦ προλαμβάνειν
Μαντεύμαθ'· ἓν γοῦν εἶπεν, οὐκ ἄπαιδά με
Πρὸς οἶκον ἥξειν, οὐδὲ σ', ἐκ χρηστηρίων.
ΚΡ. Ὦ πότνια Φοίβου μῆτερ, εἰ γὰρ αἰσίως
Ἔλθοιμεν, ἅ τε νῷν συμβόλαια πρόσθεν ἦν,
Ἐς παῖδα τὸν σὸν μεταπέσοι βελτίονα.
ΞΟ. Ἔσται τάδ'· ἀλλὰ τίς προφητεύει θεοῦ;
ΙΩΝ. Ἡμεῖς τά γ' ἔξω, τῶν ἔσω δ' ἄλλοις μέλει,
Οἳ πλησίον θάσσουσι τρίποδος, ὦ ξένε,
Δελφῶν ἀριστεῖς, οὓς ἐκλήρωσεν πάλος.
ΞΟ. Καλῶς· ἔχω δὴ πάνθ', ὅσων ἐχρῄζομεν.
Στείχοιμ' ἂν εἴσω· καὶ γὰρ, ὡς ἐγὼ κλύω,

Xu. Non voluit antevertere Dei
Oraculum: unum tantum dixit, me non sine liberis
Domum rediturum esse, neque etiam te ab oraculis.
Cre. O veneranda Phœbi mater, utinam feliciter
Venerimus *huc:* utinam nostra commercia, quæ antea fuerunt,
Cadant meliora in filium tuum.
Xu. Fient hæc. Sed quis est *hic* propheta Dei?
Ion. Nos quidem, quæ extra, *sunt,* interna vero alii curant,
Qui prope tripodem sedent, hospes,
Optimates Delphorum, quos legit sors.
Xu. Recte est. Habeo igitur omnia, quæ cupiebamus.
Ibo intro. Etenim, ut ego audio,

Menippi, Amphilochi et Trophonii. *Brodæus.*

409. συγκαθήσεται.] Legendum, ni fallor, συγκρανθήσεται, *simul donabitur,* vel *effectum reddetur.* conf. v. 467. *Musg.*

Heath. legendum suspicatur συγκατθήσεται, *concedet. Beck.*

411. Μαντεύμαθ'·] Barnesii conjectura est. Ed. Ald. μάντευμ'. *Musg.*

Reisk. testatur, in vet. ed. esse μάντευμ' μι. ἓν — unde effici vult: μάντευμ' ἐμοὶ ἓν γοῦν. *Beck.*

414. Hunc et sequentem versum consulto, ni fallor, ambiguos fecit poëta, ut alio sensu a Creusa dicerentur, alium vero audientium animis offerrent. Sic cum νῷν dicit, seipsum et Xuthum intelligit, cum παῖδα τὸν σὸν, filium quendam Xuthi. Sed hæc ambo longe diverso sensu accipi possent, præsertim si sic interpungas:

— ἅ τε νῷν συμβόλαια πρόσθεν ἦν
ἐς παῖδα τὸν σὸν, μεταπέσοι βελτίονα.

Secundum hoc, vox νῷν Creusam et Latonam complectitur, ad Phœbum vero, non ad Xuthi filium, pertinet παῖδα τὸν σόν. Hujusmodi ambiguitas audientium auribus, velut κληδὼν, i. e. omen futuri, accidebat. In ἀμφιβολίαις enim sita erat ominum divinatio. vid. Cic. de Div. Lib. I. c. 45 et 46. *Musg.*

Heath. locum ita intellexit: *Quæque commercia nobis prius* (cum Trophonio scil.) *fuerint, in filium tuum* (Apollinem) *transferantur successu meliori.*

414. s. Ut duplicem sensum, qui inest verbis ἅ τε νῷν κ. τ. λ. exprimeret, Prev. ita reddidit: "et puisse un fils chéri couronner notre ancienne union!" *Beck.*

Χρηστήριον πέπτωκε τοῖς ἐπήλυσι
Κοινὸν πρὸ ναοῦ· βουλόμεσθ' ἐν ἡμέρᾳ
Τῇδ', αἰσία γὰρ, θεοῦ λαβεῖν μαντεύματα.
Σὺ δ' ἀμφὶ βωμοὺς, ὦ γύναι, δαφνηφόρους
Λαβοῦσα κλῶνας, εὐτέκνους εὔχου θεοῖς
Χρησμούς μ' ἐνεγκεῖν ἐξ Ἀπόλλωνος δόμων.
ΚΡ. Ἔσται τάδ', ἔσται. Λοξίας δ' ἐὰν θέλῃ
Νῦν ἀλλὰ τὰς πρὶν ἀναλαβεῖν ἁμαρτίας,

Per sortem cecidit advenis oraculum
Commune ante templum: volumus die
Hac, fausta enim *est,* dei capere oracula.
Tu vero circa aras, O mulier, laureos
Accipiens ramos, pete a diis, ut prole-felix
Oraculum ego referam ex templo Apollinis.
Cre. Erunt hæc, erunt: si velit autem Apollo
Nunc saltem priora sanare peccata,

418. ὦ ξένε,] Duporti emendatio est. In Ed. Ald. deest ὦ.

De Pythia quædam habent Aristid. Tom. III. p. 20. Lucian. Hermotimo. *Musg.*

τρίποδος, ὦ ξένε,] Quum antehac excidisset ὦ, Scaliger legebat τοῦ τρίποδος, ut versum sic sanaret, qui melius cum ὦ stabit; et Duportus ita legit. *Barnes.*

422. Χρηστήριον πέπτωκε] Tempus appetit, quo Pythia advenis respondeat. Neque enim semper responsa dabat, neque diebus nefastis. Quare poëta mox ait: βȣλόμεσθ' ἐν ἡμέρᾳ τῇδ', αἰσία γὰρ, θεοῦ λαβεῖν μαντεύματα. Hinc Plutarch. in Alexandro: Βȣλόμενος δὲ τῷ θεῷ χρήσασθαι περὶ τῆς στρατείας, ἦλθεν εἰς Δελφοὺς, καὶ κατὰ τύχην ἡμερῶν ἀποφράδων οὐσῶν, ἐν αἷς οὐ νενόμισται θεμιστεύειν. *Barnes.*

423. Κοινὸν πρὸ ναοῦ·] *Commune ante templum.* Docuimus supra ad v. 91. Pythiam semel tantum in mense oracula edidisse etiam iis, qui, hostia immolata, facultatem templum ingrediendi adepti essent. Hic majus aliquid advenis conceditur, ut ante templum stantes, adeoque hostiam nullam mactantes, Deum per interpretes (vid. v. 372. 416.) consulerent. Jam quod majus erat, etiam rarius fuisse credibile est, ut, si semel tantum in mense divitibus oraculum responderit, pronum sit suspicari, non sæpius, quam semel in anno, pauperibus respondisse. Eum diem (sive plures uno fuerint) sorte designatum fuisse indicat vox πέπτωκε. Merito autem, imo peculiari jure, αἰσία a Xutho vocatur, v. 424. siquidem inter reliquos dies oraculares tam insigniter eminebat. *Musg.*

Heath. explicat: *Oraculum, quod in anteriori templi parte editur, omnibus advenis commune, obtigit.* *Beck.*

424. Τῇδ', αἰσία γὰρ,] Pythia certis diebus, præcipue festis, responsa dare solebat. Vid. notam præcedentem. *Beck.*

426. κλῶνας,] Intellige non serta capiti circumdata, sed ramulos, quos manu gestabant, qui vel Deos, vel homines, supplicandi causa adibant. Ἱκτηρίους κλάδους vocat Sophocles Œd. Tyr. v. 3. Confer Virg. Æneid. XI. v. 101. ibique Ruæum.

εὔχου θεοῖς] *Deos venerare,* non Apollinem sc. sed reliquos, quotquot alibi per urbem Delphicam colebantur. Paret huic mandato Creusa, nec prius ad templum revertitur, quam Xuthus, Ione comitante, ad sacra facienda discessit. Quo artificio cavet poëta, ne Creusæ odium in Ionem Xutho ante tempus innotescat. *Musg.*

427. Xuthus nunc templum intrat. Similiter Creusa mox scenam relinquit, in quo Prev. artificium poëtæ invenit. "C'est une adresse du poëte, inquit, de faire

Ἅπας μὲν οὐ γένοιτ' ἂν εἰς ἡμᾶς φίλος,
Ὅσον δὲ χρῄζει, θεὸς γάρ ἐστι, δέξομαι.
ΙΩΝ. Τί ποτε λόγοισιν ἡ ξένη πρὸς τὸν θεὸν
Κρυπτοῖσιν ἀεὶ λοιδοροῦσ' αἰνίσσεται;
Ἦ τοι φιλοῦσα γ' ἧς ὕπερ μαντεύεται,
Ἢ καί τι σιγῶσ', ὧν σιωπᾶσθαι χρεών;
Ἀτὰρ θυγατρὸς τῆς Ἐρεχθέως τί μοι
Μέλει; προσῆκε δ' οὐδέν. ἀλλὰ χρυσέαις

Non totus quidem erga nos erit amicus:
Quantum vero vult, est enim deus, accipiam.
Ion. Quid vero verbis hæc hospita in deum
Tectis semper convicia jactans obscure significat?
An amans pro qua consulit oraculum?
An etiam tacens aliquid *eorum*, quæ taceri convenit?
Sed filia hæc Erechthei quid mihi
Curæ est, nulla cognatione juncto? quin aureis

437. προσήκει τ' οὖδας.

sortir Créuse, afin qu'occupée à invoquer les autres dieux, elle ne revienne au temple d'Apollon, qu'après que Xuthus en est sorti." In sequente scena Chorum forte in orchestra stare, ita ut ea exaudire nequeat, quæ Ion dixerit secum ipse, monet Prev. Ion vero post v. 419. et ipse scenam relinquit, ut reliquis muneris officiis fungatur. Itaque tum Chorus solus remanet. Id colligit Prev. e verbis v. 512. ss. ad quem locum tamen ipse sibi hæc objicit: " Ce sont ces paroles qui me font penser qu'il a quitté la scène à la fin de l'acte précédent. Il seroit possible cependant, que la disposition de la scène permît au choeur de voir une porte par laquelle Xuthus devoit sortir, et qu' Ion, occupé des soins de son ministère, n'auroit pas pu observer constamment, même en le supposent sur la scène et sous les yeux des spectateurs. Cette scène et la suivante sont écrites en vers trochaiques, jusqu'au moment où le choeur prend la parole et où les iambes recomencent. On voit assez que la vivacité des sentimens que Xuthus doit exprimer a engagé le poëte changer ainsi le mouvement."
Beck.

434. φιλοῦσά γ', ἧς] Ed. Ald. et MSS. Paris. φιλοῦσα γῆς, quod non intellectum in causa fuit, cur ex MSS. Steph. reciperetur φυγοῦσα γῆς. *Musg.*

Forte sic legendum: ἤτοι φίλης ψυχῆς ὕπερ μαντεύεται αἰσχρόν τι συγγνοῦσ' ὧν — *procul dubio suimet ipsius causa consulit oraculum turpis alicujus facinoris sibi conscia, qualia præstat taceri.*

Lectionem Steph. φυγοῦσα vitiosam esse, demonstrat inprimis Heath. qui conjicit: Ἤτοι φίλη 'υσα (φίλη οὖσα) τῆς ὕπερ μαντεύεται. τῆς ὕπερ, in hujus gratiam. *Beck.*

437. προσήκει τ' οὖδας.] Propius vero est προσῆκέ μ' οὐθὲν, ut citat Justinus in libro περὶ μοναρχίας. Legendum videtur:

ἀτὰρ θυγατρὸς τῆς Ἐρεχθέως τί μοι
μέλει, προσήκοντ' οὐδέν;

At cur ego Erechthei filiam curo, nulla necessitudine conjunctus? Musg.

Μέλει; προσήκει τ' οὖδας.] Apud Justinum Martyrem, in opusculo περὶ Μοναρχίας citantem hos versus, p. 169. legitur pro προσήκει τ' οὖδας, προσῆκέ μ' οὐθέν. Quæ certe lectio convenit cum eo, quod præcedit: τί μοι μέλει;
Henricus Stephanus.

Reisk. rescribit: προσήκει γ' οὐδέν.
Beck.

Πρόχουσιν, ἐλθὼν εἰς ἀποῤῥαντήρια,
Δρόσον καθήσω. νουθετητέος δέ μοι
Φοῖβος, τί πάσχων, παρθένους βίᾳ γαμῶν,
Προδίδωσι, παῖδας τ' ἐκτεκνούμενος λάθρᾳ
Θνήσκοντας ἀμελεῖ. μὴ σύ γ'· ἀλλ' ἐπεὶ κρατεῖς,
Ἀρετὰς δίωκε. καὶ γὰρ, ὅστις ἂν βροτῶν
Κακὸς πεφύκῃ, ζημιοῦσιν οἱ θεοί.
Πῶς οὖν δίκαιον, τοὺς νόμους ὑμᾶς βροτοῖς
Γράψαντας αὐτοὺς ἀνομίαν ὀφλισκάνειν;

Gutturniis, profectus ad aspersoria,
Asperginem emittam. Sed castigandus mihi
Phœbus, quid patiens, virgines per vim comprimens,
Prodat, et liberos suscipiens clam,
Morientes negligit. Ne tu hæc facias, sed quando *rerum* es dominus,
Cole virtutem. Etenim quisquis mortalium
Improbus est, *illum* dii puniunt.
Quomodo igitur æquum *est* vos, qui leges mortalibus
Scripsistis, ipsos injustitiæ reos esse:

440. πάσχει. 441. τ' deest.

438. Πρόχουσιν,] Barnesius sine causa προχόοισιν. Sic recte judicat Piersonus ad Mœrid. v. πρόχους. [p. 296.] *Musg.*

439. ss. Lego et distinguo:

— νουθετητέος δέ μοι
Φοῖβος, τί πάσχων, παρθένους βίᾳ γαμῶν
προδίδωσι, παῖδάς τ' ἐκτεκνούμενος λάθρα,
θνήσκοντας ἀμελεῖ. μὴ σύ γ' —

πάσχων pro πάσχει Canteri emendatio est. Sequenti versu dederat Ed. Ald. παῖδας τεκνούμενος, omissis (propter repetitionem, ut videtur) literis tribus τ, ε, κ, MSS. Steph. παῖδας καὶ τεκνούμενος. Proxime vero Justinus Martyr, ubi supra, παῖδας ἐκτεκνούμενος.

ἀμελεῖ, *negligit*, cum accusativo, offendisse interpretes videtur. Sic tamen Herodot. ταύτην μὲν τὴν ὁδὸν ἠμέλησε, p. 498. Ed. Steph. Plutarchus in Demosthene: τὰ δὲ ἀμελησάντων, p. 1553. Ed. Steph. Idem Op. Mor. ἀμελεῖν οὐδὲν, p. 608. *Musg.*

ἀμελεῖ reposuerat jam Heath. qui fere eodem modo distinxit et scripsit, et tantum πάσχει retinuit, at τ' ante ἐκτεκνούμενος non habet. *Beck.*

441. Προδίδωσι παῖδας ἐκτεκνούμενος λάθρα] Cum olim τεκνούμενος esset scriptum, Hugo Grotius præfixit οὖ, ut versus fulciretur, Henric. Stephanus καὶ legit, ut et Scaliger, sed tum quoque προδιδοὺς τε legendum: melius Canterus cum Justino Martyre legit ἐκτεκνούμενος. Quem videsis Novar. Lection. Lib. V. c. 11. *Barnes.*

Reisk. scribit: προδίδωσι παῖδας τοὺς τεκνουμένους. *Beck.*

442. ἀμέλει μὴ σύ γ'·] Ἀμέλει, ἐπίῤῥημα βεβαιωτικὸν, οἷα δήπου, πάντως, δηλαδή. Vide Hesychium, Phavorinum et Eustathium, fol. 1407. lin. 12. Apollinem autem alloquitur Ion. Potest et legi: θνήσκοντας ἀμελεῖ, i. e. ὑπερορᾷ. De hoc loco, ut gentilium deorum vitia malorum hominum excusatio et æmulatio fuerint, vid. exemplum in Eunucho Terentiano, Act. III. Scen. 5. Cyprianus Epistola 2. Deos suos, quos venerantur, imitantur. Fiunt miseris et religiosa delicta. Vid Hugonem Grotium de veritate Christia-

Εἰ δ' (οὐ γὰρ ἔσται, τῷ λόγῳ δὲ χρήσομαι,)
Δίκας βιαίων δώσετ' ἀνθρώποις γάμων,
Σὺ καὶ Ποσειδῶν Ζεύς θ', ὃς οὐρανοῦ κρατεῖ,
Ναοὺς τίνοντες ἀδικίας κενώσετε.
Τὰς ἡδονὰς γὰρ τῆς προμηθίας πάρος
Σπεύδοντες, ἀδικεῖτ'. οὐκέτ' ἀνθρώπους κακῶς
Λέγειν δίκαιον, εἰ τὰ τῶν θεῶν κακὰ
Μιμούμεθ', ἀλλὰ τοὺς διδάσκοντας τάδε.
ΧΟ. Σὲ, τὰν ὠδίνων λοχιᾶν (στροφή.)

Si vero, non enim erit, sed utar *sermone*,
Pœnas dabitis hominibus violentorum connubiorum,
Tu, et Neptunus, et Jupiter, qui in cœlo dominatur,
Templa vacua redddetis stupra luentes.
Voluptates enim ante modestiam
Studiose sectantes injuste facitis. Non amplius homines
Accusare justum *est*, si deorum vitia
Imitamur, sed eos qui docent hæc.
Cho. Te, partuum obstetrix, et

450. τίνοντες δ' ἀδ. 455. λοχίαν.

næ Religionis, Lib. IV. Ebriosus Bacchus, mulierosus Hercules, impius in fratrem Romulus, in patrem Jupiter, etc. et Annotata in locum. *Barnes.*

442. s. Reisk. conjicit: ἀλλ' ἐπικρατεῖς ἀρετὰς διώκων, *studio virtutum vincis omnes. Beck.*

443. s. καὶ γὰρ ὅστις ἂν βροτῶν Κακὸς πεφύκῃ,] Ita Justini exemplar emendatius legit, cum olim in nostris pro ἂν legebatur ὢν, et πεφύκει pro πεφύκῃ. Vide Gulielm. Canteri Novar. Lection. Lib. V. c. 11. ad finem. *Barnes.*

444. πεφύκῃ.] Ita Justinus M. ubi supra. Ed. Ald. πέφυκε. Plato: μουσικὰ πεφύκῃ, p. 906. C. Xenophon: ἵνα μὴ καὶ σὺ λοιδορουμένῳ ἐοίκῃς, p. 893. *Musg.*

446. ἀνομίαν] Stobæus, teste H. Stephano, ἀδικίας legit: nec aliter Clem. Alex. admonit. ad gentes. *Musg.*

ἀνομίαν] Stobæus legit ἀδικίας, sed puto per errorem, eo quod ea vox quarto abhinc versu occurrat. *Barnes.*

447. λόγῳ] Ita MSS. Steph. Clem. Alex. et Justinus, ubi supra. Ed. Ald. λοιπῷ. Idem Justinus οὐ πάρεστι pro οὐ γὰρ ἔσται. *Musg.*

τῷ λόγῳ δὲ χρήσομαι,] Cum λοιπῷ olim male aderat, versuique et sensui nocivum, ex veteribus codicibus et Justini exemplari restituit nobis Henricus Stephanus λόγῳ, monetque, legi apud Justinum κεχρήσομαι. Certe λόγῳ, necesse est, legamus. Ita quoque Scaliger legit. *Barnes.*

Reisk. retineri vult antiquam lectionem, etsi metro prorsus contrariam: τῷ λοιπῷ δὴ χρήσομαι, *tum illa, quæ sola adhuc superest, utar ratione. Beck.*

448. Δίκας βιαίων δώσετ'] Δίκας δώσετε ἀνθρώποις, jus reddere sustinebitis hominibus. Hic sensus loci: Εἰ δὲ ὑμεῖς (οὐ γὰρ ἔσται τι τοιοῦτον, ὅμως ἐγὼ λόγῳ χρήσομαι) δίκας δώσετε καὶ ὑποστήσετε τοῖς ἀνθρώποις, ναοὺς ὑμετέρους πάντων τῶν θησαυρῶν ἐκκενώσετε τίνοντες χρήματα, ὡς ἄνθρωποι ποιεῖν εἰώθασιν. Et in hunc sensum, quem nemo hactenus interpretum vidit, Latinam versionem emendavi. *Barnes.*

450. τίνοντες δ'] Ita Ed. Ald. Barnesius omittit δ'. Præstiterit fortasse τίνοντές γ'. *Beck.*

Ναοὺς τίνοντες] Quod τίνω communem habet priorem syllabam, supra probavimus ad Iphigen. Taur. v. 340. Δίκας

Ἀνειλείθυιαν, ἐμὰν
Ἀθάναν ἱκετεύω,
Προμηθεῖ Τιτᾶνι λοχευ-
θεῖσαν κατ' ἀκροτάτας
Κορυφᾶς Διός· ὦ πότνα Νίκα,
Μόλε Πύθιον οἶκον,
Ὀλύμπου χρυσέων θαλάμων

Lucinæ expertem adhuc, meam
Minervam obsecro,
Quæ a Prometheo Titane
In lucem producta es in summis
Verticibus Jovis, O veneranda Victoria,
Veni *ad* Pythicam domum,
Olympi *ex* aureis thalamis

456. Εἰλείθυιαν τε ἐμάν. 460. Κορυφάς.

τίνουσα τῆς ἐν Αὐλίδι σφαγῆς. Nec Euripides solus hoc facit: nam et Æschylus Agamem. v. 1591. Χερὸς πατρῴας ἐκτίνοντα μηχανάς. *Barnes.*

453. κακὰ] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. καλὰ. *Musg.*

454. διδάσκοντας] Justinus M. διδάξαντας. *Musg.*

456. Εἰλείθυιάν τε ἐμὰν] Ita Ed. Ald. Barnesius pro τε emendabat καὶ, quod sensum percommodum efficit, nec cuiquam forte displiceret, nisi ex Suida et Eustathio constaret, Euripidem alicubi τὴν ἄτοκον, *eam, quæ prolis expers esset,* ἀνειλείθυιαν dixisse. Id autem ad hunc locum pertinere, probabiliter sane colligunt Viri docti ex Hesychio, cujus glossa est: ἀν' εἰλείθυιαν, ἀνὰ τόκον. Εὐριπίδης Ἴωνι. Ergo, nisi error sit Veterum Criticorum, reponendum et hic ἀνειλείθυιαν. Quid si legamus:

Σὲ μὰν, ὠδίνων Λοχί', ἀν-
εἰλείθυιάν τ' ἔτ' ἐμὰν
Ἀθάναν — —

μὰν pro τὰν, quia frigidus erat eo loco articulus. Hesychius: Λοχία, μαῖα. Malo nihilominus, quod dat Barnesius. *Musg.*

Εἰλείθυιαν καὶ ἐμὰν] Ita cum Duporto lego pro τε ἐμὰν: aperte enim poëta distinguit inter Lucinam, i. e. Dianam, et suam, i. e. Atheniensem, Minervam. v. 468. Σὺ καὶ παῖς Λατογενὴς, δύο θεαὶ, δύο παρθένοι. Quare Brodæus somniat, cum dicit: *Hic Euripides Dianam eandem cum Minerva credit.* *Barnes.*

Reisk. suspicatur legendum: εἰλείθυιαν, σέ τ' ἐμὰν. *Beck.*

458. Προμηθεῖ Τιτᾶνι] Male Barnesius de Vulcano interpretatur. vide Apollodor. Lib. I. c. 3. sect. 6. Hemsterhusium ad Lucian. Dial. Deor. VIII. Τιτὰν Προμηθεὺς exstat et in Phœn. v. 1138. *Musg.*

Προμηθεῖ Τιτᾶνι λοχευθεῖσαν] Vulcanum designat, qui Jovis cerebro laboranti aurea securi obstetricabat; neque Προμηθεῖ hic est nomen proprium, sed appellativum, ut in Latina versione nunc emendatum dedimus. Προμηθεὺς autem dicitur, ut πολύφρων et πολύμητις Homeri, ob peritiam in arte fabrili, et quia ferrum igni primus emollitum elaboravit. Nota est fabula de Vulcano Jovi obstetricante ex Luciano et aliis. *Barnes.*

460. Νίκα,] Colebatur a Græcis Minerva quædam, Victoria dicta. Pausan. p. 40. καὶ ἕτερον ἐνταῦθα ἱερὸν Ἀθήνας πεποίηται, καλουμένης νίκης. vid. infra v. 1529. Soph. Philoct. v. 134. Pro πότνα, quod habet Aldina, recentiores Edd. ποτνία, metro repugnante. vid. Troad. v. 292. *Musg.*

ὦ πότνια Νίκη,] Colebatur (inquit Cœ-

Πταμένα πρὸς ἀγυιὰς,
Φοιβήϊος ἔνθα γᾶς
Μεσόμφαλος ἑστία
Παρὰ χορευομένῳ τρίποδι
Μαντεύματα κραίνει,
Σὺ καὶ παῖς ἁ Λατογενὴς
Δύο θεαὶ, δύο παρθένοι

Volitans ad plateas,
Ubi Phœbeia terræ
Domus in medio sita,
Circumsaltata tripode
Oracula perfecta reddit.
Tu, et Latonæ filia *Diana*,
Duæ deæ, duæ virgines,

464. γᾶ. 466. Παραχορευομένῳ una voce.

lius Rhodiginus Antiqu. Lection. Lib. XIV. c. 18.) Athenis Minervæ Νίκης simulacrum ἄπτερον, *i. e.* sine alis, habens in dextra malum punicum, in sinistra galeam; quod in primo de Acropoli Heliodorus scribit. Locum respexit vir magnæ lectionis Harpocrationis: Νίκης ξόανον ἄπτερον, ἔχον μὲν ἐν τῇ δεξιᾷ Ῥοιὰν, ἐν δὲ τῇ εὐωνύμῳ κράνος, ἐτιμᾶτο. ὅτι δὲ ἐτιμᾶτο παρ' Ἀθηναίοις, δεδήλωκεν Ἡλιόδωρος ὁ Περιηγητὴς, ἐν τῇ πρώτῃ περὶ Ἀκροπόλεως. Vide plura de hac re apud Johannem Meursium Cecropiæ, c. 8. *Barnes.*

464. γᾶ] Valde incommodum est γᾶ, præsertim post ἀγυιᾶς. Lego: γᾶς. vid. Orest. v. 325. Iphig. in Taur. v. 1259. (Ita jam Reisk.) *Musg.*

465. Μεσόμφαλος ἑστία] De Delphis, umbilico orbis, vide quæ nos supra ad. v. 223. *Barnes.*

466. Παραχορευομένῳ] *Ad quem Chori mittuntur.* De more Choros ad templa longinqua mittendi vid. Callimach. in Delum, v. 279. ibique Spanhemium. Sophocles: οὐκέτι τὸν ἄθικτον εἶμι Γᾶς ἐπ' ὀμφαλόν. Œd. Tyr. v. 916. Malim tamen περιχορευομένῳ. Himerius: Δελφοὶ δὲ ἄρα, ἱερὰ πόλις Ἀπόλλωνος, λατρεύουσι μὲν ἀεὶ τῷ θεῷ, καὶ περιχορεύουσι μετὰ παιάνων τὸν τρίποδα. apud Photium, p. 602. Ed. Hœsch. *Musg.*

Παραχορευομένῳ τρίποδι] Modus oracula edendi et ex tripode vaticinandi a Longino petendus, περὶ Ὕψους, Edit. Tan. Fabri, p. 33. Καὶ τὴν Πυθίαν λόγος ἔχει Τρίποδι πλησιάζουσαν, ἔνθα ῥῆγμά ἐστι γῆς, ἀναπνέον, ὥς φασιν, ἀτμὸν ἔνθεον αὐτόθεν, καὶ ἐγκύμονα τῆς δαιμονίου καθισταμένην δυνάμεως, παραυτίκα χρησμῳδεῖν κατ' ἐπίπνοιαν. Huc adde Lucian. bis accusat. fol. 743. Ἔνθα ἂν ἡ Πρόμαντις πιοῦσα τοῦ ἱεροῦ νάματος, καὶ μασσησαμένη τῆς Δάφνης, καὶ τὸν Τρίποδα διασεισαμένη, κελεύει παρεῖναι, ἄοκνον χρὴ αὐτίκα μάλα παρεστάναι (vid. τὸν Θεὸν) συνείροντα τοὺς χρησμούς. Isaac Tzetzes in Lycophron. Φασὶν, ὅτι ἐν τῷ Τρίποδι χάος ἦν μέγα, ὅθεν τὰ μαντευόμενα, ὥσπερ ἐκ τοῦ ᾅδου, ἀνήρχοντο, ἅπερ ὁ Ἀπόλλων ἐσαφήνιζε. *Barnes.*

Forte, παρὰ τορευομένῳ, *apud tripodem clare et perspicue sententias suas prodentem*, Reisk.

Heath. dividit vocabulum ita: παρὰ χορευομένῳ τρίποδι. *Beck.*

468. ἁ Λατογενὴς] Ita Ed. Ald. Ex sequentibus Edd. articulus ἁ non sine metri detrimento excidit. *Musg.*

Ex conjectura restituerat articulum Heath., ut versus esset glyconius πολυσχηματιστος. *Beck.*

469. s. Ita constitui jubet Heath.:

Δύο θεαὶ, δύο παρθένοι, κα-	trochaicus dimeter.
σιγνῆται σεμναὶ τοῦ Φοίβου	spondaicus tetrameter;

Κασίγνηται σεμναὶ τοῦ Φοίβου.
Ἱκετεύσατε δ', ὦ κόραι,
Τὸ παλαιὸν Ἐρεχθέως
Γένος εὐτεκνίας χρονίου καθαροῖς
Μαντεύμασι κῦρσαι.
Ὑπερβαλλούσας γὰρ ἔχει (ἀντιστρ.)
Θνατοῖς εὐδαιμονίας
Ἀκίνητον ἀφορμὰν,
Τέκνων οἷς ἂν καρποτρόφοι
Λάμπωσιν ἐν θαλάμοις
Πατρίοισι νεανίδες ἧβαι,
Διαδέκτορα πλοῦτον
Ὡς ἕξοντες γ' ἐκ πατέρων

Castæ sorores Phœbi,
Supplicate jam, O virgines,
Ut antiquum Erechthei
Genus seram fœcunditatem puris
Oraculis consequatur.
Eximias enim præbet
Mortalibus felicitates
Certum præsidium
Liberorum, quibus fœcundæ
Accendunt in thalamis
Patriis floridæ juventutes;
Hæreditarias divitias
Tradituros porro ex parentibus

et in antistropha:

Βασιλικῶν θαλάμων τ' εἶεν τρο-
φαὶ κήδειοι κεδνῶν τέκνων.

Beck.

475. ss. Ὑπερβαλλούσας γὰρ ἔχει Θνατοῖς εὐδαιμονίας Ἀκίνητος ἀφορμὰ Τέκνων] Hunc locum de laude prolis egregium sane Hugo Grotius in Excerptis eleganti Latino carmine donavit. Huc refer Joh. Stobæi Florileg. Titulum LXXV. ὅτι καλὸν τὸ ἔχειν παῖδας. item Tobiæ Magiri Polymnemon in Titulo Liberi, ubi *Liberos habere bonum.* Item Psal. CXXVII. v. 3. Ἰδοὺ, ἡ κληρονομία Κυρίου, υἱοὶ, ὁ μισθὸς τοῦ καρποῦ τῆς γαστρός· Ὡσεὶ βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ, οὕτως οἱ υἱοί. Adeas, si libet, Apollinarii et Duporti metricas versiones loci. Nos alio properamus. *Barnes.*

Reisk. conjicit ἔχουσι, quod cum νεάνιδες ἧβαι τέκνων cohæreat. *Beck.*

477. Ἀκίνητον ἀφορμὰν.] Ita Ed. Ald. MSS. Steph. ἀκίνητος ἀφορμὰ, quod a correctore profectum arbitror. ἀφορμὰν regitur a verbo λάμπω, transitive hic accipiendo, ut Helen. v. 1130. *Musg.*

Heath. structuram verborum instituit hanc: Οἷς ἂν νεάνιδες ἧβαι καρποτρόφοι τέκνων λάμπωσιν ἐν θαλάμοις πατρίοισι, τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἔχει ἀκίνητον ἀφορμὰν ὑπερβαλλούσης εὐδαιμονίας θνατοῖς. *Quibuscunque enim florida juventus, frugibus nutrita splendet in thalamis paternis, ea res fun-*

Ἑτέροις ἐπὶ τέκνοις·
Ἀλκά τε γὰρ ἐν κακοῖς
Σύν τ' εὐτυχίαις φίλον,
Δορί τε γᾶ πατρίᾳ φέρει
Σωτήριον ἀλκάν.
Ἐμοὶ μὲν πλούτου τε πάρος
Βασιλικῶν θαλάμων τ' εἶεν
Τροφαὶ κήδειοι κεδνῶν τέκνων.
Τὸν ἄπαιδα δ' ἀποστυγῶ
Βίον· ᾧ τε δοκεῖ, ψέγω·
Μετὰ δὲ κτεάνων μετρίων βιοτᾶς
Εὔπαιδος ἐχοίμαν.
Ὦ Πανὸς θακήματα καὶ (ἐπῳδός.)

Aliis adhuc liberis.
Præsidium enim in adversis,
Et in prosperis oblectatio,
Armisque solo patrio fert
Salutarem opem.
Mihi quidem et præ divitiis,
Et regiis thalamis fuerint
Educationes sedulæ bonorum liberorum.
Odi vero orbam
Vitam: et si cui placet, *hunc* reprehendo.
Cum mediocribus vero facultatibus vitam
Prole-felicem habeam.
O sedes Panis, et

damentum præbet stabile eximiæ felicitatis mortalibus. *Beck.*

478. καρποτρόφοι] Legendum κουροτρόφοι. Exstat vox Bacch. v. 414. Hesiod. Op. et D. v. 226. *Musg.*

480. νεάνιδες ἧβαι,] Ἤγουν νεανίαι ἡβῶντες, ὅθεν καὶ ἕξοντες, διὰ τὸ πρὸς τὸ Σημαινόμενον. *Barnes.*

481. Διαδέκτορα πλοῦτον] Τὸν ἐκ διαδοχῆς προσγινόμενον. *Barnes.*

482. Ὡς ἕξοντές γ'] Legi potest ἕξοντας, ut ἕξοντας referatur ad παῖδας, latens in ἀκίνητον ἀφορμὰν τέκνων. Græci vocant σχῆμα πρὸς τὸ σημαινόμενον: estque aliud exemplum ejus infra v. 1158. Quibus hoc non satisfacit, legent forte mecum:

ὀρέξοντάς γ' ἐκ πατέρων
ἑτέροις ἔτι τέκνοις.

a Patribus acceptas (divitias) *aliis porro liberis tradituros.* *Musg.*

Pro ὡς ἕξοντες Reisk. conjicit παρεξόντων, et verba ita struit: παρεξόντων πλοῦτον διαδέκτορα ἐκ πατέρων τέκνοις, ἐπὶ ἑτέροις τέκνοις, i. e. τέκνων τέκνοις. *Beck.*

484. Ἀλκά τε γὰρ ἐν κακοῖς] Huc refer illud Psalm. CXXVII. v. 5. de multorum liberorum parentibus: Μακάριος, ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν. Οὐ καταισχυνθήσονται, ὅταν λαλῶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν ἐν πύλαις. Euripides igitur mares liberos columnas familiæ vocat, Iphigen. Taur. v. 57. Στῦλοι γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες. Et Cicero pro Cluentio filium

Παραυλίζουσα πέτρα
Μυχάταισι Μακραῖς,
Ἵνα χοροὺς στείβουσι ποδοῖν
Ἀγραύλου κόραι τρίγονοι
Στάδια χλοερὰ πρὸ Παλλάδος
Ναῶν, συρίγγων

Vicina petra
Cavernosis Macris,
Ubi choreæ pulsant pedibus
Agrauli triplices puellæ
Viridia stadia, ante Palladis templa,
Fistula modulatorum ad varios

497. *μυχοὶ δαισὶ μακραῖς.*

vocat *spem parentis, memoriam nominis, subsidium generis, hæredem familiæ, designatum reipubl. civem. Barnes.*

490. Reisk. mavult: *τροφαὶ κεδναὶ κεδνῶν. Beck.*

491. Τὸν ἄπαιδα δ' ἀποστυγῶ βίον] Huc refer illud Posidippi: Πήρωσις, ἄπαις βίος. *Barnes.*

495. De Panis Sacello sub Acropoli vid. Herodot. VI. cap. 105. Pausan. p. 26. l. 36. Ed. Sylb. Aristoph. Lysistrat. v. 726. Infra hujus fab. v. 938. Lucian. Bis Accusat. *Musg.*

Ὦ Πανὸς θακήματα] Ad Macras respicit, ubi Panis spelunca, adytum et ara, ut infra v. 936. Οἶσθα Κεκροπίας πέτρας, Πρόσβοῤῥον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν; Οἶδ', ἔνθα Πανὸς ἄδυτα, καὶ βωμὸς πέλας. Vid. etiam supra ad v. 8. Quin rupes, et montium culmina, atque antra, fere Pani sacra semper habita. Hinc illud Antholog. Lib. II. Πανὶ φιλοσπήλυγγι καὶ οὐρεοφοιτάσι Νύμφαις. Hinc κρημνοβάτης, παρωρείτης, et πετροβάτης, βουνίτης, &c. Panis epitheta passim leguntur. Quin et Oppianus Halieut. Lib. II. Κωρύκιον illum vocat, ab antro Corycio in monte Parnassi, in quo simul cum Baccho et Nymphis colebatur: Πανὶ δὲ Κωρυκίῳ βυθίην παρακάτθεο τέχνην. Hinc Pausanias Phocic. fol. 349. lin. 30. de antro Corycio loquens: Ἱερὸν δ' αὐτὸ οἱ περὶ τὸν Παρνασσὸν Κωρυκίων τε εἶναι Νυμφῶν καὶ Πανὸς μάλιστα ἥγηνται. Vid. quæ nos de Corycio antro ad Bacch. v. 551. *Barnes.*

497. *μυχοὶ δαισὶ*] MSS. Steph. *μυχοὶ δυσὶ.* Optime hic Tyrwhittus: "Pro monstro, sive monstris, *μυχοὶ δαισὶ*, legendum credo *μυχώδεσι.* Qua scilicet analogia a *κρημνὸς* fit *κρημνώδης*, a *μῦθος μυθώδης*, a *ψάμμος ψαμμώδης*, eadem a *μυχὸς* derivetur *μυχώδης, cavernosus.* Quod sane epithetum *ταῖς Μακραῖς* optime convenire ex plurimis hujus tragœdiæ locis constat." *Musg.*

μυχοὶ δαισὶ μακραῖς,] Henricus Stephanus pro *δαισὶ* legebat *δυσὶ* ex Codice vetusto; puto legendum *ταῖσι Μακραῖς*; ut in principio superioris notæ, videl. ad v. 495. Nihil enim *δαισὶ* loci sic habet. *Barnes.*

Heath. conjicit: *Μυχοί τε ταῖσι μακραῖς.*

Reisk. "*Μυκαλαῖσι μακραῖς, petra vicina Macris sonoris*, proprie *mugientibus*, in quibus ventus mugit, aut *μυδαλέαισι, humidis*, quæ imbre stillant." *Beck.*

Μακραῖς,] Ὀνόματα τόπου. *Scholiast.*

498. Non me fugit, *στείβειν χορὸν* exemplis non valde dissimilibus defendi posse, ut Homeri (ne alios nominem) Odyss. θ'. v. 264.

πεπληγὸν δὲ χορὸν θεῖον ποσὶν —

Sit autem legitimum *χοροὺς στείβειν*: non tamen sequitur, *στάδια* ad *χοροὺς* per appositionem referri posse. Non invenuste emendaveris *χοροῦ*, ut constructio sit: *χοροῦ στάδια χλοερὰ, virens Chori stadium.*

Ὑπ' αἰόλας ἰαχᾶς ὕμνων,
Ὅταν αὐλείοις συρίζῃς,
Ὦ Πάν, τοῖσι σοῖς ἐν ἄντροις,
Ἵνα τεκοῦσά τις
Παρθένος — ὦ μελέα. — βρέφος Φοίβῳ
Πτανοῖς ἐξώρισεν θοίναν

Modos hymnorum:
Quando vespertinus fistula canis,
O Pan, tuis in antris,
Ubi pariens quædam
Virgo, O misera, infantem Phœbo,
Exposuit epulum volucribus,

503. αὐλίοις.

Sic στάδιον μάχης, Herodian. Lib. III. c. 12. *Musg.*

Reisk. legit: χοροῖς, *desultationibus orbicularibus*, ad στείβουσι refert substantivum στάδια. *Beck.*

499. Ἀγραύλου] Male MSS. Steph. ἄγραυλοι. De Agraulo, Cecropis uxore, vid. supra ad v. 23. Aglauros, filia ejus, ἱρὸν habuit sub Acropoli, teste Herodoto, Lib. VIII. c. 53. ubi situm loci accurate depingit. τέμενος vocat Pausanias, p. 16. l. 5. ut intelligas, aream circa templum fuisse. Per Pandroson jurabant Atticæ mulieres Lysistrat. v. 440. unde liquet, et eam quoque divinis honoribus cultam fuisse. Idem de Hersa constat ex Suida, v. Ἀῤῥηφορία, cui et reliqui grammatici consentiunt. De Aglauro rursus vid. Hesychium, v. Πλυντήρια. Quod hic traditur de Cecropis filiabus choreas post mortem agentibus, comparari potest cum fabula Protesilai, quem aiunt post fata in Chersoneso Thracica cursu sese exercuisse: Philostrat. p. 634. D. Ed. Morell. Strabo, p. 595. D. Ed. Par. Videnda etiam, quæ de Achillis δρόμῳ habent Geographi, quibus adde Tzetz. ad Lycophr. v. 192. *Musg.*

Ἀγραύλου] Scaliger Ἀγλαύρου legit. Vide, quæ nos supra ad v. 23. *Barnes.*

500. Στάδια] Κατὰ στάδια. *Barnes.*

501. συρίγγων] Lego συρικτῶν. συρικτοὶ ὕμνοι sunt *numeri hymnorum, quos fistula aliquis modulatur.* Theocrit. Epigr. 2. ὁ καλᾶ σύριγγι μελίσδων Βουκολικοὺς ὕμνους. *Musg.*

502. ὕμνων,] MSS. Steph. ὕμνον. *Musg.*

ὕμνων,] Henricus Stephanus ex veteri codice ὕμνον legit, et sequi vult συρίζῃς. Ego ὕμνων retineo et ab Ἰαχᾶς regi puto. *Barnes.*

Post ἰαχᾶς comma ponit Reisk. et mox legit ὑμνῶν, quod refert ad Panem, αὐλείοις autem conjungit cum ἄντροις.

Heath. præfert ὕμνον, quod a συρίζῃς pendeat. *Beck.*

503. αὐλίοις] Emendabat Scaliger αὐλείοις. Vulgatam forte defendat aliquis ex Apollonii Rhod. versu: ἠδὲ καὶ αὔλιον ἄντρον ἐπωνυμίην καλέουσι, Lib. II. v. 912. Ed. Steph. Verum ibi sensus est: *antrum illud peculiari nomine αὔλιον vocitatum fuisse.* Hujus igitur loci alia ratio est. Lego: αὔλιος, *vespertinus. Quum vespertinus in antro Tuo fistula ludis.* Sic Hesperus Apollonio αὔλιος ἀστὴρ dicitur, Lib. IV. v. 1629. ubi vide Scholiasten.

Martialis IX. 62.

Sæpe sub hac madidi luserunt arbore Fauni,
Terruit et tacitam fistula sera domum.

Pro vulgata faciunt, quæ dedimus ad Helen. 2. *Musg.*

αὐλείοις] Ita pro αὐλίοις scribo, Scaliger ita quoque legendum monet, et concordat cum ἄντροις. *Barnes.*

507—511. Dividit hos versus, metri legibus monitus, Heath. sic:

Πτανοῖσιν ἐξώρισεν periodus catal.

Θηρσί τε φοινίαν δαῖτα, πικρῶν γάμων
Ὕβριν. οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν, οὔτε λόγοις
Φάτιν ἄϊον, εὐτυχίας μετέχειν
Θεόθεν τέκνα θνατοῖς.

Et feris cruentam dapem, exorsi connubii
Probrum. Nec inter radios textorios, nec cantilenis
Famam audivi, felicitatis esse participes
Liberos *a* Diis genitos mortalibus.

508. φονίαν.

ARGUMENTUM ACTUS SECUNDI.

Xuthus, ex oraculi adytis regressus, Ionem, primo illi occurrentem, ex Apollinis responso ut filium salutat. Hac re inopinata ac nova, planeque, ut videbatur, absurda, commotus Ion, istam salutationem respuit; erroremque putat ex oraculo perperam intellecto natum. Tandem vero post multas altercationes patrem illum agnoscit, et optata ei permittit oscula. Xuthus Ionem, ut filium suum, blande tractat, eumque Athenas ad regnum et amplissimas opes invitat. Ion, illuc se conferre nolens, elegantissima oratione probat, se longe vitam humilem, quietam, otiosam, periculis et molestiis carentem, præferre principum et regum divitiis et invidiosæ felicitati. Xuthus Ionem ad natalium celebrationem et epulas publicas, quas ipsius nomine instructurus erat, deducit. Chorus, Dominæ Creusæ misertus, calamitates, quas ex nova hac sobole superinducta profluxuras videt, abominatur, Xuthique perfidiam detestatur.

ΙΩΝ. Πρόσπολοι γυναῖκες, αἳ τῶνδ' ἀμφὶ κρηπῖδας δόμων

Ion. Ancillæ, quæ circa basim hujus templi

Θοινὰν, θηρσί τε φονίαν pherecrateus.
Δαῖτα, πικρῶν γάμων ὕβριν. idem.
Οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν, οὔτε λόγοις φάτιν dactylicus tetrameter.
Ἄϊον, εὐτυχίας basis anapæstica.
Μετέχειν θεόθεν τέκνα θνατοῖς. parœmiacus. *Beck.*

509. Ὕβριν, *contumeliam.* Sic vocat puerum per vim et contumeliam genitum, pari licentia, ac Eubulus partum clandestinum, παρθένου ἀνάσυρμα dixit apud Polluc. Lib. III. sect. 21.

οὔτε λόγοις] An legendum οὔτ' ἐλέγοις. *Nec inter textrices, nec in cantibus.* Hesychius: ἔλεγοι, μῦθοι, ᾠδαί. *Musg.*

οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν, οὔτ' ἐπὶ λόγοις] Non in picturis, ubi historiæ effinguntur, observavi, neque fando audivi, deorum filios solida felicitate frui; nam et Hercules et Theseus et Castor et Pollux, multis laboribus exercitati, misere tandem periere. Κερκὶς autem, radius textorius, pro ipso opere texto ponitur; ita Euripidis scholium alibi: Κερκὶς τὸ ὕφασμα ἐνταῦθα· ἀπὸ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον. Κερκὶς γὰρ κυρίως ὁ ἄτρακτος, ἐν ᾧ ὑφαίνουσιν. Vel: οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν, οὔτ' ἐπὶ λόγοις φάτιν ἄϊον, ἤγουν, οὔτε ποτὲ ἐπὶ ταῖς κερκίσιν οὖσαι καὶ ἐργαζόμεναι, ὅταν ἡδέως αἱ γυναῖκες συλλαλῶσιν ἀλλήλαις, etc. *Barnes.*

οὔτε χοροῖς, *neque in choreis audivi*, scribit Reisk. *Beck.*

Θυοδόκων φρούρημ' ἔχουσαι δεσπότην φυλάσσετε,
Ἐκλέλοιπ' ἤδη τὸν ἱερὸν τρίποδα καὶ χρηστήριον
Ξοῦθος, ἢ μίμνει κατ' οἶκον ἱστορῶν ἀπαιδίαν;
ΧΟ. Ἐν δόμοις ἔστ', ὦ ξέν'· οὔπω δῶμ' ὑπερβαίνει τόδε.
Ὡς δ' ἐπ' ἐξόδοισιν ὄντος, τῶνδ' ἀκούομεν πυλῶν
Δοῦπον, ἐξιόντα τ' ἤδη δεσπότην ὁρᾶν πάρα.
ΞΟΥ. Ὦ τέκνον, χαῖρ'· ἡ γὰρ ἀρχὴ τοῦ λόγου πρέπουσά μοι.
ΙΩΝ. Χαίρομεν· σὺ δ' εὖ φρόνει γε, καὶ δύ' ὄντ' εὖ πράξομεν.
ΞΟΥ. Δός χερός φίλημά μοι σῆς σώματός τ' ἀμφιπτυχάς.
ΙΩΝ. Εὖ φρονεῖς μὲν, ἤ σ' ἔμηνε θεοῦ τις, ὦ ξένε, βλάβη;

Sacri custodiam habentes dominum *Xuthum* observatis,
Reliquitne jam sacrum tripodem et oraculum
Xuthus? an manet in æde interrogans de orbitate?
Cho. Intus est, O hospes, nondum egressus est ex hac domo.
Sed tanquam jam egrediatur, harum portarum audimus
Strepitum: atque adeo exeuntem jam dominum videre licet.
Xu. O fili, salve: nam hoc exordium loquendi mihi convenit.
Ion. Salvi sumus: at tu sapiens esto: tumque ambo bene agemus.
Xu. Da manus tuæ mihi osculum, et complexum corporis.
Ion. Sanusne es, an, O hospes, vertit te in furorem aliqua dei noxa?

520. εὐφρόνει.

513. ἔχουσαι] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ἔχοντα. *Musg.*

514. ΙΩΝ. Ἐκλέποιπ' ἤδη τὸν ἱερὸν τρίποδα καὶ χρηστήριον
Ξοῦθος, ἢ μίμνει κατ' οἶκον ἱστορῶν ἀπαιδίαν.
ΧΟ. ΕΝ ΔΟΜΟΙΣ ἘΣΤ', ὦ ξέν', οὔπω δῶμ' ὑπερβαίνει τόδε.

Mihi quidem parum elegans videtur hæc ejusdem verbi in eodem versu repetitio, præsertim cum tam facili negotio evitari potuisset. Quare verisimile est librariis hæc deberi, et Euripidem dedisse:

ἘΝΔΟΝ' ἘΣΤ' ἘΤ', ὦ ξέν', οὔποι δῶμ' ὑπερβαίνει τόδε.

Helena. 466.

πότερον ἐκτὸς ἢ 'ν δόμοις. ΓΡ. Οὐκ ἔνδον. *Jacobs.*

518. πάρα.] Πάρεστι. *Barnes.*

521. ἀμφιπτυχὰς (una voce) legunt Valck. ad Phœn. 1665. et Reisk. *Beck.*

522. Εὖ φρονεῖς] Scaligero placet οὐ φρονεῖς. *Musg.*

Εὖ φρονεῖς] Scaliger legit Οὐ φρονεῖς, non, si mihi credis, æque bene; est enim interrogative positum, Μῶν subaudito. *Barnes.*

ΙΩΝ. Εὖ φρονεῖς μὲν, ἤ σ' ἔμηνε θεοῦ τις, ὦ ξένε, βλάβη;
ΞΟΥ. Σωφρονῶ τὰ φίλταθ' εὑρὼν, εἰ φιλεῖν ἐφίεμαι.

Alterum versum gravi corruptela liberavit Canterus, qui φιλεῖν substituit ineptæ, quæ

ΞΟΥ. Σωφρονῶ, τὰ φίλταθ' εὑρὼν εἰ φιλεῖν ἐφίεμαι.

ΙΩΝ. Παῦε, μὴ ψαύσας τὰ τοῦ θεοῦ στέμματα ῥήξῃς χερί.

ΞΟΥ. Ἅψομαι· κοὐ ῥυσιάζω, τἀμὰ δ' εὑρίσκω φίλα.

ΙΩΝ. Οὐκ ἀπαλλάξει, πρὶν εἴσω τόξα πνευμόνων λαβεῖν;

ΞΟΥ. Ὡς τί δὴ φεύγεις με, σαυτοῦ γνωρίσας τὰ φίλτατα;

ΙΩΝ. Οὐ φιλῶ φρενοῦν ἀμούσους καὶ μεμηνότας ξένους.

ΞΟΥ. Κτεῖνε καὶ πίμπρη· πατρὸς γὰρ, ἢν κτάνῃς, ἔσει φονεύς.

ΙΩΝ. Ποῦ δέ μοι πατὴρ σύ; ταῦτ' οὖν οὐ γέλως κλύειν ἐμοί;

Xu. Sanus sum, charissima nactus, si cupio contingere.

Ion. Desine. Ne *me* contractans Dei coronas rumpas manu.

Xu. Contingam neque vi abduco, sed invenio quod mihi est charissimum.

Ion. Non recedes *a me*, priusquam intra pulmones *tuos meas* sagittas recipias?

Xu. Quare vero fugis me, cum agnoscas tua charissima?

Ion. Quia amo ad sanitatem revocare ineptos et insanos hospites.

Xu. Interfice, et crema: patris enim tu, si *me* occideris, eris infector.

Ion. Quomodo vero tu mihi pater *es?* hoc igitur an non ridendum mihi au[ditu?

524. ῥήξεις. 527. φεύγεις ἐμέ. 528. ὀφείλω φρ.

olim obtinebat lectioni φυγεῖν. Praeterea autem corrigendum suspicor

Οὐ φρονῶ τὰ φίλταθ' εὑρὼν, εἰ φιλεῖν ἐφίεμαι;

Insanire me ais, cum inventis, quæ mihi carissima sunt, ea exosculari cupiam? Idem plane orationis color est in Electra, v. 568. Ubi cum Electra dixisset ad senem pædagogum:

πάλαι δέδοικα μή σύ γ' οὐκ ἔτ' εὖ φρονῇς.

ille respondet:

οὐκ εὖ φρονῶ 'γὼ σὸν κασίγνητον βλέπων;

Jacobs.

523. φιλεῖν] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. φυγεῖν, unde facias etiam θίγειν, ut v. 562.

εἰ φιλεῖν ἐφίεμαι.] Henric. Stephanus et Canterus et Scaliger pro φυγεῖν, quod male obtinebat hactenus, φιλεῖν substituendum probant. Vid. Canteri Novar. Lection. Lib. II. c. 21. *Barnes.*

525. ῥυσιάζω,] Proprie: *bona alicujus tanquam* ῥύσιον, i. e. pignus, *vi abduco.* Homerus Iliad. λ'. v. 673. ῥύσι' ἐλαυνόμενος· ὁ δ' ἀμύνων ᾗσι βόεσσιν. Hinc et debitor, cum propter debitum in carcerem rapitur, ῥυσιάζεσθαι dicitur. Plutarch. in Coriolan. p. 392. Ed. Steph. Postremo transfertur ad omnia, quæ vi rapiuntur, licet non obsidum aut pignorum loco. Æschyl. Suppl. v. 430. Hic interpre-

ΞΟΥ. Οὔ· τρέχων ὁ μῦθος ἄν σοι τἀμὰ σημήνειεν ἄν.
ΙΩΝ. Καὶ τί μοι λέξεις; ΞΟΥ. Πατήρ σός εἰμι, καὶ σὺ παῖς ἐμός.
ΙΩΝ. Τίς λέγει τάδ'; ΞΟΥ. Ὅς σ' ἔθρεψεν ὄντα Λοξίας ἐμόν.
ΙΩΝ. Μαρτυρεῖς σαυτῷ. ΞΟΥ. Τὰ τοῦ θεοῦ γ' ἐκμαθὼν χρηστήρια.
ΙΩΝ. Ἐσφάλης αἴνιγμ' ἀκούσας. ΞΟΥ. Οὐκ ἄρ' ὄρθ' ἀκούομεν;
ΙΩΝ. Ὁ δὲ λόγος τίς ἐστι Φοίβου; ΞΟΥ. Τὸν συναντήσαντά μοι —
ΙΩΝ. Τίνα συνάντησιν; ΞΟΥ. Δόμων τῶνδ' ἐξιόντι τοῦ θεοῦ —
ΙΩΝ. Συμφορᾶς τίνος κυρῆσαι; ΞΟΥ. Παῖδ' ἐμὸν πεφυκέναι.

Xu. Non: velox oratio poterit significare tibi meas *res.*
Ion. Et quid mihi dicturus es? *Xu.* Ego sum tuus pater, et tu meus filius.
Ion. Quis dixit hæc? *Xu.* Apollo, qui te aluit meum existentem.
Ion. Dicis tibi ipsi testimonium. *Xu.* Imo vero Dei oraculis auditis.
Ion. Deceptus es audito ænigmate. *Xu.* Non ergo recte audimus?
Ion. Quis igitur fuit sermo Phœbi? *Xu.* Eum qui obviam mihi venisset.
Ion. *In* quo occursu? *Xu.* Exeunti ex hoc templo Dei.
Ion. Quid futurum ut illi accidat? *Xu.* Meum esse filium.

tor: *non quidem te vi, ut servum, abripio, sed, quod carissimum mihi est, invenio.* Quanquam præstiterit fortasse ῥυσιάζων et εὑρίσκων. *Contrecto te, non ut servum vi abripiens, sed quod carissimum mihi est, inveniens.* *Musg.*

ῥυσιάζω,] Vid. infra v. 1405. a ῥύσιον, pignus. *Barnes.*

ῥυσιάζω,] Πολεμῶ. *Scholiast.*

526. εἴσω τόξα πνευμόνων λαβεῖν;] Εἴσω πνευμόνων, id est, εἰς πνεύμονας. Τόξα in hoc loco, non *arcus*, sed sagittas. Ita Hesych. Τόξον, κυρίως αὐτὸ τόξον. δηλοῖ δὲ καὶ τὴν τοξικὴν ἐμπειρίαν, καὶ αὐτὰ τὰ βέλη. *Barnes.*

527. Concinnius fore metrum, si pro ἐμὲ legatur με, monet Heath. *Beck.*

528. Ὀφείλω φρενοῦν] Ita Ed. Ald. Emendabat Scaliger οὐ φιλῶ φρενοῦν, quod, ut loco conveniat, sic interpretari debemus: *non amo rationem reddere ineptis et malesanis advenis.* Atqui hanc, quam locus postulat, sententiam verba non ferunt. φρενοῦν utique non significat *rationem reddendo docere,* sed vel, *ad sanam mentem puniendo reducere,* vel saltem, *acerbe aliquem monere.* Legendum igitur hic:

ὅτι φιλῶ φρενοῦν ἀμούσους —

Idcirco fugio te, quia amo castigare ineptos. *Musg.*

Οὐ φιλῶ] Cum olim ὀφείλω scriptum, quod per versum stare nequibat, Scaliger legendum monuit οὐ φιλῶ, recte quidem. Sensus enim est: Tu interrogas me, quare te fugiam; ego *non amo* rationes dare insanis et rationis expertibus. *Barnes.*

Reisk. adnotavit, in vet. ed. non male esse φρενῶν. *Beck.*

ΙΩΝ. Σὸν γεγῶτ᾽, ἢ δῶρον ἄλλως; ΞΟΥ. Δῶρον, ὄντα δ᾽ ἐξ ἐμοῦ.
ΙΩΝ. Πρῶτα δῆτ᾽ ἐμοὶ ξυνάπτεις πόδα σόν; ΞΟΥ. Οὐκ ἄλλῳ, τέκνον.
ΙΩΝ. Ἡ τύχη πόθεν ποθ᾽ ἥκει; ΞΟΥ. Δύο μίαν θαυμάζομεν.
ΙΩΝ. Ἔα· τίνος δέ σοι πέφυκα μητρός; ΞΟΥ. Οὐκ ἔχω φράσαι.
ΙΩΝ. Οὐδὲ Φοῖβος εἶπε; ΞΟΥ. Τερφθεὶς τοῦτο, κεῖν᾽ οὐκ ἠρόμην.
ΙΩΝ. Γῆς ἄρ᾽ ἐκπέφυκα μητρός. ΞΟΥ. Οὐ πέδον τίκτει τέκνα.
ΙΩΝ. Πῶς ἂν οὖν εἴην σός; ΞΟΥ. Οὐκ οἶδ᾽, ἀναφέρω δ᾽ ἐς τὸν θεόν.
ΙΩΝ. Φέρε, λόγων ἁψώμεθ᾽ ἄλλων. ΞΟΥ. Ταῦτ᾽ ἄμεινον, ὦ τέκνον.

Ion. Ex te natum, an donum simpliciter? *Xu.* Donum, natum tamen ex me.
Ion. Primum ergo mihi gressum tuum adjungis? *Xu.* Non alii, O fili.
Ion. Undenam venit hæc fortuna? *Xu.* Uterque miramur eandem *fortunam*.
Ion. Age: ex qua vero matre tibi natus sum? *Xu.* Dicere non possum.
Ion. Neque Phœbus dixit? *Xu.* Delectatus hoc illud non interrogavi.
Ion. Et terra igitur matre sum natus. *Xu.* Terra non gignit liberos.
Ion. Quomodo igitur essem tuus? *Xu.* Nescio, ad deum autem refero.
Ion. Age attingamus alios sermones. *Xu.* Hoc *erit* melius, O fili.

539. δῶρον ὄντα σ᾽ ἐξ ἐ.

531. Οὐ τρέχων, &c.] De duplici ἂν vide quæ nos ad Helen. v. 947. *Barnes.*

Reisk. corrigit: οὔ, *neutiquam*, (scil. risus et jocus hoc est) τρέχων ὁ μῦθος, *procedens sermo rem omnem pandet.* *Beck.*

534. γ᾽ ἐκμαθὼν] Barnesius, lectore non monito, μαθών. *Musg.*

Μαρτυρεῖς σαυτῷ.] D. Johan. c. viii. v. 13. Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. *Barnes.*

ἐκμαθὼν tuetur Heath. commatis trochaici caussa. *Beck.*

539. Non assequor, quid hic faciat ἄλλως, legendumque puto ἁπλῶς. *Creatumne ex te an donum simpliciter?* Deinde in Xuthi responsione:

δῶρον, ὄντα δ᾽ ἐξ ἐμοῦ.

Donum quidem, sed ex me natum. *Musg.*

542. πέφυκα μητρὸς;] Ed. Ald. μητρὸς πέφυκα. *Musg.*

543. τοῦτο,] Ita MS. E. ut jam editi. Ed. Ald. τούτῳ. Vide citata supra ad v. 239. *Musg.*

544. πέδον] Ἔδαφος proprie, nunc γῆ. Ita vox Latina solum. Ut philosophus loquitur hic, non ut poëta; quis enim nescit poëtarum fabulas de Terræ filiis? et *proprie* loquitur de humani generis ortu quod ex terra haud nascitur; figurate

1

ΙΩΝ. Ἦλθες ἐς νόθον τι λέκτρον; ΞΟΥ. Μωρίᾳ γε τοῦ νέου.

ΙΩΝ. Πρὶν κόρην λαβεῖν Ἐρεχθέως; ΞΟΥ. Οὐ γὰρ ὕστερόν γέ πω.

ΙΩΝ. Ἆρα δῆτ᾽ ἐκεῖ μ᾽ ἔφυσας; ΞΟΥ. Τῷ χρόνῳ γε συντρέχει.

ΙΩΝ. Κᾆτα πῶς ἀφικόμεσθα δεῦρο; ΞΟΥ. Ταῦτ᾽ ἀμηχανῶ.

ΙΩΝ. Διὰ μακρᾶς ἐλθὼν κελεύθου; ΞΟΥ. Τοῦτο κἄμ᾽ ἀπαιολᾷ.

ΙΩΝ. Πυθίαν δ᾽ ἦλθες πέτραν πρίν; ΞΟΥ. Ἐς φανάς γε Βακχίου.

ΙΩΝ. Προξένων δ᾽ ἐν τῷ κατέσχες; ΞΟΥ. Ὅς με Δελφίσιν κόραις —

ΙΩΝ. Ἐθιάσευσ᾽, ἢ πῶς τάδ᾽ αὐδᾷς; ΞΟΥ. Μαινάσιν τε Βακχίου —

Ion. Venistine in illegitimum aliquem thorum? *Xu.* Stultitia juventutis.
Ion. Priusquam duceres filiam Erechthei? *Xu.* Non enim postea unquam.
Ion. An igitur tunc me genuisti? *Xu.* Convenit tempus.
Ion. Quomodo vero huc venimus? *Xu.* Quoad hæc ignarus hæreo.
Ion. Per longum profectus iter? *Xu.* Et hoc me incertum animi facit.
Ion. Venistine prius ad Pythiam *oraculi* rupem? *Xu.* Ad festa Bacchi.
Ion. Apud quem vero hospitum divertisti? *Xu.* Qui me Delphicis puellis—
Ion. Sodalem adscivit, aut quomodo hæc dicis? *Xu.* Mænadibusque Bacchi.

554. ἐθίασέν σ᾽.

enim plantæ et arbores, et etiam animalia nonnulla ex Terra oriuntur; et soboles illius sunt. *Barnes.*

547. τοῦ νέου, *juventutis.* Recte comparat Barnesius Androm. v. 183. *Musg.*

Μωρίᾳ γε τοῦ νέου.] Τὸ νέον, i. e. ἡ νεότης. Sic Androm. v. 183. Κακόν γε θνητοῖς τὸ νέον, ἔν τε τῷ νέῳ τὸ μὴ δίκαιον. Vid. ibid. v. 602. *Barnes.*

τοῦ νέου.] Τῆς νεότητος. *Scholiast.*

549. συντρέχει.] MSS. Steph. συντρέχεις. *Musg.*

συντρέχει.] Mallem ita legere, quam συντρέχεις, quod et MS. habere dicit Henr. Stephanus: πρᾶγμα autem intelligitur. *Barnes.*

551. ἀπαιολεῖ.] Mœris Atticista: ἀπαιολᾷ, Ἀττικῶς, ἀποπλανᾷ, Ἑλληνικῶς. ubi ἀπαιολᾷ, an ἀπαιολεῖ, scribendum sit, in medio relinquit Piersonus. [p. 47.] Pro ἀπαιολᾷ tamen stant Hesychius, Erotianus, Galenus, Hippocrates, quorum auctoritati cedendum esse arbitrarer, nisi obstaret Suidas v. Παιολή. *Musg.*

ἀπαιολεῖ.] Ἀποπλανᾷ, ἐπιταράσσει, ab αἰολέω. ἀπαιολάω quoque legitur. Vid. Hesych. in ἀπαιόλη, &c. *Barnes.*

552. φανὰς] Hesychius: φανὰς — τὰς ἐλλάμψεις. vel hunc locum respiciens, vel Rhes. v. 940. Rationem, cur sic vocentur Bacchi orgia, docet Tzetzes ad Lycophron. v. 212. φαυστήριος δὲ λέγεται, ἀπὸ

ΙΩΝ. Ἔμφρον', ἢ κάτοινον ὄντα; ΞΟΥ. Βακχίου πρὸς ἡδοναῖς —

ΙΩΝ. Τοῦτ' ἐκεῖ νυν ἐσπάρημεν. ΞΟΥ. Ὁ πότμος σ' ἐξεῦρεν, τέκνον.

ΙΩΝ. Πῶς δ' ἀφικόμεσθα ναούς; ΞΟΥ. Ἔκβολον κόρης ἴσως.

ΙΩΝ. Ἐκπεφεύγαμεν τὸ δοῦλον. ΞΟΥ. Πατέρα νῦν δέχου, τέκνον.

ΙΩΝ. Τῷ θεῷ γοῦν οὐκ ἀπιστεῖν εἰκός. ΞΟΥ. Εὖ φρονεῖς ἄρα.

ΙΩΝ. Καὶ τί βουλόμεσθά γ' ἄλλο; — ΞΟΥ. Νῦν ὁρᾷς, ἃ χρή σ' ὁρᾶν.

ΙΩΝ. Ἦ Διὸς παιδὸς γενέσθαι παῖς; ΞΟΥ. Ἥ σοί γε γίγνεται.

Ion. Sobrium, an ebrium existentem? *Num.* Bacchi captum voluptate.
Ion. Secundum hoc tibi tunc sati sumus. *Xu.* Fatum te invenit, O fili.
Ion. Quomodo vero in hæc templa venimus? *Xu.* Fortasse expositus a puellâ.
Ion. Effugi igitur conditionem servilem. *Xu.* Patrem nunc accipe, O fili.
Ion. Non convenit igitur non obsequi deo. *Xu.* Recte profecto sentis. [dere.
Ion. Quid igitur præterea volumus aliud? *Xu.* Nunc vides quæ convenit te vi-
Ion. Quam Jovis filii filium *me* esse? *Xu.* Quod tibi quidem accidit.

τοῦ διὰ φανῶν καὶ λαμπάδων ἐπιτελεῖσθαι τὰ τούτου μυστήρια. Confer Aristoph. Nub. v. 603. ibique Scholiasten. Soph. Antigon. v. 1139. et seq. Altero quoque anno hæc orgia celebrata fuisse tradit Pausanias, p. 139. l. 17. Ed. Sylb. *Musg.*

φανάς γε Βακχίου.] Bacchi orgiis interfui, quæ facibus accensis noctu agitari mos erat. Lycophron. Δαίμων ἐνόρχης φηγαλεὺς φαυστήριος (de Baccho) Tzetzes in locum: Φαυστήριος δὲ λέγεται, ἀπὸ τοῦ διὰ φανῶν καὶ λαμπάδων ἐπιτελεῖσθαι τὰ τούτου μυστήρια. Aristophan. in Nebulis: Παρνασίαν θ' ὃς κατέχων πέτραν σὺν πεύκαις σελαγεῖ, Βάκχαις Δελφίσιν ἐμπρέπων. Ex Brodæi notis. Vid. quæ nos ad Rhes. v. 940. *Barnes.*

φανὰς] Τόπος αἱ Φάναι, οὗ μέμνηται καὶ ὁ Κωμικός. *Scholiast.*

554. Ἐθίασέν σ',] Legendum ἐθιάσευσ'. Exstat verbum θιασεύω, Bacch. v. 75.

Μαινάσιν τε] Legendum Μαινάσιν γε, *Mænadibus utique.* Alioqui distinctio erit inter Delphicas puellas et Mænadas. *Musg.*

Ἐθίασέν σ', ἢ πῶς τάδ' αὐδᾷς;] Scaliger legit ἐθιάσισ', quasi a θιασίζω, quod tamen an exstet dubito; θιασεύομαι agnosco: puto ego, θιάζω pro θειάζω legi alicubi, unde θίασος. certe Hesych. θίασον, χόρευσον, a θιάζω· ἐθίασεν autem ν addito scripsi ob versum. θίασος quid, vide Phœniss. v. 809. et Bacch. v. 56.

Μαινάσιν τε Βακχίου] Bacchis, Liberi patris Mænadibus, quæ et Thyades et Lenæ et Bassarides et Mimallones dictæ. Quod autem Bacchi orgia Delphis aliquando celebrarentur, ostendit poëta in Bacch. v. 302. Ἔτ' αὐτὸν ὄψει κἀπὶ Δελφίσιν πέτραις Πηδῶντα σὺν πεύκαισι δικόρυφον πλάκα, Βάλλοντα καὶ σείοντα Βάκχιον κλάδον. Hinc Aristoph. Scholiast. Βάκχαις Δελφίσι, ταῖς τὴν Δελφικὴν χώραν κατοικούσαις. Pausan. Phocicis, fol. 519. lin. 17. Αἱ δὲ Θυιάδες, γυναῖκες μὲν εἰσιν Ἀττικαί· φοιτῶσαι δὲ εἰς τὸν Παρνασσὸν πα-

ΙΩΝ. Ἦ θίγω δῆθ', οἵ μ' ἔφυσαν; ΞΟΥ. Πιθόμενός γε τῷ θεῷ.
ΙΩΝ. Χαῖρέ μοι, πάτερ. ΞΟΥ. Φίλον γε φθέγμ' ἐδεξάμην τόδε.
ΙΩΝ. Ἡμέρα θ' ἡ νῦν παροῦσα— ΞΟΥ. Μακάριόν γ' ἔθηκέ με.
ΙΩΝ. Ὦ φίλη μῆτερ, πότ' ἆρα καὶ σὸν ὄψομαι δέμας;
Νῦν ποθῶ σε μᾶλλον, ἢ πρὶν, ἥτις εἶ ποτ', εἰσιδεῖν.
Ἀλλ' ἴσως τέθνηκας, ἡμεῖς δ' οὐδὲν ἂν δυναίμεθα.
ΧΟ. Κοιναὶ μὲν ἡμῖν δωμάτων εὐπραξίαι·
Ὅμως δὲ καὶ δέσποιναν ἐς τέκν' εὐτυχεῖν
Ἐβουλόμην ἂν τούς τ' Ἐρεχθέως δόμους.

Ion. An igitur attingam illos, qui me genuerunt? *Xu.* Obtemperans deo.
Ion. Salve mihi, O pater. *Xu.* Gratam certe compellationem hanc accipio.
Ion. Et hodierna dies. *Xu.* Beatum me fecit.
Ion. O chara mater, nunquid aliquando tuum aspiciam corpus?
Nunc magis cupio te videre, quam antea, quæcunque tandem sis:
Sed fortasse mortua es, et nos ne nunc quidem possimus.
Cho. Communes quidem nobis *sunt* domorum felicitates:
Tamen etiam dominam prole fœlicem esse
Optârim, et Erechthei familiam.

562. Πειθόμενος

ρὰ ἔτος, αὐταί τε καὶ αἱ γυναῖκες Δελφῶν ἄγουσιν ὄργια Διονύσῳ. Plura ex Brodæi notis. *Barnes.*

Forte, θυάσιν, *thyadibus*, et in fine versus μαινάσιν παρέκλινε. *Reisk.*

555. κάτοινον] Ed. Ald. κάτοικον. Frustra H. Stephano suspecta fuit vox κάτοινος, quæ exstat apud Plutarch. Pelopid. p. 514. Ed. Steph. ut et Diod. Sic. p. 350. Ed. Wess. *Musg.*

κάτοινον] Licet immerito ab Henr. Stephano rejectum, nos hic retinemus, quum et verbum sit Euripideum, et κάτοχον non æque versui congruat; quicquid ille, frustra in hac parte. *Barnes.*

556. Legendum, metri gratia, ὁ πότμος ἐξεῦρε σὲ, τέκνον. *Musg.*

Heath. metri causa σ' expungi volebat. Reisk. legit σ' ἐξεῦρε, παῖ. *Beck.*

Τοῦτο] Κατὰ τοῦτο, ὃ νῦν λέγεις, ἐκεῖ ἐγεννήθημεν. *Barnes.*

557. Ἐκ βόλου, vel βολῶν. *Reisk.*

559. ἀπειστεῖν] *Refragari*, scribit Heath. *Beck.*

560. Forte, βουλοίμεθα μᾶλλον, Ξ. νῦν ὁρᾷν. *Reisk.*

561. Διὸς παιδὸς] Xuthi sc. qui Jovis ex Æolo nepos erat. vid. supra v. 63. Nec aliter Barnesius.

Ἧι] Assentior Scaligero legenti ὃ. *Musg.*

Ἦ Διὸς παιδὸς γενέσθαι παῖς;] Non hic, ut Brodæus ait, Apollo intelligitur, (nondum enim novit Ion, se Apollinis filium esse) sed Xuthus, Æoli filius, qui erat Jovis; quem Xuthum suum patrem Ion jam putabat. Scaliger bene ὃ pro ᾗ legit; sed nec ᾗ male aderat. *Barnes.*

562. Πειθόμενος] Legendum, ut vite-

ΞΟΥ. Ὦ τέκνον, ἐς μὲν σὴν ἀνεύρεσιν θεὸς
Ὀρθῶς ἔκρανε, καὶ συνῆψ' ἐμοί τέ σε,
Σύ τ' αὖ τὰ φίλταθ' εὗρες, οὐκ εἰδὼς πάρος.
Ὃ δ' ἦξας ὀρθῶς, τοῦτο κἄμ' ἔχει πόθος,
Ὅπως σύ τ', ὦ παῖ, μητέρ' εὑρήσεις σέθεν,
Ἐγώ θ', ὁποίας μοι γυναικὸς ἐξέφυς.
Χρόνῳ δὲ δόντες ταῦτ', ἴσως εὕροιμεν ἄν.
Ἀλλ', ἐκλιπὼν θεοῦ δάπεδ' ἀλητείαν τε σὴν,
Ἐς τὰς Ἀθήνας στεῖχε κοινόφρων πατρὶ,
Οὗ σ' ὄλβιον μὲν σκῆπτρον ἀναμένει πατρὸς,
Πολὺς δὲ πλοῦτος· οὐδὲ, θάτερον νοσῶν
Δυοῖν, κεκλήσει δυσγενὴς πένης θ' ἅμα,

Xu. O fili, quoad tuam inventionem deus
Recte decrevit, et junxit te mihi:
Tuque vicissim charissima invenisti, nesciens antea.
Ad quod autem incitatus es, *ad* hoc *ipsum* me quoque fert desiderium,
Ut et tu, O fili, invenias matrem tuam,
Et ego ex qua mihi muliere natus sis.
Tempori vero permittentes hæc, *eam* fortasse inveniemus.
Verum relinquens dei templum, et tuum exilium,
Athenas eas, eodem cum patre animo utens,
Ubi te beatum sceptrum expectat patris,
Et magnæ opes: neque utrovis incommodo laborans
Ex duobus, vocaberis ignobilis, pauperque simul,

tur dactylus, πιθόμενος. [monuit jam Heath.] *Musg.*

567. οὐδὲν ἂν δυναίμεθα.] Ita MS. G. a prima manu, cui corrector οὐδὲν ἄρ' δ' substituit. In Ed. Ald. deest ἄν. Legendum, ni fallor: οὐδὲ νῦν δυναίμεθ' ἄν, *ne nunc quidem poterimus.* *Musg.*

οὐδὲν ἂν δυναίμεθα.] Nos ἂν ob versum inservimus; At Codex Heinsio-Scaligerianus legendum monet in margine, οὐδὲν ὧδ' ὠναίμεθα, scribendum autem erat etiam sic ὀναίμεθα. *Barnes.*

Forte, οὐδὲν ᾐσθανόμεθα, *nobis nesciis* — sed non satisfacio mihi in h. l. *Reisk.*

572. ἔκρανε,] Alias ἔκραινε, sed non æque bene; est enim ἔκρανε, pro ἔκρηνε, a κραίνω, aoristi primi, cum penultima longa, ut et συνῆψε. Καὶ συνῆψ' ἐμοί τέ σε, ἤγουν καί τέ σε συνῆψεν ἐμοί. Καὶ enim simul cum τε frequenter apud poëtas. Ita bis Homerus in unico versu, Odyss. ξ'. v. 465. Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν. *Barnes.*

Particula τε non est hic otiosa, sed connectit pronomina ἐμοὶ et σύ. — Minus plene igitur distinguendum post σέ. *Heath.*

574. ἦξας] Sic Iph. Aul. v. 742. οἴμοι, μάτην ἦξ'. *Musg.*

Ὃ δ' ἦξας] Scaliger in margine ponit εἴκω, quasi ἦξας inde duceretur; ego potius ab ἀΐσσω deducam; unde et ἦξα pro ἤϊξα. Vid. Phœniss. v. 1394. Hic autem loci sensus: εἰς ὃ δὲ σὺ μὲν ὀρθῶς ἤϊξας, δηλονότι ζητήσεως, περὶ τῆς σῆς μητρὸς, κατὰ τὰ ἄνω, Ὦ φίλη μῆτερ, πότ' ἄρα καὶ σὸν ὄψομαι δέμας; Νῦν ποθῶ σε μᾶλλον, ἢ πρὶν, etc. Τοῦτο καὶ ἐμὲ ἔχει, ὁ πόθος δηλονότι, τὴν σὴν μητέρα ἀνευρεῖν. Ἄλλως· τοῦτο, εἰς ὃ σὺ ἤϊξας, καὶ ἐμὲ ἔχει, πόθος δηλονότι. Adeo πόθος per appositionem additur τῷ

Ἀλλ' εὐγενής τε καὶ πολυκτήμων βίου.
Σιγᾶς; τί πρὸς γῆν ὄμμα σὸν βαλὼν ἔχεις,
Ἐς φροντίδας δ' ἀπῆλθες, ἐκ δὲ χαρμονῆς
Πάλιν μεταστὰς, δεῖμα προσβάλλεις πατρί;
ΙΩΝ. Οὐ ταὐτὸν εἶδος φαίνεται τῶν πραγμάτων,
Πρόσωθεν ὄντων ἐγγύθεν θ' ὁρωμένων.
Ἐγὼ δὲ τὴν μὲν συμφορὰν ἀσπάζομαι,
Πατέρα σ' ἀνευρών· ὧν δὲ γιγνώσκω πέρι,
Ἄκουσον. εἶναί φασι τὰς αὐτόχθονας
Κλεινὰς Ἀθήνας οὐκ ἐπείσακτον γένος,
Ἵν' ἐσπεσοῦμαι δύο νόσω κεκτημένος,
Πατρός τ' ἐπακτοῦ καὐτὸς ὢν νοθαγενής.

Sed nobilis et amplarum dives opum.
Taces? cur in terram dejectos oculos habes?
Et ad cogitandum convertis Te, et ex lætitia
Iterum mutatus metum injicis patri.
Ion. Non eadem species videtur *esse* rerum,
Quæ procul sunt, et quæ ex propinquo spatio spectantur.
Ego certe, hanc quidem fortunam libens amplector,
Quod te patrem invenerim: de quibus vero cogitem,
Audi. Dicunt indigenas esse
Inclytas Athenas, nec aliunde adductum genus,
Quo incidam duobus morbis laborans,
Patre inquilino *natus*, et ipse nothus existens.

τοῦτο. Alias τοῦδε pro τοῦτο legendum, ut sit pro τούτου. Vel denique εἰς τοῦτο, ut sit: ὃ σὺ μεθ' ὁρμῆς τινος ζητεῖς, (τοῦτο γὰρ τὸ ἦξας σημαίνει) εἰς τοῦτο καὶ ἐμὲ πόθος ἔχει. *Barnes.*

Constructio est: Εἰς ὃ δὲ ἦξας ὀρθῶς, εἰς τοῦτο καὶ πόθος ἔχει ἐμέ.

Reisk. legit: Ὃ δ' εὖξασ' ὀρθῶς — εὖξασ' pro εὔξασο. τοῦτο πόθος accipit pro τούτου π. quia scilicet interdum substantivum regit eundem casum, quem verbum, a quo substantivum ductum est. *Beck.*

578. ἀλητείαν] Reponunt viri docti λατρείαν, vel θητείαν. Sed non movendum ἀλητείαν. v. 53. et v. 1070. *Musg.*

Reisk. δάπεδα, λητείαν τε. λητεία, i. q. λατρεία. v. Hes. et Schol. Soph. Œd. Col. p. 521. ed. P. Steph. *Beck.*

580. Heath. cum Porto mavult ἀναμένει. *Beck.*

581. Reisk. censet, θάτερον δυοῖν et ἅμα sibi contraria esse, — igitur οὐδ' ἑκάτερον legi jubet; sæpe enim ἑκάτερον pro ἀμφότερον poni. *Beck.*

587. Οὐ ταὐτὸν εἶδος] Olim male locabantur hæ ipsæ literæ, magno sensus detrimento; legebatur enim οὔτ' αὖτ' ὄνειδος. Ingeniosissimi et summæ spei juvenis, Thomæ Stanleii, sagacitas locum restituit in suo ad Æschylum aureo Commentario ad Agam. v. 1378. Nec Scalig. oculos, nec Grotii, fugit. *Barnes.*

589. συμφορὰν] Nove dictum: plerumque enim in malam partem accipitur συμφορὰ, hic in bonam: Est itaque vox μέση. Id Eustathius vidit fol. 647. lin. 37. Καὶ ἡ συμφορὰ δὲ, οὐ μόνον ἀποτρόπαιος, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὴ, ὡς δηλοῖ σὺν ἄλλοις καὶ ὁ εἰπὼν ἐπ' ἀγαθῷ, τὸ, Ἐπὶ συμφοραῖς γεγηθὸς ἕρπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο. *Barnes.*

590. Reisk. scribit: τῶνδ' ἃ γινώσκω πέρι. *Beck.*

Καὶ τοῦτ' ἔχων τοὔνειδος, ἀσθενὴς μὲν ὤν,
Ὁ μηδὲν ὢν κἀξ οὐδένων κεκλήσομαι·
Ἢν δ' ἐς τὸ πρῶτον πόλεος ὁρμηθεὶς ζυγὸν
Ζητῶ τις εἶναι, τῶν μὲν ἀδυνάτων ὕπο
Μισησόμεσθα· λυπρὰ γὰρ τὰ κρείσσονα·
Ὅσοι δὲ χρηστοὶ δυνάμενοί τ' εἶναι σοφοὶ
Σιγῶσι, κοὐ σπεύδουσιν ἐς τὰ πράγματα,
Γέλωτ' ἐν αὐτοῖς μωρίαν τε λήψομαι,
Οὐχ ἡσυχάζων ἐν πόλει ψόφου πλέᾳ.

Et hoc habens probrum, infirmus quidem manens,
Et nihil movens, nullius pretii vir vocabor.
Si vero in primum civitatis ordinem properans,
Aliquid esse contendam, a tenuioribus quidem
Odio habebimur: odiosa enim *sunt* potentiora.
Qui vero boni existentes, et sapientiæ capaces,
Tacent, nec ad negotia properant,
Risum inter ipsos, stultique nomen consequar,
Qui non quiescam in civitate calumniæ plena.

596. *μ. καὶ οὐδὲν ὢν κεκλ.*

591. s. *εἶναί φασι τὰς αὐτόχθονας Κλεινὰς Ἀθήνας*] Vide Meursii de Athen. Fortit. Lib. I. c. 1. Et quæ nos supra ad v. 29. *Barnes.*

595. s. In hac oratione versus sunt hi, quorum alter in codd. mutilus legitur:

καὶ τοῦτ' ἔχων τοὔνειδος, ἀσθενὴς μὲν ὢν
μηδὲν καὶ . . . . οὐδὲν ὢν κεκλήσομαι.

In priori versu amplector emendationem Musgravii — *ἀτθενὴς μένων*, *honores et magistratus non ambiens.* In posteriori, quamvis multi codd. lacunam explere conati sunt, nondum tamen vidi, qui certam emendationem exprōmeret. Omnes lacunam post verba *οὐδὲν ὢν* suspicati sunt, quæ mihi eo loco fuisse videtur, quo eam significavi. Fortasse scribendum est:

μηδεὶς κατ' [ἀστῶν] οἶδ' ἐγὼ κεκλήσομαι.

In ejusmodi tamen locis facilius est multa conjicere, quam rem ad certum finem perducere. *Jacobs.*

596. Reisk. legit: *μηδὲν καὶ οὐδὲν, μὴ ἀστὸς ὤν, κεκλήσομαι.* Heath. autem ita supplet versum: *Μηδὲν προκόψω, κ' οὐδὲν ὢν κεκλήσομαι.* *Beck.*

μηδὲν καὶ οὐδὲν ἐνθάδ' ὢν κεκλήσομαι·] Cum hactenus verbum inter *οὐδὲν* et *ὢν* desiderabatur, ita ego supplendum judico. Scaliger minus in hac parte feliciter, et multo longius a scripturæ vestigiis legebat: *Τὸ μηδὲν ὢν κἀξ οὐδένων κεκλήσομαι*: puto, quia credidit, *μηδὲν καὶ οὐδὲν* tautologiam olere, cum tamen alibi legatur: *Οὐδὲν καὶ μηδὲν τῶν μερόπων τὸ γένος.* Johannes Miltonus legit: *Μηδὲν καὶ οὐδὲν ὢν κεκλήσομαι, πάτερ.* Hugo Grotius: *Μηδὲν καὶ οὐδὲν ὢν ἐκεῖ κεκλήσομαι.* Æmilius Portus paulo crassius: *Μηδὲν καὶ οὐδὲν πάμπαν ὢν κεκλήσομαι.* Henricus Stephanus et Duportus hærent; Brodæus et Canterus ne defectum quidem notant. *Barnes.*

597. Longissime videntur a vero aberrasse viri sane acuti et eruditi, qui hunc locum tractarunt. Si quis enim hæc cum sequentibus diligentius conferat, intelliget, ni fallor, Ionem ex duplici suppositione argumentari, quarum alteram in proximis versibus exponit:

Τῶν δ' αὖ λογίων τε χρωμένων τε τῇ πόλει
Ἐς ἀξίωμα βὰς, πλέον φρουρήσομαι
Ψήφοισιν. οὕτω γὰρ τάδ', ὦ πάτερ, φιλεῖ·
Οἳ τὰς πόλεις ἔχουσι κἀξιώματα,
Τοῖς ἀνθαμίλλοις εἰσὶ πολεμιώτατοι.
Ἐλθὼν δ' ἐς οἶκον ἀλλότριον, ἔπηλυς ὢν,
Γυναῖκά θ' ὡς ἄτεκνον, ἣ κοινουμένη
Τὰς συμφορὰς σοι πρόσθεν, ἀπολαχοῦσα νῦν,
Αὐτὴ καθ' αὑτὴν τὴν τύχην οἴσει πικρῶς —

Rursus vero clarorum, et rempublicam administrantium *virorum*,
Ad dignitatem si ascendam, magis observabor
Suffragiis. Sic enim hæc *accidere* solent, O pater;
Qui respublicas, et dignitates tenent,
Æmulis sunt infestissimi.
Veniens vero in domum alienam advena existens,
Et ad mulierem non habentem liberos, quæ socia cum *fuerit*
Tuæ calamitatis prius, frustrata nunc sua spe,
Ipsa apud se casum hunc acerbe feret,

ἢν δ' εἰς τὸ πρῶτον πόλεος ὁρμηθεὶς ζυγὸν
ζητῶ τις εἶναι — —

Debet igitur altera esse: *si privato loco contentus, nihil novi moliatur.* Atqui hoc non incommode exprimetur, si locum, de quo agitur, ita constituamus:

καὶ τοῦτ' ἔχων τοὔνειδος, ἀσθενὴς μένων,
μηδέν τε κινῶν, οὐδὲν ὢν κεκλήσομαι.

Dissentit ab his Tyrwhittus, et sic potius emendandum putat:

μηδὲν καὶ οὐδὲν οὐδένων κεκλήσομαι.

Musg.

πόλιος] Ita scribo pro Attico πόλεως ob versum. *Barnes.*

598. Ζητῶ τις εἶναι,] *Aliquis esse, primas obtinere.* Ita Demosthenes: Πλούσιοι πολλοὶ συνεστηκότες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ δοκεῖν τινες εἶναι δι' εὐπορίαν προσειληφότες. Cicero ad Atticum: fac, ut omnia ad me perscribas, meque (ut facis) velis esse aliquem. Hæc Brodæus, quibus addo illud Act. viii. v. 9. Ἀνὴρ δέ τις, ὀνόματι Σίμων, προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων, εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν. *Barnes.*

599. λυπρὰ γὰρ τὰ κρείσσονα·] Λυπρὰ pro λυπηρὰ, quod plus semel reperitur: sic Med. v. 598. Μή μοι γένοιτο λυπρὸς εὐδαίμων βίος. Scholiast. Λυπρὸς, ἀντὶ τοῦ λυπηρὸς κατὰ ἔλλειψιν τοῦ η. etc. Sensus dicti: Invidiæ obnoxii sunt potentiores; et urunt inferiores præ dolore. *Barnes.*

600. Reisk. conjicit: δυνάμενοί τ' εἰπεῖν σοφὰ, aut alias σοφοὶ accipiendum pro *proceres urbis. Beck.*

603. ψόφου] Ita MSS. Steph. Legendum forte ψόγου. Theogn. v. 287. ἐν γάρ τοι πόλει ὧδε κακοψόγῳ ἁνδάνει οὐδέν. Ed. Ald. φόβου, unde facias etiam στοβοῦ, *maledicentiæ.* Hesychius: στοβὸς, λοιδορία, ὄνειδος. *Musg.*

604. Anapæsti vitandi caussa Heath. scribit: Τῶν δ' αὖ τε λογίων. *Beck.*

Τῶν δ' αὖ λογίων] Metri causa legendum εὐγενῶν τε, quod et sensum præbet bonum. *Faehse.*

605. φρουρήσομαι] *Observabor, custodiar.* Plato Alcibiad. II. ὑπὸ συκοφαντῶν πολιορκούμενοι πολιορκίαν οὐδὲν ἧττω τῆς ὑπὸ τῶν πολεμίων διετέλεσαν, p. 454. Ed. Ficin.

Musg.

607. Οἱ τὰς πόλεις ἔχοντες, ἀξίωμά τι,] Ita legendum pro Οἳ—ἔχουσι κἀξιώματα, ex Stobæo p. 510. (173. Grot.) ubi ad Glaucum referuntur hic et sequens versus.

Por.

Πῶς δ᾽ οὐχ ὑπ᾽ αὐτῆς εἰκότως μισήσομαι,
Ὅταν παραστῶ σοὶ μὲν ἐγγύθεν ποδὸς,
Ἡ δ᾽, οὖσ᾽ ἄτεκνος, τὰ σὰ φίλ᾽ εἰσορᾷ πικρῶς,
Κᾆτ᾽ ἢ προδοὺς σύ μ᾽ ἐς δάμαρτα σὴν βλέπῃς,
Ἢ τἀμὰ τιμῶν, δῶμα συγχέας ἔχῃς;
Ὅσας σφαγὰς δὴ φαρμάκων τε θανασίμων
Γυναῖκες εὗρον ἀνδράσιν διαφθοράς.
Ἄλλως τε τὴν σὴν ἄλοχον οἰκτείρω, πάτερ,
Ἄπαιδα γηράσκουσαν· οὐ γὰρ ἀξία,

Quomodo ei non invisus ero,
Quando assistam quidem ad pedem tuum,
Illa vero sine liberis existens tuas *res* charas acerbe intuebitur?
Deinde aut tu me negligens, respicies tuam uxorem,
Aut *res* meas honorans, domum vero confundens habebis,
Quotcunque neces et venenorum letalium
Mulieres invenerunt viris exitia.
Præterea etiam tuam conjugem miseror, pater,
Absque liberis senescentem: non enim *est* digna,

613. deest δ᾽. 618. deest τε.

610. Γυναῖκά θ᾽ ὡς ἄτεκνον,] Hic iterum ὡς pro εἰς, vel πρός. Vid. quæ nos ad Bacch. v. 1277. *Barnes.*

613. Πῶς οὐχ] Ita optime Canterus. Ed. Ald. πῶς δ᾽ οὐχ. *Musg.*

Πῶς οὐχ ὑπ᾽ αὐτῆς] Τὸ δ᾽, quod male irrepserat inter πῶς et οὐχ, extrusimus iterum. Vid. Gulielm. Canter. Novar. Lect. Lib. V. c. 11. *Barnes.*

614. ποδὸς, non incommode explicari potest. Cogitavi tamen πολὺς, *multum et frequenter. Beck.*

618. Nec metro satisfacit θανασίμων, nec sensui, quod reponit Piersonus Verisim. p. 11. θανατηφόρων. Ratio est, quod σφαγὴ de beneficiis nunquam usurpetur, tantum de morte ferro illata. Legendum, ni fallor:

ἢ τἀμὰ τιμῶν, δῶμα συγχέας Τ᾽, ἔχῃς
ὅσας σφαγὰς δὴ, φαρμάκων ΤΕ θανασίμων
γυναῖκες εὗρον ἀνδράσι διαφθοράς.

Interpretor: *aut me magni faciens, domum vero conturbans, in omne genus cædis et veneficii incidas, quæcunque a fœminis in maritorum perniciem excogitata sunt.* Tyrwhitto locus integer fore videtur, si, inserto τε ante θανασίμων, duo posteriores versus interrogative accipiantur. *Musg.*

Ὅσας σφαγὰς] Ὅσος hic pro πόσος usurpatur, indefinitum pro interrogativo, ut Theocrit. Idyll. 4. v. 55. Ὁσσίχον ἐστὶ τὸ τύμα, καὶ ἁλίκον ἄνδρα δαμάσδει. *Barnes.*

Heath. metri causa reponit φαρμάκων τε θανασίμων, ut hic genitivus a sequente διαφθορὰς pendeat. Sed jam Struchtmeier. Anim. Crit. p. 143. docuerat, θανασίμων apud Eurip. habere secundam syllabam longam. *Beck.*

Leg. Ὅσας φαγὰς (i. e. βρώσεις), *quot bucellas venenatas invenerunt mulieres in exitium maritorum. Reisk.*

622. ἀπαιδίαν νοσεῖν.] Quia dicimus νόσον νοσεῖν, etiam alius accusativus poni potest, per appositionem, vel alias a priori gubernatus, ut νόσον νοσεῖν, Ἀπαιδίαν δηλονότι; atque ita ἀπαιδίαν νοσεῖν, subaudi νόσον. De hoc accusativo suorum verborum vid. quæ nos ad Iphigen. Aul. v. 1182. Distinguitur autem ἀπαιδία, *orbitas,* et ἀπαίδεια, idem quod ἀπαιδευσία, *igno-*

Πατέρων ἀπ' ἐσθλῶν οὖσ', ἀπαιδίαν νοσεῖν.
Τυραννίδος δὲ τῆς μάτην αἰνουμένης
Τὸ μὲν πρόσωπον ἡδὺ, τὰν δόμοισι δὲ
Λυπηρά· τίς γὰρ μακάριος, τίς εὐτυχὴς,
Ὅστις δεδοικὼς καὶ περιβλέπων βίαν
Αἰῶνα τείνει; δημότης δ' ἂν εὐτυχὴς
Ζῆν ἂν θέλοιμι μᾶλλον, ἢ τύραννος ὢν,
Ὧι τοὺς πονηροὺς ἡδονὴ φίλους ἔχειν,
Ἐσθλοὺς δὲ μισεῖ, κατθανεῖν φοβούμενος.

Quæ prole careat, cum sit bonis parentibus prognata.
Regni vero frustra laudati
Species quidem externa grata *est:* interiora vero
Sunt tristia. Quis enim beatus, quis felix *est,*
Qui *semper* metuens, et circumspiciens vim,
Degit vitam? privatus igitur fortunatus
Vivere malim, quam princeps existens,
Cui voluptas *est* improbos habere amicos,
Et *qui* bonos odit, metuens ne moriatur.

628. τυρ. ἂν.

rantia: sic παιδία, παιδιὰ et παιδεία: Prior vox *pueritiam,* secunda *lusum,* tertia *doctrinam* sonat. *Barnes.*

623—630. Vid. Stob. Grot. XLIX. p. 185. Barnes. Fragm. Inonis, p. 473. *Burn.*

623. μάτην αἰνουμένης] Stobæus Tit. XLIX. πάλαι θρυλλουμένης. *Musg.*

Τυραννίδος δὲ τῆς μάτην αἰνουμένης] Stobæus, antequam a Grotio ex hoc loco corrigeretur, legebat titulo 49. πάλαι θρυλλουμένης, quæ lectio certe annotari debet. Hunc autem locum egregie Latina toga donatum habemus ab Henrico Stephano in suis ad Euripidem annotationibus, item ab Hugone Grotio in Excerptis, et Stobæo suæ editionis, loco modo laudato. Hunc locum Seneca in Œdipo tangit, v 6. *Quisquamne regno gaudet, O fallax bonum! Quantum malorum fronte quam blanda tegis.* *Barnes.*

Valck. ad Hippol. 1023. confert Senec. Œd. 6. Quisquamne regno gaudet? O fallax bonum! Quantum malorum fronte quam blanda tegit! *Beck.*

626. περιβλέπων] Stobæo debemus, ubi supra. Ed. Ald. et MSS. παραβλέπων.

βίαν] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. et Stobæus βίον. *Musg.*

περιβλέπων βίαν] Cum in Euripide olim legebatur παραβλέπων βίον, Stobæus semper habuit περιβλέπων βίαν, quæ ut longe melior lectio, ab Henric. Stephano, ab Hugone Grotio, aliisque laudatur; quare et nos admittimus in textum. *Barnes.*

Reisk. legit aut πικρὰ βλέπων, μυῶν αἰῶνα τείνει, aut καὶ περιβλέπων μυῶν αἰ. τ. *circumspiciens præ metu trahit vitam murium trepidorum.* *Beck.*

627. Omisit δ' Stob. Grot. xlix. p. 185. *Burn.*

628. τύραννος ὢν,] Stob. Grot. l. c. *Burn.*

629. Ὧι τοὺς πονηροὺς ἡδονὴ φίλους ἔχειν,] Aristoteles in Politicis ait: τὴν Τυραννίδα πονηρόφιλόν τι εἶναι. Similis locus supra in Supplicibus, Actu II. in oratione Thesei ad præconem Thebanum, v. 429. et deinceps. *Stiblinus.*

Εἴποις ἂν, ὡς ὁ χρυσὸς ἐκνικᾷ τάδε,
Πλουτεῖν τε τερπνόν· οὐ φιλῶ ψόφους κλύειν,
Ἐν χερσὶ σώζων ὄλβον, οὐδ' ἔχειν πόνους.
Εἴη γ' ἐμοὶ ζῆν μέτρια μὴ λυπουμένῳ.
Ἃ δ' ἐνθάδ' εἶχον ἀγάθ', ἄκουσόν μου, πάτερ·
Τὴν φιλτάτην μὲν πρῶτον ἀνθρώπων σχολὴν
Ὄχλον τε μέτριον· οὐδέ μ' ἐξέπληξ' ὁδοῦ
Πονηρὸς οὐδείς. κεῖνο δ' οὐκ ἀνασχετὸν,

Sed fortasse dices, quod aurum hæc superat,
Et dulce *est* habere divitias: non amo audire opprobria,
In manibus servans divitias, neque habere labores.
Sit mihi vivere mediocriter sine tristitia.
Quæ vero hic habuerim bona, audi, pater:
Primum quidem gratissimum hominibus ocium,
Turbamque mediocrem; neque me deturbavit de via
Improbus quisquam: illud autem non tolerabile,

632. ψόφους] Alii, Brodæo teste, ψόγους. *Musg.*

634. ζῆν μέτρια] Scaligeri supplementum est ζῆν. In Ed. Ald. et MSS. imperfectus est versus. *Musg.*

Εἴη γ' ἐμοὶ ζῆν μέτρια μὴ λυπουμένῳ.] Quum olim deesset vocula inter ἐμοὶ et μέτρια, Scaliger ζῆν inserendum judicabat; potest et τὰ bene stare. Duporti lectio frigidior aliquando: εἴη τ' ἐμοί γε μέτρια. Grotius et Canterus nihil hic notarunt; de Stiblino itaque et Porto nil mirum. *Barnes.*

Reisk. ex ed. vet. vult: εἴη γ' ἐμοὶ μὲν μέτρια. *Beck.*

635. R. P. Præf. ad Hecub. p. clxxiii. et clxxiv. ubi ἄκουέ μου, si ea MS. bonæ notæ, accipiendum. *Burn.*

639. Εἴκειν ὁδοῦ] Conferendus sermo Charmidis apud Xenophontem in Convivio, in quo dicit, sibi, ad paupertatem redacto, ὑπανίστανται ἤδη θάκων, καὶ ὁδῶν ἐξίστανται οἱ πλούσιοι. Id scilicet jubebat sycophantiarum metus. *Musg.*

κακίοσιν conjicit Heath. *Beck.*

640. MSS. in hoc versu non variant. Legendum videtur:

θεῶν δ' ἐν εὐχαῖς ἢ λόγοισιν ἦ —

ἦ, *eram*, pro ἦν, ut Aristoph. Plut. v. 77. ubi vide Berglerum. λόγοι θεῶν interpretor *sermones de Diis*, ut λόγος τῶν παίδων apud Josephum est *sermo de pueris:* Lib. XVI. cap. ult. γόους et λόγους a librariis permutari non novum est. Exempla vide ad Phœn. v. 1355. iterumque ad Suppl. v. 1165. ubi tres MSS. γόους pro λόγους. Ionem denique inter preces et sermones de Diis ætatem fere egisse, eaque in vitæ suæ descriptione conjunxisse, quod alioqui minime absurdum foret, verisimillimum facit Calasiridis de se ipso testimonium: Heliod. Æthiop. p. 108. Ed. Bourdelot. ἢ γὰρ πρὸς ἱεροῖς ἦν, ἢ ἐν θυσίαις ἐξηταζόμην, ἃς πολλὰς καὶ παντοίας ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ξένος τε καὶ ἐγχώριος λεὼς τῷ θεῷ χαριζόμενοι δρῶσιν, ἢ φιλοσοφοῦσι διελεγόμην. οὐκ ὀλίγος δὲ ὁ τοιοῦτος βίος συῤῥεῖ περὶ τὸν νεὼν τοῦ Πυθίου. Satisne hæc indicant, quid post εὐχαῖς apud Euripidem desideretur? Sequentia sic lego:

— βροτῶν
ὑπηρετῶν χρείαισιν, οὐ γεγευμένος.

ὑπηρετῶν χρείαις, ut apud Josephum ταῖς σαῖς ἐξυπηρετεῖν χρείαις, Lib. XIII. c. 5. sect. 1. vid. et Act. Apostol. cap. v. MSS. Steph. ad hunc versum ὑπηρετοῦν et γοώμενος dant pro ὑπηρετῶν et γοωμένοις. *Musg.*

Θεῶν δ' ἐν εὐχαῖς ἦγον αἰῶν', ἢ βροτῶν] Olim hic versus misere se habebat, *videl.*

Εἴκειν ὁδοῦ χαλῶντα τοῖς κακίοσιν.
Θεῶν δ᾽ ἐν εὐχαῖς ἢ λόγοισιν ἐν βροτῶν
Ὑπηρέτουν χαίρουσιν, οὐ γοωμένοις.
Καὶ τοὺς μὲν ἐξέπεμπον, οἱ δ᾽ ἧκον ξένοι,
Ὥσθ᾽ ἡδὺς ἀεὶ, καινὸς ὢν, καινοῖσιν ἦν.
Ὃ δ᾽ εὐκτὸν ἀνθρώποισι, κἂν ἄκουσιν ᾖ,
Δίκαιον εἶναί μ᾽ ὁ νόμος ἡ φύσις θ᾽ ἅμα
Παρεῖχε τῷ θεῷ. ταῦτα συννοούμενος,

Cedere de via, et locum dare deterioribus.
In deorum vero precibus, aut sermonibus vitam agebam, hominum
Inserviens curis, *ipse* non expertus:
Et alios quidem dimittebam, alii vero veniebant hospites.
Itaque jucundus semper eram novis ipse novus existens:
Quod vero optandum est hominibus, etiam nolentibus,
Justum me et lex, et natura simul
Deo præbuit. Hæc cogitans mecum,

640. εὐχαῖς, ἢ γόοισιν, ἢ βρ. 641. γοώμενος.

Θεῶν δ᾽ ἐν εὐχαῖς, ἢ γόοισιν, ἢ βροτῶν. Quem cum omnes satis laborantem viderint, plurimi nimium laborabant nihil agendo. Scaliger inprimis legebat: Θεῶν ἐν εὐχαῖς, οὐ γόοισιν ἐν βροτῶν. Duportus pro γόοισιν, χοῇσιν, Brodæus νόοισιν, et exposuit: Deorum mentibus interpretandis. Canterus: γόοισιν ἐν βροτῶν. Henricus Stephanus nihil ad hunc versum, nisi quod, Brodæi sententia producta, γοώμενος pro γοωμένοις ex veteribus codicibus eruerit. At Hugo Grotius in Excerptis suis, felici, ut puto, conjectura, literarum vestigiis fere observatis, pro ἢ γόοισιν, ἦγον αἰῶν᾽, legebat: Quam lectionem et nos probamus, et in textum potius admittendam ducimus, quam veteres errores; qui et nunc tamen hic fideliter memorantur. *Barnes.*

Ex vet. lectione ἢ γόοισιν ἢ βροτῶν Reisk. efficit ἢ ποτοῖσιν ἦν βροτῶν, aut ἢ ποτοῖς συνῆν βροτῶν, aut denique ἢ ᾽ν (i. e. ἢ ἐν) ἀγῶσιν ἦν βροτῶν. *Beck.*

Misere depravatus est versus hic, qui in codd. et veteribus libris sic exhibetur:

Θεῶν δ᾽ ἐν εὐχαῖς ἢ γόοισιν ἢ βροτῶν
Ὑπηρέτουν χαίρουσιν οὐ γοωμένοις.

Longum est, omnes doctorum virorum de his versibus opiniones sub examen vocare, quare nulla mihi videtur ejusmodi, quæ omnes numeros veritatis habeat. Conjecturis itaque indulgere licet, dum verum inveniatur, quod an me latuerit nec ne aliorum judicium facio. Mihi tamen probabile videtur, Euripidem scripsisse:

Θεῶν δ᾽ ἐν εὐχαῖς ἢ χοροῖς, ἄνευ πόνων,
Ὑπηρέτουν χαίρουσιν οὐ γοωμένοις.

quæ perspicua sunt, nec, nisi me fallit opinio, Tragico nostro indigna. *Jacobs.*

Θεῶν δ᾽ ἐν εὐχαῖς ἦγον αἰῶν᾽ ἢ βροτῶν
Ὑπηρέτουν χαίρουσιν οὐ γοώμενος.

Quum hæc correctio mirum quantum a prisca MSS. lectione

Θεῶν δ᾽ ἐν εὐχαῖς ἢ γόοισιν ἢ βροτῶν

recedat, nec, quæ viri docti ad sanandum hunc locum attulerunt, satisfaciant, liceat mihi quoque mea qualiacunque in medium conferre:

Θεῶν δ᾽ ἐν εὐχαῖς ἢ γόοισιν ἦν βροτῶν
Ὑπηρετῶν, χαίρουσιν οὐ γοώμενος.

Aut in precibus hominum Diis fundendis votisque nuncupandis aut eorum questi-

Κρείσσω νομίζω τἀνθάδ', ἢ τἀκεῖ, πάτερ.
Ἔα δ' ἐμαυτῷ ζῆν· ἴση γὰρ ἡ χάρις,
Μεγάλοισι χαίρειν, σμικρά θ' ἡδέως ἔχειν.
ΧΟ. Καλῶς ἔλεξας, εἴπερ, οὓς ἐγὼ φιλῶ,
Ἐν τοῖσι σοῖσιν εὐτυχήσουσιν λόγοις.
ΞΟΥ. Παῦσαι λόγων τῶνδ', εὐτυχεῖν δ' ἐπίστασο·
Θέλω γὰρ, οὗπέρ σ' εὗρον, ἄρξασθαι, τέκνον,
Κοινῆς τραπέζης δαῖτα πρὸς κοινὴν πεσὼν,
Θῦσαί θ', ἅ σου πρὶν γενέθλι' οὐκ ἐθύσαμεν.
Καὶ νῦν μὲν ὡς δὴ ξένον ἄγων σ' ἐφέστιον,
Δείπνοισι τέρψω· τῆς δ' Ἀθηναίων χθονὸς
Ἄξω θεατὴν δῆθεν, ὡς οὐκ ὄντ' ἐμόν.
Καὶ γὰρ γυναῖκα τὴν ἐμὴν οὐ βούλομαι

Meliora existimo quæ hic *sunt*, quam quæ illic, pater.
Sinas igitur me mihi vivere, æqualis enim est gratia,
Magnis gaudere, parvisque jucunde frui.
Cho. Recte dixisti, si modo *illi*, quos ego amo,
His tuis verbis felices sint futuri.
Xu. Mitte hos sermones; et felix esse disce:
Volo enim *ibi*, ubi te inveni, auspicium facere, fili,
Communis mensæ convivium ad commune veniens,
Sacrificioque facto tua natalia celebrare, quæ prius non celebravimus,
Nunc autem te, sicut hospitem ducens domesticum,
Exhilarabo convivio, et Atticæ terræ
Ducam velut spectatorem, tanquam non existentem meum *filium*.
Meam enim conjugem non volo

bus eram occupatus, nec tristis lætis, i. e. hominum precibus atque sacris, eorumque rebus et tristibus et lætis aderam lætus atque volens. *Faehse.*

641. Ὑπηρετῶν et γοωμένοις ex ed. vet. præfert Reisk. *Beck.*

650. εἴπερ οὓς ἐγὼ φιλῶ,] Chorus famularum Creusæ, qui semper illius partibus favere introducitur, videtur hic Xutho et Ioni bene velle, at revera dominæ suæ metuens, hæc ait, cui, ut hæc res sit grata futura, secum dubitat. Usitatum autem est iis, qui tecte et ænigmatice loquuntur, vel seipsos, vel alium aliquem, singularem personam plurali numero designare. Vid. infra ad v. 751. et v. 877. et v. 1056. *Barnes.*

οὓς ἐγὼ φιλῶ,] Ambiguitatem horum verborum Prev. in versione sustulit, et ad Creusam retulit. Xuthus opinari potuit, ea ad se quoque pertinere. *Beck.*

655. γενέθλια] Diem natalem, quo Juno præcipue, Jupiter, Genius colebantur. Servius: Antiqui natalem tantum dicebant, juniores natalem diem. Ridiculum. Plautus: Non meministi, me in aurem ad te afferre natali die? *Lucretius: Quapropter neque natali privata videtur esse die natura animæ.* Horat. Carmin. Lib. IV. Od. 11. *Jure solennis* mihi sanctiorque Pæne natali *proprio; quod ex hac Luce Mæcenas meus affluentes Ordinat* annos. Vid. de natalibus conviviis infra ad v. 804. *Barnes.*

Λυπεῖν ἄτεκνον οὖσαν, αὐτὸς εὐτυχῶν.
Χρόνῳ δὲ καιρὸν λαμβάνων προσάξομαι
Δάμαρτ᾽, ἐᾷν σε σκῆπτρα τἄμ᾽ ἔχειν χθονός.
Ἴωνα δ᾽ ὀνομάζω σε, τῇ τύχῃ πρέπον,
Ὅθ᾽ οὕνεκ᾽ ἀδύτων ἐξιόντι μοι θεοῦ
Ἴχνος συνῆψας πρῶτος. ἀλλὰ τῶν φίλων
Πλήρωμ᾽ ἀθροίσας, βουθύτῳ σὺν ἡδονῇ
Πρόσειπε, μέλλων Δελφίδ᾽ ἐκλιπεῖν πόλιν.
Ὑμῖν δὲ σιγᾷν, δμωΐδες, λέγω τάδε,
Ἢ θάνατον εἰπούσαισι πρὸς δάμαρτ᾽ ἐμήν.
ΙΩΝ. Στείχοιμ᾽ ἄν· ἓν δὲ τῆς τύχης ἄπεστί μοι·
Εἰ μὴ γὰρ, ἥτις μ᾽ ἔτεκεν, εὑρήσω, πάτερ,
Ἀβίωτον ἡμῖν· εἰ δ᾽ ἐπεύξασθαι χρεὼν,

Tristitia-afficere existentem sterilem, cum ipse sim felix.
Tempore vero occasionem accipiens adducam
Conjugem, ut sinat te habere mea sceptra terræ.
Ionem vero nomino te, *nomine* fortunæ conveniente,
Eo quod egredienti mihi ex templo Dei
Tu primus occurristi. Quare amicorum
Cœtum congregans, jucundo sacrificio
Saluta, relicturus Delphicam civitatem.
Vobis vero, ancillæ, edico ut taceatis hæc:
Aut si uxori meæ dixeritis, *denuncio* mortem.
Ion. Proficiscar ego: sed unum mihi ad fortunam deest.
Nisi enim inveniam, quæ me peperit, pater,
Insuavis vita nobis *erit:* Si *quid* vero votis est expetendum,

660. *αὐτὸς εὐτυχῶν.*] Οὐκ ἔτ᾽ ἄπαις ὤν· ἀπαιδίαν γὰρ οὐ σμικρὸν ἀτύχημα οἱ παλαιοὶ ἐνόμιζον. *Barnes.*

664. Ὅθ᾽ *οὕνεκα*] Horum vocabulorum alterutrum redundat; Synonyma enim sunt, et ἐκ παραλλήλου poni grammaticis dicuntur: eleganter tamen Atticis utraque simul usurpantur. Ita Soph. Electr. v. 46. Ἄγγελλε δ᾽ ὅρκῳ προστιθεὶς, ὅθ᾽ οὕνεκα Τέθνηκ᾽ Ὀρέστης. et Eurip. Helen. v. 590. Ἑλένῃ προσφερὴς ὅθ᾽ οὕνεκ᾽ εἶ. Eodem modo dictum volunt τυχὸν ἴσως, et δεύτερον αὖθις. *Barnes.*

665. ss. ἀλλὰ τῶν φίλων Πλήρωμ᾽ ἀθροίσας, βουθύτῳ σὺν ἡδονῇ Πρόσειπε, μέλλων Δελφίδ᾽ ἐκλιπεῖν πόλιν.] Mos erat apud Veteres, ut, qui peregre profecturi essent, vino et conviviis amicos suos exciperent, sacrificiis autem Deos colerent: aliquando etiam, ut domi manentes, præsertim si digniores paulo essent, profecturos mensa et poculis honorarent, boni ominis gratia. Quin et peregre profectos, et post diutinam absentiam redeuntes, amici, aut parentes et cognati, laute illos excipere solebant. Hinc et hodiernus academiarum nostrarum mos obtinet; et convivium illud viaticum dicitur *a Foy*, a Gallico, ut puto, voy, unde *voyage*, iter pedestre; ut Anglice, per mare factum iter denotat. *Barnes.*

668. *δμωΐδες,*] Olim *δμωΐδεσι* scriptum erat, manifesto errore: nec dubium erat, legi debere vel *δμωΐσιν*, vel *δμωΐδες*, quæ vox ultima cum propius ad veteris scrip-

Ἐκ τῶν Ἀθηνῶν μ' ἡ τεκοῦσ' εἴη γυνὴ,
Ὥς μοι γένηται μητρόθεν παῤῥησία.
Καθαρὰν γὰρ ἤν τις ἐς πόλιν πέσῃ ξένος,
Κἂν τοῖς λόγοισιν ἀστὸς ᾖ, τό γε στόμα
Δοῦλον πέπαται, κοὐκ ἔχει παῤῥησίαν.
ΧΟ. Ὁρῶ δάκρυα μὲν καὶ πενθίμους στροφή.
Ἄλλας γε στεναγμάτων εἰσβολὰς,
Ὅταν ἐμὰ τύραννος εὐπαιδίαν
Πόσιν ἔχοντ' ἴδῃ,
Αὐτὴ δ' ἄπαις ᾖ καὶ λελειμμένη τέκνων.

Utinam sit Attica mulier quæ me peperit,
Ut mihi sit a matre libertas loquendi.
Si quis enim hospes inciderit in puram civitatem,
Quanquam nomine civis sit, tamen os
Servile obtinet, et non habet loquendi libertatem.
Cho. Video quidem lacrymas, et alia lugubria
Luctuum exordia,
Quando mea domina sobolem
Maritum *suum* habere sciet,
Ipsa vero sterilis fuerit, et carens liberis:

679. στεναγμῶν.

tionis vestigia perveniret, in textum a nobis ideo admittitur. *Barnes.*

673. Ἐκ τῶν Ἀθηνῶν μ' ἡ τεκοῦσ' εἴη γυνὴ,] En! iterum pium poëtæ artificium, qua omnem suas Athenas ornandi occasionem arripit; et hoc tamen non sine causa valde probabili; Athenis enim victurus Atheniensem mulierem sibi matrem potius optat, ut sic saltem ex materna parte esset indigena et γνήσιος Ἀττικός. Hoc autem pulchrum præterea est προπαρασκεύασμα, ad futuram περιπέτειαν explicandam; quando nempe apparet, Ionis matrem non Atheniensem modo, sed Erechthidarum nobilissimam. *Barnes.*

677. πέπαται,] Ita MSS. E. G. ut jam emendaverat Canterus. Ed. Ald. πέπαυται. Hæret Barnesius in quantitate vocis πέπαται, sed immerito. Penultimam enim producit eadem analogia, qua πεπόταται, præteritum verbi ποτάομαι. *Musg.*

Δοῦλον πέπαυται,] Gulielmus Canterus Novar. Lection. Lib. VII. c. 3. pro πέπαυται legendum putat πέπαται, imo contendit; affirmans, πέπαυται hoc in loco sensui pæne repugnare. Nos e contra πέπαται versui non pæne, sed omnino, repugnare contendimus, quia penultima brevis est, ut ex conjugatione colligitur: a πέπαμαι enim simplici μ' dicitur; quanquam et in Anthologia πέπαμμαι legitur, sed hoc πέπασται facit, quod et poëtice et metri necessitate dicitur pro πέπαται. Hoc probat insuper Aristophanes in Avibus, fol. 405. Ὃς ὑφαντοδίνητον ἔσθος οὐ πέπαται. Jam vero ut πέπαυται sensui nihil repugnet, audias hunc locum ita verbatim a nobis explicatum: Ἢν γάρ τις ξένος καὶ ἐπείσακτος ὢν εἰς πόλιν πέσῃ καθαρὰν καὶ αὐτόχθονα, καὶ πολίτης γίνηται, καὶ ἀστὸς δὴ τῷ λόγῳ νομίζηται, τὸ μὲν αὐτοῦ στόμα δοῦλον ὂν πέπαυται, ἢ αὐτὸς κατὰ τὸ στόμα δοῦλον πέπαυται, καὶ ὀκνεῖ λέγειν, καὶ οὐκ ἔχει παῤῥησίαν. *Barnes.*

678. s. Ita metrum horum versuum constitui vult Heath.

Τίν', ὦ παῖ πρόμαντι Λατοῦς ἔχρη-
σας ὑμνῳδίαν;
Πόθεν ὁ παῖς ὅδ' ἀμφὶ ναοὺς σέθεν
Τρόφιμος ἐξέβα, γυναικῶν τίνος;
Οὐ γάρ με σαίνει θέσφατα,
Μή τιν' ἔχῃ δόλον.
Δειμαίνω συμφορὰν,
Ἐφ' ὅ ποτε βάσεται
Ατοπος· ἄτοπα γὰρ παραδίδωσί μοι,
Τῷδί ποτ' εὔφημα.

O fili Latonæ vaticine, quod tu
Oraculum edidisti?
Unde adolescens iste circa tua templa
Nutritus adolevit, ex qua muliere *natus?*
Non enim mihi arrident oracula,
Ne quem häbeant dolum.
Metuo casum hunc,
Quorsum sit evasurus
Insolens: inamœna enim denunciat mihi,
Huic vero auspicata.

684. εἰς ὑμν. 691. ἄτοπα μέν.

Ὁρῶ δάκρυα μέν τοι, καὶ πενθίμους asynartetus ex dochmaicis.

Αλλας γε στεναγμῶν εἰσβολὰς antispasticus dimeter hypercatalectus.

et in antistropha:

Φίλαι, πότερ' ἐμᾷ δεσποίνᾳ τάδε
Τορῶς ἐς οὖς γεγωνήσομεν.

Beck.

679. γε στεναγμῶν] Metrum postulare videtur στεναγμάτων, deleto γε. *Musg.*

680. ἐμὰ τύραννος] Ὁ καὶ ἡ τύραννος, ἐμὰ δέσποινα. *Barnes.*

681. ἴδῃ] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ἤδη.

Forte, γηρύμαντις, i. e. γηρύων μαντείαν, *proclamans vaticinium.* *Reisk.*

684. εἰς ὑμνῳδίαν;] Delendum εἰς, quod sententiam æque ac metrum corrumpit. [monente jam Heath.] *Musg.*

εἰς ὑμνῳδίαν;] Ἐν ὑμνῳδίᾳ. Quod oraculum, metro constans, edidisti? Τοὺς φυσικῶς χρησμοὺς, ait Aristophanis Scholiastes, ἑξαμέτρους εἶναι. Pausanias in Phocicis: Μεγίστη καὶ παρὰ πλείστων ἐς Φημονόην δόξα ἐστὶν, ὡς πρόμαντις γένοιτο ἡ Φημονόη τοῦ θεοῦ πρώτη, καὶ πρώτη τὸ Ἑξάμετρον ᾖσε. Adi Plutarchum in Opusculo: Περὶ τοῦ μὴ χρᾷν ἔμμετρα νῦν τὴν Πυθίαν. Hinc ego emendavi Scholiasten ad Orest. v. 1093.—ubi olim: Καὶ ἔσχε Καστάλιον, καὶ Φημῖνον, ὅν φασὶ πρῶτον Ἑξαμέτρῳ χρῆσαι. Lego Φημονόην, ἥν. *Barnes.*

687. s. Οὐ γάρ με σαίνει θέσφατα, Μή τιν' ἔχῃ δόλον.] De oraculorum fraudibus vid. quæ nos supra ad v. 305. et Antonii Van Dalen Dissertationem de Oraculis Ethnicorum. *Barnes.*

689. Versus est Ionicus a minore dimeter catalectus ex molosso et trochaica κατακλεῖδι. Similis acatalectus est, v. 717. *Heath.*

690. Plene distinguendum ad finem versus. *Heath.*

691. ἄτοπος·] Ad Phœbum refero. *Musg.*

Ἔχει δόλον τύχαν θ' ὁ παῖς
Ἄλλων τραφεὶς ἀφ' αἱμάτων.
Τίς οὐ τάδε ξυνοίσεται;
Φίλαι, πότερ' ἐμᾷ δεσποίνᾳ — ἀντιστρ.
Τάδε τορῶς ἐς οὖς γεγωνήσομεν,
Πόσιν, ἐν ᾧ τὰ πάντ' ἔχουσ' ἐλπίδων
Μέτοχος ἦν τλάμων;
Νῦν δ' ἡ μὲν ἔῤῥει συμφοραῖς, ὁ δ' εὐτυχεῖ,
Πολιὸν εἰσπεσοῦσα γῆρας, πόσις δ'

Habet vero opes, et felicitatem hic puer,
Ab alio nutritus sanguine.
Quis non his assentietur?
O amicæ, utrum meæ dominæ
Hæc aperte in aurem clara voce dicemus
De marito, in quo omnia habens *reposita*, spei
Particeps erat misera?
Nunc enim illa quidem obruitur malis, hic vero felix est,
Ad canam senectam perveniens. Maritus vero

697. εἰς οὖς.

Ut antithetico respondeat, legendum est:

Ἄτοπος ἄρ' ἄτοπα μὲν iambicus dimeter brachycatalectus. *Heath.*

692. τῷδὶ potest esse pro τῷδε, ut Suppl. 165. Herc. Fur. 665. Nisi malis τῷ δ' εἰπόντ' εὔφημα. *Musg.*

693. Ἔχει δόλον, τύχαν θ'] An legendum ἔχει δ' ὄλβον· τύχαν θ'. Hippol. v. 1113. τύχαν μετ' ὄλβου. Tyrwhitto placebat δόμον, τύχαν θ', quod non deterius. *Musg.*

695. ξυνοίσεται;] MSS. Steph. ξυνήσεται. Malim ξυνοίεται ab οἴομαι, *opinor*. Nec spreverim: τίς, ὦ, τάδε ξυνήσεται; *Quis hæc gratulabitur?* *Musg.*

696. ss. Φίλαι, πότερ' ἐμᾷ δεσποίνᾳ τάδε τορῶς ἐς οὖς γεγωνήσομεν, Πόσιν] Ὁ Νοῦς· ὦ φίλαι, πότερον ἡμεῖς ταῦτα τῇ Κρεούσῃ διαδηλώσομεν, εἰς ἀκοὴν προφέρουσαι πόσιν, ἤγουν τὰ κατὰ τὸν πόσιν, ἐν ᾧ τὰ ἑαυτῆς πάντα ἔχουσα, ἐλπίδων πάλαι καλῶν καὶ παιδοποιῶν μετέσχεν, ἡ νῦν τλήμων, καὶ ἐλέους ἀξία. Scaliger, qui constructionem τοῦ πόσιν non vidit, legendum putabat pro τάδε, τάνδε, et pro πόσιν, πύσιν, quasi idem esset, ac πεῦσιν, vel πύσμα, quod affirmare vix ausim: quum potius πύσις sit *corruptio*, a πύθω, corrumpo; et raro tamen occurrat. Sed manum de tabula. *Barnes.*

698. Post hunc versum excidit aliquid. Accusativus πόσιν non habet, a quo regatur. *Reisk.*

702. Ἀτίετος] Ita Ed. Ald. MSS. Steph. ἄτιτος. Legendum, ni fallor, ἄτηκτος, a τήκω, *liquefacio*, quod verbum ad animorum conjunctionem significandam non raro adhibetur. vid. Orest. v. 796. Suppl. v. 1059. Fragm. Incert. v. 320. suppeditatum a Clem. Alexandr. p. 620. Hesychius: συντέτηκα, προσανάκειμαι. Cicero Epist. ad Atticum, Lib. X. Ep. 8. *sit* στοργὴ, *sit summa* σύντηξις. Plura dat Barnesius ad Anacreont. v. 1283. *Musg.*

πόσις δ' Ἀκίχητος φίλων.] Cum olim ἀτίετος scriptum esset, omnes omnino id vocis monstri loco reputabant, Scaliger obelo notat; sed dubius animi, nihil de suo profert. Jam vero sensus hujus loci omnino hic esse debet: *Misera* Creusa

Ἀτίετος φίλων.
Μέλεος, ὃς θυραῖος ἐλθὼν δόμους
Μέγαν ἐς ὄλβον οὐκ ἔσωσεν τύχας.
Ὄλοιτ', ὄλοιθ' ὁ πότνιαν
Ἐξαπαφῶν ἐμάν·
Καὶ θεοῖσιν μὴ τύχοι
Καλλίφλογα πέλανον ἐπὶ
Πυρὶ καθαγνίσας· τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται
Τυραννίδος, τυραννίδος

Ab amicis non emollitur.
Miser, qui veniens externus in domus
Magnas opes, non servavit felicem.
Pereat, pereat *ille*, qui dominam
Decepit meam,
Et diis nunquam
Læta-flamma-consumptam placentam
In igne consecret. Meam vero sciet utique
Regni, regni

704. ἔσωσε. 705. Ὄλοιτ' ὦ, π. 710, 11. * * * φίλα τυρ. τυρ.

perit; Maritus ejus, Xuthus, *adeo potens est, ut ab amicis ejus reprehendi, in judicium vocari, aut puniri, ac in ordinem redigi, nequeat.* Quare pro ἀτίετος ego ἀκίχητος omnino legendum puto; producta tamen antepenultima ut Euripidi solitum in κιχάνω (vid. Alcest. v. 433. et Helen. v. 597.) Et sic ad amussim respondet suo pari in stropha: Ἔχρησας εἰς ὑμνῳδίαν. *Barnes.*

Lectionem ἀτίετος illustrat Abresch. ad Æsch. I. p. 394. Reisk. mavult ἄτιστος, *incurius,* ab ἀτίζω. *Beck.*

703. Mendi mihi suspectus est et hic et proxime sequens versus. Lego:

μέλεος, ὃς θυραῖος ἦλθεν δόμου
μέγαν ἐς ὄλβον, οὐκ ἴσως εὐτυχής.

Musg.

704. Heath. metri causa scribit ἔσωσεν, tum etiam τύχας mavult in accusat., qui ab ἔσωσεν regatur.

Reisk. conjicit: οὐκ ἰσόσσει τύχας, *non respicit casus fortunæ. Beck.*

705. Ὄλοιτ' ὦ] Ita Ed. Ald. Annotat Stephanus: "in vet. non ὦ legitur, sed ὁ." *Musg.*

708. Καλλίφλογα] *Pulchra flamma consumtam,* i. e. auspicatam. De ignispiciis vide citata ad Phœn. v. 1271.

Musg.

709. Hiatum sic supplet Barnesius:

τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται
[Δέσποινα πιστόν τε
νοοῦ τε φιλοδέσποτον.
τῆς γὰρ πάλαι κύρω] φίλα
Τυραννίδος, Τυραννίδος.

Musg.

τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται] Cum post hæc verba tres toti versiculi desiderarentur, ut Canterus observat, et cum illo Scaliger, aliique; nos pro more nostro lacunam quoquo modo supplevimus respectu semper ad sensum et phrasin poëtæ et metri leges habito; ut per omnia respondeant suis paribus in stropha præcedenti; hoc tamen nequaquam divino nostro poëtæ ausim adscribere; quare, ut profaniores paulo, cancellis quibusdam separatos, uncinis nimirum inclusos, exhibeo. Jure autem expostulare possumus, cur Henr. Stephanus, qui tot Manuscriptos veteres

* * * φίλα.
Ἦ δὴ πέλας δείπνων κυρεῖ
Παῖς καὶ πατὴρ νέος νέων,
Ἵνα τε δειράδες Παρνασοῦ πέτρας ἐπῳδός.
Ἔχουσαι σκόπελον οὐράνιόν θ' ἕδραν,
Ἵνα Βάκχιος, ἀμφιπύρους ἀνέχων πεύ-
κας, λαιψηρὰ πη-

* * * amica.
Nempe jam accedens ad convivium vadit
Filius et pater novus novum,
Ubi juga Parnassi speculam pro termino
Habent, aëriasque sedes:
Ubi Bacchus ardentes tollens
Tædas celeriter salit

712. πελάσας. Ab hoc v. incipit ἐπῳδός. 714. τε deest.

Codices in levioribus multo negotiis passim citare solet, nihil hic ad supplendam hanc lacunam viderit, ne notarit quidem; licet aperte sensus damnum patitur: Ut nihil dicam de versibus, quia nondum in eum ordinem a Cantero fuerant redacti. Quare non ego nimium ignotis Manuscriptis tribuere soleo, nisi nomine notentur et bona fide designentur, aut omni dubio procul satis noscantur, et etiamnum consulenda videantur, ut nostrum toties in tribus prioribus tragœdiis laudatum Manuscriptum Collegio Corporis Christi Cantabrigiæ etiamnum reservatum. *Barnes.*

Reisk. repudiat supplementum Barn., sensumque esse dicit: *Meum vero pectus sciet amica reginæ;* i. e. ero ejus amicus.

709. s. Non reddidit Prev. ob lacunam, quæ hic conspicitur. *Beck.*

711. s. Δεσποινα πιστόν τε, Νόου τε φιλοδέσποτον· Τῆς γὰρ πάλαι κυρῶ] Hæc omnia ad sensum implendum ex meo, ob Manuscriptorum penuriam, addidi; de qua re in nota præcedenti. Vid. Helen. v. 1474. *Barnes.*

712. Legendum Ἤδη, et κύρει, a κύρω priori longa, metri caussa. *Reisk.*

714. s. πέτρας Ἔχουσαι] Ita Ed. Ald. Barnesius, lectore non monito, ἔχουσι dedit, quod altero non deterius. Lego: πέρας ἔχουσι σκόπελον. *ubi juga Parnassi specula terminantur,* vel *in speculam desinunt.* Apicem hunc sic describit Pausanias: ἀπὸ δὲ τοῦ Κωρυκίου χαλεπὸν ἤδη καὶ ἀνδρὶ εὐζώνῳ πρὸς τὰ ἄκρα ἀφικέσθαι τοῦ Παρνασσοῦ· τὰ δὲ νεφῶν τε ἐστὶν ἀνωτέρω τὰ ἄκρα, p. 349. Hinc, credo, Euripides sequenti versu οὐράνιον ἕδραν vocat. *Musg.*

716. ἀμφιπύρους] Emendatio est H. Stephani. Ed. Ald. ἀμφιπόρους. *Musg.*

716. ss. Ἵνα Βάκχιος ἀμφιπύρους ἀνέχων πεύκας, λαιψηρὰ πηδᾷ νυκτιπόλοις ἅμα συμβάκχαις.] Hic locus ad Φανὰς illas Bacchicas respicit, de quibus nos supra ad v. 552. et Rhes. v. 940. Quibus adde, quæ illis congrua huc apposuit Brodæus: Mons Parnassus non tantum Apollini sacer est, verum etiam Baccho. Lucanus: Mons Phœbo Bromioque sacer. Fatetur libro Saturnalium primo, capite decimo octavo, Macrobius. Hæc ille, quem tamen et nos locum tetigimus ad Bacch. v. 404. Vide etiam supra hujus Fabulæ, v. 554. *Barnes.*

718. σὺν Βάκχαις.] Barnesius, errore typographico, συμβάκχαις. De re Pausanias, ubi supra: καὶ αἱ Θυιάδες ἐπὶ τούτοις τῷ Διονύσῳ καὶ τῷ Ἀπόλλωνι μαίνονται. *Musg.*

720. Νέαν-ἀμέραν] *Juventutem.* vid. ad Phœn. v. 550. *Musg.*

δᾶ νυκτιπόλοις ἅμα σὺν Βάκχαις.
Μήποθ' ὅδ' εἰς ἐμὰν πόλιν ἵκοιθ' ὁ παῖς,
Νέαν δ' ἀμέραν ἀπολιπὼν θάνοι.
Στενομένα γὰρ ἂν πόλις ἔχοι σκῆψιν
Ξενικὸν εἰσβολάν.
Ἅλις ἅλις ὁ πάρος ποτ' ἀρχαγὸς ὢν
Ἐρεχθεὺς ἄναξ.

Noctivagis una cum Bacchis.
Utinam hic puer nunquam veniat in meam civitatem:
Forte moriatur relinquens ætatem juvenilem.
Gemens enim civitas haberet prætextum,
Peregrini invectionem.
Satis, satis *est* qui olim princeps fuit
Rex Erechtheus.

719. ὅδ' deest. 723. Ἅλις, ἃς ὁ πάρος ἀρχ. ὢν.

Νέαν ἀμέραν de *nova fortuna* interpretatur Gronov. Obs. 1, 2. *Beck.*

721. Στενομένα] Interpretor: βαρυνομένα, *oppressa*. Quo sensu στεινόμενος bis apud Homerum legitur. *Musg.*

721. ss. Constituit Heath. ita:

Στενόμενα γὰρ ἂν πόλις ἔχοι σκῆψιν asynartetus ex dochmaicis.
Ξενικὸν εἰσβολάν. Ἅλις, ἅλις ὁ πάρος idem.
Ἀρχαγὸς ὢν Ἐρεχθεὺς ἄναξ. antispasticus dimeter hypercatalectus.
Beck.

Sensum, quem lectio codd. offert, non satis esse clarum monet Prev. atque adeo ipsam lectionem suspectam. Vertit ita, ut maxime probabile videbatur: "Athènes le recevroit avec douleur dans son sein; et les mânes du grand Erechthée s'indigneroient de voir un étranger usurper les droits de son sang." *Beck.*

722. Ξενικὸν εἰσβολὰν] Scaliger legit ξενικὴν, nulla necessitate; est enim ξενικὸν Atticum pro eodem. *Barnes.*

723. Ἅλις ἃς] Tyrwhitti emendatio est pro ἁλίσας. Idem pro ὢν optime reponit ἦν. Mihi porro legendum videtur τὸ πάρος:

ἅλις, ἃς τὸ πάρος ἀρχαγὸς
ἦν Ἐρεχθεὺς ἄναξ.

Pro ἁλίσας emendabat Scaliger: ἅλις, ἅλις. *Musg.*

Ἅλις, ἅλις] Ita cum Scaligero legimus pro ἁλίσας, quod nullo cum sensu prius aderat. Canterus legendum voluit, ἅλις ἔσθ', pro ἅλις ἐστὶ, non, ut mihi videtur, æque bene, quod ad versum, aut emphasin. Hæc dicta sunt eodem modo, quo Theocritus de Homero dixit Idyll. XVI. v. 20. Ἅλις πάντισσιν Ὅμηρος. Ita Erechthidarum familiæ amans Chorus, et superinducti hujus peregrini Xuthi pertæsus, inquit emphatice: Ἅλις, ἅλις, ὁ πάρος Ἀρχαγὸς ὢν Ἐρεχθεὺς ἄναξ· ἀρκεῖ μὲν τοῖς Ἀθηναίοις ὁ παλαιὸς Ἐρεχθεὺς καὶ οἱ διαδόχοι αὐτοῦ. *Barnes.*

Reisk. conjicit: ἅλις ὁ σοὶ πάρος. *Beck.*

ARGUMENTUM ACTUS TERTII.

Creusa, adhuc ignorans, quidnam spei de sobole procreanda accepisset, Pædagogum vetulum, Erechthidarum antiquum alumnum, excitat, ut una cum illa vellet Apollinis oracula sciscitari. Tum vero Chorus famularum tristis intervenit, ex quibus tandem accipit Creusa, marito suo novum filium ab Apolline datum. Hinc luctus, ira et lacrymæ. Dolet domina cum sene et famulis. Pædagogus Ionem hunc a Xutho olim susceptum furtivo concubitu conjectat, simulque in eum ut dominæ proditorem invehitur, quem itaque dolo una cum adolescentulo interficiendum suadet, ne generosorum Erechthidarum hæreditas ad illegitimos successores deveniat. Creusa, jam pro certo se habere putans, fidem a viro proditam, et ipsa corporis sui labem ex stupro contractam, natumque inde puerum crudeliter expositum, non sine accusatoria in Apollinem querela, palam fatetur. De hac re apertius senex quærit, moxque de adolescente interficiendo cum domina consultat, atque ipse sibi hujus cædis patrationem ultro deposcit. Chorus his Creusæ consiliis lætum precatur successum, Xuthumque ut peregrinum et adulterum detestatur. Phœbum quoque ipsum oblique perstringit, qui horum scelerum auctor et firmator exstitit. Fœminas denique, quibus licentius homines adulterii probra inurant, defendit, cum non minus hoc vitio, imo etiam perditius, laborent viri; id quod Xuthi exemplo satis declarat.

ΚΡ. Ὦ πρέσβυ παιδαγώγ' Ἐρεχθέως, πατρὸς
Τοὐμοῦ ποτ' ὄντος, ἡνίκ' ἦν ἔτ' ἐν φάει,
Ἔπαιρε σαυτὸν πρὸς θεοῦ χρηστήρια,
Ὥς μοι συνησθῇς, εἴ τι Λοξίας ἄναξ

Cre. O senex pædagoge Erechthei patris
Mei quondam existentis, dum esset adhuc in *hac* luce,
Attolle teipsum ad Dei oracula,
Ut mecum læteris, si quod Apollo rex

725. Hic Erechthei pædagogus tum ad minimum centum annos habuit. *Beck.*

727. Ἔπαιρε σαυτὸν πρὸς Θεοῦ χρηστήρια,] Ex hoc loco patet, ad Oraculum non nisi per adscensum perveniri; ut mox magis etiam confirmatur, v. 739. Αἰπεινά μοι μαντεῖα. Et sane Delphicum templum stetit ad radices montis Parnassi. *Barnes.*

730—732. Apud Stob. Grot. cxiv. p. 469. ubi φίλοισιν ἢ — Barnes. Fragm. Inonis, p. 472. *Burn.*

730. Stobæus Tit. CXIV. σὺν τοῖς φίλοισιν, omisso γὰρ. *Musg.*

Σὺν τοῖς φίλοις γὰρ] Duportus in margine suo notat, ad τοῖς: vel σοῖς; male; neque σοῖς enim hic locum haberet. Quod Stobæus legit, Σὺν τοῖς φίλοισιν, omisso γὰρ, hoc non fit ex diversitate exemplarium; sed quia γὰρ, quod in hoc loco erat necessarium, cum sola citatur sententia, tuto abesse potest. Quod vero apud Stobæum medius horum trium versuum alias legatur, et alius plane sit: Εἰ δ' ἄρα συμβαίνοι τι δυσχερέστερον, et alias nos observavimus, sensum unius alicujus versus diversim exprimi, sive id a poëta, sive ab aliis post factum. Vid. Phœniss. v. 929. Henr. Stephanus ex memoria dicit Plutarchum in tertio pro εἰσβλέψαι legere ἐμβλέψαι, quare inter varias lectiones repono. *Barnes.*

731. Ὃ μὴ, Stob. Grot. cxiv. p. 469. *Burn.*

Ἃ μὴ γένοιτο] Hujus versus loco sequentem exhibet Stobæus, ubi supra:

εἰ δ' ἄρα συμβαίνοι τὶ δυσχερέστερον.

Musg.

732. εἰσβλέψαι] Malim ἐμβλέψαι: quæ Stobæi lectio est, ubi supra, et Plu-

Θέσπισμα παίδων ἐς γονὰς ἐφθέγξατο
Σὺν τοῖς φίλοις γὰρ ἡδὺ μὲν πράσσειν καλῶς,
Ὃ μὴ γένοιτο δ', εἴ τι τυγχάνοι κακὸν,
Ἐς ὄμματ' εὔνου φωτὸς ἐσβλέψαι γλυκύ.
Ἐγὼ δέ σ', ὥσπερ καὶ σὺ πατέρ' ἐμόν ποτε,
Δέσποιν' ὅμως οὖσ' ἀντικηδεύω πατρός.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

Ὦ θύγατερ, ἄξι' ἀξίων γεννητόρων
Ἤθη φυλάσσεις, κοὐ καταισχύνασ' ἔχεις
Τοὺς σοὺς, παλαιοῦ γ' ἐκ γένους αὐτόχθονος.
Ἕλχ', ἕλκε πρὸς μέλαθρα καὶ κόμιζέ με.
Αἰπεινά μοι μαντεῖα· τοῦ γήρως δέ μοι

Oraculum de liberorum genitura dixerit.
Cum amicis enim dulce *est* esse fortunatum.
Contra vero si quid acciderit mali, quod absit,
Dulce *est* intueri in oculos hominis benevoli.
Ego enim te, ut tu quoque olim meum patrem,
Quamvis domina sim, colo patris loco.

PÆDAGOGUS.

O filia, dignos claris majoribus
Mores servas, neque dedecoras
Tuos antiquos majores Aborigines.
Trahe, trahe *me* ad ædes et duc me,
Ardua enim mihi oracula: senectutis igitur meæ

737. Τοὺς σοὺς παλαιοὺς ἐκγόνους αὐτόχθονας. 739. Αἰπ. δέ μοι.

tarchi Op. Mor. p. 119. Ed. H. Steph. *Musg.*

737. ἐκγόνους] Qui παλαιοὶ erant tempore Creusæ, quomodo ἔκγονοι ejus erant? An ἔγγονοι melius conveniat, non dixerim: Grammatici enim et hoc de *sobole*, vel *posteris*, accipiunt. Videndum igitur, an legi debeat ἐγγενεῖς, quæ certe vox *consanguineos omnes* complectitur. vid. supra v. 63. Soph. Antig. v. 670. *Musg.*

ἐκγόνους αὐτόχθονας.] Quod Athenienses αὐτόχθονες dicti fuerint, et quare, ostendimus supra ad v. 432. Quod vero Erechtheus, vel Erichthonius, (vid. supra v. 270.) quem præcipue hic notat poëta per ἐκγόνους αὐτόχθονας, e terra fuerit ortus, ac proinde αὐτόχθων, probatum dabimus infra ad v. 1426. *Barnes.*

Reisk. emendat εὐγενεῖς. nam ἐκγόνους non dici posse *majores, avos*; quæ tamen debeat hic vocis significatio esse.

Heath. subaudit προγόνους, ut constructio sit: τοὺς σοὺς παλαιοὺς προγόνους, ὄντας ἐκγόνους αὐτόχθονας. *Beck.*

739. Αἰπεινὰ δέ μοι μαντεῖα·] Ita Ed. Ald. Primus Barnesius ejecit δέ. Valckenærio ad Phœn. v. 466. pro μοι placebat τοι (deleto δέ). De situ templi Delphici sic Pausanias, p. 325. l. 20. Δελφοῖς δέ τι πόλις ἄναντες διὰ πάσης παρέχεται σχῆμα. κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ τῇ πόλει τῇ ἄλλῃ καὶ ὁ ἱερὸς περίβολος τοῦ Ἀπόλλωνος. οὗτος δὲ μεγέ-

Συνεκπονοῦσα κῶλον ἰατρὸς γενοῦ.
ΚΡ. Ἕπου νυν· ἴχνος δ᾽ ἐκφύλασσ᾽, ὅπου τιθῇς.
ΠΑΙ. [Ἰδού.] τὸ τοῦ ποδὸς μὲν βραδὺ, τὸ τοῦ δὲ νοῦ ταχύ.
ΚΡ. Βάκτρῳ δ᾽ ἐρείδου περιφερῆ στίβον χθονός.
ΠΑΙ. Καὶ τοῦτο τυφλὸν, ὅταν ἐγὼ βλέπω βραχύ.
ΚΡ. Ὀρθῶς ἔλεξας· ἀλλὰ μὴ πάρες κόπῳ.
ΠΑΙ. Οὔκουν ἑκών γε, τοῦ δ᾽ ἄκοντος οὐ κρατῶ.
ΚΡ. Γυναῖκες, ἱστῶν τῶν ἐμῶν καὶ κερκίδος

Adjuvans pedem sis mihi medica.
Cre. Sequere nunc, observaque vestigium ubi ponas.
Pæd. Ecce! Pes quidem tardus, animus vero promptus.
Cre. Baculo innitere in flexuosum iter terræ.
Pæd. Et hoc cæcum *est,* quando exiliter ego video.
Cre. Recte dixisti: sed ne fatiscas lassitudine.
Pæd. Non quidem volens; sed quod abest, non possideo.
Cre. Mulieres, meæ telæ et radii

741. Ἕπ. νῦν — τιθεῖς. 743. μὴ ᾽παρεσκέ πω.

θει μέγας, καὶ ἀνωτάτω τοῦ ἄστεος ἐστί. Justinus Lib. XXIV. c. 6. *Templum Apollinis Delphis positum est in monte Parnasso, in rupe undique impendente — Media saxi rupes in formam theatri recessit — In hoc rupis anfractu, media ferme montis altitudine, planities exigua est, atque in ea profundum terræ foramen, quod in oracula patet.* Conferri potest et Livius Lib. XLII. c. 15. *Musg.*

740. ἰατρὸς γενοῦ.] Statius de Laii umbra ex vulnere claudicanti: *medica firmat estigia virga.* Lib. II. c. 11. *Musg.*

Reisk. conjicit: συνεποτρύνουσα. *Beck.*

741. τιθεῖς.] Secunda persona a τιθέω. vid. ad. Herc. Fur. v. 710. Ed. Ald. τιθεὶς. MSS. Steph. τιθῇς. *Musg.*

ὅπου τιθεῖς.] Ita repono pro τιθεὶς, verbum pro participio. Ita Brodæus legit, ita Scaliger, ita sensus postulat legi. Duportus τιθῇς scribit, graviori variatione; quod tamen Henr. Stephanus ex Vet. Codicibus confirmatum dedit. Fit autem a τιθέω ἀντὶ τοῦ τίθημι. Vid. Scholia ad Estheram nostram v. 2. *Barnes.*

Hic pro τιθεῖς et v. 1545. pro προστιθεῖς cod. Reg. exhibet τιθεὶς, προστιθεὶς, auctore Br. ad Lys. 895. tanquam participia essent. *Beck.*

742. Ἰδού.] Quoad carmen hoc vocabulum otiosum est in hoc loco; ut alia alibi ejusmodi, nempe: φεῦ, ὦ μῆτερ, etc. et ἆ, ἆ, sicut abunde patet in hisce tragœdiis; uti prius observavimus ad Hecub. v. 1098. *Barnes.*

Reisk. scribit: τὸ δὲ τοῦ νόου. *Beck.*

743. περιφερῆ στίβον] Interpretor, *callem flexuosum:* quales utique esse solent in locis clivosis. *Musg.*

περιφερῆ στίβον χθονὸς.] Codex Heinsio-Scaligerianus adscriptum habet in margine: παραφερῆ στίβον ποδός. *Barnes.*

Βάκτρῳ δ᾽ ἐρείδου περιφερῆ στίβον χθονός.

in hæc explicando interpretes trepidant, miror neglectam esse a recentioribus lectionem libri Heinsio-Scaligeriani, a Barnesio in notis expromtam

— παραφερῆ στίβον ποδός.

Ultimum certe verum existimo. Στίβος ποδὸς *pedis* est *vestigium,* sive *planta pedis;* quæ periphrasis nihil differt ab ea, qua Euripides usus est, v. 791. τῷ συνῆψ᾽ ἴχνος ποδός. Vocabulum στίβος hoc sensu adhibet Sophocles in Philoct. v. 29. — στίβου γ᾽ οὐδεὶς τύπος. Idem verbum pro ἴχνος, tanquam ejus synonymum, ponitur ap. Xenoph. in Exp. Cyri. Lib. I. 6. 1. Ἐντεῦθεν προϊόντων ἐφαίνετο ἴχνη ἵππων καὶ

Δούλευμα πιστὸν, τίνα τύχην λαβὼν πόσις
Βέβηκε παίδων, ὧνπερ οὕνεχ' ἥκομεν;
Σημήνατ'· εἰ γὰρ ἀγαθά μοι μηνύσετε,
Οὐκ εἰς ἀπίστους δεσπότας βαλεῖς χαράν.
ΧΟ. Ἰὼ δαῖμον.
ΚΡ. Τὸ φροίμιον μὲν τῶν λόγων οὐκ εὐτυχές.
ΧΟ. Ἰὼ τλᾶμον.
Ἀλλ' ἦ τι θεσφάτοισι δεσποτῶν νοσῶ;

Fidæ ancillæ, quam fortunam adeptus maritus
De liberis abiit, quorum gratia *huc* venimus?
Dicite mihi: si enim bona mihi significatis,
Non in *ingratos* dominos conferes lætitiam.
Cho. O fortuna!
Cre. Hoc proœmium orationis profecto non *est* felix.
Cho. O miseram!
Num quid vero ex oraculis dominorum mali pateris?

κόπρος· εἰκάζετο δὲ εἶναι ὁ στίβος ὡς δισχιλίων ἵππων. ubi vid. Zeunii notam. Lib. VI. 3. 24. πορευόμενοι ἑώρων τὸν στίβον τῶν Ἀρκάδων καὶ Ἀχαιῶν κατὰ τὴν ἐπὶ Κάλπης ὁδόν. *Jacobs.*

ἐρείδου, *firma te.* Ad περιφερῆ στίβον subint. κατά. περιφερῆ autem videtur significare *arduum.* Quidquid enim est rotundum, adscensu etiam arduum est. *Heath.*

Aut περιφερεῖ, *rotundo*, legendum, aut παραφερῆ, ut etiam Scal. vidit.—Id enim est *lubricus*, non περιφερής. Præterea 'ς στίβον exarari debet: *in vestigium terræ impressum*, vel *in calcabile solum terræ.* *Reisk.*

745. μὴ 'πάρεσκέ πω] "Sensus," inquit Tyrwhittus, "qui ex his verbis eliciendus est, aut nullus est, aut nullo pæne pejor. Quidni legamus: ἀλλὰ μὴ πάρες κόπῳ, subaudito σεαυτόν." Similis fere locutio occurrit in Phœn. 866. κόπῳ παρεῖμαι, et in Herc. Fur. v. 1037. τὸν ὕπνῳ παρειμένον. *Musg.*

Μὴ 'πάρεσκέ πω] Μὴ ἀπάρεσκε. *Barnes.*

Vet. ed. recte ὀρθῶς γ' ἔλεξας, deinde leg. ἀλλά μοι πάρες σκοπεῖν, *sine me tuo loco videre.* *Reisk.*

ἀπαρεσκεῖν nunquam neutra significatione legitur. Forsan reponendum: μὴ 'πείρηκέ πω, *ne despondeas, ne deficias.* *Heath.*

746. ἄκοντος] Legendum cum Reiskio ἀπόντος. *Musg.*

Metri causa Heath. reponit: Οὐκοῦν ἑκών γ', ἄκοντος οὐ γὰρ δὴ κρατῶ.

τοῦδ' ἀπόντος reponit Reisk. *Beck.*

750. μηνύσετε,] Barnesii emendatio est. Ed. Ald. μηνύσατε. *Musg.*

εἰ γὰρ ἀγαθά μοι μηνύσατε,] Ita quamvis in omnibus sit scriptum exemplaribus, mallem legere: εἰ γὰρ ἀγαθά μοι μηνύσετε. *Barnes.*

751. ἀπίστους] Minus proprie ἀπίστους dicit, cum dicendum esset ἀχαρίστους, ἀγνώμονας, vel aliquid simile. Sed sic solent nomina vitiorum confundere: vid. v. 328. et v. 344. Pindar. Olymp. III. Stroph. 2. πιστὰ φρονέων. Æschyl. Sept. c. Theb. 848. βουλαὶ δ' ἄπιστοι Λαΐου διήρκεσαν. *Musg.*

Οὐκ εἰς ἀπίστους δεσπότας] Hoc est: ἄπιστον δέσποιναν: seipsam enim innuit; Ubi autem tecte quis loquitur de aliqua persona, plurali numero plerumque utitur, et licet de fœmina, genere masculino. Vid. quæ nos supra ad v. 650. *Barnes.*

753. Τὸ φροίμιον] Ad hunc et sequentem versum desunt nomina personarum in Ed. Ald. et MSS. *Musg.*

755. Ἀλλ' ἦ τι] Sic legendum pro veteri ἀλλά τι. vid. Helen. v. 489. Herc. Fur. v. 1119. Emendabat Scaliger ἀλλά γε τι.

Nondum tamen sententia clara mihi aut elegans videtur. Vide igitur, an

Εἶεν· τί δρῶμεν, θάνατος ὧν κεῖται πέρι;
ΚΡ. Τίς ἥδε μοῦσα, χὠ φόβος τίνων πέρι;
ΧΟ. Εἴπωμεν, ἢ σιγῶμεν, ἢ τί δράσομεν;
ΚΡ. Εἴφ᾽· ὡς ἔχεις γε συμφοράν τιν᾽ εἰς ἐμέ.
ΧΟ. Εἰρήσεταί τοι, κεἰ θανεῖν μέλλω διπλῆ.
Οὐκ ἔστι σοι, δέσποιν᾽, ἐπ᾽ ἀγκάλας λαβεῖν
Τέκν᾽, οὐδὲ μαστῷ σῷ προσαρμόσαι τάδε.
ΠΑΙ. Ὦ μοι, θάνοιμι, θύγατερ. ΚΡ. Ὦ τάλαιν᾽ ἐγώ.
Συμφορᾶς ἔλαβον, ἔπαθον ἄχος,

Esto; quid agemus *de rebus*, de quibus mors *nobis* proposita *est*?
Cre. Quænam *est* ista cantilena? et de quibus hic metus *est*?
Cho. Dicemus, an tacebimus, aut quid agemus?
Cre. Dicito; quippe habes aliquid triste de me.
Cho. Dicetur, etiamsi bis mihi moriendum sit.
Non licet tibi, domina, in ulnas capere
Liberos, neque uberibus tuis applicare unquam.
Pæd. Hei mihi! utinam morerer, filia. *Cre.* O me miseram!
Accepi calamitatis, patior dolorem,

765. Ἀβίωτον, ὦ φ.

versus Creusæ tribuendus sit, et ad hunc modum legendus:

ΚΡ. Ἀλλ᾽ ἦ τι θεσφάτοισι δεσποτῶν νοσεῖς;
ΧΟ. Εἶεν· τί δρῶμεν. —

Musg.

Ἀλλά γε τί] Cum olim Ἀλλὰ τί, versu claudicante, legebatur, Scaliger γε inserendum duxit: unde satis carmen suffulcitur. *Barnes.*

Reisk. rescribit: ὠμοῖσι θεσφάτοισι, *sævis præceptis domini.* *Beck.*

761. Οὐκ ἔστί σοι, δέσποιν᾽, ἐπ᾽ ἀγκάλαις λαβεῖν
τέκν᾽ οὐδὲ μαστῷ σῷ προσαρμόσαι ΤΑΔΕ

Non sic scripsisse videtur Euripides, sed potius

— οὐδὲ μαστῷ σῷ προσαρμόσαι ΠΟΤΕ

Memini hac opportunitate Fragmenti Euphorionis ap. Stobæum. S. LXXVI. p. 451. Gesn. 333. Grot. quod medicam manum implorat:

Τέκνον μή σύ γε μητρὸς ἀπ᾽ ἀνθερεῶνας ἀμήσῃς
Ἡελίους ἥτις σὲ τριηκοσίους ἐφόρησα,
Τέκνον, ὑπὸ ζώνῃ φοβερὰς δ᾽ ὠδῖνας ἀνέτλην
Εἰς φάος ἐρχομένου· λαρὸν ἐπὶ χείλεσι πρώτη
μαστὸν ἐπισχομένη· λευκῷ ΔΕ Σ᾽ ΕΛΟΙΣΑ γάλακτι.

Gesnerus conjecit: σ᾽ ἔθρεψι. quod Grotius in textum recepit. Et certe sic loquuntur poëtæ. Euripides in Troad. v. 760.

διακένῆς ἄρα
ἐν σπαργάνοις σὲ μαστὸς ἐξέθρεψ᾽ ὅδε.

Cum tamen hæc emendatio longius absit a vulgatæ scripturæ ductibus, quam ut librarios tam graviter aberrasse verisimile sit, veram Euphorionis manum a Gesnero restitutam esse dubito. Tu mecum scribe:

λαρὸν δ᾽ ἐπὶ χείλεσι πρώτη
μαστὸν ἐπισχομένη λευκῷ Σ᾽ ΕΠΛΗΣΑ γάλακτι.

Βίοτον, ὦ φίλαι.
ΠΑΙ. Διοιχόμεσθα, τέκνον.
ΚΡ. Αἶ αἶ αἶ αἶ.
Διανταῖος ἔτυπεν ὀδύνα με πνευ-
μόνων τῶνδ' ἔσω.
ΠΑΙ. Μή πω στενάξῃς —ΚΡ. Ἀλλὰ πάρεισι γόοι.
ΠΑΙ. Πρὶν ἂν μάθωμεν — ΚΡ. Ἀγγελίαν τίνα
μοι;
ΠΑΙ. Εἰ ταὐτὰ πράσσων δεσπότης τῆς συμφορᾶς
Κοινωνός ἐστιν, ἢ μόνη σὺ δυστυχεῖς.

Per vitam, O amicæ.
Pæd. Periimus, O filia.
Cre. Væ, væ, væ, væ.
Penetrans dolor sauciavit me
Intra pulmones hosce.
Pæd. Nondum ingemiscas. *Cre.* Verum adsunt luctus.
Pæd. Priusquam discamus. *Cre.* Quem nuncium mihi loqueris?
Pæd. An eadem patiens dominus, miseriæ
Particeps sit *ejusdem*, an tu sola calamitosa sis.

772. ταῦτα.

gemellum est hoc Theocriti Eid. XXVI. 3.

ἀμφοτέρους λούσασα καὶ ἐμπλήσασα γάλακτος.

In Euphorionis loco, γάλακτος legas an γάλακτι nihil interest. Verba enim copiam notantia utrumque casum adsciscunt, docente Abreschio in Animad. ad Æsch. Lib. II. p. 133. *Jacobs.*

763. "Ω μοι,] Post hunc versum iteratur in Aldina, v. 759. *Musg.*

764. Συμφορὰς ἔλαβον,] Olim συμφορᾶς legebatur, quod non æque arrisit; si enim genitivi esset singularis, nulla foret aggravatio, sed potius deminutio insignis: Quia λαμβάνω cum genitivo μέρος denotat. Quare in accusativo plurali legimus, Brodæo Scaligeroque præeuntibus. *Barnes.*

764. s. Dividit Heath. ita:

Συμφορὰς ἔλαβον, ἔπαθον Euripideus.
Ἄχος ἀβίωτον, ὦ φίλαι iambicus dimeter.
Beck.

Cohæret συμφορᾶς ἄχος. Ex vet. lectione βίοτον efficio μιαρόν. *Reisk.*

765. ἀβίωτον,] H. Stephani emendatio est. Ed. Ald. et MSS. βίοτον. Malim etiam ἄχθος pro ἄχος, ut constructio sit ἄχθος συμφορᾶς. Barnesio placebat συμφορὰς accusativo plurali. *Musg.*

768. s. Constituit Heath. ita:

Διανταῖος ἔτυπεν ὀδύνα glyconius.
Μὲ πνευμόνων τῶνδ' ἔσω periodus catal.
Beck.

770. s. ΠΡ. Μήπω στενάξῃς.
ΚΡ. Ἀλλὰ πάρεισι γόοι.
ΠΡ. Πρὶν ἂν μάθωμεν —
ΚΡ. Ἀγγελίαν ΤΙΝΑ ΜΟΙ.

Inepta lectio, quam miror D.D. V.V. minime suspectam fuisse. Satis quidem commode Latinus interpres: *Quem nuntium mihi dicis expectandum?* Sed ejusmodi emblematibus nihil est quod explicari nequeat. Nos potius huic loco, cri-

ΧΟ. Κείνῳ μὲν, ὦ γεραιὲ, παῖδα Λοξίας
Ἔδωκεν, ἰδίᾳ δ' εὐτυχεῖ ταύτης δίχα.
ΚΡ. Τόδ' ἐπὶ τῷδε κακὸν ἄκρον ἔλακες ἔλακες,
Ἄχος ἐμοὶ στένειν.
ΠΑΙ. Πότερα δὲ φῦναι δεῖ γυναικὸς ἔκ τινος
Τὸν παῖδ', ὃν εἶπας, ἢ γεγῶτ' ἐθέσπισεν;
ΧΟ. Ἤδη πεφυκότ' ἐκτελῆ νεανίαν
Δίδωσιν αὐτῷ Λοξίας· παρῆν δ' ἐγώ.
ΚΡ. Πῶς φῄς;
Ἄφατον, ἄφατον, ἀναύδητον λόγον ἐμοὶ θροεῖς.
ΠΑΙ. Κἄμοιγε. ΚΡ. Πῶς δ' ὁ χρησμὸς ἐκπεραίνεται;
Σαφέστερόν μοι φράζε, χὤστις ἔσθ' ὁ παῖς.

Cho. Illi quidem, O senex, filium Apollo
Dedit: seorsim vero beatus est sine hac.
Cre. Hoc vero summum malum supra illud locuta es, locuta es,
Dolorem mihi lugendum.
Pæd. Utrum vero nasci oportet ex aliqua muliere
Filium, de quo dixisti, an jam natum vaticinatus est?
Cho. Jam natum, *et* perfectum adolescentem
Dedit ipsi Phœbus. Aderam autem ego.
Cre. Quid ais?
Infandam, infandam, non dicendam rem narras.
Pæd. Et mihi. *Cre.* Quomodo vero oraculum ad finem perducitur,
Clarius mihi dicito, et quis sit hic puer.

776. Τὸ δ' ἐπὶ et ἔλακες semel.

ticam, qua indiget, adhibeamus opem. Corrigo:

ΠΡ. Πρὶν ἂν μάθωμεν —
ΚΡ. Ἀγγελίαν ΤΙΝ'; ΟΙ'ΜΟΙ.

Voculam οἴμοι huic loco minime alienam, immo accommodatissimam esse, nemo facile dubitabit. Ne vero de metro timeas, versus est choriambicus dimeter catalecticus, qui Bacchium in clausula requirit. *Jacobs.*

772. πράσσων] Pro πάσχων. Et vice versa πάσχω, pro πράσσω. Vid. Schol. ad Hecub. v. 612. Item quæ nos ad Supplic. v. 268. et Heracl. v. 241. *Barnes.*

775. ταύτης] Ἀποδεικτικῶς, Κρεούσης. Præsens enim cum fuerit, sufficit demonstrativum de quopiam dici. Sic infra v. 806. Σκηνὰς ἐς ἱερὰς τῆσδε λαθραίως πόσις. *Barnes.*

778. Πότερα δὲ φῦναι δεῖ] Emendatio est Scaligeri. Ed. Ald. πότερα διαφῦναι δή. *Musg.*

Πότερα δὲ φῦναι δεῖ γυναικὸς ἔκ τινος] Πότερα pro πότερον Attice, Scaliger autem legebat δὲ φῦναι δεῖ, pro veteri διαφῦναι δὴ, adeo recte, ut nihil dubitaverim illius lectionem in textum admittere, alia tamen hic pro more nostro reservata. *Barnes.*

780. ἐκτελῆ νεανίαν] Adultum Juvenem. Ita Hesiod. Ἐκτελέα βρίθειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτήν. Idem ἐντελὴς sonat. *Barnes.*

786. ἐκ θεοῦ] Subaudi ναοῦ. Vide, quæ dedit Brodæus ad v. 406. *Musg.*

ΧΟ. Ὅτῳ ξυναντήσειεν, ἐκ θεοῦ συθεὶς,
Πρώτῳ πόσις σὸς, παῖδ' ἔδωκ' αὐτῷ θεός.
ΚΡ. Ὀτοτοτοτοῖ.
Τὸ δ' ἐμὸν ἄτεκνον, ἄτεκνον ἔλαβεν ἄρα βίοτον, ἐρη-
μίᾳ δ' ὀρφανοὺς δόμους οἰκήσω.
Τίς οὖν ἐχρήσθη; τῷ συνῆψ' ἴχνος ποδὸς
Πόσις ταλαίνης; πῶς δὲ, ποῦ νιν εἰσιδών;
ΧΟ. Οἶσθ', ὦ φίλη δέσποινα, τὸν νεανίαν,
Ὃς τόνδ' ἔσαιρε ναόν; οὗτός ἐσθ' ὁ παῖς.
ΚΡ. Ἀν' ὑγρὸν ἀμπταίην
Αἰθέρα πρόσσω γαίας Ἑλλανίας,
Ἀστέρας ἑσπερίους,

Cho. Cui venisset obviam, ex Dei *templo* egressus,
Primo maritus tuus, *hunc* ipsi filium dedit Deus.
Cre. Heu, heu, heu.
Quod ad me attinet, prolis expertem, prolis expertem prehendit
Execratio vitam. *In* solitudine autem orbas domos habitabo.
Quis igitur significatus est oraculo? cuinam occurrit
Maritus *mei* miseræ? Quomodo? Ubinam ipsum aspiciens?
Cho. Nôsti, chara domina, adolescentem illum,
Qui hoc verrebat templum? iste est ille filius.
Cre. Utinam volitem per humidum aërem
Ultra Græcam terram
Stellas *ad* Hesperias,

792. πῶς δέ που νιν. 795. Ἀν πταίην. 796. πρόσω.

ἐκ Θεοῦ συθεὶς,] Subaudi ναοῦ. Vid. quæ nos supra ad v. 406. *Barnes.*

789. Constructio, siquidem vere scribitur locus, sic instituenda est: τὸ δ' ἐμὸν ἔλαβεν ἄτεκνον βίοτον, ubi τὸ ἐμὸν elliptice est, pro τὸ ἐμὸν μέρος. Sic Herc. Fur. v. 164. ἔχει δὲ τοὐμὸν οὐκ ἀναίδειαν. Aristoph. Thesm. v. 111. εὐπίστως δὲ τοὐμὸν δαίμονας ἔχει σεβίσαι. Barnesius, Brodæum secutus, legit, mutato accentu, ἀρὰ. *Musg.*

ἀρὰ] Ita cum Brodæo legendum puto; non ἄρα, ut ante. *Barnes.*

789. s. Heath. ita constituit:

Τὸ δ' ἐμὸν, ἄτεκνον	ithyphallicus.
Ἔλαβεν ἄρα βίοτον·	iambicus dimeter brachycatalectus.
Ἐρημίᾳ δ' ὀρφανοὺς	periodus catal.
Δόμους οἰκήσω.	dochmaicus.

789. ἄρα, *ergo* reponit Reisk. *Beck.*

791. τῷ συνῆψ' ἴχνος ποδός;] Τίνι συνῆψε πόδα; ἴχνος ποδὸς, ἀντὶ τοῦ πόδα, Ἓν διὰ δυοῖν. *Barnes.*

792. εἰσιδών;] Emendatio est Scaligeri. Ed. Ald. εἰσίδω. [quod præfert Heath.] *Musg.*

Πόσις ταλαίνης; Πῶς δέ; ποῦ νιν εἰσιδών;] Quum olim erat: Πῶς δέ που νιν εἰσίδω, nullo sensu, aut certe admodum frigido, video, in Scaligeriano Codice ita interpunctum et scriptum, ut nos dedimus: Πῶς δέ; ποῦ νιν εἰσιδών; ut ad πόσις referatur εἰσιδὼν, quam lectionem, nemo sanus, qui non amplectetur. *Barnes.*

Οἷον οἷον ἄλγος ἔπαθον.
ΠΑΙ. Ὄνομα δὲ ποῖον αὐτὸν ὀνομάζει πατὴρ,
Οἶσθ', ἢ σιωπῇ τοῦτ' ἄκυρωτον μένει;
ΧΟ. Ἴων', ἐπείπερ πρῶτος ἤντησεν πατρί.
ΠΑΙ. Μητρὸς δὲ ποίας ἐστίν; ΧΟ. Οὐκ ἔχω φράσαι.
Φροῦδος δ', ἵν' εἰδῇς πάντα τἀπ' ἐμοῦ, γέρον,
Παιδὸς προθύσων ξένια καὶ γενέθλια,
Σκηνὰς ἐς ἱερὰς τῆσδε λαθραίως πόσις,
Κοινῇ ξυνάψων δαῖτα παιδὶ τῷ νέῳ.
ΠΑΙ. Δέσποινα, προδεδόμεσθα—σὺν γάρ σοὶ νοσῶ—

Qualem, qualem patior dolorem!
Paed. Quo vero nomine ipsum nominavit pater,
Nôsti? an silentio hoc incertum manet?
Cho. Ionis, quoniam primus obviam venit patri.
Paed. Matre vero ex qua est? *Cho.* Non possum dicere:
Sed abiit, ut omnia scias, quæ ego scio, senex,
Pro filio sacrificaturus xenia, et genethlia,
In sacris tabernaculis clam hacce maritus,
Communiter celebraturus epulum cum filio.
Paed. Domina, proditi sumus, tecum enim doleo,

799. Ὄνομα δὲ ποῖον αὐτὸν ὀνομάζει πατὴρ,] Hinc constat, apud Veteres patrum fuisse potius, quam matrum, filiis suis nomina imponere; ut etiam ex Zachariæ et Johannis Baptistæ historia constat. Præterea hinc colligendum, adoptivis filiis, aut noviter inventis, nomen tum datum esse, cum primo inventi fuerint, aut adoptati; Unde et adoptivi nativitatem suam celebrabant eo die, quo adoptati fuerant. Sic Ælius Spartianus in Adriano: *Quinto*, inquit, *Iduum Augusti Legatus Syriæ* literas *adoptionis accepit, quando* natalem adoptionis *celebrari jussit.* Vide infra ad v. 804. Παιδὸς προθύσων ξένια καὶ Γενέθλια. *Barnes.*

800. ἀκύρωτον] *Nondum ab ipso patre constitutum. Musg.*

ἀκύρωτον] Inconfirmatum, irritum: Τῇ γὰρ ὀνομασίᾳ κεκύρωται, σιωπῇ δὲ ἀκύρωτον μένει παιδὸς ὄνομα. *Barnes.*

804. Παιδὸς προθύσων] Sacrificia μηνυτικὰ, εὐχαριστικὰ, ξένια, καὶ γενέθλια, jam Diis solvebat Xuthus, ut Apollinis judicium agnosceret, et filii natalem celebraret. Nec novum est, natales et anniversaria convivia celebrari; Passim id testantur et Exoticæ literæ et Sacræ; quæ non modo de Herodis natali memorant, Euripidis ætate longe posterius celebrato, Matthæi, c. xiv. v. 6. et Marc. c. vi. v. 21. sed etiam de Pharaonis natali, Gen. c. xl. v. 20. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἡμέρα γενέσεως ἦν Φαραὼ, καὶ ἐποίει πότον πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ. Et hoc ferme annis mille Euripidis tempore erat antiquius. De gentibus ita Alex. ab Alex. Genial. Dier. Lib. II. c. 22. *Nec solum urbis natalem, sed singulorum dies natalitios Pulte fritilla, mero, libis, floribus et thure, sacra a Genio, sine animali Hostia læti libentesque concelebrarunt. Quibus diebus effudisse cruorem, aut animal mactasse, mali portenti erat et fœdi auspicii: Namque erant hilaritatis et lætitiæ pleni dies.* Vide Andr. Tiraquelli Annotat. ad locum: Vide quæ nos supra ad v. 655. et v. 799. *Barnes.*

805. Constructio est: προθύσων ἐς σκηνὰς ἱερὰς, *immolaturus in sacris tabernaculis* vel *tentoriis.* Tale est, quod citatur

Τοῦ σοῦ πρὸς ἀνδρὸς, καὶ μεμηχανημένως
Ὑβριζόμεσθα, δωμάτων τ' Ἐρεχθέως
Ἐκβαλλόμεσθα. καὶ σὸν οὐ στυγῶν πόσιν
Λέγω, σὲ μέντοι μᾶλλον, ἢ κεῖνον, φιλῶν,
Ὅστις σε γήμας ξένος ἐπεισελθὼν πόλιν
Καὶ δῶμα, καὶ σὴν παραλαβὼν παγκληρίαν,
Ἄλλης γυναικὸς παῖδας ἐκκαρπούμενος
Λάθρα πέφηνεν· ὡς λάθρα δ', ἐγὼ φράσω·
Ἐπεί σ' ἄτεκνον ᾔσθετ', οὐκ ἔστεργέ σοι
Ὅμοιος εἶναι, τῆς τύχης τ' ἴσον φέρειν,

A tuo viro, et consulto
Injuria-afficimur, et domo Erechthei
Ejicimur. Et hoc, tuum non odio prosequens maritum,
Dico, sed quod te magis, quam illum amo:
Qui cum duxisset te veniens hospes in civitatem,
Et domum, et totam-hæreditatem tuam accipiens,
Ex alia muliere pueros procreans
Clam deprehenditur: quomodo vero clam, ego dicam.
Postquam te sensit esse sterilem, non sat habuit tibi
Similis esse, et fortunæ parem *conditionem* ferre,

ex Æschine: εἰς τὴν ἐκκλησίαν καθέζομαι, *in concione sedeo.* Dionys. Halicar. Lib. IV. οἱ καταλειφθέντες ὑπὸ τοῦ Τυράννου εἰς τὸ στρατόπεδον, *qui in castris a Tyranno relicti fuerant.* vid. et Soph. Ajac. v. 80. Si jungas φροῦδος ἐς σκηνὰς ἱερὰς, quis non de tentoriis hisce, ut de re permanenti, cogitet, cum tamen extemporanea fuisse constet ex v. 1135, 4. *Musg.*

Σκηνὰς ἐς ἱερὰς] Solennibus festis in deorum honorem celebratis, juxta sacras ædes, cum frequentior esset hominum concursus, tabernacula quædam subitanea erigebant, Σκηναὶ dicuntur Græcis, ad convivas recipiendos; quale illud Judæorum festum tabernaculorum dictum, Græce Σκηνοπηγία, de qua videsis Hospinianum de Judæor. Fest. Lib. I. c. 7. et 13. Σκηναὶ δὲ οὐ μόνον ἐκ ξύλου, ἀλλ' ἐκ σινδόνων καὶ πίλων, καὶ ἔστιν ὅτε ἐκ δερμάτων, καὶ τοιούτων τινῶν γίνονται, οἰκήσεις οὖσαι αὐτοσχέδιοι καὶ πρόσκαιροι. Est etiam verbum theatricum. Scena autem, (ut Hospinianus de Origine Festorum, fol. 38. Lib. II. c. 1.) a Græco nomine σκηνὴ, quod tabernaculum ex ramis et frondibus inumbrationis causa constructum significat, ἀπὸ τῆς σκιᾶς, hoc est umbra. Cumque sub hujusmodi tabernaculis Attica juventus, quum adhuc vicatim ageret, carmina quædam incondita decantaret, fabulasque ageret, factum est, ut, in urbe collectis Atheniensibus, nomen hoc retinuerit contabulatio illa, quæ inter utrumque theatri cornu erat protensa; in qua a mimis fabulæ edebantur.

τῆσδε] Ταύτης, ἤγουν Κρεούσης. Vide supra ad v. 775. *Barnes.*

806. δαῖτα] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. παῖδα. *Musg.*

Κοινῇ ξυνάψων δαῖτα παιδὶ τῷ νέῳ.] Cum olim per errorem legeretur παῖδα pro δαῖτα, nullo omnino sensu, Brodæus legebat πόδα, quæ lectio (licet alias πόδα ξυνάπτειν eleganter pro *congredi* occurrit) nec versui, nec sensui satisfacit; H. Stephan. recte ex Vet. Cod. δαῖτα restituit; nec enim πόδα συνάπτειν tantum dicitur et πόλεμον et μάχην, sed et γάμον, et hinc δαῖτα. *Barnes.*

808. μεμηχανημένως] Non novum est Græcis et adject. et adverb. e verbis fieri,

Λαβὼν δὲ δοῦλα λέκτρα, νυμφεύσας λάθρα,
Τὸν παῖδ' ἔφυσεν, ἐξενωμένον δέ τῳ
Δελφῶν δίδωσιν ἐκτρέφειν· ὁ δ' ἐν θεοῦ
Δόμοισιν ἄφετος, ὡς λάθοι, παιδεύεται.
Νεανίαν δ' ὡς ᾔσθετ' ἐκτεθραμμένον,
Ἐλθεῖν σ' ἔπεισε δεῦρ' ἀπαιδίας χάριν.
Κᾆθ' ὁ θεὸς οὐκ ἐψεύσαθ', ὅδε δ' ἐψεύσατο,

Sed adjungens sibi aliquam servam, clam congressus
Hunc puerum genuit: ablegatum vero peregre alicui
Delphorum tradidit educandum: hic vero in Dei
Templo dimissus educatur, ut latitaret.
Ut vero sensit adolescentem adolevisse,
Persuasit tibi ut venires huc sterilitatis gratia.
Et Deus non mentitus est, iste vero est mentitus,

ut in hoc loco; sic et *μεμιγμένως*, mistim, et *δεδικαιωμενέστερος* alicubi legitur ab interpretibus ad Lucæ c. XVIII. v. 14. sic *ἐῤῥωμενέστερος*. *Barnes.*

813. Παγκληρίαν] Solidam hæreditatem. *Barnes.*

814. Ἐκκαρπούμενος] Ἐξ ἄλλης γεννῶν. *Brodæus.*

817. Ὅμοιος εἶναι] Ἄτεκνος, ὡς σύ. *Barnes.*

819. Ἐξενωμένον δέ τῳ] In locum peregrinum ablegatum. Brodæus. Δελφῶν τῳ pro τινί. *Barnes.*

Aut ἐξενωμένος, aut ἐξενωμένῳ, aut ἐξενωμένων leg. *factus* ξένος, amicus, aut *alicui in amicitiam suam conciliato*, aut *alicui amicorum Athenas non incolentiam.* *Beck.*

822. ἐκτεθραμμένον] Ita MS. E. ut jam editi. Ed. Ald. ἐκτετραμμένον. *Musg.*

824. ὅδε δ' ἐψεύσατο,] Canteri emendatio est. Ed. Ald. ὁ δ' ἐψεύσατο. *Musg.*

824. ss. Senex, Creusæ pædagogus, postquam oraculum Xutho ab Apolline datum filiumque ab eodem inventum audivit, insignem aliquam fraudem latere suspicatus, Ionem adulterinum Xuthi filium et a patre olim in Apollinis templo eam ipsam ob causam collocatum esse contendit, ut eum in posterum a Deo sibi donatum diceret. Hanc vero suspicionem vide quo artificio senex exornaverit:

κᾆθ' ὁ θεὸς οὐκ ἐψεύσαθ', ὅδε δ' ἐψεύσατο,
πάλαι τρέφων τὸν παῖδα, κᾆπλεκε πλοκὰς
τοιάσδ'· ἁλοὺς μὲν ἀνέφερ' εἰς τὸν δαίμονα·
ἐλθὼν δὲ καὶ τὸν χρόνον ἀμύνασθαι θέλων,
τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς.

Sic v. 827. legitur in Codd. ἐλθὼν, quod Canterus in ἑλὼν mutavit; speciosa quidem conjectura, sed minus certa. Comparandus est hic locus cum alio, qui huic nostro appositissimus est, v. 659. sqq. ubi Xuthus inter alia inquit:

καὶ γὰρ γυναῖκα, τὴν ἐμὴν οὐ βούλομαι
λυπεῖν, ἄτεκνον οὖσαν, αὐτὸς εὐτυχῶν·
χρόνῳ δὲ καιρὸν λαμβάνων προσάξομαι
δάμαρτ', ἐᾶν σε σκῆπτρα τἀμ' ἔχειν χθονός.

quibus versibus lectis haud paucos puto mecum existimaturos esse, olim in Euripidis codicibus lectionem obtinuisse fere hanc:

λαβὼν δὲ καιρὸν, φθόνον ἀμύνασθαι θέλων,
τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς.

Temporis opportunitatem nactus, invidiæ et odii vitandi causa, Athenarum ei regnum tradere statuit. Prius, quod posui λαβὼν καιρὸν probabile saltem videbitur iis, qui varias librariorum aberrandi vias et rationes noverint. Quod si cui λαβὼν in ἐλθὼν mutatum nimium recedere a vulgatæ ductibus videatur, is licet corrigat:

εὑρὼν δὲ καιρόν —

Πάλαι τρέφων τὸν παῖδα, κἄπλεκεν πλοκὰς
Τοιάσδ'· ἁλοὺς μὲν ἀνέφερ' ἐς τὸν δαίμονα,
Ἑλὼν δὲ καὶ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων,
Τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς.
Καινὸν δὲ τοὔνομ' ἀνὰ χρόνον πεπλασμένον,
Ἴων, ἰόντι δῆθεν ὅτι συνήντετο.
Οἴμοι, κακούργους ἄνδρας ὡς ἀεὶ στυγῶ,

Jam olim alens *hic suum* filium, et nexuit dolos
Tales: deprehensus enim consecravit eum Deo.
Arripiens vero et tempus sibi fore sperans adjumento,
Imperium terræ ei tradere decrevit.
Novumque nomen per ocium fictum,
Ion, quod scilicet occurrit eunti,
Hei mihi, ut semper odi viros improbos,

827. Ἐλθών.

quod et ipsum Euripideum est, in Androm. v. 485. ὁπόταν εὑρεῖν θέλωσι καιρόν. *Jacobs.*

825. Valck. ad Hippol. 34. conjicit καὶ πλέκει. *Beck.*

826. ἀνέφερ' εἰς τὸν δαίμονα,] Interpretor: *Deo dedicavit.* Xuthus scilicet, si conjugi innotuisset, eum filium Delphos educandum misisse, istum colorem facto prætenturus erat. *Musg.*

827. Ἐλθὼν] Emendat Canterus ἑλὼν, deceptus ille qualicunque inter ἁλοὺς et ἑλὼν oppositione, plane tanquam ea vocis ἁλοὺς conditio esset, ut nihil ei, nisi ἑλὼν, opponi deberet, cum tamen vel ἐκφυγὼν, vel λαθὼν, prout occasio exigit, oppositum habere possit. Et postremum quidem (i. e. λαθὼν) huic loco multo convenientius esse, quam ἑλὼν, ex nota præcedenti patebit.

καὶ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων,] Interpretor: *sperans, fore, ut longum temporis intervallum consilium suum adjuvaret.* Tempus igitur unum fraudis adjumentum: alterum erat, secundum Pædagogum (si recte mentem auctoris capio) nomen Ioni ab oraculo jam tum inditum. Legendum scilicet, versibus transpositis:

λαθὼν δὲ, καὶ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων,
καινόν τε τοὔνομ', ἀνὰ χρόνον πεπλασμένον,
Ἴων', ἰόντι δῆθεν ὅτι συνήντετο,
Τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς.

Musg.

Ἑλὼν δὲ] Cum ἐλθὼν olim scriptum erat, Gulielmus Canterus Novar. Lection. Lib. VI. c. XXVII. evicit, legi debere ἑλὼν, et ex Aristide, Attico scriptore, similem locum produxit: Ἀλλ' οἶμαι, κομψοί τινες εἰσὶ, καὶ διπλᾶ κρούουσιν· ἵνα ἐὰν μὲν ἕλωσι, ταύτῃ κεκρατηκότες ὦσιν· ἂν δὲ φωράσῃ τις, ἔχωσιν ἀναχώρησιν. Sed vide ipsum Canterum. Hic autem sensus loci est: Καὶ ὁ Ξοῦθος ταῦτα τὰ κέρατα ἐποίησε, δίπλοκον ἔλεγχον πλέκων· φωραθεὶς, ἀναφέρειν εἰς τὸν θεόν· ἑλὼν δὲ, καὶ κεκρατηκὼς, χρόνῳ κληρονόμον αὐτὸν ποιήσειν τῆς Ἀθηναίων τυραννίδος. Ἑλὼν itaque est verbum forense, et in judiciis dicuntur ἑλεῖν, qui causa non cadunt. Quare Portus ridicule de interficiendo intelligit. Quod vero dixi Κέρατα ποιεῖν, phrasis Aristotelica, et ad dilemma, sive argumentum cornutum, pertinet, cujus utraque pars adjunctum habet incommodum; aut potius ad bimembrem captiunculam et argutum sophisma. De quibus logici. *Barnes.*

Ἐλθὼν, scil. Athenas, et τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι interpretor *alio modo compensare jacturam temporis olim in defectu prolis elapsi.* *Reisk.*

Οἳ συντιθέντες τἄδικ᾽, εἶτα μηχαναῖς
Κοσμοῦσι. φαῦλον χρηστὸν ἂν λαβεῖν φίλον
Θέλοιμι μᾶλλον, ἢ κακὸν σοφώτερον.
Καὶ τῶνδ᾽ ἁπάντων ἔσχατον πείσει κακὸν,
Ἀμήτορ᾽, ἀναρίθμητον, ἐκ δούλης τινὸς
Γυναικὸς, ἐς σὸν δῶμα δεσπότην ἄγειν.
Ἁπλοῦν ἂν ἦν γὰρ τὸ κακὸν, εἰ παρ᾽ εὐγενοῦς
Μητρὸς, πιθών σε, σὴν λέγων ἀπαιδίαν,
Ἐσῴκισ᾽ οἴκους· εἰ δέ σοι τόδ᾽ ἦν πικρὸν,
Τῶν Αἰόλου νιν χρῆν ὀρεχθῆναι γάμων.

Qui componentes *facinora* injusta, deinde commentis
Adornant: simplicem, *at* probum habere amicum
Magis velim, quam astutum, *et* improbum.
Et horum omnium extremum patieris malum.
Ut eum qui matrem suam ignorat, qui in nullo numero est, qui ex aliqua serva
Muliere natus est, dominum in tuam domum ducas.
Simplex enim esset hoc malum, si aliqua nobili *susceptum*
Matre, te persuasa, tuam causatus sterilitatem,
In *tuis* ædibus collocâsset. Si vero hoc tibi fuisset acerbum,
Oportebat ipsum appetere nuptias inter Æolidas.

832. μηχαναῖς] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. μηχανὰς. *Musg.*

833. χρηστὸν ἂν λαβεῖν] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. χρηστὸν ἀναλαβεῖν. *Musg.*

φαῦλον χρηστὸν ἂν λαβεῖν φίλον, &c.] Φαῦλος aliquando κακὸς, δόλιος, ἀδόκιμος, hoc in loco ἁπλοῦν, simplicem et imperitum, sonat; Hugo Grotius acute locum vertit, — *Amicum malo simpliciter probum, Quam qui malitia condiit sapientiam. Barnes.*

836. Ἀμήτορ᾽,] Ἀμήτορα dicit Ionem: Non quod matre prorsus carebat: id enim erat impossibile; et ipse quidem poëta in hoc ipso versu dicit, natum ἐκ δούλης τινὸς γυναικὸς: sed quia mater ejus nullo in numero habenda erat, *videl.* nullius, aut mali nominis. Hinc Hesych. Ἀμήτωρ, κακομήτωρ· Σοφοκλῆς Ἠλέκτρᾳ. Ita Petrus Ærodius, Juris Civilis Profess. exponit locum de Melchisedeco, Hebr. c. VII. v. 3. Ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, &c. quia ipse vir pius ex impiis parentibus Canaanitis ortus erat. Huc refert illud Tiberii de Quinto Curtio, qui magni nominis ac virtutis, obscuris autem natus erat parentibus; illius itaque natalium dedecus velare studens imperator, dicere solebat: *Curtius mihi videtur ex se natus.* Quem sensum loci quia magnus Scaliger assequi nequiit, ἀφρήτορ legendum voluit; quod nihil huc attinet.

ἀναρίθμητον,] Ἀναρίθμητος, ignobilis. Vide, quæ nos ad Helen. v. 1678. Τῶν δ᾽ ἀναριθμήτων μᾶλλόν εἰσιν οἱ πόνοι. *Barnes.*

837. ἄγειν.] MSS. Steph. ἄγων. *Musg.*

ἄγειν.] Recte ἄγειν legimus, nec ἄγων, quod Henricus Stephanus ex veteribus Codicibus, nescio quamobrem, eruerit, hic ullo modo stare potest. *Barnes.*

ἄγειν hic non *ducere*, sed *ire, procedere, incedere*, notat. Si autem ἄγων admittatur, debet v. 835. legi: καὶ τῶν ἁπάντων ἔσχατον σπεύσει κακόν. *Reisk.*

838. Markl. ad Iphig. Aul. 1199. legi vult ἐγγενοῦς. *Beck.*

841. Τῶν Αἰόλου νιν χρῆν ὀρεχθῆναι γάμων.] Oportebat eum, ad patris Æoli do-

Ἐκ τῶνδε δεῖ σε δὴ γυναικεῖόν τι δρᾷν·
Ἢ γὰρ ξίφος λαβοῦσαν, ἢ δόλῳ τινὶ,
Ἢ φαρμάκοισι, σὸν κατακτεῖναι πόσιν
Καὶ παῖδα, πρίν σοι θάνατον ἐκ κείνων μολεῖν.
Εἰ γάρ γ' ὑφήσεις τοῦδ', ἀπαλλάξει βίου·
Δυοῖν γὰρ ἐχθροῖν εἰς ἓν ἐλθόντοιν στέγος,
Ἢ θάτερον δεῖ δυστυχεῖν, ἢ θάτερον.
Ἐγὼ μὲν οὖν σοι καὶ συνεκπονεῖν θέλω,
Καὶ συμφονεύειν παῖδ', ὑπεισελθὼν δόμους,
Οὗ δαῖθ' ὁπλίζει, καὶ τροφεῖα δεσπόταις

Exinde oportet te jam aliquod muliebre *facinus* facere:
Aut enim correpto gladio, aut dolo aliquo,
Aut venenis tuum interficere maritum,
Et filium, priusquam tibi mors ab illis eveniat:
Si enim in hoc fueris ignava, amittes vitam.
Duobus enim hostibus in unam domum venientibus,
Aut alterum oportet esse infortunatum, aut alterum.
Ego certe tecum laborem suscipere volo,
Et simul interficere filium, ingressus ædes,
Ubi convivium apparat, et præmia-nutricationis dominis

mum reversum, aliquam ex illius nepotibus ducere. *Barnes.*

843. Ἢ γὰρ ξίφος] Repetendum est δεῖ, quod præcessit, ἀπὸ κοινοῦ. *Barnes.*

846. Εἰ γάρ γ' ὑφήσεις] Subaudi φρονήματος, τόλμης, ὀργῆς. *Barnes.*

847. s. Δυοῖν γὰρ ἐχθροῖν εἰς ἓν ἐλθόντοιν στέγας, Ἢ θάτερον δεῖ δυστυχεῖν, ἢ θάτερον.] *Quoties in una sunt Duo inimici domo, horum paratum est alteri infortunium.* Et ratio est, quia, paulo post, v. 1017. Κακῷ γὰρ ἐσθλὸν οὐ συμμίγνυται. Inde Salvator noster in sanctissima Ὀρειολογίᾳ sua, Matth. c. VI. v. 24. Οὐδεὶς δύναται δυσὶ Κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει· Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ Μαμμωνᾷ. Quem locum ita nos olim: Οὐ Δυσί τις δύναται Ἑτερόφροσιν ἀμφιπολεύειν· Τόν ῥα γὰρ ἐχθαρέει, ἕτερον δ' ἀγαπήσει Ἄνακτα· Ἢ ἑνὶ κολλᾶται, ἑτέροιο δέ γ' οὐκ ἀλεγίζει. Οὐ Θεῷ καὶ Μαμμῶνι δύνασθ' ἅμα ἀμφιπολεύειν. *Barnes.*

848. Videtur utroque loco ἕτερον leg. *Reisk.*

850. συμφονεύειν παῖδα,] Prev. reddit: filium una cum patre interficere; nam in συμφονεύειν suspendi sensum vult. *Beck.*

851. δαῖθ' ὁπλίζει,] Ὁπλίζει δαῖτα et δόρπον, est phrasis Homerica. Vid. Eustath. fol. 688. lin. 36. ubi ὁπλίζεσθαι probat ἁπλῶς pro εὐτρεπίζεσθαι poni.

καὶ τροφεῖα] Ποινὴν τῆς τροφῆς ἕνεκα, Homerus vocat θρέπτρα et θρεπτήρια. Dicitur autem remuneratio pro victoria, vel re bene gesta, ἆθλον, ἄεθλον, ἀριστεῖον, ἐπινίκιον et νικητήριον, ut Cœl. Rhodigin. Lib. XIII. c. 30. Pro deductione, κόμιστρον, Euripid. Hercul. Fur. Pro judicio aliquo, aut nuntio, Μήνυτρον, μήνυστρον, εὐαγγέλιον, de quo nos ad Heraclid. v. 785. Pro eruditione, Δίδακτρα, Theocr. διδασκάλιον, Plut. παιδευτήριον. Pro re inventa Εὕρετρον, Ulpian. Digest. Lib. CXLVI. Pro *re visa*, Ὀπτήριον, Ion. v. 1127. Pro vita servata, Ζωάγριον, σῶστρον, σωτήριον. Pro medicina, ἰατρεῖον, etc. Hæc vero omnia plurali numero fere usurpantur.

δεσπόταις] Κρεούσῃ, καὶ γένει Ἐρεχθειδῶν. Errat itaque Brodæus, qui explicat:

Ἀποδοὺς θανεῖν τε, ζῶν τε φέγγος εἰσορᾶν.
Ἓν γάρ τι τοῖς δούλοισιν αἰσχύνην φέρει,
Τοὔνομα· τὰ δ' ἄλλα πάντα τῶν ἐλευθέρων
Οὐδεὶς κακίων δοῦλος, ὅστις ἐσθλὸς ᾖ.
ΧΟ. Κἀγὼ, φίλη δέσποινα, συμφορὰν θέλω
Κοινουμένη τήνδ', ἢ θανεῖν, ἢ ζῆν καλῶς.
ΚΡ. Ὦ ψυχὰ, πῶς σιγάσω;
Πῶς δὲ σκοτίας ἀναφήνω
Εὐνὰς, αἰδοῦς δ' ἀπολειφθῶ;
Τί γὰρ ἐμπόδιον κώλυμ' ἔτι μοι;

Reddens, et mori, et salvis lucem aspicere.
Una enim res adfert servis dedecus,
Nomen: in cæteris enim omnibus, liberis
Nullus servus *est* deterior, qui bonus fuerit.
Cho. Et ego, chara domina, calamitatem volo
Partiens tecum, aut mori aut vivere honeste.
Cre. O anima, quomodo tacebo?
Quomodo autem clandestinos aperiam
Concubitus, et pudorem exuam?
Quod enim impedimentum obstat mihi amplius?

860. deest δ'.

Delphis quibusdam civibus. Incogitanter ad miraculum. Pædagogus enim loquitur, Erechtheidarum servus. *Barnes.*

852. ζῶν τε] Legendum σῶν τε genitivo plurali a σῶς. *Volo et pretium alimentorum dominis reddens mortem obire, et iis salvis lucem adspicere.* Credebat scilicet, Ionem, si in eodem tecto cum Creusa degeret, dolo eam oppressurum. vid. v. 845. Confer etiam v. 857. Suidas: σῶν, μονοσυλλάβως, ἀντὶ τοῦ, σωζομένων, ὁλοκλήρων. v. Σωι. *Musg.*

853. Ἓν γάρ τι τοῖς δούλοισιν αἰσχύνην φέρει, etc.] Vide Macrobium optime disserentem de servorum bonorum laude et dignitate, Saturnal. Lib. I. c. 11. Lege Ciceronis illud παράδοξον, ὅτι πάντες οἱ σοφοὶ, Ἐλεύθεροι. *Barnes.*

854—856. Vid. Stob. Grot. lvii. p. 237. Barnes. Fragm. Inonis, p. 473. *Burn.*

858. Metrum constabit, si deleatur πῶς ante σιγάσω. Sequentia sic disponenda:

Σκοτίας ἀναφήνω
Εὐνάς; αἰδοῦς ἀπολειφθῶ;

Musg.

Post πῶς δὲ ponendum signum interrogationis, delendum contra idem v. 859. et 860. *Beck.*

858. ss. Ita constitui debent hi versus:

Ὦ ψυχὰ, πῶς σιγάσω;
Πῶς δὲ σκοτίας ἀναφήνασ'
Εὐνὰς αἰδοῦς ἀπολειφθῶ.

Pulcherrima conjectura Barn. restituit ἀναφήνασ'.

Convertit orationem ad suum ipsa animum. *Beck.*

859. s. σκοτίας ἀναφήνω εὐνὰς,] Importunus hic hiatus suspicionem mihi fecit, ut ita esset legendum: Ὦ ψυχὰ, πῶς σιγάσω; Πῶς δὲ Σκοτίας ἀναφήνασ' εὐνὰς Αἰδοῦς ἀπολειφθῶ; Judicent docti. Ego nihil muto. *Barnes.*

Πρὸς τίν' ἀγῶν' αὖ τιθέμεσθ' ἀρετῆς;
Οὐ πόσις ἡμῶν προδότης γέγονεν;
Στέρομαι δ' οἴκων, στέρομαι παίδων,
Φροῦδαι δ' ἐλπίδες, ἃς διαθέσθαι
Χρῄζουσα καλῶς οὐκ ἐδυνάσθην,
Σιγῶσα γάμους,
Σιγῶσα τόκους πολυκλαύτους.
Ἀλλ' οὐ, τὸ Διὸς πολύαστρον ἕδος
Καὶ τὴν ἐπ' ἐμοῖς σκοπέλοισι θεὰν
Λίμνης τ' ἐνύδρου Τριτωνιάδος

Cum quo in virtutis certamen descendimus?
Nonne maritus nostri proditor est?
Privor autem domo, privor et liberis.
Omnes etiam spes periêrunt, quas disponere
Cupiens recte, non potui,
Tacens concubitum,
Tacens partum valde-deplorandum.
Sed non *per* solium sidereum Jovis,
Et *non per* Deam habitantem supra meos scopulos,
Et *non per* paludis aquosæ Tritonidos

862. ἀγῶνα τιθ.

862. ἀγῶνα] Legendum, metri causa, ἀγῶνας. *Musg.*

Ut metrum expleatur, legendum ἀγῶνά τε. *Beck.*

Πρὸς τίνα non construendum cum ἀγῶνα, sed stat per se: *adversus quem? quicum? committimus certamen?* aut leg. πρὸς τί δ' ἀγῶνα, *quam ob rem instituamus curam virtutis habere?* *Reisk.*

869. Διὸς πολύαστρον ἕδος] Πολύαστρος et πολυάστερος dicitur. Similis locutio in re eadem Antholog. ἀστερόεις θεῶν οἶκος, de cœlo dicitur. *Barnes.*

870. Καὶ τὴν ἐπ' ἐμοῖς σκοπέλοισι Θεὰν] Minervam in Arce cultam notat; Arx autem, sive Ἀκρόπολις, in rupe prærupta et inaccessa fere sita est, ut et ante notavimus, ad v. 11. et Pausanias Attic. Εἰς δὲ τὴν Ἀκρόπολίν ἐστιν εἴσοδος μία· ἑτέραν δὲ οὐ παρέχεται, πᾶσα ἀπότομος οὖσα. De hac re vide plura apud Johannem Meursium Cecropiæ, c. 4. Hinc toties a poëta nostro Παλλάδος ὄχθος, pro Arce ipsa, ut supra v. 12. Παλλάδος ὑπ' ὄχθῳ, i. e. *Palladis sub arce*, etc. *Barnes.*

871. s. Λίμνης τ' ἐνύδρου Τριτωνιάδος πότνιαν ἀκτὰν,] Τρίτων ποταμὸς Λιβύης, de qua re Euripidis Scholiast. ad Alcest. v. 556. Hic fluvius ex Palude Tritonide ortum habet. Nonnulli Minervam Neptuno et hac palude prognatam volunt, aliquando autem a patre gravius increpitam, ex indignatione ad Jovem venisse, et ab illo adoptatam. Vide Cœl. Rhodigin. Lib. XVIII. c. 38. Saltem illam ad hanc paludem primo apparuisse ferunt, ac proinde nomen tulisse. Sic Lucan. Pharsal. Lib. IX. v. 350. de Tritonis palude: *Hanc et Pallas amat, patrio quod vertice nata Terrarum primam Libyen (nam proxima cœlo est, Quod probat ipse calor) tetigit, stagnique quieta vultus vidit aqua, posuitque in margine plantas, Et se dilecta Tritonida dixit ab unda.* Hinc et Virg. Æn. Lib. XI. v. 483. *Armipotens belli præses, Tritonia virgo.* Vid. Apollodor. Bibliothec.

Πότνιαν ἀκτὰν,
Οὐκέτι κρύψω λέχος, ὡς στέρνων
Ἀπονησαμένη ῥάων ἔσομαι.
Στάζουσι κόραι δακρύοισιν ἐμαὶ,
Ψυχὰ δ' ἀλγεῖ, κακοβουλευθεῖσ'
Ἔκ τ' ἀνθρώπων ἔκ τ' ἀθανάτων,
Οὓς ἀποδείξω
Λέκτρων προδότας ἀχαρίστους.

Sacrum littus,
Non amplius occultabo concubitum, ut pectore
Amovens levior sim.
Stillant meæ pupillæ lacrymis,
Et anima dolet malis-insidiis-petita
Et ab hominibus, et a Diis,
Quos demonstrabo
Ingratos proditores lectorum.

874. Ἀπονισαμένη.

Lib. I. c. 3. sect. 6. Sed de Tritonia Minerva vide Meursium de Regn. Athen. p. 17. Est et Τρίτων nomen Nili fluvii, ut Apollonii, Lib. IV. v. 269. Καὶ ποταμὸς Τρίτων, etc. De Nilo loquitur. Vide Helen. v. 3. *Barnes.*

872. Πότνιαν] Sacrum vocat Tritoniæ paludis marginem, quod in eo Minerva plantas primum posuisset. vide omnino Lucan. Pharsal. Lib. IX. v. 350. Herodot. Lib. IV. c. 179. *Musg.*

Πότνιαν ἀκτὰν,] Ita marginem, sive littus Tritonis vocat; quia primo in eo apparuit Minerva, et, ut supra Lucanus, *posuit in margine plantas.* Quare Duportus male vult legi πότναν ἄνασσαν. Non enim jam iterum de Minerva loquitur, sed de loco, ubi nata est. *Barnes.*

Forte, ποτνίαν ἄνασσαν, aut πότναν ἄνασσαν, *venerabilem dominam.* *Reisk.*

873. Leg. ὃ στέρνων. *Reisk.*

873. s. Οὐκέτι κρύψω λέχος, ὡς στέρνων
Ἀπονιψαμένη ῥάων ἔσομαι.

Olim conjeceram, ὡς στέργοντ'
Ἀποτισαμένη. Deinde, ὡς ἔργοις
Ἀποτισαμένη. An ὥστ' ἔργον Ἀποτισαμένη? ut, vindicta de re atque facinore atrocissimo sumta, levior sim. *Faehse.*

874. Ἀπονισαμένη] Ita Ed. Ald. quod ferri forte posset. Est enim participium aoristi primi ab ἀπονίζομαι. Sed malo cum Valckenærio [Diatr. 165.] ἀπονησαμένη. Hesychius: ἀπονησαμένη, ἀποσωρεύσασα, nescio, an hunc locum respiciens. *Musg.*

Ἀπονιψαμένη] Olim erat ἀπονισαμένη, nullo sensu; Duportus legebat ἀπονωσαμένη, pro ἀπονοησαμένη, paulo melius; rem tamen nec illa lectio penitus assequitur. Scaliger: ἀπονιψαμένη, longius a scripturæ vestigiis recedens; sed sensum fere exprimens; licet metaphora sic excidat. Ego sane puto, ἀποσεισαμένη legendum; quæ lectio et propius ad veterem accedit, et figuræ convenientius consulit: *post enim pondera excussa leviores sumus, non post ablutionem;* nisi animis forsan. Judicet lector. *Barnes.*

Etiam Reisk. conjecerat ἀπονησαμένη. *Beck.*

876. κακοβουλευθεῖσ'] Mallem κακὰ βουλευθεῖσ' disjunctim legere; vel saltem κακοβουληθεῖσ': Composita enim a βουλὴ cum præpositione faciunt εύω, cum adjec-

Ὦ τᾶς ἑπταφθόγγου μέλπων
Κιθάρας ἐνοπὰν, ἅτ' ἀγραύλοις
Μουσᾶν ὕμνους εὐαχήτους
Κέρασιν ἐν ἀψύχοις ἀχεῖ,
Σοὶ μομφὰν, ὦ Λατοῦς παῖ,
Πρὸς τάνδ' αὐγὰν αὐδάσω. στροφή.
Ἦλθές μοι χρυσῷ χαίταν
Μαρμαίρων, εὖτ' εἰς κόλπους

O septem fidibus-instructæ ludens
Citharæ vocem, quæ agrestibus
Musarum hymnos clare sonantes,
Cornibus inanimatis sonat,
Tibi, O fili Latonæ, reprehensionem
Coram hoc luce dicam.
Venisti mihi auro comam
Fulgens, quando in sinus

881. ἅ τ'. 882, 3. inverso ordine. 887. εὖ τ' εἰς.

tivis in εω desinunt; ut et plurima alia verba. Nominibus derivata, ut ἐπιβουλεύω, προβουλεύω, etc. sed κοινοβουλέω et κακοβουλέω, etc. Mallem tamen ἐπιβουλευθεῖσ' legere. *Barnes.*

καταβουλευθεῖσα scribit Reisk. *Beck.*

877. Ἔκ τ' ἀνθρώπων] Xuthum innuit, ἔκ τ' ἀθανάτων Apollinem notat. Ita recte loquentes de singulari aliqua persona, plurali numero uti gaudent, ut diximus supra ad v. 648. et v. 751. *Barnes.*

880. s. μέλπων Κιθάρας ἐνοπὰν,] i. e. eundem sonum voce edens, quem cithara chordis edit. Nec de nihilo est ἑπταφθόγγου. Septichordis enim erat Apollinis lyra. vid. Callimach. Hymn. in Delum, v. 253. et quæ ibi citat Spanhemius. *Musg.*

ἑπταφθόγγου μέλπων κιθάρας] Veterum lyræ quatuor, aut quinque fidibus constabant, ut ex picturis et historiis constat; et tamen, ut hi Ἑπτάφθογγος κιθάρα dicitur; et Antholog. ἑπτάμιτος, et Nonn. ἑπτάτονος; sic Euripide antiquior Rex David ψαλτηρίου Δεκαχόρδου meminit, Psalm xcii. v. 3. Quare de Sistro Isidis, non est, quod nos torqueamus, nec de Apollinis Lyræ imagine τετραχόρδου. Nam et hæc ut vetera fuisse agnoscimus, sic nec et illa nova nimis dicenda. *Barnes.*

881. ἅ τ', *quæ.* idem, quod ἅτις: vid. ad Hecub. v. 445. *Musg.*

Reisk. scribit: ἃ λιγυραύλοις, *suave modulantibus*, vel potius ἅ τοι τραυλοῖς, *quæ tibi cornubus blæsis*, i. e. non clarum, sed subobscurum, ad chordas accinentibus. *Musg.*

882. Μουσᾶν mavult Reisk. *Beck.*

Κέρασιν] Pollux Lib. IV. sect. 62. δόνακά τινα ὑπολύριον οἱ κωμικοὶ ὠνόμαζον, ὡς πάλαι ἀντὶ κεράτων ὑποτιθέμενον ταῖς λύραις. Paria fere habet Hesychius v. δόνακα. Locus, quem respiciunt, exstat in Aristoph. Ranis, v. 235. Sed de lyra qui plura cupit, adeat Philostratum in Amphione Icon. Lib. I. Sed neque omittendus insignis Ciceronis locus, qui cornuum horum usum declarat: *Itaque plectri similem linguam nostri solent dicere; chordarum dentes; nares cornibus iis, qui ad nervos resonant in cantibus.* De Nat. Deor. II. 59. *Musg.*

Heath. fluctuat, utrum plectrum intelligat, an testudinis concham, s. partem concavam. *Beck.*

885. MS. G. ad hunc versum adscribit

Κρόκεα πέταλα φάρεσιν ἔδρεπον
'Ανθίζειν χρυσανταυγῆ·
Λευκοῖς δ' ἐμφύσας καρποῖς
Χειρῶν εἰς ἄντρου κοίτας
Κραυγὰν, ὦ μᾶτέρ, μ' αὐδῶσαν
Θεὸς ὁμευνέτας
Κύπριδι χάριν πράσσων
Ἄγες ἀναιδείᾳ.
Τίκτω δ' ἁ δύστανός σοι ἀντιστρ.
Κοῦρον, τὸν φρίκᾳ ματρὸς
Εἰς εὐνὰν βάλλω τὰν σὰν,
Ἵνα με λέχεσι μέλεα μελέοις
'Εζεύξω τὰν δύστανον.

Crocea *florum* folia vestibus decerpebam,
Ornamentum auri splendorem æmulans.
Candidis autem inhærens volis
Manuum, in antri cubilia
Clamorem me, O mater, clamantem,
Deus *stuprator*
Ducebas impudenter,
Veneri gratificans.
Ego vero infelix pario tibi
Filium, quem metu matris
In antrum projeci tuum,
Ubi me *tuis* lectis miseram miseris
Junxisti infelicem.

892. Κραυγάν μ', ὦ. 894, 5. ordine inverso. 896. δύστηνος. 899. μέλεαν μ.

in margine στρο. ad v. 898. ἀντιστρ. ad v. 906. ἐπῳδός. *Musg.*

886. s. χρυσῷ χαίταν μαρμαίρων, i. e. χρυσοκόμας, ut vocant Noster Troad. v. 253. Aristoph. Avibus, v. 216. Male Brodæus interpretatur de fibula aurea comas revincienti. *Musg.*

Ἠλθές μοι χρυσῷ χαίταν, etc.] Ad meos amores carpendos venisti flava cæsarie renidens, aureis fibulis devincta. Virgil. Æneid. Lib. X. v. 832. — *Comtos de more capillos.* In locum Servius: Antiquo scilicet more, quo viri, sicut mulieres, componebant capillos. Horat. Lib. I. *Sed alius ardor, aut puellæ candidæ, aut teretis pueri longam renodantis comam.* Thucydides: Καὶ χρυσῶν τεττίγων ἐν ἕρσει κρωβύλων ἀναδούμενοι ('Αθηναῖοι) τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν. *Brodaeus.*

887. εὖτ'] Εὖτε aliquando idem, quod ὅτε et ὁπηνίκα. Sophocles: εὖτ' ἂν μόλῃ, *quando venerit.* Hom. Iliad. Θ'. v. 367. Εὖτέ μιν εἰς ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν. Est et εὖτε et ἠΰτε, pro *sicut.* Vide lexica. *Barnes.*

888. Hic versus est trochaicus, inter anapæsticos insertus. *Beck.*

889. 'Ανθίζειν χρυσανταυγῆ·] Malim

Οἴμοι μοι. καὶ νῦν ἔῤῥει
Πτανοῖς ἁρπασθεὶς θοίνα
Παῖς μοι [καὶ] σὸς τλάμων * *
* * *

Σὺ δὲ κιθάρᾳ κλάζεις
Παιᾶνας μέλπων.
Ὠή· τὸν Λατοῦς αὐδῶ, ἐπῳδός.
Ὅς γ' ὀμφὰν κληροῖς
Πρὸς χρυσέους θάκους καὶ
Γαίας μεσσήρεις ἕδρας·
Εἰς οὖς αὐδὰν καρύξω·
Ἰώ· κακὸς εὐνάτωρ,
Ὅς τῷ μὲν ἐμῷ νυμφεύτᾳ

Hei mihi, mihi. Et nunc periit
A volucribus direptus esca
Meus et tuus miser filius.
* * *

Tu vero interim cithara clangis
Pæanas canens.
Ohe! *Te filium* Latonæ alloquor,
Qui oracula *per sortes edis*,
Super aurea sedilia, et *in*
Terræ mediis sedibus.
Tibi vocem in aurem sonabo:
O improbe concubitor,
Qui meo quidem marito,

903. καὶ sine uncis, et desunt notæ lacunæ. 912. νυμφέτᾳ.

ἀνθισμὸν χρυσανταυγῆ, *ornamentum auri splendorem æmulans*. Confer Claudian. de raptu Proserp. II. 129. ad 150. *Musg.*

Ἀνθίζειν χρυσανταυγῆ·] Duportus ἄνθεσιν pro ἀνθίζειν. Χρυσανταυγῆ vero a χρυσὸς et ἀνταυγὴς, *lucem reflectens*, quæ vox lexicis erat agnoscenda. *Barnes.*

890. Leg. ἐμφὺς καρποῖς, aut λευκοὺς δ' ἐμφὺς ἐς καρπούς. *Reisk.*

892. Accipio, quasi esset: αὐδῶσάν με κραυγὰν, αὐδῶσάν με, ὦ μᾶτερ. *Musg.*

Κραυγάν μ', ὦ μᾶτερ, αὐδῶσαν] Recte κραυγὰν scribitur, licet Scaliger legat κραυγᾷ. Ut enim αὐδὰν αὐδᾷν dicitur, sic et κραυγὰν, quod est synonymum. *Barnes.*

Reisk. scribit: κραυγά σ', ὦ μᾶτερ, μ' αὐδῶσαν, *quamvis te, O mater, clarissimo clamore vocarem.* *Beck.*

893. Metri causa legendum Θεῖος ὁμευνήτας. *Heath.*

899. Metri causa Heath. scribit: Ἵνα μ' ἐν λέχεσιν μελέαν μελέοις. *Beck.*

907. κληροῖς est *edis, distribuis, dispensas cuique suam sortem oraculorum.* *Beck.*

908. Reisk. reponit: πρὸς χρυσέοις θάκοις κατὰ γαίας.

Heath. constituit versus ita:

Χάριν οὐ προλαβὼν
Παῖδ' εἰς οἴκους οἰκίζεις·
Ὁ δ' ἐμὸς γενέτας καὶ σός γ' ἀμαθὴς
Οἰωνοῖς ἔῤῥει συλαθεὶς
Οἰκεῖα σπάργανα ματρὸς
Ἐξαλλάξας.
Μισεῖ σ' ἁ Δᾶλος καὶ δάφνας
Ἔρνεα φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν,
Ἔνθα λοχεύματα σέμν' ἐλοχεύσατο

Cum beneficium nullum *ab eo* prius acceperis,
Filium in ædes deducendum dedisti.
Meus vero, et tuus filius, ignotus
Periit abreptus a volucribus,
Proprias fascias matris
Mutans.
Odio habeat te Delus, et lauri
Rami, juxta palmam molli-coma-præditam,
Ubi fœtum venerandum suscepit

914. ἐς οἴκ. 917. ματέρος

Πρὸς χρυσέα[illegible] θάκους
Καὶ γαίας μεσσήρεις ἕδρας.

Beck.

909. Γαίας μεσσήρεις ἕδρας·] Vide, quæ nos supra ad hujus fab. v. 223. *Barnes.*

912. νυμφέτα] Ita Ed. Ald. formaturque, ut γενέτας mox v. 915. ἀρχέτας, Heraclid. v. 753. et multa alia. Recentiores Edd. legunt νυμφεύτα, quanquam, si Polluci fides, Lib. III. sect. 40. νυμφεύτης non erat *maritus*, sed *pronubus*, vel *parochus.* *Musg.*

νυμφεύτα] Æmil. Portus dicit, se malle νυμφευτᾶ. At ego malim, ut erat, νυμφεύτα, ex analogia. Ita enim, licet γαμετὴρ, accentum habet in ultima, γαμέτης tamen in penultima signatur; sic γενετὴρ, et γενέτης, et εὐνητὴρ, εὐνέτης, et βοτὴρ, βώτης, quidni et νυμφευτὴρ, νυμφεύτης.

Barnes.

914. Metri causa εἰς οἴκους scribit Heath. *Beck.*

915. γενέτας] *Filius*, ut Soph. Œd. Tyr. v. 478. Aliter est infra v. 1130. *Musg.*

Ὁ δ' ἐμὸς γενέτας] Hoc in loco γενέτης (quod plerumque patrem sonat, ut et γενετὴρ, et γεννήτωρ) filium significat; nec id prorsus sine exemplo: Sophocles enim dixit: Ὁ Διὸς γενέτας, de Jovis filio. Hinc Hesychius: Γενέτας, ἔκγονος. Notandus est autem infrequens usus, (ut hujus verbi γενέτης, quod in hoc loco passive significat, quum alias fere semper active sumatur) sic et τοῦ ἀμαθὴς, quod cum alias *indoctum* sonet, hic certe *inexploratus* et *ignotus*, de quo nihil certi doceri potest, exponitur. *Barnes.*

916. ss. Disponit Heath. ita:

Οἰωνοῖς ἔῤῥει συλαθεὶς,
Οἰκεῖα σπάργανα ματρὸς
Ἐξαλλάξας.

Beck.

918. Ἐξαλλάξας.] Lego: ἐξαιμάξας, *cruentans.* *Musg.*

919. Μισεῖ σ'] Malim μισοῖ σ' in optativo. [Sic jam Heath. emendavit.] *Musg.*

920. ss. φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν, Ἔνθα λοχεύματα σέμν' ἐλοχεύσατο Λατὼ] Sic Iph. Taur. v. 1111. Φοίνικά θ' ἁβροκόμαν, Δάφναν τ' εὐερνέα, καὶ Γλαυκᾶς θαλλὸν ἱερὸν ἐλαίας, Λατοῦς ὠδῖνα φίλαν. In quem

Λατὼ δίοισί σε καρποῖς.
ΧΟ. Οἴμοι, μέγας θησαυρὸς ὡς ἀνοίγνυται
Κακῶν, ἐφ' οἷσι πᾶς ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.
ΠΑΙ. Ὦ θύγατερ, οὔτοι σὸν βλέπων ἐμπίπλαμαι
Πρόσωπον, ἔξω δ' ἐγενόμην γνώμης ἐμῆς.
Κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ,
Πρύμνηθεν αἴρει μ' ἄλλο σῶν λόγων ὕπο,
Οὓς ἐκβαλοῦσα τῶν παρεστώτων κακῶν
Μετῆλθες ἄλλων πημάτων καινὰς ὁδούς.

Te Latona divinis manibus.
Cho. Hei mihi, quam magnus thesaurus aperitur
Malorum, propter quæ quilibet emitteret lacrymas?
Pæd. O filia, non possum satiari intuens tuam
Faciem, extraque mentem meam sum.
Exhaurientem enim *me* nunc fluctum malorum animo,
A puppi obruit me alius *fluctus* a tuis verbis,
Quæ profundens, a præsentibus malis
Transiisti ad novas vias aliorum malorum.

925. Ὦ deest. 930. κακὰς ὁδ.

locum vide quæ nos, ut et ad Hecub. v. 457. *Barnes.*

Verba φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν in constructione jungenda sunt cum ἐλοχεύσατο. *ubi* (sc. in insula Delo) *venerandos partus apud palmam edidit Latona;* ergo punctum delendum. *Reisk.*

922. Verba δίοισι καρποῖς haud dubie corrupta sunt, sed absque meliorum codicum subsidio emendationem vix sperandam puto. *Heath.*

Sententia flagitat Διὸς δισσοὺς καρποὺς, *geminam Jovis prolem,* verba non expedio. *Reisk.*

923. s. θησαυρὸς ὡς ἀνοίγνυται Κακῶν,] Ita supra in Hippolyto, v. 824. Κακῶν πέλαγος dixit. De quibus vide Erasmum in adagio, mare malorum et thesaurus malorum. *Barnes.*

925. Ὦ θύγατερ,] Quod olim exciderat, Ὦ, nunc interserendum suo loco curavimus, versu postulante. Idem infra v. 942. *Barnes.*

927. s. Κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ, Πρύμνηθεν αἴρει μ' ἄλλο] De hac syntaxeos μεταβολῇ, præter quod nos supra ad Bacch. v. 1298. Cyclop. v. 331. Iphigen. Taur. v. 696. vide etiam, quæ Gulielmum Canterum ad Phœniss. v. 290. notantem citavimus, Helen. v. 299. *Barnes.*

Reisk. legit: ὑπεξάγων, i. e. ὑπεκφυγών. *Beck.*

929. s. Lego et distinguo:

ὡς, ἐκλαθοῦσα τῶν παρεστώτων κακῶν,
μετῆλθες ἄλλων πημάτων καινὰς ὁδούς.

ὡς, *quandoquidem.* In reliquis nemo hærebit. Quanquam et ἐκβαλοῦσα tueri videtur ἐκβολὴ λόγου apud Pollucem. *Musg.*

929. Forte, οἷς leg. et comma post ἐκβαλοῦσα delendum. *in quibus* (verbis), *desertis præsentibus malis, ad alias te vertis malas vias* (narrationes) *calamitatum. Beck.*

930. Μετῆλθες ἄλλων πημάτων κακὰς ὁδούς.] Jamdiu est, quod καινὰς emendaveram, cum hæc verba a librariis inter se permutari scirem. Nunc video, hanc conjecturam, ut plurimas alias, a Musgravio occupatam esse. In versu proximo

τί φῄς; τίνα ΛΟΓΟΝ Λοξίου κατηγορεῖς;

Τί φής; τίνα λόγον Λοξίου κατηγορεῖς;
Ποῖον τεκεῖν φὴς παῖδα; ποῦ θεῖναι πόλεως
Θηρσὶν φίλον τύμβευμ'; ἄνελθέ μοι πάλιν.
ΚΡ. Αἰσχύνομαι μέν σ', ὦ γέρον, λέξω δ' ὅμως.
ΠΑΙ. Ὡς συστενάζειν γ' οἶδα γενναίως φίλοις.
ΚΡ. Ἄκουε τοίνυν· οἶσθα Κεκροπίας πέτρας
Πρόσβορρον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν;
ΠΑΙ. Οἶδ', ἔνθα Πανὸς ἄδυτα καὶ βωμοὶ πέλας.
ΚΡ. Ἐνταῦθ' ἀγῶνα δεινὸν ἠγωνίσμεθα.
ΠΑΙ. Τίν'; ὡς ἀπαντᾷ δάκρυά μοι τοῖς σοῖς λόγοις.
ΚΡ. Φοίβῳ ξυνῆψ' ἄκουσα δύστηνον γάμον.
ΠΑΙ. Ὦ θύγατερ, ἆρ' ἦν ταῦθ', ἅ γ' ᾐσθόμην ἐγώ;

Quid ais? Cujus criminis Phœbum insimulas?
Qualem puerum ais te peperisse? quo loco urbis potuisse?
Bestiis gratum epulum? redeas huc mihi.
Cre. Pudet quidem me ob te, O senex: sed tamen dicam.
Pæd. Quippe scio generose una dolere cum amicis.
Cre. Audi igitur: novisti Cecropiæ rupis
Septentrionale antrum, quas Macras vocamus?
Pæd. Scio, ubi *est* sacellum Panis, et ara prope.
Cre. Ibi certamen triste decertavimus.
Pæd. Quod? ut occurrunt mihi lacrymæ propter tua verba.
Cre. Cum Phœbo conjunxi invita infaustum connubium.
Pæd. O filia, num erant illa, quæ ego senseram?

952. πόλεος. 941. συνῆψ'.

valde inclinat animus ut corrigam:

τί φής; τί ΛΕΧΟΣ Λοξίου κατηγορεῖς;

Quem concubitum? Quo sensu plus semel adhibuerunt Veteres v. λέχος Pindarus Pyth. Θ'. 63.

Ἦ ῥα καὶ ἐκ λεχέων
κεῖρεν μελιηδέα ποίαν.

ubi bene Scholiastes: Δρέψαι τὴν παρθενίαν αὐτῆς. Suidas v. λέχος. συνουσία. κοίτη. μῖξις. *Jacobs.*

931. τίνα λόγον] Ponitur pro simplici τί. Emendabat Scaliger τί δ' ἄλογον. Sed præstat vulgata. *Musg.*

τίνα λόγον Λοξίου] Scaliger legit: τί δ' ἄλογον. Potest et exponi: κατὰ τίνα λόγον, ἢ τρόπον, τοῦ θεοῦ κατηγορεῖς. *Barnes.*

κατηγορεῖς pro κατηγορῶν φής. *Heath.*

932. ποῦ θεῖναι πόλιος] Quanquam in ultimo loco tribrachus stabit satis bene, mendum hic suspicor: neque enim in urbe expositus erat infans, nec exponi putandus; quare βρέφος mallem hic legi. Nihil autem muto. *Barnes.*

πόλεως] Metri causa scribit Heath. et monet, Barnesium, cui hæc lectio suspecta fuit, cogitare debuisse, omnia ad historiam pueri pertinentia pædagogo adhuc prorsus ignota fuisse. *Beck.*

933. τύμβευμ';] Ita MS. E. ut jam vulgatæ. Ed. Ald. θύμβευμ'. Si verum est τύμβευμ', non ponitur pro θοίναμα: Sed ipsa expositio infantis catachrestice

ΚΡ. Οὐκ οἶδ'· ἀληθῆ δ' εἰ λέγεις, φαίημεν ἄν.
ΠΑΙ. Νόσον κρυφαίαν ἡνίκ' ἔστενες λάθρα;
ΚΡ. Τοῦτ' ἦν, ἃ νῦν σοι φανερὰ σημαίνω κακά.
ΠΑΙ. Κᾆτ' ἐξέκλεψας πῶς Ἀπόλλωνος γάμους;
ΚΡ. Ἔτεκον· ἀνάσχου ταῦτ' ἐμοῦ κλύων, γέρον.
ΠΑΙ. Ποῦ; τίς λοχεύει σ'; ἢ μόνη μοχθεῖς τάδε;
ΚΡ. Μόνη κατ' ἄντρον, οὗπερ ἐζεύχθην γάμοις.
ΠΑΙ. Ὁ παῖς δὲ ποῦ 'στιν; ἵνα σὺ μηκέτ' ᾖς ἄπαις.
ΚΡ. Τέθνηκεν, ὦ γεραιὲ, θηρσὶν ἐκτεθείς.
ΠΑΙ. Τέθνηκ'; Ἀπόλλων δ' ὁ κακὸς οὐδὲν ἤρκεσεν;
ΚΡ. Οὐκ ἤρκεσ', Ἅιδου δ' ἐν δόμοις παιδεύεται.
ΠΑΙ. Τίς γάρ νιν ἐξέθηκεν; οὐ γὰρ δὴ σύ γε.

Cre. Nescio: sed si vera dicis, vera fatebimur.
Pæd. Quando gemebas clam arcanum morbum?
Cre. Hoc erat malum, quod nunc tibi aperte dico.
Pæd. Deinde vero quomodo celâsti Apollinis nuptias?
Cre. Peperi: patienter hæc ex me audi, O senex.
Pæd. Ubi? Quænam tibi obstetricis officium præstitit? an sola laborem hunc [tulisti?
Cre. Sola in antro, ubi compressa sum.
Pæd. Puer vero ubi est, ut tu non sis amplius sine liberis?
Cre. Mortuus est, O senex, expositus feris.
Pæd. Mortuus est? Apollo vero malus *tibi* nullam opem tulit?
Cre. Nullam opem tulit. Sed is in ædibus Plutonis alitur.
Pæd. Quis vero *feris* ipsum exposuit? non enim tu saltem.

dicitur τύμβευμ', *sepultura, qualem amant feræ.* Magis tamen placet Brodæi θοίναμα. *Musg.*

Θηρσὶν φίλον τύμβευμ';] Τύμβευμα hic pro θοίνη, ut ταφεῖς pro κύνες; Sophocles in Electra, v. 1494. Ἀλλ' ὡς τάχιστα κτεῖνε, καὶ κτανὼν, πρόθες ταφεῦσιν, ὧν τόνδ' εἰκός ἐστι τυγχάνειν. Scholiast. ἤγουν οἰωνοῖς καὶ κυσὶ πρόθες αὐτόν. Lycophron: Ἃ σαρκα μιστύλλασ' ἐτύμβευσεν τάφῳ. Commentarius: ἔθαψεν ἐν τῷ τάφῳ συμβολικῶς, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, ἔφαγε. Nec θοίναμα confodissem. Euripides enim paulo infra, videl. v. 1495. Οἰωνῶν γαμφηλαῖς φόνευμα, θοίναμά τ' εἰς ἀΐδαν ἐκβάλλῃ. Id est: θοίνη. Idem in Orest. Οἰκτρότατα θοινάματα καὶ σφάγια γενναίων τέκνων. *Brodæus.*

936. Κεκροπίας πέτρας] *Cecropiæ rupis.* Sic interpretor, non, ut Barnesius, *Cecropias rupes.* Scholiastes ad Apollon. Rhod. Lib. I. v. 214. ἡ Ἀκρόπολις τῆς Ἀττικῆς Κεκροπία ἐκαλεῖτε τὸ πρότερον. *Musg.*

Κεκροπίας πέτρας] Τῆς Ἀκροπόλεως. Apollonii Scholiast. ἡ Ἀκρόπολις τῆς Ἀττικῆς Κεκροπία ἐκαλεῖτο τὸ πρότερον. Ita Joh. Brodæus; ego vero non genitivo poni, sed accusativo plurali, et per appositionem necti ad ἄντρον, referri autem ad ἃς Μακράς. De his rupibus, sive potius una magna rupe ex pluribus continuata, quas Macras dixere, vide, quæ nos supra ad v. 13. et v. 495. *Barnes.*

938. ἔνθα Πανὸς ἄδυτα, etc.] Vid. supra ad v. 13. et v. 495. *Barnes.*

943. φαίην μὲν ἄν.] Conjicit Heath. et confert Dawes. M. Crit. p. 247. *Beck.*

948. Valck. ad Phœn. 856. reponit 'μόχθεις, quanquam, præcedente verbo

ΚΡ. Ἡμεῖς ἐν ὄρφνῃ σπαργανώσαντες πέπλοις.
ΠΑΙ. Οὐδὲ ξυνῄδει σοί τις ἔκθεσιν τέκνου;
ΚΡ. Αἱ ξυμφοραί γε καὶ τὸ λανθάνειν μόνον.
ΠΑΙ. Καὶ πῶς ἐν ἄντρῳ παῖδα σὸν λιπεῖν ἔτλης;
ΚΡ. Πῶς δ'; οἰκτρὰ πολλὰ στόματος ἐκβαλοῦσ' ἔπη.
ΠΑΙ. [Φεῦ.] τλήμων σὺ τόλμης, ὁ δὲ θεὸς μᾶλλον σέθεν.
ΚΡ. Εἰ παῖδά γ' εἶδες χεῖρας ἐκτείνοντά μοι —
ΠΑΙ. Μαστὸν διώκοντ', ἢ πρὸς ἀγκάλαις πεσεῖν;
ΚΡ. Ἐνταῦθ', ἵν' οὐκ ὢν ἄδικ' ἔπασχεν ἐξ ἐμοῦ.
ΠΑΙ. Σοὶ δ' ἐς τί δόξης ἦλθεν ἐκβαλεῖν τέκνον;
ΚΡ. Ὡς τὸν θεὸν σώζοντα τόν γ' αὑτοῦ γόνον.
ΠΑΙ. Οἴμοι· δόμων σῶν ὄλβος ὡς χειμάζεται.
ΚΡ. Τί κρᾶτα κρύψας, ὦ γέρον, δακρυῤῥοεῖς;
ΠΑΙ. Σὲ καὶ πατέρα σὸν δυστυχοῦντας εἰσορῶν.

Cre. Nos *nocte* sub obscura involventes peplis.
Pæd. Nemo conscius tibi est expositionis filii?
Cre. Ipsa calamitas, et ipsum tantum secretum.
Pæd. Et quomodo in antro filium tuum relinquere ausa es?
Cre. Quomodo nam? Multis miserandis verbis ore prolatis.
Pæd. Eheu! O tu ferrea ob audaciam! deus autem durior *est* quam tu!
Cre. Si puerum vidisses manum porrigentem mihi.
Pæd. Utrum expetentem ubera, an in ulnas *tuas* venire.
Cre. *Illuc;* ubi quod non mansit, injusta patiebatur a me.
Pæd. Tibi vero quare venit in mentem exponere filium?
Cre. Tanquam Deus servaturus esset suam sobolem.
Pæd. Hei mihi, ut felicitas tuæ domus agitatur-fluctibus!
Cre. Quid obvoluto capite, O senex, fundis lacrymas?
Pæd. Te, et patrem tuum videns agitatos-tristibus-casibus.

temporis præsentis, ferri potest vulgata. *Heath.*

952. καλὸς pro κακὸς acerbius. *Faehse.*

953. Ἄιδου] Emendatio est H. Stephani. Ed. Ald. αἰδοῦς. *Musg.*

955. Simile est Pindari: νυκτὶ κοινάσαντες ὁδόν. Pyth. IV. Epod. 5. *Musg.*

Ἡμεῖς ἐν ὄρφνῃ] Recte accentum habet in Aldina editione, quod si Æmil. Portus considerasset, non frustra laborasset de mala lectione ὀρφνῇ dubitans; quam calamo potius emendare debuisset. Quod σπαργανώσαντες pro σπαργανώσασαι dicitur, vid. quæ nos ad Hecub. v. 509. *Barnes.*

957. Pro γε Reisk. legit τε. *Barnes.*

960. Φεῦ.] Φεῦ, in hoc versu ut sæpe alibi, otiosum quoad metrum. τλήμων σὺ τόλμης, τλήμων σὺ ἕνεκα τῆς τόλμης. *Barnes.*

963. Ἐνταῦθ',] i. e. πρὸς ἀγκάλαις. *Ubi, quod non gestatus sit, injusta ex me patiebatur.* *Musg.*

Forte, αὐτὸς δίκαιος ὢν ἄδικ' ἔπασχεν. *Reisk.*

973. θνητὸς οὖσ',] Ita Ed. Ald. quod cur in θνητὸς ὢν mutaretur, nulla ratio erat. *Musg.*

θνητὸς ὢν] Vid. quæ supra nos ad Troad.

ΚΡ. Τὰ θνητὰ τοιαῦτ᾽· οὐδὲν ἐν ταὐτῷ μένει.
ΠΑΙ. Μή νυν ἔτ᾽ οἴκτων, θύγατερ, ἀντεχώμεθα.
ΚΡ. Τί γάρ με χρὴ δρᾷν; ἀπορία τὸ δυστυχεῖν.
ΠΑΙ. Τὸν πρῶτον ἀδικήσαντά σ᾽ ἀποτίνου θεόν.
ΚΡ. Καὶ πῶς τὰ κρείσσω, θνητὸς οὖσ᾽, ὑπερδράμω;
ΠΑΙ. Πίμπρη τὰ σεμνὰ Λοξίου χρηστήρια.
ΚΡ. Δέδοικα· καὶ νῦν πημάτων ἅδην ἔχω.
ΠΑΙ. Τὰ δυνατὰ νῦν τόλμησον, ἄνδρα σὸν κτανεῖν.
ΚΡ. Αἰδούμεθ᾽ εὐνὰς τὰς τόθ᾽, ἡνίκ᾽ ἐσθλὸς ἦν.
ΠΑΙ. Νῦν δ᾽ ἀλλὰ παῖδα τὸν ἐπὶ σοὶ πεφηνότα.
ΚΡ. Πῶς; εἰ γὰρ εἴη δυνατόν· ὡς θέλοιμί γ᾽ ἄν.
ΠΑΙ. Ξιφηφόρους σοὺς ὁπλίσασ᾽ ὀπάονας.
ΚΡ. Στείχοιμ᾽ ἄν· ἀλλὰ ποῦ γενήσεται τόδε;
ΠΑΙ. Ἱεραῖσιν ἐν σκηναῖσιν, οὗ θοινᾷ φίλους.

Cre. Res mortalium hujusmodi *sunt:* nihil in eodem *statu* permanet.
Pæd. Ne nunc amplius, O filia, lamentis immoremur.
Cre. Quid enim me oportet facere? Infelicitas enim *habet* inopiam-consilii.
Pæd. Ipsum primum, qui te injuria affecit, ulciscere deum.
Cre. Et quomodo potentiora *numina* mortalis existens superabo?
Pæd. Incende veneranda Phœbi templa.
Cre. Metuo, et nunc quidem satis miseriarum habeo.
Pæd. Ausis igitur possibilia, interficere tuum maritum.
Cre. Revereor conjugium, quod habuimus, cum esset bonus.
Pæd. Nunc igitur saltem puerum contra te ortum.
Cre. Quomodo? si enim esset possibile, quam vellem!
Pæd. Armans tuos satellites gladiis.
Cre. Vadam; verum ubi fiet hoc?
Pæd. In sacris tabernaculis, ubi excipit-convivio amicos.

v. 923. Neque tantum Atticum est, ut Æmil. Portus notat, quantum ratione fundatum; mulier enim loquens, non jam de se ut de muliere loquitur, sed ut de mortali, de homine; quare et dignius genus usurpat. Vid. etiam, quæ nos ad Troad. v. 426. et 476. Ut verum autem fatear, in omnibus libris impressis, quos ego vidi, θνητὸς οὖσ᾽ legitur. Credendum est vero, Æmilium Portum sine veteris cujusdam exemplaris auctoritate hanc lectionem præferre noluisse, ac defendere, ut facit ad Troad. v. 923. *Barnes.*

975. ἅδην] Ita recte scribitur, quare non erat, ut Duportus ἅδδην in margine suo reponeret: quum enim utrumque exstet, ἅδην etiam magis huic loco aptum videtur. Vide, quæ nos ad Helen. v. 619. *Barnes.*

978. Νῦν δ᾽ ἀλλὰ] Legendum putem νῦν ἀλλὰ, ut supra v. 429. *Musg.*

979. Πῶς; εἰ γὰρ εἴη δυνατὸν, ὡς θέλοιμί γ᾽ ἄν.] Quum in posterioribus exemplaribus claudicaret hic versus, (hoc modo enim legebatur: πῶς; εἰ δυνατὸν, ὡς θέλοιμί γ᾽ ἄν.) Duportus μὲν post δυνατὸν addendo nihil effecit; Scaliger, κτείνοιμι ante πῶς legendo, versum quidem supplevit. At Canterus, qui Hervagianæ lectionis erat

ΚΡ. Ἐπίσημον ὁ φόνος, καὶ τὸ δοῦλον ἀσθενές.
ΠΑΙ. Οἴμοι· κακίζει. φέρε, σὺ νῦν βούλευέ τι.
ΚΡ. Καὶ μὴν ἔχω γε δόλια καὶ δραστήρια.
ΠΑΙ. Ἀμφοῖν ἂν εἴην τοῖνδ' ὑπηρέτης ἐγώ.
ΚΡ. Ἄκουε τοίνυν· οἶσθα γηγενῆ μάχην;
ΠΑΙ. Οἶδ', ἣν Φλέγρᾳ Γίγαντες ἔστησαν θεοῖς.
ΚΡ. Ἐνταῦθα Γοργόν' ἔτεκε Γῆ, δεινὸν τέρας.
ΠΑΙ. Ἦ παισὶν αὑτῆς σύμμαχον, θεῶν πόνον;
ΚΡ. Ναί· καί νιν ἔκτειν' ἡ Διὸς Παλλὰς θεά.
ΠΑΙ. Ποῖόν τι μορφῆς σχῆμ' ἔχουσαν ἀγρίας;

Cre. Apertum quid *est* cædes, et servi infirmum.
Pæd. Hei mihi! Timida facta es. Eja *igitur* tu nunc aliquod ini consilium.
Cre. Atqui habeo dolosa et efficacia.
Pæd. Ero minister hujus utriusque *rei* ego.
Cre. Audi igitur: novisti pugnam terrigenarum?
Pæd. Novi, quam commiserunt *in* Phlegra Gigantes cum diis.
Cre. Ibi Terra edidit Gorgonem, terribile monstrum.
Pæd. Num suis filiis Gigantibus sociam, deorum laborem?
Cre. Etiam: et eam interfecit Jovis filia, Pallas dea.
Pæd. Quam vero formæ truculentæ figuram habebat?

assecla, quod ibi mancum vidit, ita visus est conjectando resarcire: Πῶς; εἰ γὰρ εἴη δυνατὸν, etc. Quæ tamen totidem verba Aldina habet editio; quam tanto viro prorsus ignotam fuisse, vix mihi persuasero. Certe versum nunc plenum habes et sanatum. *Barnes.*

983. Ἐπίσημον ὁ φόνος, καὶ τὸ δοῦλον, ἀσθενές.] Φανερὸς ὁ τοιοῦτος φόνος, ὁ διὰ ξιφηφόρων ὀπαόνων, καὶ οἱ ὀπάονες οὗτοι, ἀργυρώνητοι ὄντες καὶ δοῦλοι, μικρόψυχοι, καὶ ἧττον σθένουσι. *Barnes.*

984. Ὤι μοι, κακίζῃ.] Κακὴ φαίνῃ αὐτὴ, καὶ μικροψυχοῦσα, ἢ καὶ λοιδορεῖς καὶ ἀποδοκιμάζεις τὰ ἐμὰ βουλεύματα· φέρε οὖν σὺ βούλευέ τι, καὶ ἐς μέσον ἤνεγκον. Et sane huic ultimæ sententiæ videtur ipse poëta suffragari paulo post, ad versum nempe 1022. Οὐκ εὖ τόδ' εἶπας· καὶ σὺ γὰρ τοὐμὸν ψέγεις. *Barnes.*

987. γηγενῆ μάχην;] De Gigantomachia videndus Apollodor. Lib. I. c. 6. *Musg.*

γηγενῆ μάχην;] Bellum Giganteum, Γιγαντομαχίαν. De Gigantum cum diis pugna vide quæ nos ad Bacch. v. 535. *Barnes.*

988. ἣν Φλέγρᾳ Γίγαντες ἔστησαν θεοῖς.] Φλέγρα, πόλις Θρᾴκης, ἣν Εὔδοξος μετὰ ταῦτα Παλλήνην φησὶ κληθῆναι. Stephanus περὶ πόλεων. Vide eundem in voce Παλλήνη. Hic Gigantum pugna fuisse perhibetur. Ab aliis memoratur Phlegra, Campaniæ urbs, unde Phlegræus etiam campus, de quo vide Cluverium Ital. Antiq. p. 1144. Phlegra autem Macedoniæ est eadem cum Thracica nostra; ea nempe Macedoniæ pars Thraciæ erat contermina. Vide, quæ nos supra ad Heraclid. v. 849. *Barnes.*

989. Ἐνταῦθα Γοργόν' ἔτεκε Γῆ, δεινὸν τέρας.] Quod Gorgon fuerit Terræ filia, hæc fere ita sumenda, ut notavimus de Polyphemo ad Cyclop. v. 641. ubi dicitur et is Terræ filius, quanquam illum ipse Euripides alias Neptuno satum agnoscat; ob stolidam nempe ferociam et diis contrariam impietatem. Alii autem parentes Gorgonum assignantur, Phorcus nempe et Ceto, de quibus Hesiodus Theogon. v. 270, etc. Vide, quæ nos ad Bacch. v. 979. ubi et trium Gorgonum nomina. *Barnes.*

991. καί νιν ἔκτειν' ἡ Διὸς Παλλὰς θεά.] Medusam Perseus truncasse fingitur, non

ΚΡ. Θώρακ' ἐχίδνης περιβόλοις ὡπλισμένον.
ΠΑΙ. Ἆρ' οὗτος ἐσθ' ὁ μῦθος, ὃν κλύω πάλαι;
ΚΡ. Ταύτης Ἀθάναν δέρος ἐπὶ στέρνοις ἔχειν.
ΠΑΙ. Ἣν αἰγίδ' ὀνομάζουσι, Παλλάδος στολήν;
ΚΡ. Τόδ' ἔσχεν ὄνομα, θεῶν ὅτ' ἦλθεν ἐς δόρυ.
ΠΑΙ. Τί δῆτα, θύγατερ, τοῦτο σοῖς ἐχθροῖς βλάβος;
ΚΡ. Ἐριχθόνιον οἶσθ'; ἢ τί γ' οὐ μέλλεις, γέρον;
ΠΑΙ. Ὃν πρῶτον ὑμῶν πρόγονον ἐξανῆκε γῆ;
ΚΡ. Τούτῳ δίδωσι Παλλὰς ὄντι νεογόνῳ —
ΠΑΙ. Τί χρῆμα; μέλλον γάρ τι προσφέρεις ἔπος.

Cre. Thoracem spiris viperæ armatum.
Pæd. Num hæc est fabula, quam audivi olim?
Cre. Hujus pelle Minervam pectus munitum habere.
Pæd. Quam Ægidem nominant, Palladis armaturam.
Cre. Hoc adepta est nomen, quando venit in pugnam deorum.
Pæd. Hoc igitur, filia, quid damnum tuis hostibus?
Cre. Erichthonium nosti? aut qui non nosti senex?
Pæd. Quem primum vestrûm progenitorem submisit tellus?
Cre. Huic dat Pallas edito recenter ——
Pæd. Quid? tardum enim quoddam profers verbum.

tamen sine Palladis auxilio; hic paulo aliter se res habet; et alii Ægida clypeum volunt, noster poëta Thoraca, forte ex Atheniensium patriis traditionibus; quas sæpe contra vulgatas poëtarum fabulas militasse Pausanias probat. Ægis autem Jovi præcipue, tum Minervæ et Apollini quoque, tribui solet, ut ex Eustathio liquet. *Barnes.*

993. ὡπλισμένον.] Lego cum Scaligero ὡπλισμένην, ut concordet cum Γοργόνα. θώρακα intelligo sensu anatomico, non tegumentum militare ita dictum. vid. Herc. Fur, v. 1086. *Musg.*

995. Ἀθάναν] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. Ἀθάνας. *Musg.*

Etiam hic versus videtur non Creusæ, sed Pædagogo, tribuendus esse. *Heath.*

996. Non solus Euripides αἰγίδα pectoris munimentum facit. Servius ad Virgil. Æneid. VIII. v. 435. *Ægis proprie est munimentum pectoris æneum, habens in medio Gorgonis caput.* Ovid. Metam. Lib. VI. v. 78.

At sibi dat clypeum, dat acutæ cuspidis hastam;
Dat galeam capiti; defenditur ægide pectus,

vid. et Hesychium v. Αἰγίς. Martial. Lib. VII. Epigr. 1. *Musg.*

Ἣν Αἰγίδ' ὀνομάζουσι, Παλλάδος στολήν;] Quod Ægis Jovi et Minervæ, et etiam Apollini tribuatur, vide ad versum 951. Nemo autem est, qui Ægida præcipuum Palladis ornatum in picturis non agnoscat: Quæ tamen plerumque in clypeo pingi solet, non item in thorace, ut pictoribus vel ex hoc loco notandum est. *Barnes.*

999. Ἐριχθόνιον οἶσθ'; ἢ τί γ' οὐ μέλλεις, γέρον;] Ἐριχθόνιον μέμνησαι; ἢ τί γ' οὐ μέλλεις ἀμνημονεῖν; si enim oblitus est domini tui, Erichthonii, nescio, quid memoriter teneas. In hunc sensum Latinam versionem emendavi. Qui μέλλεις legunt, et per *scire non curant* exponunt, quid velint, nesciunt. *Barnes.*

1000. Ὃν πρῶτον ὑμῶν πρόγονον ἐξανῆκε γῆ;] Athenienses omnes pro indigenis se venditare solitos, observatum est nobis supra ad v. 29. Præcipue autem Erichthonium fabula narrat ex Vulcani semine in terram projecto editum, quum de concubitu cum Minerva contendisset; unde et nomen sortitus est, ἀπὸ τῆς ἔριδος δηλο-

ΚΡ. Δισσοὺς σταλαγμοὺς αἵματος Γοργοῦς ἄπο.
ΠΑΙ. Ἰσχὺν ἔχοντ' ἂν τίνα πρὸς ἀνθρώπου φύσιν;
ΚΡ. Τὸν μὲν θανάσιμον, τὸν δ' ἀκεσφόρον νόσων.
ΠΑΙ. Ἐν τῷ καθάψας ἀμφὶ παιδὶ σώματος;
ΚΡ. Χρυσοῖσι δεσμοῖς· ὁ δὲ δίδωσ' ἐμῷ πατρί.
ΠΑΙ. Κείνου δὲ κατθανόντος ἐς σ' ἀφίκετο;
ΚΡ. Ναί· κἀπὶ καρπῷ γ' αὐτὸ τῆς χερὸς φέρω.

Cre. Geminas guttas sanguinis a Gorgone.
Pæd. Quam vim habentes erga hominis naturam?
Cre. Aliam quidem mortiferam, aliam vero curatricem morborum.
Pæd. In quo? num appendens circa infantem vasculum?
Cre. Aureis ligamentis: hic autem dedit meo patri.
Pæd. Illo vero mortuo ad te pervenit?
Cre. Etiam, et ego illud in manus commissura fero.

1004. ἔχοιτ' ἄν. 1009. αὐτὸ 'γώ.

νότι καὶ χθονός. Vel, ut Apollodorus Bibliothec. Lib. III. c. 13. §. 6. ἀπὸ ἐρίου καὶ χθονὸς, ὅτι Ἀθηνᾶ ἐρίῳ ἀπομάξασα τὸν Ἡφαίστου γόνον εἰς γῆν ἔῤῥιψεν. ὅθεν Ἐριχθόνιος γίνεται. Idem Natal. Comes, Lib. IV. c. 5. fol. 306. Nos fabulam alias attingere decernimus, infra videl. ad v. 1426. licet Apollodoro cæterisque rerum poëticarum scriptoribus sit decantatissima. *Barnes.*

1002. μέλλον] Malim, sensu non admodum diverso, μιλλὸν, i. e. *tardum.* Hesychius: μιλλὸς, βραδύς. *Musg.*

μέλλον γάρ τι προσφέρεις ἔπος.] Credo scribendum: μέλλεις γάρ τι προσφέρειν ἔπος. Sed et προσφέρεις μέλλον ἔπος in Latina versione explicavi, ut sit: μόγις λαλεῖς, καὶ βραδέως προσφέρεις εἰς τὸ μέσον, ὥστε ἐμὲ θαυμάζεσθαι, καὶ μέγα τι παρὰ σοῦ προσδοκᾷν. *Barnes.*

δεινὸν γὰρ legit Reisk. *Beck.*

1003. Γοργοῦς ἄπο.] Ἡ Γοργὼ dicitur, ut ἡ Μορμὼ, et Λητὼ, &c. et: ἡ Γοργὼν, όνος, ut supra v. 989. Ἐνταῦθα Γοργόν' ἔτεκε Γῆ, &c. ad quem locum vid. quæ nos de Gorgone. *Barnes.*

1004. ἔχοντ' ἂν] Ita Ed. Ald. MSS. Steph. ἔχοντ' ἄν. MS. E. ἔχοι γ' ἄν. MS. G. ἔχοιθ' ἄν. Lego: ἰσχὺν ἔχοντας. De prosodia vocis ἰσχὺν vid. Heraclid. v. 158. *Musg.*

Ἰσχὺν ἔχοντ'] Primo de Ἰσχὺν notandum est, ultimam ejus in recto et quarto semper produci debere, ut hic; ita in Πληθὺς, ut Homer. Iliad. β'. v. 278. Ὣς φάσαν ἡ πληθυς· ἀνὰ δὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεύς. et Iliad. ο'. v. 305. Ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο. Ita Ἰχθὺς, Ὀσφὺς, Ἰλὺς, denique omnia substantiva et participia in ὺς, accentu in ultima; sic Ζευγνὺς, Ὀλλὺς, Homer. Iliad. κ'. v. 201. Ὀλλὺς Ἀργείους· et si qua alia; non tamen adjectiva itidem, licet acuto in ultima signentur. Nam βραδὺς, πολὺς, ὀξὺς, εὐρὺς. γλυκὺς, βαθὺς, ὠκὺς, δριμὺς, θρασὺς, ultimam corripiunt: multo magis nomina tum adjectiva, tum substantiva, in υς desinentia, quæ nec in ultima signantur, ut: πέλεκυς, κόρυς, Homer. Iliad. ν'. v. 131. Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ. Jam de altero verbo, Ἔχοντ': ponitur hoc in loco pro ἔχοντε duali, et concordat putative cum σταλαγμοὺς, quia duæ erant guttulæ; Δισσοὺς σταλαγμοὺς vocat poëta. Olim erat male scriptum ἔχοιτ' pro ἔχοντ', simplici latere τοῦ ν' collapso. Hoc non vidit Henricus Stephanus, ideoque ex veteribus suis MSS. ἔχοιντ' ἂν τίνα eruebat. Sed fuerit (inquit) ἔχοιντ' ἄν, pro ἔχοιεν ἄν, quod rarum est. *Ita ille.* Et tamen mediæ vocis potuit esse ἔχοιντ', quod rarum non est fieri. Scaliger vero ἔχοντ' reponit; cui omnino assentior. *Barnes.*

ΠΑΙ. Πῶς οὖν κέκρανται δίπτυχον δῶρον θεᾶς;
ΚΡ. Κοίλης μὲν ὅστις φλεβὸς ἀπέσταξεν φόνου—
ΠΑΙ. Τί τῷδε χρῆσθε, δύνασιν ἐκφέρει τίνα;
ΚΡ. Νόσους ἀπείργει καὶ τροφὰς ἔχει βίου.
ΠΑΙ. Ὁ δεύτερος δ' ἀριθμὸς, ὃν λέγεις, τί δρᾷ;
ΚΡ. Κτείνει, δρακόντων ἰὸς ὢν τῶν Γοργόνων.
ΠΑΙ. Εἰς ἓν δὲ κραθέντ' αὐτὸν, ἢ χωρὶς φορεῖς;

Pæd. Quomodo igitur se habet geminum donum deæ?
Cre. Qui sanguis quidem stillavit ex cava vena.
Pæd. In quem usum hac utimini? quam vim habet?
Cre. Arcet morbos, et habet alimenta vitæ.
Pæd. Altera vero species, quam dicis, quid facit?
Cre. Interficit, venenum existens draconum Gorgonum.
Pæd. In unumne commixtum istum cruorem circumfers?

1011. φόνος. 1016. αὐτὸν ἰχῶρ' εἰσφορεῖς.

ἔχοντας τίνα emendat Reisk. *Beck.*

1006. ἀμφὶ παιδὶ σώματος;] An legendum:

Ἐν τῷ; καθάψασ' ἀμφὶ παιδίῳ κύτος;

In quo? an circa infantem vas ligans? κύτος de parvo vase habet Æsch. Agam. 330. *Musg.*

Vulgata verba ita struit Heath. ἐν τῷ σώματος (i. e. ἐν τίνι σώματος μέρει) καθάψας ἀμφὶ παιδί; *in qua corporis parte puero appendens?*

Reisk. conjicit: μίτων καθάψασ' ἀμφὶ παιδὸς ὄμμασι. nam de Pallade sermonem esse, et dixisse μίτων δεσμοῖς χρυσοῖς pro μίτων χρυσῶν δεσμοῖς. *Beck.*

1010. δῶρον] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. δέρος, unde Reiskius γέρας. [aut τέρας.] *Musg.*

1011. Κοίλης φλεβὸς] Apollodorus, Lib. III. c. 10. sect. 3. παρὰ γὰρ Ἀθήνας λαβὼν (Chiron) τὸ ἐκ τῶν φλεβῶν τῆς Γοργόνος ῥυὲν αἷμα, τὸ μὲν ἐκ τῶν ἀριστερῶν ῥυὲν πρὸς φθορὰν ἀνθρώπων ἐχρῆτο, τὸ δὲ ἐκ τῶν δεξιῶν, πρὸς σωτηρίαν, καὶ διὰ τούτου τοὺς τεθνηκότας ἀνήγειρεν. Memoratæ Apollodoro φλέβες sunt ex dextra parte, vena cava (Κοίλη φλέψ) ex sinistra aorta. Aristoteles Hist. Anim. Lib. III. c. 3. δύο φλέβες εἰσὶν ἐν τῷ θώρακι — καὶ ἡ μὲν μείζων ἐν τοῖς δεξιοῖς μᾶλλον, ἡ δὲ ἐλάττων ἐν τοῖς ἀριστεροῖς, ἣν καλοῦσί τινες Ἀορτήν. Magnam hanc venam κοίλην φλέβα dictam quis nescit? vid. Polluc. Lib. II. sect. 225. Hinc patet, κοίλης φλεβὸς temere a Barnesio sollicitatum esse, quod autem reponebat λαιῆς, cum auctoris mente ex diametro pugnasse.

φόνος] Emendatio est Canteri. Ed. Ald. φόνου, quod frustra tuetur Barnesius. *Musg.*

Κοίλης μὲν ὅστις φλεβὸς ἀπέσταξεν φόνου] Suspicor legendum λαιῆς pro κοίλης, quia utraque gutta ex vena quadam fluxit; salutifera autem ex læva, letifera ex dextra. De vena *cava* dicta lubens acciperem; si modo alia aliqua vena nominaretur, ex qua et altera flueret gutta. Cum lævam autem prius nominaveris, dextram etiam nomine notasse non erat opus. Canterus pro φόνου mavult φόνος. Ego ad ὅστις, σταλαγμὸς intelligendum reor, et φόνου, pro αἵματος, sic, ut sæpe alias, sumendum. *Barnes.*

Etiam Heath. Barnesio repugnat. *Beck.*

1014. Ὁ δεύτερος δ' ἀριθμὸς,] Eleganter dicitur pro ὁ δεύτερος. Sic Helen. v. 409. πολλοὺς ἀριθμοὺς ἄγνυται ναυαγίων. Isocrates in Busiride: πάντας δὲ τοὺς ἀριθμοὺς περιλαβών. *Musg.*

Ὁ δεύτερος δ' ἀριθμὸς,] Ὁ δεύτερος τῶν σταλαγμῶν ἀριθμὸς, pro ὁ δεύτερος σταλαγμός. Hic ἀριθμὸς eleganter redundat;

ΚΡ. Χωρίς· κακῷ γὰρ ἐσθλὸν οὐ συμμίγνυται.
ΠΑΙ. Ὦ φιλτάτη παῖ, πάντ᾽ ἔχεις, ὅσων σε δεῖ.
ΚΡ. Τούτῳ θανεῖται παῖς· σὺ δ᾽ ὁ κτείνων ἔσει.
ΠΑΙ. Ποῦ; καὶ τί δράσας; σὸν λέγειν, τολμᾷν δ᾽ ἐμόν.
ΚΡ. Ἐν ταῖς Ἀθήναις, δῶμ᾽ ὅταν τοὐμὸν μόλῃ.
ΠΑΙ. Οὐκ εὖ τόδ᾽ εἶπας· καὶ σὺ γὰρ τοὐμὸν ψέγεις.
ΚΡ. Πῶς; ἆρ᾽ ὑπείδου τοὔνθ᾽, ὃ κἄμ᾽ εἰσέρχεται;
ΠΑΙ. Σὺ παῖδα δόξεις διολέσαι, κεὶ μὴ κτενεῖς.
ΚΡ. Ὀρθῶς· φθονεῖν γάρ φασι μητρυιὰς τέκνοις.
ΠΑΙ. Αὐτοῦ νυν αὐτὸν κτεῖν᾽, ἵν᾽ ἀρνήσῃ φόνους.

Cre. Seorsim. Cum malo enim bonum non miscetur.
Pæd. O charissima filia, omnia habes, quibus est tibi opus.
Cre. Hoc morietur puer *Ion:* tu vero interfector eris.
Pæd. Ubi, et quid faciens? tuum est, imperare, meum vero obsequi.
Cre. Athenis, domum cum venerit meam.
Pæd. Non recte hoc dixisti: nam et tu meum *consilium* vituperas.
Cre. Quomodo igitur? suspicaris, quod etiam mihi in mentem venit?
Pæd. Tu filium videberis interfecisse, etiamsi non interfeceris.
Cre. Recte, dicunt enim novercas invidere privignis.
Pæd. Hic ipsum interfice itaque, ut negare-possis cædem.

1026. Αὐτοῦ νῦν.

nec exemplo caret. Male itaque Brodæus: Placet ἄῤῥυθμος. *Barnes.*

Reisk. emendat: ὁ δεύτερος δ᾽ αὖ ῥευσμὸς, *alter autem liquor*, fluxus, gutta. *Beck.*

1015. Ex præcedd. edd. Heath. et Reisk. reponunt ἰὸς pro ἰόν. *Beck.*

1016. κραθέντ᾽ αὐτὸν,] Ita recte Barnesius. Constructio est: αὐτὸν δὲ (i. e. τὸν δεύτερον σταλαγμὸν) εἰς ἓν κραθέντα ἰχῶρι εἰσφορεῖς; Ed. Ald. κραθὲν ταυτόν.

Legendum, auctore Cl. Snapio Collegii Regalis apud Cantabrigienses olim Præposito:

Εἰς ἓν δὲ κραθέντ᾽ αὐτὸν, ἢ χωρὶς, φορεῖς;

Cujus perelegantis sane emendationis notitiam Viro eruditissimo Thomæ Morell S. T. P. debeo. *Musg.*

Εἰς ἓν δὲ κραθέντ᾽ αὐτὸν ἰχῶρ᾽ εἰσφορεῖς] Scaliger pro ἓν legit ἕνα, non recte; dicimus enim εἰς ἓν συνελθεῖν, *in unum coire.* Κραθέντ᾽ autem pro κραθέντα recte Canterus legit, Nov. Lection. Lib. I. c. IX. Masculini enim generis ὁ ἰχὼρ, primamque producit, et est Homerica dictio, divorum quasi sanguinem notans. *Barnes.*

1016. s. Εἰς ἓν — συμμιγν.] De industria hos duo versus præterit Prev., forte, quia spurios esse censuit. *Beck.*

1022. καὶ σὺ γὰρ τοὐμὸν ψέγεις.] Τοὐμὸν, ἤγουν βούλευμα. Respicit locum supra v. 983. ubi Creusa illius consilium rejecerat, ut ille nunc Creusæ: Quare proximo versu, nempe 984. dixit: Οἴ μοι· κακίζῃ· φέρε σύ νυν βούλευέ τι. *Barnes.*

1023. ἆρ᾽] Τὸ ἆρα πρὸς τὴν χρείαν τοῦ μέτρου καὶ δίχα τοῦ ἐρωτᾷν καὶ περισπᾶται καὶ ὀξύνεται. *Scholiast.*

1025. φθονεῖν γάρ φασι μητρυιὰς τέκνοις.] Huc refer illud Callimachi: Στήλην Μητρυιῆς, μικρὰν λίθον, ἔστεφε κοῦρος, Ὡς βίον, ἠλλάχθαι τὸν τρόπον οἰόμενος· Ἡ δὲ τάφῳ κλινθεῖσα, κατέκτανε παῖδα πεσοῦσα· Φεύγετε Μητρυιῆς καὶ τάφον, οἱ πρόγονοι. De hac re puto illud ortum, et de noverca su-

ΚΡ. Προλάζυμαι γοῦν τῷ χρόνῳ τῆς ἡδονῆς.
ΠΑΙ. Καὶ σόν γε λήσεις πόσιν, ἅ σε σπεύδει λαθεῖν.
ΚΡ. Οἶσθ' οὖν, ὃ δρᾶσον; χειρὸς ἐξ ἐμῆς λαϐὼν
Χρύσωμ' Ἀθάνας τόδε, παλαιὸν ὄργανον,
Ἐλθὼν, ἵν' ἡμῖν βουθυτεῖ λάθρα πόσις,
Δείπνων ὅταν λήγωσι καὶ σπονδὰς θεοῖς
Μέλλωσι λείϐειν, ἐν πέπλοις ἔχων τόδε,
Κάθες βαλὼν ἐς πῶμα τῷ νεανίᾳ,
Ἰδίᾳ δὲ, μὴ γὰρ πᾶσι, χωρίσας ποτὸν
Τῷ τῶν ἐμῶν μέλλοντι δεσπόζειν δόμων.

Cre. Anticipo certe tempore voluptatem.
Pæd. Et tuum latebis maritum *in iis, in* quibus te studet latere.
Cre. Scis igitur quid facias? ex mea manu accipe
Aureum opus hocce Palladis, vetus vasculum.
Proficiscaris, ubi nobis clam sacrificat maritus,
Cumque cœnæ finem fecerint, et libamina diis
Volent libare, habens hoc in veste,
Dimitte conjiciens in poculum adolescentis:
Privatim vero, non tu omnibus, separans potum,
Illi, qui futurus est dominus meæ domus.

1035. μὴ πᾶσι.

mendum: *Mulieri ne credas, ne mortuæ quidem.* Exstat autem illud epigramma inter Callimachi Opera, et in Anthologiæ, Lib. I. c. 30. *Barnes.*

1026. κτεῖν',] Ita Barnesius, anapæsti vitandi causa. Ed. Ald. κτεῖνον. *Musg.*

Αὐτοῦ νυν αὐτὸν κτεῖν', ἵν' ἀρνήσῃ φόνους.] Ita νυν, non νῦν, legendum ob versum, et κτεῖν' melius, quam κτεῖνον, hic facit. *Barnes.*

Αὐτοῦ νυν] Νὺν ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ παραπληρωματικοῦ συνδέσμου. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ βραχὺ αὐτὸ παραλήγεται καὶ ὀφείλει ὀξύνεσθαι. *Scholiast.*

1028. λαϐεῖν.] Ita Ed. Ald. MSS. Steph. λαθεῖν, quod Edd. deinceps receperunt sensu frigido, ne dicam inepto, quod et hic male remansit. Legendum fortasse:

καὶ σόν γε τίσεις πόσιν, ἅ σε σπεύδει παθεῖν.

Et maritum Tuum ulcisceris, quæ Te pati cupit. *Musg.*

λαβεῖν etiam Reisk. probat, et constructionem esse vult: καὶ λήσεις (sc. λαϐοῦσα) σὸν πόσιν, ἅ σε λαβεῖν (h. e. ἀφελεῖν) σπεύδει. *Beck.*

1029. Οἶσθ' οὖν, ὃ δρᾶσον;] Attica phrasis, de qua vide quæ nos ad Helen. v. 1232. *Barnes.*

1030. Distinguo: χρύσωμ' Ἀθάνας τόδε, παλαιὸν ὄργανον. Quæcunque ex auro conficiuntur vascula, vel alia, χρυσώματα vocantur. vid. Polluc. Lib. VII. sect. 103. X. sect. 174. Plut. in Æmilio Paullo, p. 488. Ed. H. Steph. Athenæum, Lib. V. c. 7. infra v. 1451. *Musg.*

Χρύσωμ' Ἀθάνας] Attici phialas *aureas* χρυσίδας, argenteas ἀργυρίδας vocant. Demosthenes Κατὰ Τιμοκράτους: Οὐδὲ χρυσίδες τέτταρες. Pindarus in Olympiac. Μένειν ἀγῶνα πρεσβυτέρων ἀμφ' ἀργυρίδεσσιν.

Ἀθάνας] Quicquid affabre factum est, id Minervæ, aut Vulcano, tribui solet. Ita Joh. Brodæus, nec inepte: Hic vero

Κἄνπερ διέλθῃ λαιμὸν, οὔποθ' ἵξεται
Κλεινὰς 'Αθήνας, κατθανὼν δ' αὐτοῦ μενεῖ.
ΠΑΙ. Σὺ μέν νυν εἴσω προξένων μέθες πόδα·
'Ημεῖς δ', ἐφ' ᾧ τετάγμεθ', ἐκπονήσομεν.
῎Αγ', ὦ γεραιὲ ποῦς, νεανίας γενοῦ
῎Εργοισι, κεἰ μὴ τῷ χρόνῳ πάρεστί σοι.
'Εχθρὸν δ' ἐπ' ἄνδρα στεῖχε δεσποτῶν μέτα,
Καὶ συμφόνευε καὶ συνεξαίρει δόμων.
Τὴν δ' εὐσέβειαν εὐτυχοῦσι μὲν καλὸν
Τιμᾷν, ὅταν δὲ πολεμίους δρᾶσαι κακῶς
Θέλῃ τις, οὐδεὶς ἐμποδὼν κεῖται νόμος.
ΧΟ. Εἰνοδία θύγατερ Δάματρος, ἃ τῶν στροφὴ α'.

Et si modo transierit guttur, nunquam veniet
Ad inclytas Athenas: sed mortuus hic manebit.
Pæd. Tu quidem mitte pedem intra domum hospitum;
Nos vero id faciemus, ad quod ordinati sumus.
Age, O senilis pes, juvenis fias
Factis, etiamsi tempore non possis.
Hostilem autem ad virum perge cum dominis,
Et simul interfice, et simul eum tolle ex ædibus.
In rebus enim secundis bene se habet pietatem
Colere: quando vero hostibus nocere
Aliquis vult, nulla lex obstat.
Cho. O Trivia filia Cereris, quæ

χρύσωμ' 'Αθάνας dicitur, quod a Minerva donabatur Erichthonio. *Barnes.*

1031. βουθυτεῖ] Τὰς βόας θύει. *Barnes.*

1035. μὴ πᾶσι,] Supplet Barnesius: μὴ γὰρ πᾶσι. Malim: μὴ σὺ πᾶσι. *Musg.*

'Ιδίᾳ δὲ, μὴ γὰρ πᾶσι] Cum hactenus inter μὴ et πᾶσι deesset syllaba, ego γὰρ addidi; Scaliger μηδὲ legit. Judicent alii. *Barnes.*

1039. Σὺ μέν νυν εἴσω προξένων μέθες πόδα·] De proxenis Delphicis, quorum erat, hospites oraculi gratia ventitantes domo excipere, hæc intelliguntur. Quod Πρόξενοι autem publice designabantur etiam aliis in locis, ad legatos et insignes viros excipiendos, item de Proxenis, Astoxenis, Doryxenis et Idioxenis. vide Eustathium in Homer. fol. 405. lin. 11. et deinceps, præclare disserentem. item fol. 485. lin. 15. et ex illo Cœl. Rhodigin. Lection. Antiq. Lib. XI. c. 10. *Barnes.*

1045—1047. Vid. Stob. Grot. Lib. IV. p. 207. *Burn.*

1045. ss. Τὴν δ' Εὐσέβειαν, Εὐτυχοῦσι μὲν, καλὸν Τιμᾷν· ὅταν δὲ πολεμίους δράσαι κακῶς Θέλῃ τις, οὐδεὶς ἐμποδὼν κεῖται νόμος.] Hunc locum ex H. Grotii versione ita loquentem audisis: *In Sorte læta colere pietatem decet: At hostibus nocere si cupias tuis, Lex nulla prohibet, nullus hic obstat pudor.* Non hæc ex Euripidis mente dicta scies, si compares cum illa sententia, Phœniss. v. 534. Εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν χρὴ, Τυραννίδος πέρι Κάλλιστον ἀδικεῖν· τἄλλα δ' εὐσεβεῖν χρεών. Quæ tamen verba ipse poëta, ut impia, mox damnat, sub Chori persona: ut ad eum locum probavimus. Virgilius fere idem nobiliori personæ affigit, Corœbo nempe, heroi Trojano,

Νυκτιπόλων ἐφόδων ἀνάσσεις
Καὶ μεθαμερίων, ὅδωσον
Δυσθανάτων κρατήρων πλη-
ρώματ', ἐφ' οἷσι πέμπει
Πότνια, πότνι' ἐμὰ
Χθονίας Γοργοῦς λαιμοτόμων
Ἀπὸ σταλαγμῶν
Τῷ τῶν Ἐρεχθειδᾶν
Δόμων ἐφαπτομένῳ·
Μηδέ ποτ' ἄλλος ἄλλων ἀπ' οἴκων
Πόλεως ἀνάσσοι
Πλὴν τῶν εὐγενετᾶν Ἐρεχθειδᾶν.

Nocturnis insultibus dominaris
Et diurnis, ducito
Tristem ferentium-mortem poculorum
Plenitudinem *ad eos*, contra quos mittit
Veneranda, veneranda mea *domina*,
Terrigenæ Gorgonis gutturis
Secti ex guttis,
Adversus *illum*, qui Erechthidarum
Invadit familiam.
Nec unquam alius ex aliena familia
Imperet urbi,
Præter nobiles Erechthidas.

Æn. Lib. II. v. 590. *Dolus, an virtus, quis in hoste requirat?* At certe hoc neque Christianis, neque hominibus Philosophis, prudentibusque et piis, fuit usquequaque comprobatum; quicquid poëtæ nobiles, qui naturam imitantur, nonnullis personis pro characteris illorum ratione aliquando affigere placuerunt. *Barnes.*

1048. Εἰνοδία θύγατερ Δάματρος,] Quod poëta Proserpinam hic, Cereris filiam, Εἰνοδίαν vocat, hoc est Triviam, quod nomen Hecatæ competit, ut ostendimus ad Helen. v. 569. id fit, quia unica dea Luna tot dearum personas induebat; nempe aliquando Juno, Hecate, Trivia, Proserpina, Luna, Diana, eadem erat res. De qua re videsis Cœl. Rhodigin. Lib. XX. c. 6. Hecaten autem nunc præcipue vocat, quod veneficiis ea dea præficiebatur, et ad ejus lucem veneficas herbas colligere solebant sagæ, unde Hecateides herbæ dicebantur tales; et Ovidius dixit de Minerva, Arachnen in venenosam araneam transmutante: *Postea discedens succis Hecateidos herbæ Sparsit; et extemplo tristi medicamine tactæ Defluxere comæ*, etc. Nunc autem Chorus optat successum venifico seni contra Ionem, qui malis artibus in dominæ suæ hæreditatem videbatur immissus. *Barnes.*

1049. Auctor Libri περὶ ἱερῆς νούσου: ὁκόσα δὲ δείματα νυκτὸς παρίσταται, καὶ φόβοι, καὶ παράνοιαι, καὶ ἀναπηδήσιες ἐκ τῆς κλίνης, καὶ φόβητρα, καὶ φεύξιες ἔξω, Ἑκάτης φασὶν (οἱ ἐπαοιδοὶ) εἶναι ἐπιβουλὰς, καὶ ἡρώων ἐφόδους. Confer Helen. v. 568, 9. Suidam v. Ἑκάτην et v. Ἔμπουσα. *Musg.*

1055. Versus est Ionicus a minore dimeter acatalectus ex pæone tertio, cui in antistr. opponitur Ionicus, et ditrochæo. *Heath.*

Εἰ δ' ἀτελὴς θάνατος σπουδαί τε δεσποί- ἀντιστρ. α΄.
νας, ὅ τε καιρὸς ἄπεισι τόλμας,
Ἅ τε νῦν φέρετ' ἐλπὶς, ἢ θη-
κτὸν ξίφος, ἢ λαιμῶν ἐξά-
ψει βρόχον ἀμφὶ δειρὴν,
Πάθεσι πάθεα δ' ἐξ-
ανύτουσ' εἰς ἄλλας βιότου
Μορφὰς κάτεισιν·

Si vero mors imperfecta, conatusque dominæ,
Et successus incepto defuerit,
Ut nunc se habet opinio nostra, vel acutum
Gladium, vel jugulo
Innectet laqueum circa collum suum.
Perturbationes autem perturbationibus
Finiens, ad alias
Vitæ formas deveniet.

1064. 5. δαίμων ἐξάψειν. 1065. δέρην.

1056. Τῷ τῶν Ἐρεχθειδᾶν] Hic apertissime constat de illa re, qua de supra toties monuimus, videl. v. 648. 751. et 876. nempe quod tecte loquentes de aliqua persona, aliquando plurali numero utimur; ita enim cum v. 1052. ἐφ' οἷσι πέμπει dixit, per τῷ nunc idem explicat; Ion enim solus utrinque designatur.
Barnes.

1063. Ἅ τε νῦν φέρετ' ἐλπὶς,] Hanc scripturam nemo facile expediat. An legendum:

ᾇ γε νῦν φέρετ' ἐλπὶς —

Ut nunc se habet opinio nostra. Ἐλπὶς, *opinio*, cum verbis motum significantibus recte conjungi, testatur simile in Helena exemplum, i. e. εἰς τ'αὐτὸ κἀμοὶ δόξα χωρεῖ, v. 757, 8. vid. et Hecub. v. 116.

Quæ sequuntur, Criticos jamdudum exercuerunt. Pro δαίμων Scaliger λαιμῶν, quod non recipit sententia, cum idem jam per δείρην exprimatur. Fortasse verum fuerit:

— ἢ θη-
κτὸν ξίφος αἰδήμων, ἢ 'ξά-
ψει βρόχον ἀμφὶ δείρην.

αἰδήμων pro αἰδεσθεῖσα. Vide Scholia in Epicteti Enchiridion, Ed. Heyn. Confer et Hippol. v. 770. et seq. Pro ἐξάψειν viderat Reiskius legendum esse ἐξάψει.
Musg.

1064. s. ἢ λαιμῶν ἐξάψειν] Quum olim δαίμων scriberetur, Canterus τλάμων legebat, sed longe felicius Josephus Scaliger λαιμῶν, quod in textum recepimus.
Barnes.

Post θηκτὸν deest futurum aliquod, μάρψει, aut προσπεσεῖται, aut simile.
Reisk.

1065. δείρην metri causa Heath. reposuit, et verba ita struenda docuit: ἡ δὲ ἐλπὶς νῦν φέρεται Κρέουσαν ἢ θηκτὸν ξίφος διὰ λαιμῶν ὦσειν, ἢ ἐξάψειν βρόχον ἐκ λαιμῶν ἀμφὶ δείρην, καὶ αὐτὴ ἡ Κρέουσα ἐξανύτουσα πάθεα πάθεσιν κάτεισιν εἰς ἄλλας μορφὰς βιότου. *Hoc etiam nunc exspectandum est, ut vel gladium acutum per guttur adigat, vel ut gutturi laqueum aptet circa collum. Illa vero cum dolores doloribus terminaverit, ad alias vitæ formas descendet.* V. Dorvill. ad Charit. p. 394. ss.
Beck.

Reisk. scribit: ἀμφιδέτην, *orbim restis vincientem et stringentem undique.* *Beck.*

Leg. ἐξάψει, scil. Creusa. Quodsi ἐξάψειν retineri placeat, scribendum erit ἄμμε νιν φέρει ἐλπὶς, *spes me fert, eam esse*

Οὐ γὰρ δόμων γ' ἑτέρους
Ἄρχοντας ἀλλοδαποὺς
Ζῶσά ποτ' ὀμμάτων ἐν φαενναῖς
Ἀνέχοιτ' ἂν αὐγαῖς
Ἁ τῶν εὐπατριδᾶν γεγῶσ' οἴκων.
Αἰσχύνομαι τὸν πολυΰμνον στροφὴ β'.
Θεὸν, εἰ περὶ Καλλιχόροισι παγαῖς
Λαμπάδα θεωρὸν εἰκάδων

Non enim *suæ* domus alios
Dominos alienigenas
Vivens unquam oculorum in lucidis
Tolerabit splendoribus,
Quæ ex nobili familia nata *est*.
Pudet me propter hymnis celeberrimum *Bacchum*
Deum, si circa fontes Callichori
Facem spectatricem Eicadum,

aut stricturam gladium, aut innodaturam sibi restim; aut post φέρεται comma ponendum, et sic legendum: ἅ τε νῦν φέρεται, *et quæ nunc machinationes turbidæ dolique commiscentur et consuuntur*, ἐλπὶς, *tunc est spes*, ἢ θηκτόν νιν συμμάρψειν (vel βάψειν) ξίφος. *Reisk.*

1066. s. ἐξανύτουσ'] Idem, quod ἐξανύουσ', ab ἀνύτω, idem, quod ἀνύττω et ἀνύσσω et ἀνύω. Vide, quæ nos ad Bacch. v. 1089. *Barnes.*

1067. s. εἰς ἄλλας βιότου Μορφὰς κάτεισιν] Hic Scaliger φορὰς pro μορφὰς legit, ex aliquo MS. ut credo: nam versui convenientius est. Canterus μονὰς legebat, loco non animadverso, nec loquendi more. Ἄλλας βιότου μορφὰς, hic pro θάνατον, *mortem vitæ contrariam* usurpat poëta, eleganter sane; De qua tamen loquendi consuetudine videsis ejusdem Canteri Novar. Lection. Lib. I. c. 10. *Barnes.*

1068. ἄλλας βιότου Μορφὰς] *Mortem* interpretatur Barnesius; quam philosophi forte *aliud vitæ genus* esse tradiderint, *aliam vitæ formam* vix, credo, dixerunt. Legendum, ni fallor: εἰς ἁπλᾶς βιότου μομφὰς, *ad simplex vitæ odium. Musg.*

1074. s. Αἰσχύνομαι τὸν — Θεὸν,] Verto: *Pudorem mihi incutit Deus.* Sic αἰσχύνομαι μέν σ', ὦ γέρον, supra v. 952.

τὸν πολυΰμνον. i. e. τὸν πολυύμνητον, *qui cantibus multum celebratur.* Quo sensu Venus πολύϋμνος dicitur Orpheo Hymn. LIV. 1. Bacchum hoc loco intelligi, recte monet Barnesius, ab Homero jam ante πολύϋμνον vocatum, Hymn. in Bacchum, v. 7. Bacchum vero præ reliquis Diis sibi pudorem incutere dicit, quod is in Mysteriis Eleusiniis conjunctim cum Cerere colebatur: Unde Scholiastes Aristophanis: συνίδρυται τῇ Δήμητρι ὁ Διόνυσος. ad Ran. v. 326. *Musg.*

τὸν πολύϋμνον Θεὸν] Bacchum notat, quem Πολυώνυμον vocat Sophocles in Antigone: quippe qui Bacchus, Iacchus, Lyæus, Euius, Dionysius, Dithyrambus, etc. cognominetur. Hæc notavit Johann. Brodæus recte; ita enim et Homerus in Hymno εἰς Διόνυσον Bacchum πολύϋμνον vocat, v. 7. Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνδε θεαὶ πολύϋμνον ἔθρεψαν. Apollo etiam dicitur Εὔϋμνος, πολυώνυμος et πολύϋμνος in eodem sensu. Homerus de Apolline, Hymn. Apoll. v. 19. et 207. Πῶς γάρ σ' ὑμνήσω πάντως εὔϋμνον ἐόντα. Et Callim. Hymn. Dian. v. 6. Δός μοι παρθενίην αἰώνιον, ἄππα, φυλάττειν, Καὶ πολυωνυμίην· ἵνα μή μοι Φοῖβος ἐρίζῃ. Item, Hymn. Apoll. v. 69. Ὦ Ἄπολλον πολλοί σε Βοηδρόμιον καλέουσι· Πολλοὶ δὲ Κλάριον· πάντη δέ τοι οὔνομα πουλύ· etc. Sed de Apolline nunc poëta non loquitur; Chorus enim dicit, se erubescere, si quis externus ibi regnaturus veniat, ubi Bacchi et Cereris sacra mysteria tantopere celebrentur, videl. Athenis suis. *Barnes.*

Ὄψεται ἐννύχιος ἄϋπνος ὤν,
Ὅτε καὶ Διὸς ἀστερωπὸς
Ἀνεχόρευσεν αἰθὴρ,
Χορεύει δὲ Σελάνα
Καὶ πεντήκοντα κόραι
Νηρέος, αἳ κατὰ πόντον

Sit visurus nocturnus, ignobilis existens,
Quando et Jovis stellatus
Choris celebrat æther,
Choris vero Luna,
Et quinquaginta filiæ
Nerei, quæ in Ponto,

1081. κοῦραι,

Per πολύϋμνον θεὸν designatur Phœbus. *Heath.*

1075. περὶ] Ita Ed. Ald. Barnesius παρὰ, lectore non monito. περὶ φρεῖαρ habet Nicander Theriac. v. 486.

Καλλιχόροισι] Meminit Callimachus Hymn. in Cererem, v. 16. ubi vide Spanhemium. *Musg.*

Heath. confert verba Pausan. 1. p. 93. φρέαρ τε καλούμενον καλλίχορον, ἔνθα πρῶτον Ἐλευσινίων αἱ γυναῖκες χορὸν ἔστησαν, καὶ ᾖσαν εἰς τὴν θεόν. *Beck.*

1076. θεωρὸν] Malim θεωρὸς. *Si Ion* θεωρὸς *faces mysticas spectaverit.*

εἰκάδων] Hoc nomine vocabatur una Mysteriorum Dies. Plutarchus in Phocione, p. 1383. Ed. H. Steph. εἰκάδι γὰρ ἡ φρουρὰ Βοηδρομιῶνος εἰσήχθη, Μυστηρίων ὄντων, ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξ ἄστεος Ἐλευσίναδε πέμπουσι. vide et in Camillo, p. 251. Adde Scholia in Aristoph. Ranas, v. 326. *Musg.*

Λαμπάδα θεωρὸν εἰκάδων] De facibus in his sacris vide ad notam proxime sequentem. Θεωρὸς in hoc loco significat spectatrix. De aliis illius significationibus vide quæ nos ad Hippol. v. 792.

εἰκάδων] Εἰκάδες proprie vicesimæ lunæ, sive vicesimi dies cujusque mensis; Unde Εἰκαδισταὶ *Epicurei* dicebantur, quod illum diem uniuscujusque mensis in honorem magistri sui solennem habebant, qui vicesima luna natus habebatur. De qua re videsis Cœl. Rhodigin. Lib. XX. c. 32. Hoc vero in loco exponendum est, ut recte notat Joh. Brodæus, Εἰκάδων, Mysteriorum Baccho et Cereri communium, quæ vicesimo quoque Augusti mensis die celebrabant Athenienses. Plutarchus in Phocione: Εἰκάδι γὰρ ἡ φρουρὰ Βοηδρομιῶνος εἰσήχθη, Μυστηρίων ὄντων, ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξ ἄστεος Ἐλευσίναδε πέμπουσιν. Demosthenes Ὀλυνθιακῶν γ'. Καὶ μετὰ ταῦτα διελθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου, Ἑκατομβαιὼν, Μεταγειτνιὼν, Βοηδρομιὼν, τούτου τοῦ μηνὸς μόλις μετὰ τὰ Μυστήρια δέκα ναῦς ἀπεστείλατε. Plutarchus in Camillo: Καὶ μετὰ ταῦτα φρουρὰν Ἀθηναῖοι Μακεδόνων ἐδέξαντο περὶ αὐτὴν τὴν Εἰκάδα τοῦ Βοηδρομιῶνος, ᾗ τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγουσιν. Scholiastes Aristoph. Ranis: Μία τῶν Μυστηρίων Εἰκάς ἐστιν, ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξάγουσι. Attice autem plurali numero effertur; et emphatice, ob Iacchi productionem hac die factam, tota solennitas magnorum mysteriorum dicitur Εἰκάδες, quanquam et quinque ante dies et tres post durabat; hinc Aristoph. Nubibus, v. 16. Ὁρῶν ἄγουσα, τὴν σελήνην Εἰκάδας. Sed de singulis hujus festi novem diebus videsis Johan. Meursium Eleusin. c. 21. ad c. 31. *Barnes.*

1077. ἐννύχιος] Malim ἐννύχιον, ut cum λαμπάδα concordet.

ἄϋπνος ὢν,] Mirum vero, ni insomnis fuerit, cum mysteria spectaret. Legendum arbitror: ἀϊδνὸς, *ignotus, in tenebris natus.* Athenienses ad mysteria ne peregrinos quidem, nedum vero nothos, admittebant. Apollodorus Lib. II. c. 4.

Ἀεννάων τε ποταμῶν
Δίνας χορευόμεναι
Τὰν χρυσοστέφανον κόραν
Καὶ ματέρα σεμνάν·
Ἵν' ἐλπίζει βασιλεύσειν,
Ἄλλων πόνον εἰσπεσὼν,

Perenniumque fluviorum
In gurgitibus educantur,
Aurea corona decoram Proserpinam,
Et matrem venerandam;
Ubi sperat se regnaturum,
Et aliorum labore parta occupaturum,

1085. χρυσεοστέφ. 1088. πόνον τ' εἰσπεσεῖν.

sect. 12. Schol. in Homer. Iliad. Θ'. v. 368. confer et Plutarch. in vita Thesei, p. 28. Himerius de Xerxe: οὐ λαμβάνω παρὰ ἄνδρας τὸν τελετῆς τόπον, ὃν εἴργει τῆς τελετῆς τῆς ἡμετέρας τὸ κήρυγμα. apud Photium, p. 590. Ed. Hœsch. Plura dat Spanhemius ad Callimachi Apollinem, v. 2. *Musg.*

Ὄψεται ἐννύχιος] Noctu hæc sacra peragi solebant cum facibus, unde versu præcedenti λαμπάδα θεωρὸν Εἰκάδων dixit poëta, et Aristophanes in Ranis: Ἔγειρε φλογέας λαμπάδας· ἐν χερὶ γὰρ ἥκεις τινάσσων, Ἴακχε Νυκτέρου τελετῆς φωσφόρος ἀστὴρ Φλογὶ, φέγγεται δὲ λειμών. De hac re vide Meursium Lib. XXI. c. 26. et 27. *Barnes.*

ἄϋπνος] De pervigiliis Bacchanalibus vide quæ nos ad Bacch. v. 133. et Helen. v. 1354. et 1364. *Barnes.*

Ad hæc subaudiendus est Ion, vel potius a v. 1084. repetendus ὁ Φοίβειος ἀλήτης. *Heath.*

Forte, οὐκ ὄψεται. *Reisk.*

1078. ἀστερωπὸς] Ἀστράσι πεποικιλμένος, ἢ ἀστέρας φαίνων καὶ οὐ κρύπτων, ὡς ἥλιος. Ita Hippolyt. v. 852. Καὶ Νυκτὸς ἀστερωπὸς σελάνα. *Barnes.*

ἀστερωπὸς αἰθὴρ Markl. ad Suppl. 1003. explicat *astra, quæ in æthere sunt.* *Beck.*

1079. s. Ἀνεχόρευσεν — Χορεύει] Ab his verbis regi puto accusativos κόραν et ματέρα, v. 1085, s. Neque exemplo caret hæc constructio. vid. Bacch. v. 1142. Pind. Isthm. I. antistr. 1. Sophoclis Antigon. v. 1168. Fingit poëta, quo magnificentior videatur Mysteriorum celebritas, eorum participes esse Lunam, Astra, Nereidas. Metro subveneris legendo ὅδ' ἀνεχόρευσεν. *Musg.*

1081. s. πεντήκοντα κοῦραι Νηρέος] De quinquaginta Nerei filiabus vide quæ nos ad Iphigen. Taur. v. 428. et Iphigen. Aul. v. 1059. *Barnes.*

1081. Metri causa κόραι scribi vult Heath. *Beck.*

1083. Versus est antispasticus hemiolius ex antispasto pentasyllabo et anapæsto. Nam vocabuli ἀέννаον syllaba secunda brevis est — in antithetico autem antispasto opponitur epitritus quartus pentasyllabus. *Heath.*

1084. χορευόμεναι] Parum venuste hic ponitur, cum post κοῦραι (v. 1081.) subaudiendum sit χορεύουσι. Malim igitur κορευόμεναι, *educatæ.* Sic κορευθήσῃ, Alcest. v. 323. *Musg.*

Reisk. dubitat, an χορεύεσθαι uspiam significet, *choreas agere,* itaque conjicit γυρευόμεναι. *Beck.*

1087. Ἵν'] *Ubi.* Refertur autem ad fontem Callichorum supra v. 1094. Minime igitur necessarium est cum Cantero legere αἶν.

βασιλεύσειν,] Potest esse vel, ut plerumque, *regnare,* vel sensu rariori, *mysteriis præesse.* βασιλεὺς enim Athenis vocabatur, qui mysteriis Eleusiniis præsidebat.

Ὁ Φοίβειος ἀλάτας.
Ὁρᾶθ', ὅσοι δυσκελάδοισι ἀντιστρ. β'.
Κατὰ Μοῦσαν ἰόντες ἀείδεθ' ὕμνοις
Ἀμέτερα λέχεα καὶ γάμους
Κύπριδος ἀθέμιτας ἀνοσίους,

Phœbeius erro.
Videte, quotquot maledicis
Musam dimittentes canitis hymnis
Nostros thalamos, et congressus
Veneris illegitimos, impios:

1090. ὁρᾶσθ'

Pollux Lib. VIII. sect. 90. Hesychius voce βασιλεύς. *Musg.*

Ἵν' ἐλπίζει βασιλεύσειν,] Canterus legendum putat αἷν, quasi ipsis deabus, Cereri et Proserpinæ, imperaturus erat; ego potius ἵν', ut olim scriptum erat, retineo, et Athenis in Latina versione addo; locum enim designat poëta, in quo hæ deæ cultæ erant, ubi et regno inhiare notat Ionem. *Barnes.*

1087. s. Ut antitheticis respondeant, Heath. emendat:

Ἵνα γ' ἐλπίζει βασιλεύσειν anapæstica hephthemimeris.

Ἄλλων πόνον εἰσπεσὼν Ionicus a majore dimeter catalectus.

Beck.

1088. Ἄλλων πόνον] Erechthei scilicet, qui Atheniensium ditioni Eleusinios bello subjecerat. Pausan. p. 36. l. 26. Metrum porro postulat εἰσπεσὼν, deleto τ'. *Musg.*

Ἄλλων πόνον τ' εἰσπεσεῖν,] Quasi nihil agendo incidere in hæreditatem, quam aliorum labores auxerunt in immensum: ita nostræ literæ loquuntur. Deuteron. c. vi. v. 10. Καὶ ἔσται, ὅταν εἰσαγάγῃ σε Κύριος, ὁ Θεός σου, εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σοῦ, τῷ Ἀβραὰμ, καὶ τῷ Ἰσαὰκ, καὶ τῷ Ἰακὼβ, δοῦναί σοι πόλεις μεγάλας καὶ καλὰς, ἃς οὐκ ᾠκοδόμησας, οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, ἃς οὐκ ἐνέπλησας, λάκκους λελατομημένους, οὓς οὐκ ἐξελατόμησας, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας, οὓς οὐ κατεφύτευσας, etc. δηλονότι, ἄλλων πόνῳ πάντα ταῦτα προπαρεσκεύαστο αὐτοῖς. *Barnes.*

1089. Φοίβειος ἀλάτας.] Ἀλήτης dicitur Ion a Choro Atheniensium ancillarum, ob incertos illius lares et familiam; quia visus est olim ex ignota aliqua terra Delphos venisse, et hinc jam Athenas iturus. Non autem recte olim Latina versio explicavit Φοίβειος per Phœbi filius: id enim licet revera esset, nondum Choro innotuerat; quare ego *filius* deleo et *minister* substituo; ut sit Φοίβειος ἀλάτας, ὁ πολύπλανος τοῦ Φοίβου διάκονος καὶ νεωκόρος. *Barnes.*

1090. Ὁρᾶθ',] Ita MS. E. Ed. Ald. ὁρᾶσθ'. *Musg.*

1091. ἰόντες] Malim ἱέντες. *Musam deprimentes maledicis cantibus:* Καθιέντες Μοῦσαν δυσκελάδοις ὕμνοις.

Legendum: Μετὰ Μοῦσαν ἰόντες. Sic μετιέναι τὴν σοφίαν Lexica ex Xenophonte habent. Julian. p. 207. B. τὴν ὑπόθεσιν ἣν μετῄει. Nonnus: μετήϊεν ἱστὸν Ἀθήνης, p. 416. *Musg.*

Reisk. conjicit: κατὰ Μουσᾶν ἱέντες, i. e. οὓς ὕμνους ἀφίετε κατὰ τῶν Μουσῶν, aut, si quis ἰόντες velit retinere, et interpretari, *quibuscum, hymnis* scil. *itis adversi Musis*, saltem κατὰ Μουσᾶν legi debere. *Beck.*

1092. Ἀμέτερα] Male Scaliger ἄμετρα. Pro λέχεα an reponendum metri causa λέκτρα. *Musg.*

Ἀμέτερα] Josephus Scaliger legit ἄμετρα, non usquequaque recte, licet id fere suadere videatur τὸ ἀθέμιτας et ἀνοσίους γάμους: nec enim ἀμέτερα sensui nocet, (et versui necessarium est) ut ex hac nostra paraphrasi apparebit: Ὁρᾶτε καὶ ἀθρήσατε, ὑμεῖς, ὦ Ποιηταὶ καὶ μυθοποιοὶ, ὅσοι

Ὅσον εὐσεβίᾳ κρατοῦμεν
Ἄδικον ἄροτρον ἀνδρῶν.
Παλίμφαμος ἀοιδὰ
Καὶ Μοῦσ' εἰς ἄνδρας ἴτω
Δυσκέλαδος περὶ λέκτρων.

Quantum pietate superemus
Injustam libidinem virorum.
Contrarium jam carmen,
Et Musa in viros eat,
Maledicum de thoris.

1094. εὐσεβείᾳ. 1097. Καὶ Μούσιος ἄνδρας ἴστω. 1098. ἀμφὶ λ.

κατὰ Μοῦσαν καὶ τὴν Μουσικῆς καὶ Ποιητικῆς ὁδὸν βαίνοντες, ἤγουν ἐμμέτρῳ καὶ μυθικῷ λόγῳ χρώμενοι, ἀείδετε καὶ ἐν ᾠδαῖς δυσφήμοις λέγετε τὰ ἡμέτερα, τουτέστι γυναικεῖα λέχη, καὶ τὰ παλλάγματα, καὶ γαμοκλοπίας ἀθεμίστους, καὶ ἀνοσίους· Ἀθρήσατε, ὦ ὑμεῖς οἱ Ποιηταὶ, ὅσον τὸν ἄδικον σπόρον καὶ γένος τῶν ἀνδρῶν νενικήκαμεν τῇ σωφροσύνῃ. Τοιγαροῦν παλινῳδία ἔστω, καὶ Μοῦσα ἡ δύσφημος εἰς τοὺς ἄνδρας ἱστάσθω, καὶ καταστρατευσάτω τῆς λαγνείας αὐτῶν. Καὶ γὰρ ὁ Ξοῦθος, ὁ τοῦ Διὸς παιδὸς, Αἰόλου, παῖς, τὴν ἑαυτοῦ ἀγνωμοσύνην δείκνυσι, καὶ δὴ τὴν τῶν ποιητῶν ἀμνημοσύνην, οἳ μὲν τῶν κακῶν γυναικῶν προθύμως καὶ προχείρως μνημονεύουσι, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἀδικησάντων εἰσὶν ἀμνήμονες. *Barnes.*

ἀβέλτερα λέχεα scribit Reisk. *Beck.*

1093. ἀθέμιτας] Ab ἄθεμις, ὁ καὶ ἡ, ἀθέμιτος τοῦ, pro ὁ ἀθέμιτος, idem, quod ἀθέμιστος et ἀθεμίστιος; et ex hac Euripidis phrasi, γάμους ἀθέμιτας, videtur juridicum illud verbum factum, Ἀθεμιτογαμία, in Justinian. Constit. *Barnes.*

1094. s. κρατοῦμεν Ἄδικον ἄροτον] Κρατέω communiter genitivo gaudet, sed et aliquando accusativo, ut Demosth. Κρατῶ τὴν μάχην, et Plutarch. in Alexandro: κρατήσαντες τοὺς Ῥωμαίους: item cum dativo modi, vel causæ, vel instrumenti, ut hic: εὐσεβείᾳ κρατῶ τινα, et Thucyd. Κρατοῦσι μάχῃ τοὺς Σικανούς. *Barnes.*

Reisk. conjicit: ὅσον εὐσεβία κρατεῖ παρ' ἄδικον, aut ὅσον εὐσεβίᾳ κράτος παρ' ἄδικον, sed omnino censet, multos versus hic in fine esse mutilos, a librario forte amputatos. *Beck.*

1095. ἄροτρον] Barnesius ἄροτον, nullo, quod sciam, auctore. Verum tamen videtur; nam ἄροτρον, quod apud poëtas verecundiores *membrum virile* designat, minus hic convenit. *Musg.*

Ἄδικον ἄροτον ἀνδρῶν.] Ἄδικον σπόρον, καὶ φῦλον, καὶ γένος. De hac figura, videl. metaphora ab agricultura ad generationem ducta, vide quæ nos ad Iphigen. Taur. v. 3. Male olim ἄροτρον. *Barnes.*

1096. Παλίμφαμος] Emendatio est H. Stephani. Ed. Ald. παλίμφαος. *Musg.*

Παλίμφαμος ἀοιδὰ] Εὔφημος δηλονότι, ἀντὶ τοῦ δυσφήμου. Παλίμφαμος ἀοιδὰ est elegans periphrasis pro παλινῳδία. *Barnes.*

Forte, leg. παλίμφαμος, vel πάλίμφατος ἀοιδὰ ἀνοσίοις ἀνδράσι παρίσταται. *cantus enim posterior a superiori diversus adstat viris impiis. Reisk.*

1097. ἴτω] Quod reponit Canterus pro ἴστω, procul dubio verum est, siquidem cum ἀοιδὰ, βοὰ, et similibus solenniter adhibetur. Ion Chius apud Athenæum, Lib. II. p. 463. B. παίζωμεν, ἴτω διὰ νυκτὸς ἀοιδή. Aristoph. Avibus, v. 858. ἴτω, ἴτω δὲ Πυθίας βοὰ τῷ θεῷ. vid. Æschyl. Sept. c. Theb. v. 972. Soph. Trachin. v. 211. Eurip. Iphig. in Aul. v. 1469. Elect. v. 879. Neque obstat κοῦραι in stropha, quod facile mutatur in κόραι.

In præcedentibus minime cum Cantero probaverim: καὶ Μοῦσ' εἰς ἄνδρας ἴτω. Nam ἰέναι εἴς τινα, ut ponamus in rei bellicæ enarratione dici posse, hic certe locum non haberet. Non incommodum videtur:

παλίμφαμος ἀοιδὰ
κἀνάρσιος ἀνδράσ' ἴτω.

Epithetum ἀνάρσιος quod hic cum ἀοιδὰ

Δείκνυσιν γὰρ ὁ Διὸς ἐκ
Παίδων ἀμνημοσύναν,
Οὐ κοινὰν τεκέων τύχαν
Οἴκοισι φυτεύσας
Δεσποίνᾳ· πρὸς δ' Ἀφροδίταν
Ἄλλαν θέμενος χάριν
Νόθου παιδὸς ἔκυρσεν.

Ostendit enim ille ex Jovis
Filiis *natus*, ingratitudinem,
Non communem liberorum sortem
Domui procurans
Cum domina: ad Venerem vero
Aliam animum applicans,
Spurium filium adeptus est.

1099. Δείκνυσι.

conjungimus, tibiæ sono a Sophocle tribuitur, v. 651. *Musg.*

Καὶ Μοῦσ' εἰς ἄνδρας ἴστω] Ita legendum omnino doctis viris videtur, Cantero nempe, Scaligeroque, cum olim μούσιος scriptum erat, quod Duportus vel μύσιος, nullo sensu, vel μούσειος haud satis aperto, emendare conabatur. Idem legit ἴτω, sensu satis salvo, sed carmine non item; quare vel ἔστω legendum, vel ἵστω pro ἱστάσθω cum aspero ponatur, quam vocem in paraphrasi nostra superius posita explicavimus, ut et in Latina versione, quam misere hic habitam restitui. *Barnes.*

Etiam Heath. legit ἴτω: nam ἵστω nunquam pro ἱστάσθω poni, nec repugnare correctioni antitheticum versum, si ibi legatur κόραι. Versum esse glyconium πολυσχηματιστον ex molosso et choriambo. *Beck.*

1098. ἀμφὶ] Metrum postulat περὶ. Ex Heath. *Musg.*

1099. Δείκνυσι γὰρ] Metrum postulat δείκνυσίν γ'.

1099. s. ὁ Διὸς ἐκ Παίδων] Xuthum intellige: vide supra v. 63. *Musg.*

Reisk. corrigit: δείκνυσι γὰρ ὁδὶ, *exemplo, documento, est hic*, Xuthus, ὅς εὖ παθὼν ἀμνημοσύναν στέργει, vel ἀναιρεῖται, *qui beneficiis a Creusa ornatus maluit ea beneficiis dare eo, quod domi non communes cum uxore liberos procreavit, sed furtiva iniit conjugia. Beck.*

1100. ἀμνημοσύναν,] Malit Canterus ἀγνωμοσύναν, quod certe, si MSS. haberent, alteri anteponendum esset. *Musg.*

ἀμνημοσύναν,] Canterus mavult ἀγνωμοσύναν. Ego utramque lectionem in paraphrasi modo memorata retinui et exposui. *Barnes.*

1106. Reisk. κλεινὰν scribit; nam famulas, quibus constabat Chorus, non recte appellari posse κλεινὰς γυναῖκας. *Beck.*

1108. ἐξέπλησα,] Emendat Scaliger ἐξέπλιξα, quod verti debet: *commovi pedes.* vid. Hesychium v. πλίξαντα, et Hom. Odyss. Z'. v. 318. Legi etiam potest ἐξώτλησα, i. e. ἐξεμόχθησα, ab ὀτλέω, *laboro. Musg.*

ἐξέπλησα,] Scaliger et hic ingeniose satis legit ἐξέπλιξα, *perambulavi*, ut supra quoque ad Helen. v. 1569. pro πλήσασα legebat πλίξασα, in quem locum vide quæ nos. *Barnes.*

Heath. vulgatum retinet, et ad ἐξέπλησα, *explevi*, supplet ζήτημα.

Forte, ἐξέπνευσα, *pæne ad animi defectum cucurri.* Si vulgata retineatur, subintelligendum τὸ προσταττόμενον, aut τὴν δουλείαν, τὸ ἔργον, vel simile quid. *Beck.*

1111. αἱ 'πιχώριοι] Ita optime Scaliger. Ed. Ald. αἱ δ' ἐπιχώριοι. *Musg.*

ἀρχαὶ δ' αἵδ' ἐπιχώριοι χθονὸς] Ita Italice, podestate, ut Ἀρχὴ Græce. At vero Scaliger legit αἱ 'πιχώριοι, tutius sane, quanquam et anapæstum aliquando in quarto

ARGUMENTUM ACTUS QUARTI.

Famulus quidam Creusæ, Choro patefactas dominæ insidias et ejusdem damnationem nuntiat, longaque et eleganti narratione totum Xuthi convivium, adeoque rem omnem, uti acta erat, ordine persequitur. Chorus itaque, novo hoc malo perculsus, infelicem heræ suæ consiliorum eventum exponit. Creusa, ad suos ægre fugiens, ut mortem evadat, Phœbi aram amplectitur. Ion illam isthinc abstrahere conatur frustra.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

Κλειναὶ γυναῖκες, ποῦ κόρην Ἐρεχθέως
Δέσποιναν εὕρω; πανταχῆ γὰρ ἄστεος
Ζητῶν νιν ἐξέπλησα, κοὐκ ἔχω λαβεῖν.
ΧΟ. Τί δ' ἔστιν, ὦ ξύνδουλε; τίς προθυμία
Ποδῶν ἔχει σε, καὶ λόγους τίνας φέρεις;
ΘΕ. Θηρώμεθ'· ἀρχαὶ δ' αἱ 'πιχώριοι χθονὸς
Ζητοῦσιν αὐτὴν, ὡς θάνῃ πετρουμένη.
ΧΟ. Οἴμοι, τί λέξεις· οὔτι που λελήμμεθα
Κρυφαῖον ἐς παῖδ' ἐκπορίζουσαι φόνον;
ΘΕ. Ἐγνώσμεθ' ἐξ ἴσου κἀν ὑστάτοις κακοῖς.

FAMULUS.

Inclytæ mulieres, ubi filiam Erechthei
Dominam invenero? passim enim per urbem
Quærens eam ivi, nec possum eam invenire.
Cho. Quid hoc rei est, O conserve? quæ festinatio
Pedum habet te, et quos sermones adfers?
Fam. Investigamur, et magistratus indigenæ
Quærunt eam, ut moriatur lapidata.
Cho. Hei mihi! quid dicis? anne deprehensæ sumus
Molientes clandestinam cædem puero?
Fam. Deprehensi sumus, et juste in extremis malis versamur

poni supra plus semel probavimus. *Barnes.*

1112. πετρουμένη.] *De scopulo præcipitata. Heath.*

πετρουμένη.] Ambiguum esse Prev. monet, et vel indicare posse *lapidibus obrutam* vel *præcipitatam;* in utroque supplicii genere non populi furorem, sed judicum sententiam esse spectandam. *Beck.*

1113. λελήμμεθα] A λαμβάνω, magis Atticum εἴλημμαι. *Barnes.*

Heath. conjicit: Ἦ τι που λελήμμεθα, *anne deprehensæ sumus? Beck.*

1115. ἐξ ἴσου κἀν ὑστάτοις κακοῖς.] Sententiæ et metro laboranti non male succurrit Reiskius, legendo: ἴξισθ' οὖσ' ἐν ὑστάτοις κακοῖς, *scito, te in summo discrimine versari. Musg.*

Ἐγνώσμεθ' ἐξῆς οὖσ' ἐν ἐσχάτοις κακοῖς.]

ΧΟ. Ὤφθη δὲ πῶς τὰ κρυπτὰ μηχανήματα;
ΘΕ. Τὸ μὴ δίκαιον τῆς δίκης ἡσσώμενον
Ἐξεῦρεν ὁ θεὸς, οὐ μιανθῆναι θέλων.
ΧΟ. Πῶς; ἀντιάζω σ' ἱκέτις ἐξειπεῖν τάδε.
Πεπυσμέναι γὰρ, εἰ θανεῖν ἡμᾶς χρεὼν,
Ἥδιον ἂν θάνοιμεν, εἴθ' ὁρᾶν φάος.
ΘΕ. Ἐπεὶ θεοῦ μαντεῖον ᾤχετ' ἐκλιπὼν

Cho. Quomodo vero detecta sunt arcana consilia?
Fam. Injustum inferius Justitia
Effecit deus, nolens eam pollui.
Cho. Quomodo? supplicans rogo, ut dicas ista:
Cum enim audiverimus, sive oporteat nos mori,
Sive videre *solis* lumen, libentius moriemur.
Fam. Postquam abiit oraculo dei relicto

Ita Josephus Scaliger legit, pro corrupto illo, quod prius obtinebat, ἐξ ἴσου κἂν: hoc enim nullo modo per versum stare potuit; κἂν enim ob contractum et latentem diphthongum natura longum est, quo in loco necesse est, ut sit syllaba brevis. Ne quis vero miretur de syntaxi lectionis Scaligerianæ, nonnihil de ea dicendum. Dicitur id quidem Grammaticis Ἀκαταλληλία et Ἑτέρωσις numeri: nec tamen classicis auctoribus ignota figura: de Græcis sæpe probavi supra; de Latinis, etiam Latinissimis, adsunt Catullus et Tibullus, Ciceroque, qui eadem periodo: *insperanti nobis, merenti nobis, præsenti nobis,* etc. dixerunt. Sed et mirum sane videtur, quum mascula sit persona loquens, ὁ Θεράπων Κρεούσης videlicet, fœmininum genus in οὖσ' usurpari: sed dicendum, hæc omnia per Ἐναλλαγὴν Συντάξεως, et διὰ σχῆμα πρὸς τὸ σημαινόμενον, clariora fieri. Primo enim servus loquens tecte de domina sua plurali utitur numero, secundum quod notavimus supra ad v. 1056, etc. Deinde rem plenius aperiens, ut dominæ periculum exponat, seque non de seipso, sed de illa loqui, οὖσα addidit. Sic et advocati clientum suorum personas solent induere, quoties cum adversariis contendunt. Οὗτος οὖν ὁ νοῦς· ἡμεῖς μὲν ἐγνώσμεθα, ἤγουν ἡ Δέσποινα ἡμῶν οὖσα ἔγνωσται ἐν ὑστάτοις κακοῖς. *Barnes.*

Enallagen, quæ est in verbis Ἐγνώσμεθ' οὖσ', nullo modo defendi posse, multis docuit Heath. Ipse emendat: Ἐγνώσμεθ'· ἑξῆς οὖν ἐν ὑστάτοις κακοῖς, *deprehensi sumus: dehinc igitur in malis versamur.*

Olim Reisk. conjecerat: ἐγνώσμεθ' ἐγχειροῦντες ὑστάτοις κακοῖς. *Beck.*

Ἐγνώσμεθ' ἑξῆς οὖσ' ἐν ὑστάτοις κακοῖς.] Quum aliorum studiis, quod ego sciam, res necdum transacta sit, liceat meum qualecunque apponere:

Ἐγνώσμεθ' ἐξίσης ἐν ὑ. κ.

Faehse.

1116. Ὤφθη] Veteres editiones Ἔφθη habebant, et tum Brodæi expositio recte se habuit; *Quo pacto astutiis nostris obviam itum est?* Sed Henricus Stephanus dicit, se vetera sequi exemplaria, in quibus legitur ὤφθη. Et exinde Canterus, aliique post eum, ὤφθη legebant; quanquam et τῷ Ἔφθη debetur nonnihil. *Barnes.*

Ὤφθη] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. ἔφθη. *Musg.*

1120. ἡμᾶς] H. Stephani emendatio est. Ed. Ald. ὑμᾶς. *Musg.*

1121. εἴθ' ὁρᾶν] Ita Ed. Ald. Recentiores, errore typographico, ἤθ' ὁρᾶν. *Musg.*

Ἥδιον] De media syllaba talium vocum producta, vide, quæ nos ad Bacch. v. 475. *Barnes.*

Heath. legit εἴθ' (i. e. εἴτε), et supplet ἥδιον ἂν βιῷμεν — *aut si vivere concessum sit, vivemus.*

Nec in hac emendatione commodum sensum reperit Reisk. Debuisse enim sic disserere: *postquam audiverimus,* quid et

Πόσις Κρεούσης, παῖδα τὸν καινὸν λαβὼν,
Πρὸς δεῖπνα θυσίας θ', ἃς θεοῖς ὡπλίζετο,
Ξοῦθος μὲν ᾤχετ', ἔνθα πῦρ πηδᾷ θεοῦ
Βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσου πέτρας
Δεύσειε δισσὰς παιδὸς ἀντ' ὀπτηρίων,
Λέξας· σὺ μὲν νῦν, τέκνον, ἀμφήρεις μένων
Σκηνὰς ἀνίστη τεκτόνων μοχθήμασιν.

Maritus Creusæ; filium novum secum ducens,
Ad convivium et sacrificia, quæ parabat diis,
Xuthus quidem abiit *illuc*, ubi ignis emicat dei
Bacchius, ut cæsarum victimarum sanguine Bacchi saxa
Rigaret gemina, pro agnitione filii,
Præfatus: tu quidem, O fili, nunc manens circularia
Tabernacula statue fabrorum operis.

quare, *moriemur tanto hilarius, si mortem nullo modo effugere possumus.* Si voluisset eam, quamvis absurdam, edere sententiam, quam vulgata subjicit, debuisse dicere εἶθ' ὁρᾶν φάος, ὁρῶμεν ἥδιον πεπυσμέναι. *Beck.*

1125. ss. πῦρ πηδᾷ θεοῦ Βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσου πέτρας Δεύσειε δισσὰς] De Apolline et Baccho, et utrisque sacro Parnasso, bicipiti monte, satis monuimus supra ad v. 551. Addendum est autem, in his natalibus Bacchum semper honorari una cum illo, quisquis foret ille Deorum, cui sacra facere decretum, aut placitum. *Barnes.*

1126. s. πέτρας — δισσὰς] De his rupibus vide Scholia ad Phœn. v. 234. *Musg.*

1127. ὀπτηρίων,] Plerumque ὀπτήριον est, quod videndi causa datur, ut Callimach. Hymn. in Dian. v. 74. Sed recte hic Barnesius ipsam filii agnitionem significari putat, plane ac si ὄψιν, non ὀπτήριον, dixisset. Similis in voce θρεπτήριον confusio est. Plerumque enim *alendi mercedem* notat; Sophocli vero *ipsum alimentum.* vid. Œd. Col. v. 1327. *Musg.*

παιδὸς ἀντ' ὀπτήριων,] Ὀπτηρία nunc vocat Euripides ipsam filii agnitionem, quem filium Xuthus agnitum adspiciebat, summaque cum voluptate spectabat. Alias ὀπτήρια vocantur ea, quæ in spectacula impenduntur; et pecunia, quæ spectaculorum spectandique causa datur. Callimach. Hymn. Dian. v. 74. Ἡφαίστου καλέοντος, ὅπως ὀπτήρια δοίη. Schol. Ὀπτήρια] Τὰ ὑπὲρ τοῦ ἰδεῖν δῶρα. Sic etiam ἀνακαλυπτήρια dicuntur munera, quæ sponsus sponsæ dat, quum in ejus conspectum sponsa primum venit, et retecto vultu se conspiciendam ei præbet. *Æmil. Portus.*

1128. ἀμφήρεις μένων] Prior vox H. Stephano debetur, posterior Cantero. Ed. Ald. ἀμφήρης μὲν, MSS. E. G. ἀμφήρης μένων. Interpretor autem ἀμφήρεις σκηνὰς, *ab omni parte exstructa tabernacula.* Sic ἀμφήρη ξύλα, Herc. Fur. v. 242. *Musg.*

Λέξας· σὺ μὲν νῦν, τέκνον, ἀμφήρεις μένων] Olim vacillabat versus una syllaba; ita enim legebatur in omnibus hucusque editionibus: Λέξας· σὺ μὲν νῦν, τέκνον, ἀμφήρεις μὲν. Quem versum Johannes Brodæus ut expleret, dixit tantum: τέκνον, *forte* ὦ τέκνον: ac proinde duplex μὲν admisit, et in sexto loco spondeum; adeo metri rationum ignarus erat, et excepto, quod egregius erat philologus, parum, aut nihil, in Euripide prospexit, aut profecit, aut profuit. Canterus legebat μένων, adeo aperto sensu, ut mirer, id Henr. Stephano non visum, qui hærens in hoc loco fatetur: *quid pro* μὲν *reponi debeat, ut plenus sit versus, id vero in dubio manet.* Xuthus autem dicit: ego quidem abeo tui gratia diis sacrificaturus, tu vero hic *manens* alias res age. Qui hæc non videt, nescio, qua parte sit acuminatus. Scaliger itaque μένων quoque legebat, sed et μὲν νυν in priori versus parte, non forte æque feliciter; νῦν enim tempus hic designare videtur. *Barnes.*

Θύσας δὲ γενέταις θεοῖσιν ἢν μακρὸν χρόνον
Μένω, παροῦσι δαῖτες ἔστωσαν φίλοις.
Λαβὼν δὲ μόσχους, ᾤχεθ'. ὁ δὲ νεανίας
Σεμνῶς ἀτοίχους περιβολὰς σκηνωμάτων
'Ορθοστάταις ἱδρύεθ' ἡλίου φλογὸς,
Καλῶς φυλάξας, οὔτε πρὸς μέσας βολὰς,

Postquam autem sacrificavere genitalibus diis, si diutius *hinc*
Abfuero, epulæ *præbeantur* præsentibus amicis.
Acceptis vero vitulis abiit. Adolescens vero
Religiose ambitus tabernaculorum carentes-parietibus
Erectis columnis erigebat, solis flammæ
Diligenter cavens, ne vel ad medios ictus,

1131. Μενῶ.

Heath. ἀμφήρεις explicat: *spatium undique includentes.* *Beck.*

1130. γενέται θεοὶ] Videntur esse Dii τριτοπάτορες dicti, de quibus Φανόδημος φησὶν, ὅτι μόνοι 'Αθηναῖοι θύουσι καὶ εὔχονται αὐτοῖς ὑπὲρ γενέσεως παίδων, apud Etymologum v. Τριτοπάτορες. Commemorantur et θεοὶ γενέται, Æschyl. Suppl. 80. *Musg.*

Θύσας δὲ γενέταις θεοῖσιν] Οἱ γενέται θεοὶ, præter Bacchum, qui, ut ad v. 1125. notavimus, una cum quibusvis diis honorari solebat, sunt Juno præcipue, Jupiter et Genius, ut supra observavimus ad v. 655. Proprie autem γενέται θεοὶ, et Genios et Deos, deasque, natalium præsides notat, γενέσεως ἐφόρους. Deæ quidem istæ Γενετυλλίδες Atticis dicuntur, Ionibus Γενναΐδες, uti Pausanias in Atticis, fol. 2. lin. 3. Inter has præcipue memoratur Ilithyiia. De Geniis autem natalibus notum est illud Menandri: "Απαντι Δαίμων ἀνδρὶ συμπαρίσταται Εὐθὺς γενομένῳ, Μυσταγωγὸς τοῦ βίου. Vide, quæ nos supra ad Supplices, v. 602. De Geniis autem vide Francisci Albertini libellum de Angelo Custode inscriptum. *Barnes.*

1134. 'Ορθοστάταις] Intellige *trabes erectas.* κίονας ξυλίνους vocat in simili re depingenda Athenæus Lib. V. c. 6. Confer Vitruvium, Lib. I. c. 7. II. c. 8. *Musg.*

'Ορθοστάταις] De orthostatis, sive arrectariis pilis, tignis, aut fulcimentis, vide Vitruvii Architectur. Lib. II. c. 8. ubi tamen male in aliquibus codicibus orthostratis scribitur. Italice dicuntur Speroni, Pilastri e Contraforti. 'Ορθοστάδαι, vel ὀρθοστάδες, longe aliud, de qua re vide quæ nos ad Helen. v. 546. *Barnes.*

1136. Varie hunc locum tentarunt vir doctus Observ. Miscell. Vol. II. p. 96. postque eum Piersonus et Reiskius. Mihi omnium rationes plus minus contortæ videntur. Legendum puto:

—ἡλίου φλογὸς
καλῶς φυλάξας οὔτε πρὸς μέσας βολὰς
ἀκτῖνας, οὔτ' αὖ πρὸς τελευτώσας, ἰδεῖν.

Pro ἀκτῖνας, quod habet Aldina, Barnesius, Scaligero auctore, ἀκτῖνος dedit. *Musg.*

'Ακτῖνος] Olim ἀκτῖνας. Scaliger ἀκτῖνος legendum monuit, quem sequor. Johannem Brodæum, qui disjuncta jungit hoc modo, φυλάξας ἀκτῖνας ἡλίου φλογὸς, haud multum damno. 'Ακτὶν autem pro sole non est novum; ut nec radius: nam et apud Latinos radius solaris pro sole ponitur. Radius pro radii per synecdochen numeri, radii autem pro sole, per metonymiam, qua effectus pro causa notatur.

τελευτώσας βίον,] Audaci metaphora hic poëta utitur, radiis solaribus vitam tribuens; et tamen ipsum nomen occidens tale quid sonat: quotidie enim sol videtur mane nasci, meridie vigere, vesperi interire; πρὸς βολὰς τελευτώσας βίον, ad radios occidentes, i. e. ad occasum, ubi nempe sol occidere videtur. *Barnes.*

'Ακτῖνας οὔτ' αὖ πρὸς τελευτώσας βίον,
Πλέθρου σταθμήσας μῆκος εἰς εὐγώνιον,
Μέτρημ' ἔχουσαν τοὐν μέσῳ γε μυρίων
Ποδῶν ἀριθμὸν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοὶ,
Ὡς πάντα Δελφῶν λαὸν ἐς θοίνην καλῶν.
Λαβὼν δ' ὑφάσμαθ' ἱερὰ θησαυρῶν πάρα,

Vel contra ad occiduos, radios spectarent,
Jugeri longitudinem rectangulam dimensus,
Quæ mensuram habebat in medio decem millium
Pedum numerum, ut dicunt periti,
Tanquam omnem Delphicum populum ad convivium vocaturus.
Accipiens vero aulæa sacra ex thesauris,

In Obss. Misc. Vol. II. p. 96. conjicitur τελευτώσας βίαν, *ad punctum istud, ubi sol vires suas ponit.* Sed alius V. D. ibidem negat, τελευτᾷν βίαν Græce dici, et vulgatam defendit ex opinione veterum, qui solem quotidie mori, et altero die vitam recuperare putaverint. Pierson. Ver. p. 11. scribit τελευτώσας, βίαν, *Vim solis flagrantis diligenter cavens, neque ad meridiem, nec ad occidentem.*

Heath. retineri jubet lectionem veterem 'Ακτῖνας, ut structura verborum sit: Καλῶς φυλάξας, ὥστε οὔτε εἶναι πρὸς μέσας βολὰς φλογὸς ἡλίου, οὔτε αὖ πρὸς ἀκτῖνας τελευτώσας βίον. Eodem modo Reisk. *Beck.*

1137. μετρήσας. *Burn.*

Πλέθρου] Vocis πλέθρον duplex usus est: vel enim certam longitudinem designat, vel certam superficiem. Longitudo Plethri, teste Suida in v. πλέθρον, centum pedibus æqualis est. De altero, sive superficiali, sic Hesychius: πέλεθρον, μέτρον γῆς, ὅ φασι μυρίους πόδας ἔχειν. Hinc colligitur, plethrum superficiale quadratum esse plethri linearis. 100 × 100 = 10,000. Jam de Ionis tabernaculo, illud saltem ex hoc Euripidis loco, licet subobscuro, colligere licet, longitudine Plethro æquale fuisse, in area vero decem millia pedum quadratorum habuisse. Fuit igitur plethrum quadratum: i. e. figura quadrilatera, rectangula, cujus singula latera centum pedibus æqualia erant.

Porro, ut descriptio hæc geometricam ἀκρίβειαν habeat, anguli definiantur necesse est. Definivit autem Euripides, siquidem recte docent Lexica, εὐγώνιον idem valere, quod ὀρθογώνιον. Potest enim εἰς εὐγώνιον poni pro εὐγωνίως, ut εἰς καλὸν pro καλῶς, εἰς καιρὸν pro καιρίως. Mihi tamen valde dubium est, an unquam hanc potestatem habeat εὐγώνιος. Xenophontis certe locus: ὀρθοὶ δὲ οἱ στίχοι τῶν δένδρων, εὐγώνια δὲ πάντα καλῶς εἴη: Œcon. p. 484. Ed. H. Steph. nihil tale ostendit. In Euripide igitur legendum suspicor:

πλέθρου σταθμήσας μῆκος ἰθυγώνιον —

Longitudinem plethri dimetiens rectangulam. *Musg.*

εἰς εὐγώνιον,] Γραμμὴν subaudi, sive ἅλωνα, aream, ut cui referatur μέτρημ' ἔχουσαν: alii autem σκηνὴν intelligunt. Rectangula autem linea dicitur εὐγώνιος, quia anguli perfectio est rectitudo, et synonymum est τῷ 'Ορθογώνιος. *Barnes.*

Respici Prev. credit ad Parthenona, s. templum Minervæ Atheniensis, cui fuerit eadem dimensio, quæ h. l. tentorio, quod ab Ione conficitur. *Beck.*

εὐγώνιον] Σκηνὴν δηλαδή. *Scholiast.*

1138. ἔχουσαν] Refero ad σκηνὴν, latens in περιβολὰς σκηνωμάτων, ut sit σχῆμα πρὸς τὸ σημαινόμενον. Confer v. 482.

Miretur fortasse lector, magnitudinem hujus tentorii adeo studiose a poëta definitam esse; quod ideo factum puto, quia templum Minervæ in Acropoli, παρθενὼν dictum, eadem et forma et mensura erat. Etymologus: Ἑκατόμπεδον, νεὼς ἐστι τῆς 'Αθηνᾶς, ποδῶν ἑκατὸν ἐκ πάσης πλευρᾶς. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ὠνόμασται. καλοῦσι γὰρ αὐτόν τινες Παρθενῶνα. Confer Harpocrat. v. Ἑκατόμπεδον. *Musg.*

Κατεσκίαζε, θαύματ' ἀνθρώποις ὁρᾶν.
Πρῶτον μὲν ὀρόφῳ πτέρυγα περιβάλλει πέπλων,
'Ανάθημα δίου παιδὸς, οὓς 'Ηρακλέης
'Αμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν θεῷ.
'Ενῆν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαίδ' ὑφαί·
Οὐρανὸς ἀθροίζων ἄστρ' ἐν αἰθέρος κύκλῳ·
Ἵππους μὲν ἤλαυν' εἰς τελευταίαν φλόγα

Prætendit, mira hominibus visu:
Primum quidem alam peplorum tecto circumjecit,
Donarium Jovis filii, quos Hercules
Attulit Deo spolium Amazonum.
Erant autem hujusmodi texturæ in textis picturis,
Cœlum congregans stellas in ætheris orbe;
Equos quidem agebat ad ultimam flammam

Μέτρημ' ἔχουσαν τοὐν μέσῳ γε μυρίων] Ἔχουσαν referri debet ad γραμμὴν, quod in voce εὐγώνιον intelligebatur, de qua re vide ad versum præcedentem. Τοὐν μέσῳ, in spatio medio, in area: μυρίων γε ποδῶν ἀριθμὸν de numero indefinito dicitur, ut sexcentorum in Latina versione; supputatur enim hæc area quadrangularis, ex quatuor jugeribus constans, æqualiter videl. ex omni parte uno jugere delineata, continere pedes 409,600, si recte mathematicorum filii calculos ferunt; ὡς λέγουσιν οἱ σοφοὶ, inquit Euripides. *Barnes.*

ἐχούσας legit Reisk. *Beck.*

1143. πτέρυγα περιβάλλει πέπλων,] Tectum his stragulis inumbrat; ducta metaphora ab avibus fœtus suos alis et plumis operientibus. Πέπλων, Hom. Iliad. ζ'. v. 289. Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι. — Eustathius in locum: Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι πέπλος καὶ ἐνταῦθα οὐκ ἐπὶ ἱματίου, ἀλλὰ ἁπλῶς ἐπὶ ὑφάσματος. *Barnes.*

1144. 'Ηρακλέης] Anachronismus: Ion enim Hercule antiquior erat. *Musg.*

δίου παιδὸς,] Herculis, Jovis filii: Δῖος non hic idem, quod θεῖος, sed quasi δίιος, a Ζεὺς, διὸς, ut Homer. Dianam vocat δῖον γένος, i. e. Jovis filiam: sic Æschyl. Ὦ δῖος αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαί. *Barnes.*

1144. ss. Hercules Ione junior est. Ergo vel hinc intelligitur, poëtam describere tabulas pictas tum notas et publico, nescio quo, loco propositas. *Beck.*

1145. 'Αμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν θεῷ.] De pugna Herculis cum Amazonibus vide Apollodori Bibliothec. Lib. II. c. 5. sect. 9. De Amazonibus vero vide Eustath. in Homeri illud (Iliad. γ'. v. 189.) Ἤματι τῷ, ὅτε τ' ἦλθον 'Αμαζόνες ἀντιάνειραι. fol. 403. lin. 35. Item in Dionys. περιήγησιν. Dictas autem volunt grammatici ab ᾶ, quod μόνωσιν sonat, quasi μονόμαζοι, quia dextra mamma ultro carebant, ut arcubus sufficerent. Nos etiam de recentioribus Amazonibus veram historiam tractavimus poëtice, episodii loco, in Franciados nostræ libris quarto et quinto, quarum regina, Valasca, floruit sub Primislao, Bohemiæ primo rege, et Libyssæ marito, de quibus etiam Papa Pius Secundus, sive Æneas Sylvius, in Historia sua Bohemica; item Jacobus Pontanus Attic. Bellar. Pars 2. c. 44. Volaterranus, aliique. *Barnes.*

1146. γράμμασιν] Hesychius: γράμματα — τὰ ζωγραφήματα. Esto autem, γράμματα picturas significare, non tamen aulæa significabit, nisi epitheto adjuncto. Legendum:

ἐνῆν δ' ὑφαντοῖς γράμμασιν —

Inerant autem in picturis textilibus hujusmodi texta. Musg.

'Ενῆν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαίδ' ὑφαί·] Γράμμασιν hic per picturis exponendum, ut in Latina versione scribi nunc curavi, et Hesychius: Γράμματα, τὰ Γεγραμμένα, καὶ συλλαβαὶ, καὶ τὰ ζωγραφήματα. *Barnes.*

Ἥλιος, ἐφέλκων λαμπρὸν Ἑσπέρου φάος.
Μελάμπεπλος δὲ Νὺξ ἀσείρωτον ζυγοῖς
Ὄχημ' ἔπαλλεν· ἄστρα δ' ὡμάρτει θεᾷ.
Πλειὰς μὲν ᾔει μεσοπόρου δι' αἰθέρος,
Ὅ τε ξιφήρης Ὠρίων· ὕπερθε δὲ
Ἄρκτος στρέφουσ' οὐραῖα χρυσήρει πόλῳ.
Κύκλος δὲ πανσέληνος ἠκόντιζ' ἄνω

Sol, trahens secum clarum Vesperi lumen.
Atris vero vestibus amicta Nox, nullis astrictos jugis,
Equos agitabat: stellæ vero comitabantur Deam:
Pleias quidem ibat medium per æthera,
Atque ensifer Orion. Desuper vero
Ursa circumvolvens se cauda aureo polo obversa.
Orbis vero plenæ-lunæ superne radiabat,

1154. οὐραία.

1148. s. Ἵππους μὲν ἤλαυν' εἰς τελευταίαν φλόγα Ἥλιος,] De Solis equis, et eorum nominibus, vid. Scholia ad Estheræ nostræ v. 739. et 1144. *Barnes.*

1149. ἐφέλκων λαμπρὸν Ἑσπέρου φάος.] Apparet enim Hesperus occidente Sole, et mane quidem Lucifer dicitur, sero autem Hesperus; reliquis autem stellis est paulo rutulantior, unde Catullus: *Hespere, quis cœlo fulget te clarior ignis?* *Barnes.*

1150. ἀσείρωτον] *Nullo fune connexum:* a σειρὰ, *funis*, vel *lorum*, unde σειραῖος ἵππος et σειραφόρος. Pari modo in picturis hodie videas Auroræ equos, non loris currui connexos, sed frænis tantum retentos. *Musg.*

1151. Ὄχημ'] De equis, non de curru, intelligendum vid. Phœn. v. 338. Rhes. v. 617. fragmentum Phaëthontis apud Longinum, sect. XV. Lucan. Pharsal. Lib. VII. v. 570. *Musg.*

ἄστρα δ' ὡμάρτει θεᾷ.] Vide Tibullum Lib. II. Eleg. 1. *Beck.*

1152. Πλειὰς] Synecdoche numeri pro Πλειάδες, de quibus vid. supra ad v. 3. *Barnes.*

1153. Ὅ, τε ξιφήρης Ὠρίων] Nota est Orionis fabula, de qua Apollodorus, Natalis Comes, Eustathius, Hyginus, Ovidius, aliique; quod ad hunc locum spectat, sciendum est, Orionem, stellam, tristem esse ortu et occasu suo, et καύσωνας et tempestates excitare, quare canem illi et balteum et ensem fabulæ assignant. *Barnes.*

1154. χρυσήρει] Emendatio est H. Stephani. Ed. Ald. χρυσήρη πώλῳ, unde legendum conjiciebam:

Ἄρκτος στέφουσ' ἑδραία χρυσήρη πόλον.

Ursa stabilis coronans aureum Polum. Nunc satis placet vulgata lectio. Quippe οὐραία χρυσήρει πόλῳ nihil vetat interpretari *cauda Polum auratum spectanti:* quæ, ut notum, positura est Ursæ. Aratus:

— αἰεὶ δὲ κατωμάδιαι φορέονται,
ἔμπαλιν εἰς ὤμους τετραμμέναι —

Musg.

Ἄρκτος στρέφουσ' οὐραῖα χρυσήρει πόλῳ.] Arctos, sive Ursa Major, septentrionali polo, velut axe, nixa, resupinato capite Ursam Minorem spectat, cauda vero Bootem et stellam ideo Arcturum dictam. Cum autem olim οὐραία et χρυσήρη legebatur, non est, quod e contra nostram lectionem acriter defendamus: Et versus enim ratio et docti viri pro nobis stant. Nec diffitemur tamen, Χρυσήρη dici posse Attice pro Χρυσήρει. Huc referatur regula, quam nos olim in tractatu nostro de accentibus posuimus: *Nomina primæ declinationis contractorum in ης desinentia habent accentum in ultima,* ut ἀληθὴς,

Μηνὸς διχήρης, Ὑάδες τε ναυτίλοις
Σαφέστατον σημεῖον, ἥ τε φωσφόρος
Ἕως διώκουσ᾽ ἄστρα. τοίχοισιν δ᾽ ἔπι
Ἤμπισχεν ἄλλα βαρβάρων ὑφάσματα,
Εὐηρέτμους ναῦς ἀντίας Ἑλληνίσιν,
Καὶ μιξόθηρας φῶτας ἱππείας τ᾽ ἄγρας,
Ἐλάφων λεόντων τ᾽ ἀγρίων θηράματα.

Mensis divisor, et Hyades nautis
Signum certissimum, et lucifera
Aurora pellens astra. In parietes vero
Injecit alia aulæa, barbaricas
Naves instructas remis contrarias Græcis,
Et semiferos viros, et equestres venationes
Cervorum, et leonum ferocium captas prædas.

ἀβλαβὴς, ἀῤῥαγὴς, etc. Excipe primo substantiva et propria nomina, ut Δημοσθένης, Σωκράτης, etc. Excipe secundo et adjectiva in ώδης desinentia, facta ex οειδὴς, ut θνητοειδὴς, θνητώδης. Excipe tertio composita ab ἦθος, ut ἀήθης, εὐήθης, κακοήθης, ὁμοήθης, συνήθης: item composita ab ἔτος, ut τετραέτης, εἰκοσέτης, τριακοντούτης, pro τριακοντοέτης; item composita a τεῖχος, ut εὐτείχης Homer. si recte scribitur: item composita ab ὠκὺς, ut ποδώκης. item composita quædam ab ἀρκέω, ut αὐτάρκης, ποδάρκης. item composita ab ἀκὴς, ut περιήκης, τανυήκης, ἀμφήκης; item desinentia in ήρης, et derivata ab ἄρω et ἐρέσσω, ut πλήρης, ἁλιήρης, τριήρης, πεντήρης, ποδήρης, μονήρης, χαλκήρης, χρυσήρης, θυμήρης. Sed θυμαρὴς Homero scribitur. *Barnes.*

1156. διχήρης,] *Medius*, sive, ut Brodæus vocat, *sector mensis*. Quum Græci (verba sunt Brodæi) menses suos Lunæ cursu metirentur, clarum est, eos æquales in partes Plenilunii diem divisisse. *Musg.*

Μηνὸς διχήρης,] Mensis sector. Quum Græci menses suos Lunæ cursu metirentur, clarum est, eos æquales in partes Plenilunii diem divisisse. Johannes Brodæus. Mensis autem apud Græcos trifariam erat divisus: Ἱστάμενος μὴν ἐκαλεῖτο, ὁ ἀπὸ πρώτης ἕως δεκάτης· Μέσος δὲ μὴν, ὁ ἀπὸ Δεκάδος ἕως Εἰκάδος· Φθίνων δὲ μὴν, ὁ ἀπὸ εἰκάδος ἕως τριακάδος. Vide Gassendum de Mense, etc. *Barnes.*

1156. s. Ὑάδες τε ναυτίλοις Σαφέστατον σημεῖον,] De Hyadibus vide Eustathium in Homer. fol. 1155. lin. 44. ad lin. 58. et deinceps. item Joh. Tzetzæ Scholia in Hesiod. Ἔργ. β′. v. 1. fol. 92. Ab aliis autem quinque, ab aliis septem numerantur stellæ in capite Tauri; quæ ideo nautis observantur, quia, quoties nascuntur, aut occidunt, pluvias creant, unde et nomen sortitæ putantur: ὕω enim *pluo*. Alii ab Hyante fratre dictas volunt, alii a Baccho, quem et Hyam nominant. Illarum nomina memorat Hesiodus in poëmate de stellis, cujus hoc fragmentum Tzetzes protulit: — Νύμφαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι, Φαισύλη, ἠδὲ Κορωνὶς, ἐϋστέφανός τε Κλέεια, Φαιώ θ᾽ ἱμερόεσσα, καὶ Εὐδώρη τανύπεπλος, Ἃς Ὑάδας καλέουσιν ἐπὶ χθονὶ φῦλ᾽ ἀνθρώπων. Notandum est vero, primam hujus vocis syllabam communem esse: nam quum Homero et Hesiodo semper sit brevis, hoc saltem in loco longa esse deprehenditur, et Theognis sane primam τοῦ ὕω similiter producit: Οὐδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς Οὔθ᾽ ὕων πάντας ἁνδάνει, οὔτ᾽ ἀνέχων. *Barnes.*

1157. σημεῖον,] Non utique cursus, sed tempestatum. *Musg.*

1159. Constructio est: ἤμπισχεν ἄλλα ὑφάσματα, εὐηρέτμους βαρβάρων ναῦς ἀντίας Ἑλληνίσιν. Recte judicat Barnesius, pugnam Salaminiam per prolepsin hic respici. *Musg.*

1160. Εὐηρέτμους ναῦς] Penultima syllaba τοῦ Εὐηρέτμους communis est, de qua

Κατ' εἰσόδους δὲ Κέκροπα θυγατέρων πέλας
Σπείρας συνειλίσσοντ', Ἀθηναίων τινὸς
Ἀνάθημα, χρυσέους τ' ἐν μέσῳ συσσιτίῳ
Κρατῆρας ἔστησ'. ἐν δ' ἄκροισι βὰς ποσὶ
Κῆρυξ ἀνεῖπε τὸν θέλοντ' ἐγχώριον
Ἐς δαῖτα χωρεῖν. ὡς δ' ἐπληρώθη στέγη,
Στεφάνοισι κοσμηθέντες, εὐόχθου βορᾶς

Ad januam tabernaculi vero Cecropem prope filias,
Spiras convolventem; *id quod* cujusdam Atheniensis
Donarium *erat:* aurea autem in medio convivio
Pocula collocavit. Summis vero pedibus incedens,
Præco proclamavit, ut quicunque vellet indigena
Ad convivium veniret. Postquam autem impletum est tabernaculum,
Coronis ornati, lauto cibo

1166. Κρητῆρας.

re vid. quæ nos ad Phœniss. v. 19. Per hanc autem naumachiam Græcorum cum Barbaris videtur poëta velle illam ad Salamina designare; non modo quod magnam Græcis gloriam peperit, sed quod et ipse eodem die natus fuerit, qua hæc victoria a Græcis reportata. Præterea mos erat victoribus, in peplis pugnas texere, deorumque templis consecrare; et hostium spolia iis dicare; ut de Hercule memoratur supra v. 1144. Ἀνάθημα δίου παιδὸς, οὓς Ἡρακλέης Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν Θεῷ. *Barnes.*

Per prolepsin Atheniensibus gratam victorias de Persis reportatas, inprimis Salaminiam, indicat. *Beck.*

1161. s. Καὶ μιξόθηρας φῶτας, ἱππείας τ' ἄγρας, Ἐλάφων λεόντων τ' ἀγρίων θηράματα.] Videntur hæc ad Herculis labores pertinere, nempe ad Centauros ab illo debellatos, ad Diomedeos equos, ad æripedem cervam et Nemeæum leonem. Et credibile est, tanti herois acta texturis elaborata deo fuisse suspensa dicataque. *Barnes.*

1163. s. Κέκροπα θυγατέρων πέλας Σπείρας συνειλίσσοντα,] *Spiras convolventem*, ut in Latina versione scripsimus. Fuit enim, ut nugantur, Cecrops, superne homo, in serpentem desinens: τὰ ἄνω ἀνθρώπου, τὰ δὲ κάτω Δράκοντος εἶχεν, ut ait Tzetzes. Quin Demosthenes in epitaphio: Ἤδεσαν Κεκροπίδαι τὸν ἑαυτῶν ἀρχηγὸν, τὰ μὲν ὡς ἐστὶ Δράκων, τὰ δ' ὡς ἐστὶν ἄνθρωπος. Hæc fere Brodæus. His adde: Apollodorus Bibliothec. Lib. III. c. 13. sect. 1. Κέκροψ αὐτόχθων, συμφυὲς ἔχων σῶμα ἀνδρὸς καὶ δράκοντος, τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευσε πρῶτος. Hinc et Διφυὴς dictus. Talem et Erichthonium fuisse fabulantur; cætera erat homo, pedes draco: qui cum pedum deformitatem cuperet celare, primus currus usum invenit, ut Servius notat ad illud Virgilii Georg. Lib. III. v. 113. *Primus Erichthonius currus et quatuor ausus jungere equos, rapidisque rotis insistere victor. Barnes.*

1164. Σπείρας] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. σπείραις. De Cecrope, partim homine, partim serpente, videri possunt Apollodor. Lib. III. c. 13. Tzetzes ad Lycophron. v. 111. Fabulam inde ortam crediderim, quod Cecrops primus Atticorum barbariem exuere cœpit, nec tamen penitus exuit. *Musg.*

Σπείραις defendit Reisk., σὺν σπείραις ἑλίσσοντα vult idem esse, quod σὺν σπείραις ἑλίσσοντα ἑαυτὸν, μόγις καὶ βραδέως οἷον ἐξελκόμενον καὶ κινούμενον, καὶ ἕρποντα. *Beck.*

1166. ἐν δ'] Malim ἐκ δ'. *egrediens autem præco.*

ἄκροισι ποσὶ] *Summis pedum digitis.* quod ἄκροισι δακτύλοισι vocat Iphig. in Taur. v. 267. Cur id fecerit præco, nemini, credo, obscurum erit. *Musg.*

Ψυχὴν ἐπλήρουν. ὡς δ' ἀνεῖσαν ἡδονὴν,
* Παρελθὼν πρέσβυς ἐς μέσον πέδον,
Ἔστη, γέλων δ' ἔθηκε συνδείπνοις πολὺν,
Πρόθυμα πράσσων· ἔκ τε γὰρ κρωσσῶν ὕδωρ
Χεροῖν ἔπεμπε νίπτρα, κἀξεθυμία

Animum implebant. Ut vero voluptatem remiserunt,
[Cœnæ] progressus senex *quidem* in medium solum,
Constitit: risum vero movit convivis magnum,
Officiose ministrans *illis*. Namque ex hydriis aquam
Manibus fundebat lavacra, et adolebat

1170. ἀνῆσαν.

1169. Στεφάνοισι κοσμηθέντες,] Veteres coronatos bibere observavimus supra ad Cyclop. v. 555. Etiam coronatos epulari hinc constat: et Aristophanis Scholiastes: Τοῖς γὰρ εὐωχουμένοις περιέκειντο οἱ στέφανοι, καταψύχοντες τὸ κρανίον ἀπὸ τῆς τοῦ οἴνου θέρμης. *Brodæus.*

1170. ἀνῆσαν] Legendum ἀνεῖσαν. vid. supra v. 234. Iphig. in Taur. v. 334. et 1182. Bacch. v. 651. et 684. *Musg.*

ὡς δ' ἀνῆσαν ἡδονὴν,] Æmil. Portus ait, pro ἀνίεσαν per metathesin ἀνεῖσαν, et Attice ἀνῆσαν, scribi debere. Quidni ἀνῆσαν pro ἀνῆκαν, ut ἔδωσαν pro ἔδωκαν. *Barnes.*

Locum ex Musgr. emendatione ita reddidit Prev.: " Déja leur faim étoit appaisée, et l'on enlevoit les mets dont les tables étoient couvertes, lorsque le vieux gouverneur entre, etc. Risum vero excitasse senem eo monet, quod partes junioris ministri in se susceperit. *Beck.*

1171. δείπνων, quam uncinis hic inclusi, in Aldina et MSS. deest. Minus placet σκηνῆς, quod Barnesii supplementum est. Imo, nostram emendationem veram esse, liquido ostendit distinctio Veterum, non tamen perpetua, inter δεῖπνον et δευτέραν τράπεζαν. Alexis apud Athenæum, Lib. XIV. c. 12.

οὐδὲ φιλόδειπνός εἰμι, μὰ τὸν Ἀσκληπιὸν,
τραγήμασιν χαίρω δὲ μᾶλλον —

Et paullo antea: δεῖπνον ἕτερον παρατίθεται τραγήματα, c. 11. *Musg.*

Σκηνῆς παρελθὼν] Verbum σκηνῆς ex nostro addidimus, quod videl. vetustate excidisse videbatur. Æmilius Portus præfigit αἴας pro γαίας, Duportus τέως, ut respondeat τῷ ὡς, alii ὁ μέν. *Barnes.*

Heath. supplet ὁ μὲν, Reisk. βορᾶς, vel δαιτός. *Beck.*

1172. γέλων δ' ἔθηκε] Mensæ ministrans ac vinum fundens, quod puerorum fuit, non grandævorum hominum, munus. Athenæus, Lib. X. ᾠνοχόουν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ εὐγενέστατοι παῖδες. Cicero in Pisonem: *Servi sordidati ministrant, nonnulli etiam Senes. Brodæus.*

γέλων δ' ἔθηκε συνδείπνοις πολὺν,] Quia hoc puerorum erat ministerium, non grandævorum hominum. Athenæus Deipnosoph. Lib. X. Ὠινοχόουν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ εὐγενέστατοι παῖδες. Cicero in Pisonem: Servi sordidati ministrant, nonnulli etiam senes. *Barnes.*

1173. ἔκ τε γὰρ κρωσσῶν ὕδωρ] E vasis aquariis. Athenæus Deipnosoph. Lib. IV. Καὶ νιψάμενοι τὰς χεῖρας, ἐστεφανούμεθα. Brodæus. Et nos quoque in Esthera nostra de Ahasueri convivio, v. 812. Ἀλλ' ὅτε δαιτὺν ἶκον ὁμήλυδες εἰλαπιναστὰὶ, χεῖρας πρῶτον ἔλουσαν ἐν ὕδατι. *Barnes.*

1174. νίπτρα,] Veteres, statim post δεῖπνον, [an mensam priorem?] manus abluebant. Athenæus, Lib. XI. c. 11. ΜΕΤΑΝΙΠΤΡΟΝ, ἡ μετὰ τὸ δεῖπνον, ἐπὴν ἀπονίψωνται, μεταδιδομένη κύλιξ. vid. et Hesych. v. μετανίπτρις.

κἀξεθυμία] *Suffiendi causa adolebat.* Athenæus Lib. XIV. [c. 11.] ἥ γε τὴν πολλὴν δαπάνην ἐν τοῖς δείπνοις παρέχουσα δευτέρα τράπεζα προσεγένετο, καὶ στέφανοι καὶ μύρα καὶ θυμιάματα. *Brodæus.*

Σμύρνης ἱδρῶτα, χρυσέων τ' ἐκπωμάτων
Ἦρχ', αὐτὸς αὑτῷ τόνδε προστάξας πόνον.
Ἐπεὶ δ' ἐς αὐλοὺς ἧκεν ἐς κρατῆρά τε
Κοινὸν, γέρων ἔλεξ', ἀφαρπάζειν χρεὼν
Οἰνηρὰ τεύχη σμικρὰ, μεγάλα δ' ἐσφέρειν,

Myrrhæ succum, et aureis poculis
Præerat ipse, sibi ipsi vendicans hoc ministerium.
Postquam vero *convivium* ad tibias venit, et ad poculum
Commune, senex dixit, oportere auferre
Parva pocula vinaria, et magna adferre,

1178. Καινόν. 1179. Οἰν. σκεύη.

1175. Σμύρνης ἱδρῶτα,] Plinius Lib. XII. c. 15. *Sudant autem sponte, priusquam incidantur, Stacten dictam, cui nulla præfertur.* Brodæus. Confer Dioscorid. Lib. I. c. 78. *Musg.*

1177. αὐλοὺς] Ita Ed. Ald. MSS. Steph. ἄλλους. Finito convivio, introducti vulgo tibicines. vid. Xenoph. Sympos. Platonis comici fragmentum Athenæi, Lib. XV. c. 1.

Eundem morem tangit Philo Jud. p. 183. Ed. Turneb.

ἧκεν] Scil. τὸ πρᾶγμα. *Quum res ad tibias venisset. Musg.*

Ἐπεὶ δ' ἐς αὐλοὺς ἧκεν] Δηλονότι δαῖς, ἢ συμπόσιον. Ita olim Aldi editio recte, ut puto; nec satis causæ video, cur posteriores ἄλλους legerent pro αὐλοὺς; plurimum autem, cur αὐλοὺς retineatur, quicquid Henr. Stephanus de Veter. suis Codicibus jactet. Et sane Suidas in voce Βαρζά· Αἱ μουσουργοὶ βάρβαροι οὖσαι γυναῖκες· ὄνομα αὐταῖς ἐπιχώριον Βαρζά. Καὶ τούτων αἱ μὲν αὐλοῦσιν, αἱ δὲ ψάλλουσι πενταχόρδῳ, αἱ δ' ἑπταχόρδῳ ψαλτηρίῳ, αἱ αὐταὶ δὲ προσᾴδουσι τῷ ψαλμῷ. — Καὶ λήγοντι μὲν τοῦ ποτοῦ τῷ βασιλεῖ καὶ ἡ ᾠδὴ ξυνεπαύετο, ὁπότε δὲ ἐγχέαι κελεύσειεν, αὖθις ἤρχοντο ᾄδειν καὶ ψάλλειν. De musica autem conviviis adhibita vide ad notam sequentem. *Barnes.*

1178. Καινὸν,] Legendum κοινὸν. Commemorat κρατῆρα κοινὸν, Aristides Isthmica, p. 54. vid. Spanhem. Epistol. ad Morell. p. 59. Claudianus Præfat. in Nuptias Honorii et Mariæ, v. 5. *Præberetque Jovi communia Pocula Chiron.*

ἔλεξ',] Ed. Ald. ἔλεξεν. MS. E. ἔλεξε. *Musg.*

1178. s. ἀφαρπάζειν χρεὼν Οἰνηρὰ σκεύη σμικρὰ, μεγάλα δ' εἰσφέρειν,] Quamvis Socrates apud Platonem in Protagora musicæ usum in conviviis improbet, illamque Euripides Medeæ, v. 193, &c. funeribus magis convenire, ad luctum mitigandum, asserat, quamvis et ipse eodem tempore agnoscat usurpari magis in conviviis; tamen et Xenophon in epulis eam admittit, et Phemius apud Homer. et Demodocus quoque, et regum Persicorum exempla, de qua re vide Esther. nostram, sive Αὐλικοκάτοπτρον, ad v. 144. Οὐδ' ἀπὸ φόρμιγγος καλῆς ἀναθήματα δαιτὸς, &c. Et ibi ad exemplum Demodoci et Phemii Tersimbrotus a nobis proponitur. Cum autem ad Chordas et cantum convivantes accederent, minoribus poculis remotis, majuscula poscebant. Ut Diogen. Laërtius in Anachars. Καὶ θαυμάζειν φησὶ, πῶς Ἕλληνες, ἀρχόμενοι μὲν ἐν μικροῖς πίνουσι, πλησθέντες δὲ ἐν μεγάλοις. Hæc miram ex hoc Euripid. loco lucem accipiunt. Notandum est vero, quod majusculus κρατὴρ, καινὸς hic dictus, qui in convivio circumferri solebat, ᾠδὸς appellaretur, quod absque cantu propinare, vel excipere, non liceret; ut videre est apud Tryphonem grammaticum in Ὀνομαστικῷ. *Barnes.*

1179. Heath. probat lectionem a Steph. allatam κενὸν. *Beck.*

Οἰνηρὰ σκεύη σμικρά,] Hæc adducit Musgravius ad Hippolyt. 1343. ut exemplum vocalis ante ΣΚ correptæ.

In Sophoclis Ajace 1077. pro γεννήσῃ

Ὡς θᾶσσον ἔλθωσ' οἵδ' ἐς ἡδονὰς φρενῶν.
Ἦν δὴ φερόντων μόχθος ἀργυρηλάτους
Χρυσέας τε φιάλας· ὁ δὲ, λαβὼν ἐξαίρετον,
Ὡς τῷ νέῳ δὴ δεσπότῃ χάριν φέρων,
Ἔδωκε πλῆρες τεῦχος, εἰς οἶνον βαλὼν,
Ὅ φασι δοῦναι φάρμακον δραστήριον
Δέσποιναν, ὡς παῖς ὁ νέος ἐκλίποι φάος·
Κοὐδεὶς τάδ' ᾔδειν. ἐν χεροῖν ἔχοντι δὲ
Σπονδὰς μετ' ἄλλων παιδὶ τῷ πεφηνότι

Ut citius veniant hi ad voluptatem animorum.
Erat tum labor adferentium argentea
Atque aurea vasa. Ipse vero capiens eximium,
Tanquam novo hero utique gratificaturus,
Dedit plenum vas, jaciens in vinum
Efficax venenum, quod dicunt *ei* dedisse
Dominam, ut novus filius lucem relinqueret;
Et nemo hoc nôrat: habenti vero in manibus
Libationem cum aliis filio nuper invento,

satis inepte κτήσηται conjecerat Brunckius ad Euripid. Orest. 1208. Quod tamen ipse postea et metro esse contrarium, et sensui minus necessarium agnovit. Exemplum autem violatæ regulæ unicum profert, neque remedium tentat. Ipsi igitur tentemus. Locus est Ion. 1179. Οἰνηρὰ σκεύη σμικρὰ — Tu vero repone Οἰνηρὰ ΤΕΥΧΗ σμικρὰ — Alterum enim est vulgi verbum, a Tragicis nusquam adhibitum; alterum vero probum et Euripidi familiare: Hec. 607. (*sc. edit. Musgr.*) Androm. 167. Iph. Taur. 168. Cycl. 88. 208. 226. Ion. 144. 276. in hac ipsa scena 1184. Electr. 140. 360. 496. *Por.*

Οἰνηρὴ σκεύη σμικρὰ,] Porsonus ex Hesychio restituit τεύχη, et metrum sanavit. *Maltby.*

μεγάλα δ' εἰσφέρειν,] Laërtius in Anachars. καὶ θαυμάζειν φησὶ, πῶς Ἕλληνες ἀρχόμενοι μὲν ἐν μικροῖς πίνουσι, πλησθέντες δὲ ἐν μεγάλοις. *Brodæus.*

Brunckius ad Soph. Ajac. 1077. p. 172. T. II. postquam ostendit, nuspiam apud Atticos scenæ poëtas vocalem ante litteras κτ, πτ, μν, σκ, σμ, corripi, ne quidem in diversis vocibus, sed vocalem brevem ante illas litteras semper produci, addit hæc: "Rata est hæc prosodiæ lex, a qua discessionem nunquam fieri licuisse ostendunt cum alii, tum Markland. ad Eur. Suppl. 656. Succurrit tamen Euripidis senarius, qui virum doctissimum fugit, in quo si nihil a librariis peccatum, culpam ipse poëta commeruit. Sed exemplum unicum est, quo lex non labefactatur. Versus est: οἰνηρὰ σκεύη, &c. Verum est, quod ait Marklandus, ab Homeri versibus hexametris ad tragicorum senarios argumentum metricum non recte transferri." *Beck.*

1182. φιάλας·] Pocula, ex quibus bibebant convivæ. Pollux, Lib. VI. sect. 59. *Musg.*

1187. ᾔδειν.] Sic scribendum, quanquam tertia persona, recte monuit Piersonus ad Mœridem, p. 174.

ἐν χεροῖν] Ita MS. E. Ed. Ald. ἐν χερσὶν. *Musg.*

χερσὶν ἐκχέοντι δὲ] Olim cum scriberetur: ἐν χερσὶν ἔχοντι δὲ, aperta et insigni versus jactura, Scaliger et Canterus χεροῖν legebant, id putantes sufficere; sed ἔχοντι erat verbum suspectum; et importunus videbatur hiatus ad ᾔδει: quare Duporti lectionem hac in parte amplector,

Βλασφημίαν τις οἰκετῶν ἐφθέγξατο·
Ὁ δ', ὡς ἐν ἱερῷ μάντεσίν τ' ἐσθλοῖς τραφεὶς,
Οἰωνὸν ἔθετο, κἀκέλευσ' ἄλλον νέον
Κρατῆρα πληροῦν· τὰς δὲ πρὶν σπονδὰς θεοῦ
Δίδωσι γαίᾳ, πᾶσί τ' ἐκσπένδειν λέγει.
Σιγὴ δ' ὑπῆλθεν. ἐκ δ' ἐπίμπλαμεν δρόσου
Κρατῆρας ἱεροὺς Βιβλίνου τε πώματος.
Κἀν τῷδε μόχθῳ πτηνὸς ἐσπίπτει δόμοις
Κῶμος πελειῶν· Λοξίου γὰρ ἐν δόμοις

Dixit aliquis ex domesticis vocem inominatam:
Ille vero, ut qui nutritus fuisset in templo, et *inter* peritos vates,
Omen *esse* duxit, et jussit alium novum
Craterem impleri: priorem vero libationem dei
Dat terræ, omnibusque edicit ut effundant,
Silentium vero successit. Implemus autem rore
Crateras sacro, et vino Biblino.
Et in medio hoc labore, irruit in domum volucre
Agmen columbarum. Apollinis enim in templo

χερσὶν ἐκχέοντι δὲ, et in textum admittendam reor. *Barnes.*

1188. Σπονδὰς] Vinum, quo diis libarent. Athenæus Lib. IV. ἅπερ καὶ Πλάτων φυλάσσει κατὰ τὸ συμπόσιον· μετὰ γὰρ τὸ δειπνῆσαι σπονδάς τε φησὶν ποιῆσαι, καὶ τὸν θεὸν παιωνίσαντας τοῖς νομιζομένοις γέρασι. *Brodæus.*

1189. Βλασφημίαν] Plato legum Septimo: Θυσίας γενομένης, καὶ ἱερῶν καυθέντων κατὰ νόμον, εἴ τῳ τὶς φαμὲν ἰδίᾳ παραστὰς τοῖς βωμοῖς τε καὶ ἱεροῖς υἱὸς, ἢ καὶ ἀδελφὸς, βλασφημεῖ πᾶσαν βλασφημίαν, ἆρ' οὐκ ἂν φαῖμεν ἀθυμίαν καὶ κακὴν ἧτταν καὶ μαντείαν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἂν οἰκείοις φθέγγοιτο ἐντιθείς. *Barnes.*

1193. Δίδωσι γαίᾳ,] Ergo, nisi aliquis male ominata verba edidisset, non in terram fudisset, sed in mensam. *Musg.*

1195. ἱεροὺς] Malim ἱερῆς, *sacri roris.* Plutarchus de fonte quodam Delphico: ὅθεν ἐχρῶντο πρός τε τὰς λοιβὰς τῷ ὕδατι τούτῳ. Op. Mor. p. 716. Ed. Steph. ubi plura.

Βυβλίνου] De vino Biblino, vid. Hesiod. Op. et D. v. 207. in eumque grammaticos, Athenæum, Lib. I. p. 31. Hesychium, v. Βίμβλινος, Theocrit. Idyll. XIV. v. 15. *Musg.*

Βιβλίνου τε πώματος.] Hesiod. Ἔργ. β'. v. 207. Εἴη πετραίη τε σκιὴ καὶ Βύβλινος οἶνος. Proclus in locum: Ὅτι οὗτος ὁ οἶνος, ὡς ὁ Θάσιος, εὐδοκίμει, λέγει καὶ Εὐριπίδης. hunc nimirum respiciens locum. Moschopulus: Βίβλος, ὥς φησι, ποταμὸς, ἢ πόλις Θρᾴκης. Iterum Proclus: Βύβλινος οἶνος, ἤτοι ἀπὸ ἀμπέλου ουτω καλουμένης, ὡς καὶ Πράμνειος, ἢ πόλις Θρᾳκική. Item Tzetzes in locum: Καὶ οἶνον Βύβλινον πῖνε, ἀπὸ Βυβλίας, ἀμπέλου Θρᾳκίας, ἢ ἐλαφρὸν καὶ ὑδατώδη, κατ' ἐμὲ, ἀπὸ τῶν Ἀσσυρίων τῶν περὶ τὴν Βίβλον καὶ Λίβανον· ἐκεῖ γὰρ ὑδροπόται. Theocritus Idyll. XIV. v. 15. Ἀνῷξα δὲ Βύβλινον αὐτοῖς Εὐώδη, τετόρων ἐτέων, σχεδὸν ὡς ἀπὸ λανοῦ. Scholia: Οἶνον δηλονότι Θρᾳκικόν· ἢ οὕτω καλουμένης τῆς ἀμπέλου ἀπὸ τῆς Θρᾴκης, &c. De hoc vino vide Athenæum Deipnosoph. Lib. I. c. 24. Hesych. βίμβλινος, (lege βίβλινος) εἶδος οἴνου καὶ γένος ἀμπέλου ἐν Θρᾴκῃ· καὶ ὁ ἁπαλὸς οἶνος. Ἐπίχαρμος δὲ τὸν ἀπ' ὀρέων βιβλίνων, ἔστι δὲ Θρᾴκης. Et sane Βιβλίνων ὀρέων meminit Athenæus loco modo laudato, et Æschylus in Prometheo, v. 810. Quare Hesychium supra emendavi, legendo ἀπ' ὀρέων Βιβλίνων, pro ἀπὸ ῥοιῶν βιβλίνων. Est etiam urbs Ægypti Βύβλος dicta: Scholiastes Æschyli ad

Ἄτρεστα ναίουσ᾽. ὡς δ᾽ ἀπέσπεισαν μέθυ,
* * * * *
Κεὶς αὐτὸ χείλη πώματος κεχρημέναι
Καθῆκαν, εἷλκον δ᾽ εὐπτέρους ἐς αὐχένας.
Καὶ ταῖς μὲν ἄλλαις ἄνοσος ἦν λοιβὴ θεοῦ·
Ἡ δ᾽ ἕζετ᾽, ἔνθ᾽ ὁ καινὸς ἔσπεισεν γόνος,
Ποτοῦ τ᾽ ἐγεύσατ᾽, εὐθὺς εὔπτερον δέμας
Ἔσεισε κἀβάκχευσεν, ἐκ δ᾽ ἔκλαγξ᾽ ὄπα
Ἀξύνετον αἰάζουσ᾽· ἐθάμβησεν δὲ πᾶς
Θοινατόρων ὅμιλος ὄρνιθος πόνους·

Secure habitant; postquam autem vinum effuderant,
* * * * *
Tum vero in ipsum rostra potus cupidæ
Demiserunt, et traxerunt pennata in guttura:
Et cæteris quidem erat innoxius potus dei:
Quæ vero consederat, ubi novus filius vinum effuderat,
Et gustârat potum, statim corpus pennigerum
Concussit, et bacchari cœpit, et cum clangore vocem emisit
Obscuram, gemens; obstupuit autem totus
Convivarum cœtus *ob* columbæ labores.

1202. Ἡ δ᾽ ἕζετ᾽.

locum: Ἡ δὲ Βύβλος πόλις ἐστὶν Αἰγύπτου. *Barnes.*

Reisk. legit ἱερᾶς, scil. δρόσου. *Beck.*

Reisk. δόμοις improbat, quod non credibile sit, columbas in tentorium hominibus plenum convolasse, igitur suspicatur δρόμῳ legendum. *Beck.*

1197. Κῶμος πελειῶν·] *Multitudo columbarum.* Euripides in Hippolyto, v. 54. Πολὺς δ᾽ ἅμ᾽ αὐτῷ προσπόλων ὀπισθόπους Κῶμος λέλακεν. Κῶμος itaque quamvis turbam sonat. Vide, quæ nos ad Supplic. v. 400. et Cyclop. v. 39. Fuisse porro sacras hoc in templo columbas, auctor est libro decimo sexto Diodorus. *Brodæus.*

1198. ὡς δ᾽ ἀπέσπεισαν μέθυ,] Male Interpres: *postquam gustaverunt vinum:* Vertendum: *postquam vinum in terram effudissent,* convivæ sc. *Musg.*

Ἄτρεστα ναίουσ᾽.] Legendum ἄτρεστοι, ναίουσ᾽ inquit Brodæus, miserando errore: sic enim spondeus esset in secundo loco. Quare maneat omnino ἄτρεστα, quod est Atticum pro ἄτρεστον, et neutrum adjectivum ponitur pro adverbio, ἀτρέστως.

ἀπέσπεισαν] Si de convivis sumatur, recte ἀπέσπεισαν manet, tum vero in sequenti versu Canteri lectio necessaria erit: Κεῖναι τὰ χείλη. Sin de columbis, cum Scaligero legendum ἀπέσπασαν, et deinceps: Κεὶς αὐτὸ χείλη. Quæ lectio Brodæo, Scaligero et Porto placet. *Barnes.*

Vulgatum ἀπέσπεισαν contra Scalig. tuetur Heath. sed pro κεὶς scribit εἰς.

Reisk. putat, versum excidisse, hujus fere sententiæ: *postquam* ἀπέσπεισαν μέθυ, *effudissent vinum,* Delphici puta in terram, redibat quisque ad pristinam sedem, et vacuum spatium relinquebant, in quo considerent columbæ. Sic autem supplet lacunam: ἀνὰ μὲν ἐχώρουν, αἱ δ᾽ ἐπέπταντ᾽ αὐτίκα, κεὶς αὐτὸ χείλη. *Beck.*

1199. Κ᾽ εἰς αὐτὸ] Abundat hic καὶ, vel potius significat actionis celeritatem. vide quæ citavimus ad Iph. in Aul. v. 151. Confer etiam Heraclid. v. 170. Ed. Ald. κ᾽ εἰς αὐτὰ. *Musg.*

Θνήσκει δ' ἀπασπαίρουσα, φοινικοσκελεῖς
Χηλὰς παρεῖσα. γυμνὰ δ' ἐκ πέπλων μέλη
Ὑπὲρ τραπέζης ἦχ' ὁ μαντευτὸς γόνος,
Βοᾷ δέ· τίς μ' ἔμελλεν ἀνθρώπων κτανεῖν;
Σήμαινε, πρέσβυ· σὴ γὰρ ἡ προθυμία,
Καὶ πῶμα χειρὸς σῆς ἐδεξάμην πάρα.
Εὐθὺς δ' ἐρευνᾷ γραῖαν ὠλένην λαβὼν,
Ἐπ' αὐτοφώρῳ πρέσβυν ὡς ἔχονθ' ἕλοι.
Ὤφθη δὲ, καὶ κατεῖπ' ἀναγκασθεὶς μόγις
Τόλμας Κρεούσης πώματός τε μηχανάς.

Moritur autem palpitans, *et* purpureos
Pedes demittens. Nuda tum ex vestibus membra
Supra mensam misit vaticinio declaratus filius.
Clamatque : quis hominum voluit me occidere ?
Indica, O senex ; tuum enim *fuit* hoc studium,
Et poculum a tua accepi manu.
Statim vero inquirit senile brachium prehendens,
Ut in ipso facto caperet venena gestantem.
Deprehensa sunt autem, et coactus vix declaravit
Facinus Creusæ, et machinationes poculi.

1209. ἧκεν ὁ.

πώματος κεχρημέναι] Πῶμα hoc in loco pro πόμα dicitur, et potus significat: sic supra v. 1195. Βιβλίνου τε πώματος dixit, ut et in Cyclope. Alias significat operculum, ut πῶμα πίθοιο, Hesiod. Item ἔκπωμα, poculum, ut mox v. 1212. *Barnes.*

1204. κἀβάκχευσεν,] Ita MS. E. ut jam vulgatæ. Ed. Ald. κἀκβάκχευσεν. *Musg.*

1205. Heath. scribit: αἰάζουσ' ἐθάμβησεν. *Beck.*

1207. Θνήσκει δ'] Ita MS. E. ut jam vulgatæ. Ed. Ald. Θνήσκουσα δ'. *Musg.*

Θνήσκει δ' ἀπασπαίρουσα, φοινικοσκελεῖς] Quum olim scriptum erat: Θνήσκουσα δ' ἀπασπαίρουσα, etc. Canterus recte legebat: θνήσκει δ', etc. Cui accessit Scalig. Cæteri male. *Barnes.*

1208. γυμνὰ δ' ἐκ πέπλων μέλη] Dilaceravit utique vestes, more antiquorum, cujus meminit et Barnesius. Exempla vide in notis ad Diod. Sic. Lib. XVII. c. 35. quibus adde Æschyl. Pers. v. 199. et 468. *Musg.*

γυμνὰ δ' ἐκ πέπλων μέλη] Ob tunicas disruptas; quod ad horrida facinora, blasphemias et ærumnas, facere solebant veteres. *Barnes.*

1209. Ὑπὲρ τραπέζης] *In mensam* scil. unde audiri et conspici ab omnibus posset.

ἧκεν ὁ] Barnesius in margine ἦχ' ὁ. *Musg.*

ἦχ' ὁ Heath. ob metrum reponit.

Ὑπὲρ τραπ. ἧκ.] Prev. sic intelligit: il monte sur la table; ut scilicet conspiceretur et audiretur. *Beck.*

1214. Leg. ὡς ἁλόντ' ἔχοι, vel ὡς ἑλὼν θένοι, *occideret.* *Reisk.*

1215. Ὤφθη] *Conspectus est.* Hoc si de sene intelligitur, parum sibi constat Euripides, qui nunc demum conspectum

Θεῖ δ' εὐθὺς ἔξω, συλλαβὼν θοινάτορας,
Ὁ πυθόχρηστος Λοξίου νεανίας,
Κἀν κοιράνοισι Πυθικοῖς σταθεὶς, λέγει·
Ὦ γαῖα σεμνὴ, τῆς Ἐρεχθέως ὕπο
Ξένης γυναικὸς φαρμάκοισι θνήσκομεν.
Δελφῶν δ' ἄνακτες ὥρισαν πετρορριφῆ
Θανεῖν ἐμὴν δέσποιναν οὐ ψήφῳ μιᾷ,
Τὸν ἱερὸν ὡς κτείνουσαν ἔν τ' ἀνακτόροις

Currit vero statim foras secum ducens convivas
Apollinis vaticinio renunciatus filius,
Et stans inter proceres Pythicos dixit:
O sancta terra, ab hac Erechthide
Peregrina muliere, venenis extinguimur.
Delphorum vero principes decreverunt, ut de rupe præcipitata
Moriatur mea domina, uno suffragio:
Ut quæ *virum* sacrum interficere voluerit, et in templo

tradit, quem v. 1213. ab Ione apprehensum dixerat. Sed hanc inconstantiam peperit, ni fallor, mendosa in versu præcedenti lectio. Scribo:

ἐπ' αὐτοφώρῳ φάρμαχ' ὡς ἔχονθ' ἕλοι.

Ut ipsum venena gestantem offenderet. Reperta autem sunt [venena], *et ipse coactus ægre tandem declaravit.*

Quantam vim in judiciis habuerit deprehensio veneni, luculenter docebit Cic. pro Cluentio, c. 18. *Musg.*

1222. πετρορριφῆ] Πετρορριφὴς, λιθόβλητος, καὶ ὁ ἐκ πέτρας ἀποκρημνισθεὶς, quam significationem hoc in loco præfero; usitatum enim erat Delphis, noxios de rupe dejicere, quo mortis genere Æsopum affecerunt. Vide infra ad v. 1236. *Barnes.*

1222. s. In his versibus vitium inhærere videtur:

ποῖ φύγω δῆτ'; ἐκ γὰρ ἄκων προὔλαβον μόγις πόδα,
μὴ θανεῖν· κλοπῇ δ' ἀφῖγμαι, διαφυγοῦσα πολεμίους.

Sic in antiquis editionibus legitur. Barnesii autem lectio — ἐκ κακῶν γὰρ πρ. ex quo fonte manaverit, ignoro. Propius ad corruptæ lectionis vestigia accesseris corrigens:

ποῖ φύγω δῆτ' — ἐκ γὰρ ἕρκων προὔλαβον μόγις πόδα ——
μὴ θανεῖν.

Vix tandem ex insidiis huc pedem proripui. De voce ἕρκος vide quæ notavimus cap. xv. (Em. Cr.) Junge ποῖ φύγω δῆτα (ὥστε) μὴ θανεῖν. *Jacobs.*

1223. οὐ ψήφῳ μιᾷ,] Interpretatur Barnesius: *communibus suffragiis, non uno tantum calculo.* Sed huic sensui melius conveniret ψήφῳ μιᾷ sine negativo. Videndum, an legi possit [ut Reisk. emendavit] ἐν ψήφῳ μιᾷ, ubi ἐν redundabit, ut in phrasi ἐν λιταῖς, Philoctet. v. 61. ἐν χειρῶν νόμῳ, Pollux Lib. II. sect. 149. ὑπὸ ψήφου μιᾶς, quod habet Aristoph. Lysistr. v. 270. alio sensu dicitur. S. Paul. Ep. ad Rom. xv. 6. ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι. *Musg.*

οὐ ψήφῳ μιᾷ,] Communibus suffragiis; non uno tantum calculo, sed omnibus, ut quæ aperte capitali supplicio digna videretur, quod antistitem Dei veneno tollere decreverat, idque in ipso templi colliminio. *Barnes.*

1229. Οὐκ ἔστ', οὐκ ἔστι θανάτου] Concinnius erit metrum, si legas ἐστιν, ut versus sit glyconius πολυσχηματιστος ex dispondeo et choriambo. *Heath.*

1231. ss. φανερὰ γὰρ, φανερά τάδ' ἤδη

Φόνον τιθεῖσαν. πᾶσα δὲ ζητεῖ πόλις
Τὴν ἀθλίως σπεύσασαν ἀθλίαν ὁδόν·
Παίδων γὰρ ἐλθοῦσ' εἰς ἔρον Φοίβου πάρα,
Τὸ σῶμα κοινῇ τοῖς τέκνοις ἀπώλεσεν.
ΧΟ. Οὐκ ἔστ', οὐκ ἔστιν θανάτου
Παρατροπὰ μελέᾳ μοι·
Φανερὰ γὰρ, φανερὰ τάδ' ἤδη,
Σπονδὰς ἐκ Διονύσου βοτρύων θοᾶς

Cædem committere conata sit. Tota vero quærit civitas
Illam, quæ huc maturavit miserum iter:
Liberorum enim desiderio ad Phœbum profecta,
Corpus *suum* una cum liberis perdidit.
Cho. Non est; non est mortis
Effugium mihi miseræ:
Manifesta enim *sunt*, manifesta *sunt* hæc jam
Libationes ex Bacchi racemis cum perniciosæ

1227. Φοῖβον πάρα. 1229. Οὐκ ἔστι θαν.

σπονδὰς ἐκ Διονύσου βοτρύων ΘΟΑΣ
ἐχίδνας στάγοσι μιγνυμένας ΦΟΝΩι.

In θοὰς, quod sensum impedit. Codices variant, quorum alii θοᾶς, alii χοὰς exhibent. Illud ineptum, hoc ad veram scripturam ducit. Suspicor enim Euripidem scripsisse

σπονδὰς ἐκ Διονύσου βοτρύων 'ΟΛΟΑΣ
ἐχίδνας στάγοσι μιγνυμένας ΦΟΝΙΟΙΣ.

Sic hæc verba expeditum sensum habent. *Omnia jam aperta sunt; perniciosam libationem vini cum cruentis viperæ guttis h. cum viperæ sanguine, esse commixtam.* In σπονδὰς ὀλοὰς poëtarum animadverte usum, qui nonnunquam epithetis utuntur, ex re subsequenti natis et derivatis. Ita, ut exemplum laudem, Lentulus Gæt. Epigr. VI.

Σῆμα τόδ' 'Αρχιλόχου παραπόντιον, ὅς ποτὲ πικρὴν
Μοῦσαν ἐχιδναίῳ πρῶτος ἔβαψε χόλῳ.

ubi Musa nullam ob aliam causam πικρὴ vocatur, nisi quod Archilochus eam primus felle imbuisse dicitur. Alia exempla diligentibus antiquorum lectoribus sponte occurrent. *Jacobs.*

1232. θοᾶς] Ed. Ald. θοὰς. MSS. Steph. χοὰς. *Musg.*

1232. s. Σπονδὰς ἐκ Διονύσου βοτρύων θοᾶς 'Εχίδνας σταγόσι μιγνυμένας φόνῳ,] Henricus Stephanus inquit: Pro θοὰς habent Vet. Cod. χοάς. At Brodæus θοὰς *mutat in* θοᾶς, *cui assentior*. Et ego quoque; atque hunc loci sensum æstimo: φανερὰ τάδ' ἤδη γέγονε, δηλονότι τὰς σπονδὰς οἰνηρὰς τοῦ Βάκχου τῆς θοᾶς 'Εχίδνας καὶ τῆς ὀξείας καὶ ὀλεθρίου Γοργόνος φόνῳ καὶ φονίαις σταγόσι μεμιγμένας. Γοργόνα autem et hic et alibi sæpe ῎Εχιδναν, aut viperam, emphatice vocat, quia habuit thoraca viperis seminatum, Θώρακ' 'Εχίδνης περιβόλοις ὡπλισμένον, ut ipse poëta loquitur, supra v. 993. *Barnes.*

Ita hæc metra constituenda:

Σπονδὰς ἐκ Διονύσου pherecrateus.
Βοτρύων θοᾶς ἐχίδνας trochaicus dimeter.
Σταγόσι μιγνυμένας φόνῳ periodus.

Heath. qui etiam conjicit φόνου, ut constructio sit; σταγόσι φόνου ἐχίδνας, *guttis sanguinis viperæ.* Contra Barn. etiam monet, fuisse hoc venenum revera viperæ sanguinem. *Beck.*

Ἐχίδνας σταγόσιν μιγνυμένας φόνῳ,
Φανερὰ θύματα νερτέρων,
Συμφοραὶ μὲν ἐμῷ βίῳ,
Λεύσιμοι δὲ καταφθοραί.
Δέσποινα, τίνα φυγὰν πτερόεσσαν, ἢ
Χθονὸς ὑπὸ σκοτίων μυχῶν πορευθῶ,
Θανάτου λεύσιμον
Ἄταν ἀποφεύγουσα, τεθρίππων
Ὠκίσταν χαλὰν ἐπιβᾶσ', ἢ
Πρύμνας ἐπὶ ναῶν;
Οὐκ ἔστι λαθεῖν, ὅτε μὴ χρήζων

Echidnæ gutta mortifera mixtas esse:
Manifesta *sunt* sacrificia mortuis parata,
Calamitates quidem meæ vitæ,
Et exitium per lapidationem.
O domina, quanam alata fuga, aut
Sub tenebricosos secessus terræ ibo,
Mortis lapidibus-allatum
Exitium fugiens? an quadrijugorum equorum
Celerrimam ungulam conscendens, aut
In puppi navium?
Non licet *cuiquam* latere, nisi volens

1233. φόνῳ,] Emendat Reiskius φόνου, quod mihi subfrigidum videtur. Lego:

σταγόνι μιγνυμένας φονεῖ.

σταγόνα in singulari pro *humore* quovis libenter adhibent. Sic μαζῶν ἡμετέρων σταγόνα, Antholog. H. Steph. p. 228. σταγόνα σπονδῖτιν, ibid. p. 420. Διωνύσου σταγόνι, Antholog. Reisk. Ep. 415.

σταγὼν φονεὺς, ut χεῖρα φονέα, Iphig. in Taur. v. 587. ξίφους φονέως, Soph. Ajac. v. 1050. *Musg.*

1234. θύματα νερτέρων,] Sic ἄγειν τὰ θύματ' εἰς ᾅδου τάδε, Herc. Fur. v. 450.

Lycophron: ᾅδη — θυμάτων, 1188. vid. et Herc. Fur. 450. *Musg.*

1236. Λεύσιμοι καταφθοραί.] *Lapidatio.* Et tamen Creusam e rupe Delphica ἀποκρημνισθῆναι jusserant proceres urbis. conf. v. 1222. et v. 1267. Ego vero cum Barnesio lapidationem, utpote notius mortis genus, non absurde a Choro commemoratam arbitror. *Musg.*

Λεύσιμοι δὲ καταφθοραί.] Ut ex versu 1222. Dejectionem e saxis apud Delphos usitatam probavimus; sic ex hoc loco, ut et versu 1239. ubi θανάτου λεύσιμον ἄταν, apparet, Chorum lapidationem formidasse. Neque tamen hæ res inter se pugnant. Quamvis enim reis usitatum et solenne esset id mortis genus, Chorus tamen potuit et aliud sibi notius formidare. Quin de saxo hanc dejiciendam mox aperte Ion affirmat, v. 1267. Ὅθεν πετραῖον ἅλμα δισκευθήσεται. *Barnes.*

1238. Reisk. emendat φωλὰν πετρόεσσαν *(lustrum, antrum saxeum)*, ἢ χθονὸς ὑποσκότιον μυχόν. *Beck.*

1244. λαθεῖν.] H. Stephani emendatio est. Ed. Ald. λαβεῖν. *Musg.*

1245. s. μέλει ψυχῇ σε παθεῖν;] Ita Ed. Ald. MSS. Steph. μέλλει. Sed legendum cum Æmil. Porto μένει. Æschyl.

Θεὸς ἐκκλέπτει.
Τί ποτ', ὦ μελέα δέσποινα, μένει
Ψυχῇ σε παθεῖν; ἆρα θέλουσαι
Δρᾶσαί τι κακὸν τοὺς πέλας αὐταὶ
Πεισόμεθ', ὥσπερ τὸ δίκαιον.
ΚΡ. Πρόσπολοι, διωκόμεσθα θανασίμους ἐπὶ σφαγὰς,
Πυθίᾳ ψήφῳ κρατηθεῖσ', ἔκδοτος δὲ γίγνομαι.
ΧΟ. Ἴσμεν, ὦ τάλαινα, τὰς σὰς συμφορὰς, ἵν' εἶ τύχης.
ΚΡ. Ποῖ φύγω δῆτ'; ἐκ γὰρ οἴκων προὔλαβον μόγις πόδα,

Deus *ipsum* surripiat.
Quidnam, O misera domina, manet
Anima te pati? Anne volentes
Afficere aliquo malo alios, ipsæ
Patiemur *hoc ipsum*, ut justum est?
Cre. Ministræ, investigamur ad funestam necem,
Pythio suffragio damnata: dedor autem *ad supplicium.*
Cho. Scimus, O misera, tuas calamitates, ubi sis infortunii.
Cre. Quo fugiam igitur? vix enim abstuli pedem extra mala,

1245. μέλει. 1246. ἄρα. 1250. Πυθίῳ. 1252. ἐκ κακῶν γάρ.

Pers. v. 809. οὐ σφὶν κακῶν ὕψιστ' ἐπαμμένει παθεῖν. Soph. Ajac. v. 694. οἵαν σὲ μένει πυθέσθαι παιδὸς δύσφορον ἄταν. *Musg.*

1245. s. Τί ποτ', ὦ μελέα δέσποινα, μέλλει Ψυχὴ σὴ παθεῖν;] Ita legendum arbitror, pro μέλει ψυχῇ σε παθεῖν. Ψυχὴ autem σὴ est idem, quod σὺ, licet personam induit tertiam, ut sit: Τί ποτε, ὦ μελέα Δέσποινα, μέλλεις σὺ παθεῖν; Alius sensus frigidior paulo: Τί ποτε μέλει σοι σὲ παθεῖν: nam et sic ψυχῇ pro σοὶ stabit. Vide ad Helen. v. 52. *Barnes.*

Heath. reponit: Τί ποτ', ὦ μελέα Δέσποινα, μέλει ψυχῇ, σὺ πάθοις; i. e. μέλει ψυχῇ ἐμῇ, τί ποτε σὺ πάθοις. *Beck.*

1249. Citat R. P. Præf. ad Hecub. p. clxxviii. *Burn.*

1250. Πυθίᾳ] H. Stephani emendatio est. Ed. Ald. πυθίῳ, quod male retinet contextus. *Musg.*

1251. ἵν' εἶ τύχης.] Scaligeri emendatio est. Sic ἵν' εἶ κακοῦ, Soph. Œd. Tyr. 421. ἵν' ἦμεν ἄτης ejusd. Electr. 942. Ed. Ald. ἵν' εὐτυχὴς, unde Canterus, non pro solita felicitate, οὐκ εὐτυχεῖς. *Musg.*

Ἴσμεν, ὦ τάλαινα, τὰς σὰς συμφορὰς, ἵν' εἶ τύχης.] Olim erat: ἵν' εὐτυχῇς. Canterus in hac re certe subfrigide: οὐκ εὐτυχεῖς. Quem sensum Latina versio post hausit, antequam et ipsa a nobis nitidior facta. Scaliger itaque solus hic recte scripsit: ἵν' εἶ τύχης, *ubi sis infortunii*, ut nunc exposuimus: ἵνα τῆς τύχης εἶ, ἤγουν ὅπου τῆς δυστυχίας ἦλθες. Ita Sophocles: ἵν' εἶ κακοῦ. Ita ipse Euripides Helen. v. 1444. ἵν' ἐλθεῖν βουλόμεσθα τῆς τύχης. Vid. quæ nos in eum locum. *Barnes.*

1252. ἐκ γὰρ ἄκων προὔλαβον μόγις πόδα,] Ἐκ κακῶν γὰρ recentes edd. ἐκ γὰρ ἄτων Musgrav. Lege ἐκ γὰρ οἴκων. Pherecrat. Polluc. VI. 60. (Vid. ad Med. 44.) *Por.*

ἐκ κακῶν γὰρ] Ita jamdudum, nescio quo monente, ediderunt. Ed. Ald. ἐκ

Μὴ θανεῖν· κλοπῇ δ' ἀφῖγμαι, διαφυγοῦσα πολεμίους.
ΧΟ. Ποῖ δ' ἂν ἄλλοσ', ἢ 'πὶ βωμόν; ΚΡ. Καὶ τί μοι πλέον τόδε;
ΧΟ. Ἱκέτιν οὐ θέμις φονεύειν. ΚΡ. Τῷ νόμῳ δέ γ' ὄλλυμαι.
ΧΟ. Χειρία γ' ἁλοῦσα. ΚΡ. Καὶ μὴν οἵδ' ἀγωνισταὶ πικροὶ
Δεῦρ' ἐπείγονται ξιφήρεις. ΧΟ. Ἵζε νῦν πυρᾶς ἔπι.
Κἂν θάνῃς γὰρ ἐνθάδ' οὖσα, τοῖς ἀποκτείνασί σε
Προστρόπαιον αἷμα θήσεις· οἰστέον δὲ τὴν τύχην.
ΙΩΝ. Ὦ ταυρόμορφον ὄμμα Κηφισοῦ πατρὸς,
Οἵαν ἔχιδναν τήνδ' ἔφυσας, ἢ πυρὸς
Δράκοντ' ἀναβλέποντα φοινίαν φλόγα;
Ἧι τόλμα πᾶσ' ἔνεστιν, οὐδ' ἥσσων ἔφυ

Ne morerer: furtim autem *huc* perveni, elapsa ex manibus hostium.
Cho. Quonam alio, nisi ad aram? *Cre.* Quid vero mihi proderit hoc?
Cho. Non *est* fas occidere supplicem. *Cre.* At lege pereo.
Cho. Manibus quidem capta. *Cre.* Atqui illi sævi ministri
Huc festinant strictis ensibus. *Cho.* Sede nunc ad aram.
Etiamsi enim hic moriaris, tamen interfectoribus tuis
Piaculum ex tua cæde conciliabis: ferenda autem *est* fortuna.
Ion. O taurina facies *Cephisi* patris,
Qualem viperam hanc genuisti: aut ignis
Draconem ex oculis emittentem lethalem flammam,
Cui omnis audacia inest: neque minus dira est

γὰρ ἄκων: in quæ sic annotat H. Stephanus: "malo κακῶν pro ἄκων, ut habent vet. codices" unde colligas, ejus MSS. κακῶν habuisse. Alioqui legi posset: ἐκ γὰρ ἄτων. *Musg.*

Si κακῶν recte habet, debet ad μὴ θανεῖν referri, *ne morerer ex malis*, a malis casibus. Cogitavi aliquando ἐκ πετρῶν, aut ἐκ λέκτρων. *Beck.*

1253. Citat R. P. Præf. ad Hecub. p. clxxxiii. *Burn.*

1260. ταυρόμορφον] Vid. ad Iphig. in Aul. v. 275. *Musg.*

Ὦ ταυρόμορφον ὄμμα Κηφισοῦ πατρὸς,] Cephisus erat pater Diogeneæ, quæ Phrasimo nupta peperit Praxitheam Erechthei uxorem, ex quibus parentibus nata Creusa, ut Apollod. Bibl. Lib. III. c. 14. sect. 1. Vid. quæ nos supra ad v. 260. Cephisus autem fluvius erat Atticus, de quo, et quod plures sint Cephisi, Schol. ad Orestem et Strabo Lib. IX. in Phocide, ad finem. Quare Ταυρόμορφον vocat, quia fluviis Tauri sacri, de qua re vide quæ nos ad Iphigen. Aul. v. 275. et Scholiast. ad Orest. v. 1373. Quin hoc poëtis est soltnne, ut fluvios tauris similes effingerent, etiam Latinis: ut Horatius, Lib. IV. Od. XIV. Sic *tauriformis volvitur Aufidus*. Et hoc, ut volunt, fit ob analogiam quandam; quoniam hi fluvii, cum impetu erumpentes, tauris similem edunt gemitum; vel, ut Hellanicus sensit, quia terram sulcare, tanquam boves aratores,

Γοργοῦς σταλαγμῶν, οἷς ἔμελλέ με κτανεῖν.
Λάζυσθ', ἵν' αὐτῆς τοὺς ἀκηράτους πλόκους
Κόμης καταξήνωσι Παρνασοῦ πλάκες,
Ὅθεν πετραῖον ἅλμα δισκευθήσεται.
Ἐσθλοῦ δ' ἔκυρσα δαίμονος, πρὶν ἐς πόλιν
Μολεῖν Ἀθηνῶν χὐπὸ μητρυιὰν πεσεῖν.
Ἐν συμμάχοις γὰρ ἀνεμετρησάμην φρένας
Τὰς σὰς, ὅσον μοι πῆμα δυσμενής τ' ἔφυς·
Εἴσω γὰρ ἄν με περιβαλοῦσα δωμάτων
Ἄρδην ἂν ἐξέπεμψας εἰς Ἅιδου δόμους.
Ἀλλ' οὔτε βωμὸς, οὔτ' Ἀπόλλωνος δόμος,
Σώσει σ', ὁ δ' οἶκτος ὁ σὸς ἐμοὶ κρείσσων πάρα

Gorgoneis guttis, quibus me voluit interficere.
Prehendite eam, ut ejus pulchros cincinnos
Comæ lacerent saxa Parnassi,
Unde saltu de saxo dejicietur.
Bonam autem fortunam nactus sum, priusquam ad civitatem
Athenarum venirem, et sub noverca essem.
Inter socios enim expertus sum mentem
Tuam, quantum malum mihi sis, et *quam* inimica.
Accipiens enim me intra *tuam* domum,
Confestim sublatum demisisses in Plutonis domum.
Sed nec ara, nec Apollinis templum
Servabit te. Miseratio vero tua mihi potius debetur,

1266. Παρνησοῦ.

videntur; vel, ut aliis placet, quia circa ripas fluminum tauri magis audiantur mugire, ob uberiora pascua. Et sane pictores ita fluvios fingere solebant, aliquando Taurina, aliquando quoque humana specie, sed et sic etiam humano capiti nonnunquam cornua affigebant: de qua re, ut de *tauriformibus* fluviis, et præcipue de Cephiso, vide Cœlium Rhodiginum Lection. Antiq. Lib. XVII. c. 33. *Barnes.*

1261. ἔφυσας,] Vel quia Cephisus, secundum Apollodorum Lib. III. c. 14. sect. 1. abavus erat Creusæ: vel eo sensu, quo Athenienses omnes, utpote ad Cephisum nati, ejus soboles dici possent. *Musg.*

1262. ἀναβλέποντα — φλόγα;] Talia de serpentibus commenta apud Veteres non penitus fide indigna judicata sunt. Diod. Sic. Lib. III. c. 37. ἀποφαίνονται ὄφεις διὰ τοῦ πυρωποῦ τῶν ὀφθαλμῶν ἀστραπῇ παραπλησίως ἀποτυφλοῦν τὴν ὅρασιν κ. τ. λ. *Musg.*

1263. ἔφυ] H. Stephani emendatio est. Ed. Ald. ἔφη. *Musg.*

1267. Ὅθεν πετραῖον ἅλμα δισκευθήσεται.] Vide supra ad v. 1236. *Barnes.*

1270. ἀνεμετρησάμην] Ἐπειρησάμην. *Barnes.*

1273. εἰς Ἅιδου δόμους.] Post hæc verba inserendos arbitror versum Ἴδεσθε — cum duobus sequentibus. Nam quod dicitur, v. 1274. nec altare, nec templum, Creu-

Καὶ μητρὶ τῇ 'μῇ· καὶ γὰρ εἰ τὸ σῶμά μοι
Ἄπεστιν αὐτῆς, τοὔνομ' οὐκ ἄπεστί πω.
Ἴδεσθε τὴν πανοῦργον, ἐκ τέχνης τέχνην
Οἵαν ἔπλεξ'· οὐ βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ,
Ὡς οὐ δίκην δώσουσα τῶν εἰργασμένων;
ΚΡ. Ἀπεννέπω σε μὴ κατακτείνειν ἐμὲ
Ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς τοῦ θεοῦ θ', ἵν' ἕσταμεν.
ΙΩΝ. Τί δ' ἐστι Φοίβῳ σοί τε κοινὸν ἐν μέσῳ;
ΚΡ. Ἱερὸν τὸ σῶμα τῷ θεῷ δίδωμ' ἔχειν.
ΙΩΝ. Κἄπειτ' ἔκαινες φαρμάκοις τὸν τοῦ θεοῦ;

Et matri meæ. Etsi enim mihi corpus
Ejus absit: tamen nomen nunquam abest.
Videte hanc veneficam, dolum ex dolo
Qualem nexuerit: non reverita est aram dei,
Tanquam non datura pœnas factorum *suorum.*
Cre. Interdico tibi ne me interficias,
Et meo ipsius, et dei nomine, ad cujus aram stamus.
Ion. Quid vero rei tibi et Phœbo commune est?
Cre. Corpus hoc deo sacrum do habendum.
Ion. Et tamen interfecisti, qui Dei erat?

1279. ἔπλεξ', οὐ β. 1280. εἰργασμένων. 1285. ἔκτανες.

sæ saluti fore, manifeste respicit opinionem ejus, quam versu ὡς οὐ δίκην δώσουσα — enunciat poëta. *Musg.*

1275. ὁ σὸς] Ita optime Aldina. Sensus est: *miseratio, quam Tu commovere cupis, mihi et matri meæ potiori jure debetur.* Scaligero placet ὅσος. *Musg.*

ὁ δ' οἶκτος ὅσος] Ita Scaliger legendum recte statuit pro ὁ σὸς, ut sit mens loci: ὁ δὲ οἶκτος, ὅσος ἐμοὶ ἐνδεικτέος, κρείσσων πάρεστιν ἐμαυτῷ, καὶ τῇ μητρὶ ἐμοῦ, ἥτις ἐστὶν, ἢ σοὶ, τῇ ἀνδροφόνῳ. *Barnes.*

1279. οὐ βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ,] Scaliger pro οὐ legit ἢ, non bene; Ὁ γὰρ νοῦς· καὶ κακότεχνος οὖσα καὶ παιδοφόνος οὐκ αἰδεῖται τὸν ἁγνοῦ θεοῦ βωμόν. Ἄλλως· ἢ πρὸς βωμὸν ἔπτηξε. *Barnes.*

Reisk. scribit: ἔπλεξ' ὑπὸ βωμόν.

Heath. emendat: οὗ βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ. Ad βωμὸν subaudit πρὸς, ut sensus sit: *Videte, quo in loco prope dei aram se abdiderit. Beck.*

1285. Κἄπειτ' ἔκτανες] Pro ἔκτανες Duportus maluit ἔκαινες, quod verbum de veneficiis vix puto adhibitum esse. Lego igitur: κᾆτ' ἔκτανές με. *Musg.*

Κἄπειτ' ἔκτεινας φαρμάκοις τὸν τοῦ θεοῦ;] Olim erat ἔκτανες, quod per versum stare nequibat. Scaliger emendavit ἔκανες, a καίνω, quod tamen haud magis stare potest; nisi forte velit ἔκαινες, ut Duportus legit. Lego itaque ἔκτεινας, quod paulo post, v. 1290. iterum eadem vox occurrit: Ἔκτεινα δ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς. Vel certe legas ἔκτεινες. In hac autem voce prior syllaba est communis, de qua re vide ad Phœniss. v. 19. Sic infra v. 1341. Πῶς οὖν ἔκρυπτες. *Barnes.*

Heath. dubitat, an ἔκτεινας possit et soleat primam corripere. Propterea ἔκαινες reponit.

Reisk. scribit: κἄπειτ' ἔκτανες ἂν φαρμάκοις, *et nihilominus tamen me occidisses veneno, si successus voluntati tuæ respondisset. Beck.*

ΚΡ. Ἀλλ' οὐκέτ' ἦσθα Λοξίου, πατρὸς δὲ σοῦ.
ΙΩΝ. Ἀλλ' ἐγενόμεσθα, πατρὸς οὐσίαν λέγω.
ΚΡ. Οὐκοῦν τότ' ἦσθα· νῦν δ' ἐγὼ, σὺ δ' οὐκέτ' εἶ.
ΙΩΝ. Οὐκ εὐσεβεῖς γε, τἀμὰ δ' εὐσεβῆ τότ' ἦν.
ΚΡ. Ἔκτεινα δ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς.
ΙΩΝ. Οὔτοι σὺν ὅπλοις ἦλθον ἐς τὴν σὴν χθόνα;
ΚΡ. Μάλιστα· κἀπίμπρας γ' Ἐρεχθέως δόμους.
ΙΩΝ. Ποίοισι πανοῖς, ἢ πυρὸς ποίᾳ φλογί;
ΚΡ. Ἔμελλες οἰκεῖν τἄμ', ἐμοῦ βίᾳ λαβών.
ΙΩΝ. Πατρός γε γῆν διδόντος, ἣν ἐκτήσατο.

Cre. Verum non amplius eras Apollinis, sed patris tui.
Ion. Aliter ejus fuimus: patris enim adoptionem non dico,
Cre. Fueris ergo tunc: nunc autem ego sum *Deo sacra*, tu non amplius.
Ion. Non pie facis, ego vero tunc pius eram.
Cre. Interfeci enim *te* existentem hostem meæ familiæ.
Ion. Non sane armatus veni in tuam terram.
Cre. Maxime: incendisti quoque jam domum Erechthei.
Ion. Quibus facibus, aut qua flamma ignis?
Cre. Eras habiturus mea, me invita occupans.
Ion. Patre concedente terram, quam *armis* acquisivit.

1287. πατρὸς δ' οὐσίαν. 1291. ὅπλοισιν. 1293. π. δαλοῖς.

1287. Versus mendosissimus, quem sic forte restituas:

ἄλλως ἐγινόμεσθ' οὐ πατρὸς θέσιν λέγω.

Alio modo ad Deum pertinebam; non jam de Patris adoptione loquor. Apollinem utique, cui alimenta debebat, patrem adoptaverat, i. e. ut patrem coluerat, Ion. confer v. 136. Verum quo tempore Xutho ut filius traditus erat, desiit Phœbi filius, etiam adoptivus, esse. Hoc se argumento tuetur Creusa: οὐκέτ' ἦσθα Λοξίου πατρὸς δὲ σοῦ. Reponit Ion: *atqui, alio modo ad Deum pertinebam*, i. e. si non filius, minister certe eram Dei: non enim de eo nunc, ut de patre adoptivo, loquor.

Ἄλλως, quod pro ἀλλ' non raro in MSS. per compendium scribitur ἀλλ˜.

θέσις sensu forensi est *adoptio.* Diod. Sic. in Excerptis, p. 583. Ed. Wess. ἔσχε κατὰ θέσιν πάππον τὸν Σκιπίωνα. Philostr. Vit. Apoll. Lib. VI. c. 6. οὐκ ἀπὸ τῶν φύσει πατέρων ὀνομάζεις αὐτὴν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν θέσει. *Musg.*

πατρὸς οὐσίαν λέγω.] Τὸ δ', quod prius male inter πατρὸς et οὐσίαν irrepserat, recte Canterus et Scaliger rejiciunt: Versui enim inprimis nocet. Vide Canteri Novar. Lection. Lib. V. c. 11. Metuo autem, ne hic locus aliquo modo laboret; non enim sensum loci perspicuum video, licet οὐσίαν pro divitias, aut possessiones, vel aliud denique, capiam. Æmilius Portus putat, Canterum hic τὸ πατρὸς, ut vocem superfluam, rejecisse, et mire nugatur; quum satis constet, Canterum τὸ δ' tantum respicere; ut de eadem voce plus semel in eodem loco idem statuit. *Barnes.*

Forte, πατέρα δ' οὖν σ' ἐᾶν λέγω, *suadeo igitur, hanc de patre contentionem omittas.*

Ex veteri scriptura πατρὸς δ' οὐσίαν λέγω, Heath. efficit: Ἀλλ' ἐγενόμεσθα τὸ πάρος, οὐσίαν λέγω. *At prius hujus fui, partem ejus rei familiaris me fuisse dico;* aut, distinctione post ἐγενόμεσθα posita,

ΚΡ. Τοῖς Αἰόλου δὲ πῶς μετῆν τῆς Παλλάδος;
ΙΩΝ. Ὅπλοισιν αὐτὴν, οὐ λόγοις, ἐῤῥύσατο.
ΚΡ. Ἐπίκουρος οἰκήτωρ γ' ἂν οὐκ εἴη χθονός.
ΙΩΝ. Κἄπειτα τοῦ μέλλειν μ' ἀπέκτεινες φόβῳ;
ΚΡ. Ὡς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ μέλλων τύχοις.
ΙΩΝ. Φθονεῖς, ἄπαις οὖσ', εἰ πατήρ ἐξεῦρέ με;
ΚΡ. Σὺ τῶν ἀτέκνων δῆτ' ἀναρπάσεις δόμους;
ΙΩΝ. Ἡμῖν δέ γ' ἀλλὰ πατρικῆς οὐκ ἦν μέρος;
ΚΡ. Ὅσ' ἀσπὶς ἔγχος θ'· ἥδε σοι παμπησία.
ΙΩΝ. Ἔκλειπε βωμὸν καὶ θεηλάτους ἕδρας.

Cre. Quod vero jus est Æoli *posteris* in *urbe* Palladis?
Ion. Armis eam liberavit, non verbis.
Cre. Auxiliator, non fuerit terræ *dominus*.
Ion. Ergo occidisti me metu ne idem cogitarem?
Cre. Ne morerer, si tu non morereris.
Ion. Invides, quod pater invenit me, cum tu careas liberis?
Cre. Tu ergo eorum, qui carent liberis, diripies domos?
Ion. Nobis igitur saltem *hæreditatis* paternæ nulla erit portio?
Cre. Quæcunque clypeus, hastaque: hæc tibi universa possessio.
Ion. Relinque aram, et numine plenas sedes.

1304. ἔγχος θ', ἣ δέ σοι π.

vertendum: *At fuimus: de conditione mea priori loquor.*

Hujus versus, qui corruptus est, sensum utcunque ita expressit Prev.: "Je dûs à l'un la vie, à l'autre le moyen d'en jouir." *Beck.*

1289. Reisk. scribit: οὐκ εὐσεβεῖς σύ γε. *Beck.*

1292. κἀπίμπρας γ'] Ita MSS. E. G. Ed. Ald. κἀπίμπρας δ'. *Musg.*

1293. δαλοῖς ;] MS. G. πτανοῖς (puto pro πανοῖς) et in margine δαλοῖς. *Musg.*

1296. ΚΡ. Τοῖς Αἰόλου δὲ πῶς μετῆν τῆς Παλλάδος;
ΙΩΝ. Ὅπλοισιν αὐτὴν, ΟΥ' ΛΟΓΟΙΣ, ἐῤῥύσατο.

Hæc, pro meo quidem sensu, perquam inficeta sunt. Id enim simpliciter quæritur, quo jure Xuthus Athenis regnet? Ad hanc quæstionem si ita respondet Ion, eum optimo jure regnare, quippe qui urbem ab hostibus liberaverit, optime respondet; male autem, ut mihi videtur, si Xuthum *non verbis* sed armis pro Atheniensibus pugnasse ait. Quare *non verbis?* aut quorsum hæc spectant? Valde sane vereor, ne librariis putidum hoc emblema debeamus. Quid multa? Euripides scripsit

Ὅπλοισιν αὐτὴν, ὩΣ ΛΕΓΟΥΣ', ἐῤῥύσατο.

Recte, ὡς λέγουσιν *ut ferunt.* Nihil enim ejus scire poterat puer innocentissimus, nisi quod fama ad aures suas pervenerat. *Jacobs.*

1299. s. ΙΩΝ. Κἄπειτα τοῦ μέλλειν μ' ἀποκτείνεις φόβῳ;
ΚΡ. Ὡς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ μέλλων τύχοις.

In altero horum versuum verbum μέλλων

ΚΡ. Τὴν σὴν ὅπου σοι μητέρ' ἐστι, νουθέτει.
ΙΩΝ. Σὺ δ' οὐχ ὑφέξεις ζημίαν, κτείνουσ' ἐμέ;
ΚΡ. Ἤν γ' ἐντὸς ἀδύτων τῶνδέ με σφάξαι θέλῃς.
ΙΩΝ. Τίς ἡδονή τοι θεοῦ θανεῖν ἐν στέμμασιν;
ΚΡ. Λυπήσομέν τιν', ὧν λελυπήμεσθ' ὕπο.
ΙΩΝ. (Φεῦ.) δεινόν γε, θνητοῖς τὲς νόμους ὡς ἐ καλῶς
Ἔθηκεν ὁ θεὸς, οὐδ' ἀπὸ γνώμης σοφῆς·
Τοὺς μὲν γὰρ ἀδίκους βωμὸν οὐχ ἵζειν ἐχρῆν,
Ἀλλ' ἐξελαύνειν· οὐδὲ γὰρ ψαύειν καλὸν
Θεῶν πονηρὰν χεῖρα, τοῖσι δ' ἐνδίκοις

Cre. Erudias tuam matrem, ubicunque est.
Ion. Num tu non dabis pœnas me interficiens?
Cre. Siquidem intra hæc adyta velis me interficere?
Ion. Quæ voluptas tibi *est,* mori inter corollas Dei?
Cre. Afficiemus dolore quendam *eorum,* a quibus dolore fuimus affectæ.
Ion. Proh! Mirum certe *est,* quod hominibus non recte leges
Posuerit Deus, neque sapienti consilio:
Injustos enim *ad* aram sedere non conveniebat,
Sed depellere *inde:* neque enim honestum *est* attrectari
Deos manu injusta: sed justos

ex præcedente temere repetitum esse suspicor. Fortasse scribendum:

ὡς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ βλέπων τύχοις.

Ut scilicet te interfecto, ipsa ne interficerer. Βλέπειν tum simpliciter, tum adjunctis vocabulis φάος, φέγγος, ἡμέραν et aliis, pro *vivere* positum sexcenties apud tragicos occurrit. *Jacobs.*

1309. ἐν στέμμασιν;] i. e. super aram: aras enim sertis redimire mos erat. Ovidius Trist. Lib. V. Eleg. 5. v. 9.

Araque gramineo viridis de cespite fiat,
Et velet tepidos nexa corona focos.

Archias in Anthol. H. Steph. p. 77.

— οὔτ' ἐπιδευὴ
Εἴαρος ἀθρήσεις βωμὸν ἐμὸν στεφάνων.

Musg.

1310. Λυπήσομέν τιν',] Apollinem innuit. *Barnes.*

Pro ὧν Valck. ad Hippol. 725. emendat οὗ. *Beck.*

1311. Φεῦ.] Τὸ φεῦ hic etiam otiosum in carmine occurrit; de qua re plus satis monuimus. Vide Iphigen. Aul. v. 666.

δεινόν γε θνητοῖς τοὺς νόμους, &c.] Hic locus de asylorum privilegio, nescio, an ullibi alias acutius et copiosius tractetur, quam ab illustri illo Domini Thomæ Mori ingenio, in Anglica sua Edwardi quinti regis historia, quam fere ad finem Johannis Harding Metrici Chronici habemus; quamque in Johannis Speedi historiam suo loco insertam videas. *Barnes.*

1313. Τοὺς μὲν γὰρ ἀδίκους βωμὸν οὐχ ἵζειν ἐχρῆν,] Queritur itaque supra, quod Creusa, ἄδικος οὖσα καὶ πανοῦργος, οὐ βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ, v. 1279. *Barnes.*

1314. s. οὐδὲ γὰρ ψαύειν καλὸν Θεῶν πονηρὰν χεῖρα,] Ordinatio loci hæc est: οὐδὲ γὰρ καλὸν, τὴν πονηρὰν χεῖρα, ἤγουν πονηρὸν ἄνθρωπον, ψαύειν θεῶν, ἢ τῶν βωμῶν αὐτῶν. De χεὶρ autem pro ἄνθρωπος vide ad Helen. v. 1523. *Barnes.*

Ἱερὰ καθίζειν, ὅστις ἠδικεῖτ', ἐχρῆν,
Καὶ μὴ 'πὶ ταὐτὸ τοῦτ' ἰόντ' ἔχειν ἴσον
Τόν τ' ἐσθλὸν ὄντα τόν τε μὴ θεῶν πάρα.

Ad sacras *aras* sedere oportebat, quicunque injuria-afficeretur,
Non tamen in eundem hunc *locum* venientes par commodum impetrare
A diis et justum et injustum *virum*.

ARGUMENTUM ACTUS QUINTI.

Cum jam nulla alia ratione vis et periculum a Creusa amplius depelli poterat, subito Pythia prophetissa, Ionis nutrix, adest, arculam illi proferens, in qua erat is olim cum quibusdam symbolis expositus et Delphis repertus: Nempe ut per hæc signa matrem suam exquireret. Dum hæc Ion venerabundus scrutatur manibusque versat in omnium conspectu, ut certissima sui generis indicia; Creusa statim arculam agnoscit, et proinde Ionem filium suum esse colligit, quod et illi ipsi evidentissimis tandem probat argumentis. Hinc subito mutua oscula et complexus. Creusa filio exponit, quomodo et unde illum pepererit; quod cum adolescens præ dubitatione ad ipsum Apollinem referre vellet, Minerva subito adest, rem totam expositura, quæ et Creusæ sermones confirmat, Apollinisque absentiam excusat, illius vero amicam providentiam aperit, et in posterum Ionem et res Atheniensium Diis curæ fore dicit. Ion ergo et Creusa, repente rebus mutatis, ad gratias benigno Numini agendas excitantur.

ΠΥΘΙΑ.

Ἐπίσχες, ὦ παῖ· τρίποδα γὰρ χρηστήριον
Λιποῦσα, θριγκοῦ τοῦδ' ὑπερβάλλω πόδα

PYTHIUS.

Contine te, O fili, tripodem enim fatidicum
Ego relinquens, septum istud supero pede,

1315. ἐνδίκοις] Regitur ab ἐχρῆν, quæ admodum rara est constructio. *Musg.*

1316. Ἱερὰ καθίζειν,] Olim male ἱρὰ scriptum erat; nullo enim modo trochæus in iambico versu stabit, dactylus autem in primis, tertiis et quintis sedibus haud difficulter: quare ἱερὰ lego dactylice; miror autem, neminem prius hoc vidisse. Ordinatio loci ita se habet: ἐχρῆν δὲ τοῖς ἐνδίκοις, ὅστις, ἤγουν αὐτῶν, ἠδικεῖτο, ἱερὰ καθίζειν. *Barnes.*

1317. s. Καὶ μὴ 'πὶ ταὐτὸ τοῦτ' ἰόντ' ἔχειν ἴσαν Τόν τ' ἐσθλὸν ὄντα, τόν τε μὴ, θεῶν πάρα.] Repetendum ex præcedenti versu ἐχρῆν, ut sit: καὶ ἐχρῆν, μὴ τόν τε ἐσθλὸν, καὶ τὸν μὴ ἐσθλὸν, δηλονότι, ἤγουν τὸν κακὸν, ἐπὶ τὸ αὐτὸ τοῦτο ἰόντε [δυϊκῶς] παρὰ θεῶν ἴσον ἔχειν, τῆς τιμῆς δηλονότι. *Barnes.*

1324. λεγώμεσθ'·] Ita Edd. recentiores, nescio, quo auctore. Ed. Ald. λεγόμεσθ'. *Musg.*

1325. ὥς μ' ἔκτεινεν] Ὡς ἐμὲ κτείνειν ἤθελε, ἐπειρᾶτο. De hac loquendi forma variasque instantias vide in Æmil. Porti Notis ad Andromach. v. 810. et quæ nos ad eundem locum. *Barnes.*

Φοίβου προφῆτις, τρίποδος ἀρχαῖον νόμον
Σώζουσα, πασῶν Δελφίδων ἐξαίρετος.
ΙΩΝ. Χαῖρ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, οὐ τεκοῦσά περ.
ΠΥ. Ἀλλ' οὖν λεγώμεθ'· ἡ φάτις δ' οὔ μοι πικρά.
ΙΩΝ. Ἤκουσας, ὥς μ' ἔκτεινεν ἥδε μηχαναῖς;
ΠΥ. Ἤκουσα· καὶ σύ γ', ὠμὸς ὤν, ἁμαρτάνεις.
ΙΩΝ. Οὐ χρή με τοὺς κτείνοντας ἀνταπολλύναι;
ΠΥ. Προγόνοις δάμαρτες δυσμενεῖς ἀεί ποτε.
ΙΩΝ. Ἡμεῖς δὲ μητρυιαῖς γε, πάσχοντες κακῶς.
ΠΥ. Μὴ ταῦτα· λείπων ἱερὰ καὶ στείχων πάτραν —
ΙΩΝ. Τί δή με δρᾶσαι νουθετούμενον χρεών;
ΠΥ. Καθαρῶς Ἀθήνας ἔλθ' ὑπ' οἰωνῶν καλῶν.
ΙΩΝ. Καθαρὸς ἅπας τοι, πολεμίους ὃς ἂν κτάνῃ.
ΠΥ. Μὴ σύ γε· παρ' ἡμῶν δ' ἔκλαβ' οὓς ἔγω λόγους.

Phœbi sacerdos, antiquum ritum tripodis
Servans, electa ex omnibus Delphicis *mulieribus*.
Ion. Salve, O chara mihi mater, quamvis *me* non pepereris.
Pyt. Sed tamen dicamur, hæc enim appellatio mihi non *est* ingrata.
Ion. Audivisti, ut hæc me interfecit *suis* dolis?
Pyt. Audivi; et tu crudelitate peccas.
Ion. Nonne decet me interfectores meos vicissim perdere?
Pyt. Semper *sunt* infestæ uxores privignis.
Ion. Et nos novercis, quum maleficiis inficimur *ab ipsis*.
Pyt. Apage hæc, relinquens templa et proficiscens patriam —
Ion. Quid me facere convenit *abs te* admonitum?
Pyt. Vade purus Athenas bonis avibus.
Ion. Purus est certe, quisquis occidit hostes.
Pyt. Ne tu *sic facias*; a nobis, quos habeo sermones, accipe.

1329. μητρ. τε.

1326. ὠμὸς] Ita recte; cum in nonnullis ὤμὸς olim. *Barnes.*

1328. Προγόνοις δάμαρτες δυσμενεῖς ἀεί ποτε.] Δάμαρτες, ἀντὶ τοῦ μητρυιαὶ, αἱ μὲν γάρ εἰσιν αὐτῶν πατράσι δάμαρτες. De novercis autem vide quæ nos supra ad v. 1025. *Barnes.*

1329. μητρυιαῖς τε,] Legendum μητρυιαῖς γε. *Musg.*

Pro τε jam Reisk. reposuerat γε. *Beck.*

1330. Μὴ ταῦτα·] *Apage hæc.* Interpungendum enim post ταῦτα.

στείχων πάτραν,] *Proficiscens patriam*, nempe Athenas. Atqui Ion patriam hactenus ignorabat, suspicabatur autem, se Delphis, non Athenis, natum. vid. supra v. 549. An igitur legendum στοιχῶν πατρὶ, *comitans patrem*. De verbo στοιχέω, vide Jo. Alb. Fabric. ad Sext. Empir. p. 255. *Musg.*

Μὴ ταῦτα·] Μὴ σὺ οὕτω ποίει, δυσμενὴς ὢν αὐτῇ τὸ νῦν, ὅτε ἤδη λείπεις Δελφοὺς, καὶ πάτραν αὐτῆς, ἤγουν Ἀθήνας, ἱφικνούμενος

ΙΩΝ. Λέγοις ἂν· εὔνους δ᾽ οὖσ᾽ ἐρεῖς, ὅσ᾽ ἂν λέγῃς.
ΠΥ. Ὁρᾷς τόδ᾽ ἄγγος χερὸς ὑπ᾽ ἀγκάλαις ἐμαῖς;
ΙΩΝ. Ὁρῶ παλαιὰν ἀντίπηγ᾽ ἐν στέμμασιν.
ΠΥ. Ἐν τῇδέ σ᾽ ἔλαβον νεογόνον βρέφος ποτέ.
ΙΩΝ. Τί φῄς; ὁ μῦθος εἰσενήνεκται νέος.
ΠΥ. Σιγῇ γὰρ εἶχον αὐτὰ, νῦν δὲ δείκνυμεν.
ΙΩΝ. Πῶς οὖν ἔκρυπτες τόδε, λαβοῦσ᾽ ἡμᾶς πάλαι;
ΠΥ. Ὁ θεός σ᾽ ἐβούλετ᾽ ἐν δόμοις ἔχειν λάτριν.
ΙΩΝ. Νῦν δ᾽ οὐχὶ χρῄζει; τῷ τόδε γνῶναί με χρή;
ΠΥ. Πατέρα κατειπὼν τῆσδέ σ᾽ ἐκπέμπει χθονός.

Ion. Dicas; benevola enim existens dices, quæcunque dices.
Pyt. Vides hoc vas sub meæ manus ulnis?
Ion. Video arculam antiquam involutam coronis.
Pyt. In hac te accepi infantem olim recens-natum.
Ion. Quid ais? Hic sermo novus affertur.
Pyt. Clam enim habui hæc: nunc vero ostendimus.
Ion. Quomodo igitur occultâsti hoc, cum acceperis nos dudum?
Pyt. Deus te voluit in templo habere ministrum.
Ion. An nunc non vult? Unde hoc possum scire?
Pyt. Indicans patrem dimittit te ex hac terra.

τυγχάνεις. Scaliger σὺ pro μὴ male. *Barnes.*

1332. Καθαρὸς Ἀθήνας ἔλθ᾽ ὑπ᾽ οἰωνῶν καλῶν.
Καθαρὸς ἅπας τοι, πολεμίους ὃς ἂν κτάνῃ.

Vulgo καθαρῶς. Sic δίκαιος, non δικαίως, Æschyl. Theb. 424. (414. ed. Glasg.) *Por.*

1334. Μὴ σύ γε·] Δηλονότι, οὕτω καθαρὸς εἶναι θέλε, μὴ σὺ θέλε αὐτὴν κτείνειν. *Barnes.*

1335. ὅσ᾽ ἂν λέγῃς.] *Quæcunque enim dicis, bono animo dices.* Nihil hic impediti, neque adeo necessarium est cum Piersono legere ὅσ᾽ ἂν γε λῇς, vel ὅσ᾽ ἂν θέλῃς. Verisim. p. 12. *Musg.*

1336. Sententiam turbat vox χερὸς. An legendum: ὁρᾷς τόδ᾽ ἄγγους πλέκος — ἄγγους πλέκος idem scil. valebit, quod πλεκτὸν ἄγγος, i. e. *vas vimineum.* Hesychius: πλέκος, πλέγμα. Exstat vox apud Aristophanem, pluribus locis. *Musg.*

Vulnere laborat versus hic ubi Pythia ait:

Ὁρᾷς τόδ᾽ ἄγγος ΧΕΡΟΣ ὑπ᾽ ἀγκάλαις ἐμαῖς:

Ineptæ lectionis ineptior etiam explicatio Latini interpretis: *Vides hoc vas sub meæ manus ulnis?* Facili conjectura corrigo:

Ὁρᾷς τόδ᾽ ΑΓΓΟΥΣ ΚΥΤΟΣ ὑπ᾽ ἀγκάλαις ἐμαῖς.

Versu 57. nostræ tragœdiæ

— πλεκτὸν ἔξαρας κύτος.

et propius adhuc ad nostram emendationem in Cycl. v. 398.

τὸν μὲν λέβητος εἰς κύτος χαλκήλατον.

Alcman. ap. Athen. Lib. X. p. 416. C.

καὶ πόκα τοι δώσω τρίποδος κύτος.

Vide Markland. ad Suppl. v. 1212. Abresch. in Æschyl. Lib. II. p. 281. *Jacobs.*

1337. ἀντίπηγ᾽] Ἀντίπηγα. Hesychius; Ἀντίπηγα, κίστην, Εὐριπίδης Ἴωνι· ἤγουν ἀγγεῖον. Vide supra ad v. 19. *Barnes.*

ΙΩΝ. Σὺ δ' ἐκ κελευσμῶν, ἢ πόθεν, σώζεις τάδε;
ΠΥ. Ἐνθύμιόν μοι τόδε τίθησι Λοξίας.
ΙΩΝ. Τί χρῆμα δράσειν; λέγε, πέραινε σοὺς λόγους.
ΠΥ. Σῶσαι τόδ' εὕρημ' ἐς τὸν ὄντα νῦν χρόνον.
ΙΩΝ. Ἔχει δέ μοι τί κέρδος, ἢ τίνα βλάβην;
ΠΥ. Ἐνθάδε κέκρυπται σπάργαν', οἷς ἐνῆσθα σύ.
ΙΩΝ. Μητρὸς τάδ' ἡμῖν ἐκφέρεις ζητήματα.
ΠΥ. Ἐπεί γ' ὁ δαίμων βούλεται, πάροιθε δ' οὔ.
ΙΩΝ. Ὦ μακαρίων μοι φασμάτων ἥδ' ἡμέρα.
ΠΥ. Λαβών νυν αὐτὰ, τὴν τεκοῦσαν ἐκπόνει.

Ion. Tu vero an jussu alicujus, aut unde servas hæc?
Pyt. In animo mihi hoc posuit Apollo.
Ion. Quam rem ut ageres? Dic, perfice tuos sermones.
Pyt. Ut servarem hoc inventum ad præsens usque tempus.
Ion. An autem lucri, aut damni aliquid mihi fert istud?
Pyt. Hic occultatæ sunt fasciæ, in quibus tu situs fuisti.
Ion. Matris hæc nobis profers inquirendæ indicia.
Pyt. Quando deus *hoc* vult: antea enim minime.
Ion. O hæc dies, faustas res mihi monstrat
Pyt. Accipe itaque hæc, et sedulo quære matrem.

1350. σπαργάνοισιν· οἶσθα σύ; 1354. νῦν.

1340. Reisk. legit αὐτὸ, quod ad ἄγγος pertineat. *Beck.*

1341. Πῶς οὖν ἔκρυπτες] Primam syllabam ἔκρυπτες hic communem habet; de qua re vide supra, ad v. 1285. Κᾆπειτ' ἔκτεινας. *Barnes.*

1346. Ἐνθύμιον] Pluribus exemplis illustratum vide ad Herc. Fur. v. 722. Quibus adde ἐνθύμιον ποιησάμενος, Aristid. Vol. I. p. 284. Ed. Jebb. ἐνθύμιόν οἱ ἐγένετο, Herodot. Lib. VIII. c. 54.

τόδε] Non deterius τότε, quod habet MS. G. superscripto τόδε. *Musg.*

1347. δράσειν;] Malim δρᾶσαι, ut mox σῶσαι. *Musg.*

1350. Ἐνθάδε κέκρυπται σπαργάνοισιν· οἶσθα σύ.] Musgrav. Exercitat. II. 15. p. 120. σπαργάνοισιν οἶσθ' ἅ σοι; Legendum Ἐνθάδε κέκρυπται σπάργαν', οἷς ἐνῆσθα σύ. Æschyl. Choëph. 753. παῖς ἔτ' ὢν ἐν σπαργάνοις. Agam. 1615. τυτθὸν ὄντ' ἐν σπαργάνοις. *Por.*

Quidni vero noverit, quod ab ipsa paullo ante audierat. vid. v. 1338. Itaque pro κέκρυψαι, quod ex MSS. Steph. prolatum est, reponendum, quod dederat Aldina, κέκρυπται, legendumque præterea οἶσθ' ἅ σοι:

ἐνθάδε κέκρυπται σπαργάνοισιν οἶσθ' ἅ σοι;

Nostin', quæ hic Tibi in fasciis occultantur? *Musg.*

Reiskius emendat: ἐνθάδε κέκρυπται σπάργαν', οἷς ἐνῆσθα σὺ, *hic* (in hac arcula) *conditæ jacent fasciæ pueriles, et crepundia, in quibus olim situs fuisti tu*, vel οἷς συνῆσθα. *Beck.*

1353. Ὦ μακαρίων μοι φασμάτων ἥδ' ἡμέρα.] Ὦ ἥδε ἡμέρα φασμάτων ἐμοὶ μακαρίων, ἢ ἕνεκα μακαρίων φασμάτων. ὑπακουστέον εὐλογητός. *Barnes.*

1354. Λαβών νυν αὐτὰ,] Ita Scaliger νυν pro νῦν veteri legit; et ita necessario legi debere, ipsa versus ratio ostendit. *Barnes.*

Πᾶσαν δ' ἐπελθὼν Ἀσιάδ' Εὐρώπης θ' ὅρους,
Γνώσει τάδ' αὐτός. τοῦ θεοῦ δ' ἕκατί σε
Ἔθρεψά τ', ὦ παῖ, καὶ τάδ' ἀποδίδωμί σοι,
Ἃ κεῖνος ἀκέλευστόν μ' ἐβουλήθη λαβεῖν
Σῶσαί θ'· ὅτου δ' ἐβούλεθ', οὐκ ἔχω λέγειν.
Ἤιδει δὲ θνητῶν οὔτις ἀνθρώπων τάδε
Ἔχοντας ἡμᾶς, οὐδ' ἵν' ἦν κεκρυμμένα.
Καὶ χαῖρ'· ἴσον γάρ σ' ὡς τεκοῦσ' ἀσπάζομαι.
Ἄρξαι δ', ὅθεν σὴν μητέρα ζητεῖν σε χρή·
Πρῶτον μὲν, εἴ τις Δελφίδων τεκοῦσά σε
Ἐς τούσδε ναοὺς ἐξέθηκε παρθένος,
Ἔπειτα δ', εἴ τις Ἑλλάς· ἐξ ἡμῶν δ' ἔχεις
Ἅπαντα Φοίβου θ', ὃς μετέσχε τῆς τύχης.

Totum vero percurrens Asiam, Europæque fines,
Nosce quomodo hæc sint ipse. Propter deum vero te
Alui, O fili, et tibi hæc reddo,
Quæ ille voluit me accipere a nemine jussam,
Et servare: cujus vero *rei* causa *hoc* voluerit, dicere non possum.
Nullus vero mortalium hominum sciebat hæc
Nos habere, nec ubi essent recondita.
Sed vale: perinde enim ac mater diligo te.
Incipias vero unde oportet quærere te tuam matrem.
Primum quidem, si quæ Delphica parens te,
In hoc templum exposuerit puella;
Deinde vero, an aliqua Græca: ex nobis vero habes
Omnia, et *ex* Phœbo, qui est rei hujus particeps.

1355. Ἀσίαν.

1355. Ἀσίαν] Legendum cum Scaligero Ἀσιάδ'. *Musg.*

Ἀσιάδ' Εὐρώπης θ' ὅρους,] Cum olim Ἀσίαν male legebatur, magno versus detrimento, idem Scaliger Ἀσιάδ' legebat pro Ἀσιάδα, quod vel γαῖαν adhibito, vel intellecto, idem significat. Exstant igitur pro Ἀσία communi hæc poëtica: Ἀσίς, ίδος, Ἀσιάς, άδος, ut hic, Ἀσιῆτις, ήτιδος, Dionys. Perieg. singulis subauditur γῆ. *Barnes.*

1356. γνώσῃ futurum indicativum pro imperativo hic accipiendum videtur. Sic Horatius: *Arcanum neque tu scrutaberis illius.* *Musg.*

1359. ὅτου δ' ἐβούλετ',] Ita hic edi debuit, ut legendum recte monuit Miltonus, cum in Aldina esset ὅτου δ' ἐβούλεθ' οὕνεκ'. Subaudiri utique ἕνεκα non infrequens. vid. Hesiod. Op. et D. v. 329. Nostri Orest. v. 742. quæque alia dat Lambertus Bos. v. ἕνεκα. *Musg.*

Σῶσαί θ'· ὅτου δ' ἐβούλεθ', οὐκ ἔχω λέγειν.] Quum olim inter ἐβούλεθ' et οὐκ redundaret οὕνεκ', ita recte Joh. Miltonus notabat ad marginem sui libri: *Οὕνεκ' rejiciendum puto; nam versus respuit; et potest et solet subintelligi.* Et sane verissime loquitur; et omnino necesse est, ita fieri, ni σῶσαί θ' per se stare putemus, et

ΙΩΝ. Φεῦ, φεῦ, κατ' ὄσσων ὡς ὑγρὸν βάλλω δάκρυ,
Ἐκεῖσε τὸν νοῦν δοὺς, ὅθ' ἡ τεκοῦσά με,
Κρυφαῖα νυμφευθεῖσ', ἀπημπόλα λάθρα,
Καὶ μαστὸν οὐχ ὑπέσχεν· ἀλλ' ἀνώνυμος
Ἐν θεοῦ μελάθροις εἶχον οἰκέτην βίον.
Τὰ τοῦ θεοῦ μὲν χρηστὰ, τοῦ δὲ δαίμονος
Βαρέα· χρόνον γὰρ, ὅν μ' ἐχρῆν ἐν ἀγκάλαις
Μητρὸς τρυφῆσαι καί τι τερφθῆναι βίου,
Ἀπεστερήθην φιλτάτης μητρὸς τροφῆς.
Τλήμων δὲ χἠ τεκοῦσά μ', ὡς ταὐτὸν πάθος
Πέπονθε, παιδὸς ἀπολέσασα χαρμονάς.
Καὶ νῦν λαβὼν τήνδ' ἀντίπηγ', οἴσω θεῷ
Ἀνάθημ', ἵν' εὕρω μηδὲν, ὧν οὐ βούλομαι.

Ion. Heu, heu, ab oculis ut humidas emitto lacrymas,
Illud animo cogitans, quod mater mea
Clam nupta vendidit *me* clam,
Et non præbuit ubera: sed ignotus *ego*
In dei templo habui vitam servilem.
Dei quidem *consilia fuerunt* bona; Fortuna vero
Mala: tempore enim, quo me oportebat in ulnis
Matris deliciari, et aliquam voluptatem percipere vitæ, *eo*
Privatus sum charissimæ matris nutritione.
Misera etiam *est* mater, quandoquidem eandem miseriam
Tulit, filii amittens gaudia.
Et nunc accipiens hanc arcam, feram deo
Donarium, ut nihil inveniam *eorum*, quæ non cupio.

1377. Τλ. δέ θ' ἡ τεκ. 1380. μηθέν.

versum, quasi ex ἐπανορθώσεώς τινος, rursus incipere ab ὅτου; tum enim erit spatium pro ἕνεκα. *Barnes.*

1361. Ἔχοντας ἡμᾶς,] Hic apertissime masculinum genus pluralis numeri usurpatur de singulari persona sequioris generis; Pythia enim sacerdos fœmina hic loquitur. De qua re vide quæ nos supra ad v. 955. *Barnes.*

1363. ζητεῖν σε χρή·] Emendatio est Canteri. Ed. Ald. ζητεῖσθαι χρή. *Musg.*

1366. Ἑλλάς·] i. e. Ἑλληνικὴ, subaudi γυνή. Vide infra ad v. 1372. *Musg.*

1367. Verba ὅς μετέσχε τῆς τύχης vertit Heath.: *qui hujus eventus quodammodo auctor fuit*, scil. quando in animo Pythiæ posuit, ut et infantem tolleret, et involucra ejus conservaret. *Beck.*

1372. οἰκέτην βίον.] *Servam vitam*, pro servilem. Nec infrequens est, appellativis et substantivis propriis pro possessivis uti, ut Ἑλλὰς φωνὴ, pro Ἑλληνικὴ, et paulo supra, videl. v. 1366. Ἑλλὰς, pro Ἑλληνικὴ, subaudi γυνή. Θρὴξ στρατὸς, Euripid. Rhes. v. 426. Vide, quæ nos ad Rhes. v. 427. ex Eustathio de hac re plenius. Male itaque Scaliger hic vult οἰκέτου legi. *Barnes.*

1379. οἴσω] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. οἶσον. *Musg.*

Εἰ γάρ με δούλη τυγχάνει τεκοῦσά τις,
Εὑρεῖν κάκιον μητέρ', ἢ σιγῶντ' ἐᾶν.
Ὦ Φοῖβε, ναοῖς ἀνατίθημι τήνδε σοῖς.
Καίτοι τί πάσχω; τοῦ θεοῦ προθυμίᾳ
Πολεμῶ, τὰ μητρὸς σύμβολ' ὅς γ' ἔσωσέ μοι.
Ἀνοικτέον τάδ' ἐστὶ καὶ τολμητέον.
Τὰ γὰρ πεπρωμέν' οὐδ' ὑπερβαίην ποτ' ἄν.
Ὦ στέμμαθ' ἱερὰ, τί ποτέ μοι κεκεύθατε,
Καὶ σύνδεθ', οἷσι τἄμ' ἐφρουρήθη φίλα;

Si enim serva me peperit aliqua,
Deterius *esset* invenisse matrem, quam omittere tacentem.
O Phœbe, templis hanc dedico tuis.
Sed quid facio? an dei studio
Obluctor, qui indicia matris servavit mihi?
Aperienda *sunt* hæc, et audendum;
Fatum enim nunquam præterire potuero.
O sacra serta, curnam mihi abscondita fuistis,
Et *vos* vincula, in quibus ipse custoditus sum?

1382. Εὑρεῖν κάκιον] Media syllaba τοῦ κάκιον hic producitur, de qua re vide supra ad v. 1121. *Barnes.*

1385. ὅς γ' ἔσωσε] Ita legendum monet H. Stephanus. In Ed. Ald. deest γ'. *Musg.*

ὅς γ' ἔσωσέ μοι.] Quum olim erat Ὅς ἔσωσέ μοι, Duportus legebat ὡς, nequaquam bene; Scaliger ὅστις rectius multo, sed ὅς γ' erit rotundius, leviorique variatu opus habet. *Barnes.*

1387. ὑπερβαίην] Ita recte Barnesius. Ed. Ald. ὑπερβαίη. *Musg.*

Τὰ γὰρ πεπρωμέν' οὐδ' ὑπερβαίην ποτ' ἄν.] Ita sane pro ὑπερβαίη legendum ὑπερβαίην, vel certe ποτ' mutandum erit in τὶς, nulla erit media via. Quare priorem eligo, ob leviorem variationem. *Barnes.*

1389. Καὶ σύνδεθ',] Ed. Ald. καὶ σὺν δέ θ'. *Musg.*

1390. περίπτυγμ'] *Ambitus.* Male interpres *operculum.* *Musg.*

Ἰδοὺ περίπτυγμ' ἀντίπηγος εὐκύκλου,] Περίπτυγμα, alii operculum cistæ ita vocari putant, alii περίπτυγμα ἀντίπηγος, pro περιεπτυγμένην αὐτὴν ἀντίπηγα, ὑπὸ τοῦ Ἴωνος δηλονότι. De voce ἀντίπηξ vide supra ad v. 1337. et v. 19. Quod in voce εὐκύκλου, τὸ κυ sit syllaba communis, notandum. De qua re nos plenius ad Phœniss. v. 19. *Barnes.*

Heath. intelligit *fascias*, quibus arca involuta erat. *Beck.*

1391. ἔκ τινος θεηλάτου,] Subaudi τύχης, vel βουλῆς. Vel τὸ θεήλατον et θεήλατόν τι, pro πεπρωμένον, idem quod εἱμαρμένη. *Barnes.*

1394. Lorsqu'Ion a parté à la Pythie, il étoit éloigné de l'autel. Il s'en est rapproché dans l'instant, où il vouloit y déposer son berceau. Il sort ce berceau de son enveloppe. Créuse alors le voit de près, à découvert, et le reconnoît subitement. *Prevost.*

1395. Σιγᾷν σὺ πολλὰ — οἶσθα] Est hoc taciturnitatem accusantis, cum ex Creusæ responsione appareat, eam ob loquacitatem reprehensam fuisse:

οὐκ ἐν σιωπῇ τἀμά· μή με νουθέτει.

Itaque legendum:

σιγᾷν σὺ φαύλη καὶ πάροιθεν ἦσθά μοι.

φαύλη σιγᾷν, ut φαύλους μάχεσθαι, Iphig. in Taur. v. 306. *Musg.*

Hunc versum non Choro, sed Ioni, tribui vult Heath. et Ionem, cum hæc dicit, venenum respicere putat. *Beck.*

Ἰδοὺ περίπτυγμ' ἀντίπηγος εὐκύκλου,
Ὡς οὐ γεγήρακ' ἔκ τινος θεηλάτου,
Εὐρώς τ' ἄπεστι πλεγμάτων· ὁ δ' ἐν μέσῳ
Χρόνος πολὺς δὴ τοῖσδε θησαυρίσμασιν.
ΚΡ. Τί δῆτα φάσμα τῶν ἀνελπίστων ὁρῶ;
ΙΩΝ. Σιγᾶν σὺ πολλὰ καὶ πάροιθεν οἶσθά μοι.
ΚΡ. Οὐκ ἐν σιωπῇ τἀμά· μή με νουθέτει.
Ὁρῶ γὰρ ἄγγος, οὐξέθηκ' ἐγώ ποτε,
Σέ γ', ὦ τέκνον μοι, βρέφος ἔτ' ὄντα νήπιον,

Ecce involucrum arculæ rotundæ,
Quomodo non consenuit Dei fato quodam?
Et caries abest a nexibus: quod vero interfuit
Tempus, longum jam *est* istis thesauris.
Cre. Quodnam insperatarum *rerum* spectaculum video?
Ion. Tacere tu sæpe etiam antea novisti mihi.
Cre. Mihi non est amplius silendum, ne me moneas,
Video enim arcam, in qua ego exposui olim,
Te, O fili, infantem adhuc tenerum existentem

1397. ὦ 'ξέθηκ'.

Græca verba hic depravata sunt:

Σιγᾶν σὺ πολλὰ καὶ πάροιθεν οἶσθά μοι.

quæ cum per se inepta sunt, tum inprimis poëtæ menti contraria. Quare Heathius hunc versum non Choro sed Ioni tribuendum esse censebat, conjectura parum felici; Musgravio vero emendandum videbatur:

σιγᾶν σὺ φαύλη καὶ πάροιθεν ᾖσθά μοι.

quæ lectio, specie non destituta, ut tamen genuinam Euripidis scripturam præstet, vereor. Nulla enim, quantum intelligo, in totius actionis cursu pars est, unde Creusam loquacitate sibi malum peperisse appareat. Nisi tamen hoc est, non video, quomodo Chori reprehensio locum habeat. Altius latet ulcus et gravius, quam præstantissimi viri suspicati sunt, idem tamen leni medicina sanandum. Vulgata lectione

σιγᾶν σὺ πολλὰ καὶ πάροιθεν οἶσθά μοι.

paulo curiosius considerata, non improbabiliter mihi emendasse videor:

σιγᾶν σὲ πολλὰ καὶ πάροιθ' ἐν ἀσφαλεῖ.

Et antea tibi tutius erat, quod omnino tacebas; et nunc tibi suadeo, ut taceas, ne hominum ora iterum in te convertas. Quibus aptissime Creusa subjicit hæc

οὐκ ἐν σιωπῇ τἀμά· μή με νουθέτει.

Non ea est rerum mearum conditio, ut tacere possim; ne mihi hoc suadeas. Quantillum intersit inter utramque lectionem

παροιθενοισθαμοι
παροιθενασφαλει.

monere nihil attinet. Plane vero Euripideum σιγᾶν σε — ἐν ἀσφαλεῖ. ut apparebit comparanti Hippol. v. 785.

τὸ πολλὰ πράσσειν οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ βίου.

ubi vide Valckenærium, p. 247. C. qui eandem locutionem cum similibus illustravit ad Herodotum. Lib. IV. p. 275. 23. Noster in Hecuba, v. 967. ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἧδ' ἐρημία. *Jacobs.*

1397. ὦ 'ξέθηκ'] Emendatio est Barnesii. Ed. Ald. οὗ 'ξέθηκ'. *Musg.*

Κέκροπος ἐς ἄντρα καὶ Μακρὰς πετρηρεφεῖς.
Λείψω δὲ βωμὸν τόνδε, κεἰ θανεῖν με χρή.
ΙΩΝ. Λάζυσθε τήνδε· θεομανὴς γὰρ ἥλατο,
Βωμοῦ λιποῦσα ξόανα· δεῖτε δ' ὠλένας.
ΚΡ. Σφάζοντες οὐ λήγοιτ' ἄν· ὡς ἀνθέξομαι
Καὶ τῆσδε καὶ σοῦ τῶν τ' ἔσω κεκρυμμένων.
ΙΩΝ. Τάδ' οὐχὶ δεινά; ῥυσιάζομαι λόγῳ.
ΚΡ. Οὐκ· ἀλλὰ σοῖς φίλοισιν εὑρίσκει φίλος.

Ad antra Cecropis, et ad rupibus cinctas Macras:
Relinquam igitur hanc aram, etiamsi nunc mihi moriendum sit.
Ion. Prehendite hanc: divinitus enim in furorem acta desiliit,
Relinquens simulacra aræ: vincite brachia.
Cre. Jugulare *me* ne desinatis, quia corripiens retinebo
Et hanc *arcam*, et te, *fili*, et res intus reconditas.
Ion. Annon *sunt* hæc atrocia? sermone quodammodo asseror.
Cre. Non; sed amicis tuis inventus es amicus.

1404. τῶν τε σῶν κεκρ.

1397. s. Ὁρῶ γὰρ ἄγγος, ᾧ 'ξέθηκ' ἐγώ ποτε, Σέ γ',] Ita ego scribendum assero, quanquam solus, nec ab unico adjutus, nec ideo doctis hoc persuasum facere despero; quomodo enim, si οὗ 'ξέθηκ', pro ὃ ἐξέθηκ', ut ante, legamus, τὸ σέ γ' aliquis expediat? Hic itaque sensus: ὁρῶ γὰρ ἄγγος, ᾧ, ἤγουν ἐν ᾧ, ἐξέθηκά σε, ὦ τέκνον. Miror, hoc nemini antehac in mentem venisse. Sed et acutissimo visui aliquando nebulæ sunt offusæ, et de rebus maximis solliciti nequaquam ad parva solent attendere. Nobis quoque metuendum est, ne et nostram diligentiam nonnulla effugiant, quæ certe lectoris candorem exercere possunt. *Nos* igitur *Veniam dabimus, petimusque vicissim. Barnes.*

1399. Κέκροπος ἐς ἄντρα, καὶ Μακρὰς πετρηρεφεῖς.] De hoc antro sub arce sito et de rupibus Macris nos plus semel, ut supra ad v. 936. et 495. et 13. Dicitur autem Cecropis antrum, quia in Cecropia erat, hoc est sub acropoli. Et Plinius: oppidum Cecrops a se appellavit Cecropiam, quæ nunc est Athenis. Hinc v. 936. Κεκροπίας πέτρας vocat. Πετρηρεφεῖς recte Johannes Brodæus vertit, *petra concameratas*, ubi caverna est rupem suspendens. *Barnes.*

1404. τῶν τε σῶν] Scribendum cum Tyrwhitto: τῶν τ' ἔσω κεκρυμμένων. *Musg.*

1405. ῥυσιάζομαι] De hoc verbo vide, quæ diximus ad v. 525. ῥυσιάζομαι λόγῳ videtur esse allusio ex foro petita, ubi, qui alicujus rei possessionem petebant, ficta vi utebantur, i. e. formula verborum, non manus injectione, sibi vindicabant. Sic certe Romani. Heinecc. Antiq. Lib. IV. Tit. 6. sect. 24.

Legendum forte: ῥυσιάζομαι λοχῶν. Hesychius: λοχᾷ, θηρεύει. *Dum alium custodio* (vel *ne evadat, assideo*), *ipse comprehendor. Musg.*

ῥυσιάζομαι λόγῳ.] Vide supra v. 525. Πλαστῷ τινι λόγῳ ἀντενεχυράζομαι. Manus in me injicit astuta et mendax mulier, illiusque sermone opprimor. Metaphora a rebus in pignus datis, quæ in jus alterius transeunt. *Barnes.*

Forte, ῥυσιάζομαί γ' ἐγώ, *nam velut mancipium injecta manu abducor. Reisk.*

τάδ' οὐχὶ δεινά; ῥυσιάζομαι λόγῳ.

haud scio an melius legatur:

— ῥυσιάζομαι δόλῳ.

trahor, teneor dolo. Verbum ῥυσιάζειν prima sua potestate nihil aliud significasse, nisi *trahere*, ἕλκειν, apparet ex Hesychio in

ΙΩΝ. Ἐγὼ φίλος σός; κᾆτά μ' ἔκτεινες λάθρα;
ΚΡ. Παῖς γ', εἰ τόδ' ἐστὶ τοῖς τεκοῦσι φίλτατον.
ΙΩΝ. Παῦσαι πλέκουσα· λήψομαί σ' ἐγὼ καλῶς.
ΚΡ. Ἐς τοῦθ' ἱκοίμην, τοῦδε τοξεύω, τέκνον.
ΙΩΝ. Κενὸν τόδ' ἄγγος, ἢ στέγει πλήρωμά τι;
ΚΡ. Σά γ' ἔνδυθ', οἷσί σ' ἐξέθηκ' ἐγώ ποτε.
ΙΩΝ. Καὶ τοὔνομ' αὐτῶν ἐξερεῖς, πρὶν εἰσιδεῖν;
ΚΡ. Κἂν μὴ φράσω γε, κατθανεῖν ὑφίσταμαι.

Ion. Egone amicus tuus? et tamen me clam interfecisti?
Cre. Imo filius *es*: siquidem hoc est parentibus charissimum.
Ion. Desine *dolos* nectere. Coarguam enim ego te probe.
Cre. Utinam eo venerim, O fili; in hoc collineo.
Ion. Vacuane *est* hæc arca, an tegit aliquid, quo sit plena?
Cre. Tua indusia, quibus te exposui ego.
Ion. Dicesne nomen ipsorum, priusquam inspicias?
Cre. Et si non dicam, mori lubens volo.

1409. λήψομαι δ' ἐγώ.

Ρυστάζοντες· ῥυσιάζοντες· ἐνεχυράζοντες· ἕλκοντες. Eodem etymologia ducit. Quod si quis tamen eam verbi explicationem, quam Musgravius proposuit, magis probaverit, non equidem refragabor, cum vel sic conjectura mea locum habere possit. Vulgaris certe lectionis sensus mihi parum expeditus videtur. *Jacobs.*

1407. ἔκτεινες] Ἠθέλησας κτείνειν καὶ ἐπείρω. Vide supra v. 1325. *Barnes.*

1408. Παῖς] Οὐ μόνον ἐμὸς φίλος εἶς, ἀλλὰ καὶ παῖς, ὃ φίλτατόν ἐστι τοῖς τοκεῦσιν ὄνομα. Refertur ad Ἐγὼ φίλος σός; quod præcessit. *Barnes.*

1409. λήψομαι δ'] Recte Tyrwhittus λήψομαί σ'. *Musg.*

Παῦσαι πλέκουσα·] Παῦσαι τεχνωμένη, καὶ μηχανὰς πλέκουσα. Ἐγὼ γὰρ καλῶς σε λήψομαι, καὶ ῥαδίως ἐξελέγξω. *Barnes.*

Παῦσαι πλέκουσα· λήψομαι Δ' ἐγὼ ΚΑΛΩΣ.

Fortasse corrigendum:

Παῦσαι πλέκουσα, λήψομαι Σ' ἐγὼ, ΠΛΟΚΑΣ.

Pro δ' emendandum esse σ', Tyrwhittus vidit. Πλέκειν πλοκὰς vero ab usu loquendi Euripideo non abhorret. v. 824.

— ὅδε δ' ἐψεύσατο
πάλαι τρέφων τὸν παῖδα καὶ πλέκει πλοκὰς
τοίασδε.

Andromach. v. 66.

ποίας μήχανας πλέκουσι νῦν;

Jacobs.

1410. τοξεύω,] Ita MSS. E. G. Ed. Ald. τοξεῦσαι. *Musg.*

Εἰς τοῦθ' ἱκοίμην, τοῦδε τοξεῦσαι,] Εἴθε ἐς τοῦτο ἱκοίμην, τὸ τοξεῦσαι τοῦδε, καὶ ἐξουσίαν ἔχειν περὶ τῶν ἐντὸς τῆς κιβωτοῦ στοχάζειν καὶ δακτυλοδεικτεῖν. Τοξεύσιν τινὸς, pro τοξεύειν κατὰ τινός: alias enim τοξεύειν τι, vel potius τοξεύω τι, ferio aliquid jaculando, sed τεξεύω τινὸς, volo ferire aliquid, hoc est, Collimo oculis, et rem aliquam feriendam designo. *Barnes.*

Reiskius suspicatur legendum: σὸν δὲ τοὐξετάσαι (i. e. τὸ ἐξετάσαι,) τέκνον, *tuum autem opus nunc est, fili, explorare institutis quæstionibus, verumne dicam.* *Beck.*

1412. Σά γ' ἔνδυθ',] Σά γε ἐνδυτά. ut supra v. 1389. Καὶ σύνδιθ', pro σύνδετα. *Barnes.*

ΙΩΝ. Λέγ'· ὡς ἔχει τὶ δεινὸν ἡ τόλμα γέ σου.
ΚΡ. Σκέψασθ', ὃ παῖς ποτ' οὖσ' ὕφασμ' ὕφην' ἐγώ.
ΙΩΝ. Ποῖόν τι; πολλὰ παρθένων ὑφάσματα.
ΚΡ. Οὐ τέλεον, οἷον δ' ἐκδίδαγμα κερκίδος.
ΙΩΝ. Μορφὴν ἔχον τίν'; ὥς με μὴ ταύτῃ λάβῃς.
ΚΡ. Γοργὼν μὲν ἐν μέσοισιν ἠτρίοις πέπλων.
ΙΩΝ. Ὦ Ζεῦ, τίς ἡμᾶς ἐκκυνηγετεῖ πότμος;
ΚΡ. Κεκρασπέδωταί τ' ὄφεσιν, αἰγίδος τρόπον.
ΙΩΝ. (Ἰδού.) τόδ' ἔσθ' ὕφασμα δέσμα θ' ὡς εὑρίσκομεν.

Ion. Dic; quia ista tua fiducia habet aliquid singulare.
Cre. Videte texturam, quam ego puella quondam existens texui.
Ion. Qualem nam? multæ *enim sunt* texturæ puellarum.
Cre. Non absolutam, sed veluti rudimentum radii.
Ion. Quam habet figuram? ut me non hic capias.
Cre. Gorgon quidem *est* in medio stamine peplorum.
Ion. O Jupiter, quod fatum nos venatur?
Cre. Et oram *cincta* est serpentibus, ægidis in modum.
Ion. Ecce! Hæc est textura, ut invenimus, et fasciæ.

1420. ἠτρίων. 1423. θέσφαθ', ὡς.

1420. ἠτρίων πέπλων.] Legendum haud dubie ἠτρίοις πέπλων, *peplorum staminibus.* *Musg.*

Γοργὼν μὲν, etc.] Subaudi ἐστὶν, ὑφαίνεται, ἤ τοιοῦτό τι. *Barnes.*

ἠτρίων πέπλων.] Εὐήτριον ἱμάτιον. *Scholiast.*

1421. ἐκκυνηγετεῖ] Διώκει, μεταφορικῶς. *Barnes.*

1422. Κεκρασπέδωταί τ'] Emendatio est Barnesii. Ed. Ald. κ'ακκρασπέδωτ'. MSS. E. G. κεκκρασπέδωτ'. *Musg.*

Κεκρασπέδωταί τ' ὄφεσιν, Αἰγίδος τρόπον.] Κράσπεδον, ora, fimbria vestis proprie, quasi κρεμάμενον εἰς πέδον; hinc κρασπεδόω eleganter, pro fimbria circumdo; hinc in hoc loco ego κεκρασπέδωται omnino legendum quavis mercede contendam, pro corrupto illo κἀκκρασπέδῳ τ', quod prius magna grammaticæ et prosodiæ injuria obtinebat. *Barnes.*

1423. θέσφαθ'] In MS. E. ita scribitur θέσφαθ', ut simul appareant ductus litteræ μ. Lego:

τόδ' ἔσθ' ὕφασμα δέσμα θ' —

Hesychius: σπάργανα, δέσμα. *Musg.*

1425. εὐτυχεῖς;] Optime Piersonus εὐστοχεῖς, *bene conjicis.* Verisim. p. 13. *Musg.*

1426. Δράκοντε μαρμαίροντε πάγχρυσον γένυ.] Hunc in modum insigni felicitate correxit Porsonus vulg. lectionem, δράκοντες ἀρχαῖόν τι παγχρύσῳ γ. et referri jussit ad v. 23. *Maltby.*

Δράκοντες] Hunc et duos sequentes versus recte Creusæ tribuit, deleta Ionis persona, Piersonus, ubi supra. Addit Toupius, ad Suidam v. ὑπαίμακε, pro παγχρύσῳ γένυ legendum esse πάγχρυσοι γένυν, quod altero certe elegantius. *Musg.*

1426. ss. Δράκοντες, etc. Ἐριχθονίου γε τοῦ πάλαι μιμήματα.] Huc refer illud Antigoni Carystii Hist. Mirabil. c. 12. Ἀμελησαγόρας δὲ ὁ Ἀθηναῖος, ὁ τὴν Ἀτθίδα συγγεγραφὼς, οὔ φησι Κορώνην προσίπτασθαι πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν. οὐδ' ἔχοι ἂν εἰπεῖν ἑωρακὼς

ΚΡ. Ὦ χρόνιον ἱστῶν παρθένευμα τῶν ἐμῶν. (1425)
ΙΩΝ. Ἐστίν τι πρὸς τῷ γ', ἢ μόνῳ τῷδ' εὐτυχεῖς;
ΚΡ. Δράκοντες ἀρχαῖόν τι πάγχρυσοι γένυν.
ΙΩΝ. Δώρημ' Ἀθάνας, ἣ τέκν' ἐντρέφειν λέγει;
ΚΡ. Ἐριχθονίου γε τοῦ πάλαι μιμήματα.
ΙΩΝ. Τί δρᾷν, τί χρῆσθαι; φράζε μοι χρυσώματα.
ΚΡ. Δέραια παιδὶ νεογόνῳ φέρειν, τέκνον. (1431)
ΙΩΝ. Ἔνεισιν οἵδε· τὸ δὲ τρίτον ποθῶ μαθεῖν.
ΚΡ. Στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε,

Cre. O vetus virgineum opus mearum telarum.
Ion. Estne *signum* aliquod præter hoc, an hoc solo felix es?
Cre. Dracones aurei genas antiquum quoddam
Ion. Donum Minervæ, quæ liberos inter *serpentes* ali jubet,
Cre. Ad imitationem antiqui Erichthonii.
Ion. Ad quid faciendum? in quem usum (dic *mihi*) aurea ornamenta.
Cre. Ut ferret puer recens natus hæc monilia, O fili.
Ion. Insunt isti; tertium autem *signum* cupio cognoscere.
Cre. Coronam ex *illa* olea imposui tibi tum,

1426. παγχρύσῳ γένυ.

οὐδείς. Ἀποδίδωσι δὲ τὴν αἰτίαν μυθικῶς· φησὶ γὰρ, Ἡφαίστῳ δοθείσης τῆς Ἀθηνᾶς, συγκατακλιθεῖσαν αὐτὴν ἀφανισθῆναι· τὸν δὲ Ἥφαιστον, εἰς γῆν πεσόντα, προΐεσθαι τὸ σπέρμα· τὴν δὲ γῆν ὕστερον αὐτῷ ἀναδοῦναι Ἐριχθόνιον, ὃν τρέφειν τὴν Ἀθηνᾶν, καὶ εἰς κίστην καθεῖρξαι, καὶ παραθέσθαι ταῖς Κέκροπος παισὶν, Ἀγλαύρῳ, καὶ Πανδρόσῳ, καὶ Ἕρσῃ, καὶ ἐπιτάξαι μὴ ἀνοίγειν τὴν κίστην, ἕως ἂν αὐτὴ ἔλθῃ. Ἀφικομένην δὲ εἰς Πελλήνην φέρειν ὄρος, ἵνα ἔρυμα πρὸ τῆς Ἀκροπόλεως ποιήσῃ· τὰς δὲ Κέκροπος θυγατέρας τὰς δύο, Ἄγλαυρον καὶ Πάνδροσον, τὴν κίστην ἀνοῖξαι, καὶ ἰδεῖν Δράκοντας δύο, περὶ τὸν Ἐριχθόνιον, etc. Vid. Ovid. Metamorph. Lib. II. Fab. 12. Vid. Hyginum Lib. II. et quæ nos supra ad v. 23. Notandum vero hic est, Pausaniam cum hoc auctore non convenire, fol. 16. lin. 7. Ibi enim ille reliquas duas cistam aperuisse ait, Pandrosum autem nequaquam. De aureis vero serpentibus, Erechthidarum filiis innutritis, ex veteri quadam religione et consuetudine, quæ ab hoc Erichthonio ortum cepit, vide quæ nos ad v. 24. Et hunc morem Προγόνων νόμον vocat v. 20. Προγόνων νόμον σώζουσα, τοῦ τε γηγενοῦς Ἐριχθονίου, etc. *Barnes.*

Heath. legit γένυι, et cum Barn. ἢ.

Reisk. conjicit: πάγχρυσον γένος, *tota aurea fœtura, ver aureum. Beck.*

1428. Ἐριχθονίου μιμήματα.] Vid. supra v. 24. *Musg.*

1429. χρυσώματα.] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. χρυσώμια. Vide supra ad v. 1030. *Musg.*

1431. Ἔνεισιν οἵδε·] Misero errore Brodæus ἴδε vult corrigi; quod versus nequaquam admittet. *Barnes.*

1432. s. Στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε, ἣν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελος εἰσηνέγκατο.] Neptunus et Minerva de Cecropia certabant, utri urbs dicaretur et cujus ferret nomen. Neptunus tridente scopulum percussit, unde mare erupit; Minerva cuspide tetigit, unde nata est tum primum olea; quæ fere immortalis habebatur, et semper virens; adeo ut etiam a Medis exusta, denuo refloruerit. Ovidius Metamorph. Lib. VI. Fab. 2. *Cecropia Pallas scopulum Mavortis in Arce Pingit, et antiquam de terræ nomine litem. Bis*

Ἣν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελος ἐξηνέγκατο.
Ὅς, εἴπερ ἐστὶν, οὔποτ' ἐκλείπει χλόην,
Θάλλει δ' ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου γεγώς.
ΙΩΝ. Ὦ φιλτάτη μοι μῆτερ, ἄσμενός σ' ἰδὼν
Πρὸς ἀσμένας πέπτωκα σὰς παρηΐδας.
ΚΡ. Ὦ τέκνον, ὦ φῶς μητρὶ κρεῖσσον ἡλίου,—
Συγγνώσεται γὰρ ὁ θεὸς — ἐν χεροῖν σ' ἔχω,
Ἄελπτον εὕρημ', ὃν κατὰ γᾶς ἐνέρων
Χθόνιον μετὰ Περσεφόνας τ' ἐδόκουν ναίειν.
ΙΩΝ. Ἀλλ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἐν χεροῖν σέθεν
Ὁ κατθανών τε κοὐ θανὼν φαντάζομαι.

Quam primum Palladis edidit scopulus.
Quæ, si adhuc adest, nondum folia virentia amisit,
Sed viret, cum ex non marcescente olea sit facta.
Ion. O charissima mihi mater, ut lubens te aspicio,
Et ad tuas genas libenter accido.
Cre. O fili, O lumen matris, præstantius sole,
Ignoscet enim *mihi* deus, in manibus te habeo
Insperatum inventum: quem sub terra mortuorum
Mortuum, et cum Proserpina existimabam habitare.
Ion. At, O chara mihi mater, in manibus tuis
Mortuus, et non mortuus imaginatione aspicior.

1433. εἰσηνέγκατο.

sex cœlestes, medio Jove, sedibus altis Augusta gravitate sedent: sua quemque Deorum Inscribit facies: Jovis est regalis imago. Stare Deum pelagi, longoque ferire tridente Aspera saxa facit; medioque e vulnere saxi Exsiliisse fretum; quo pignore vendicet urbem. At sibi dat clypeum, dat acutæ cuspidis hastam, Dat galeam capiti, defenditur Ægide pectus, Percussamque sua simulat de cuspide terram, Edere cum Bacchis fœtum canentis olivæ. Vide Apollodor. Biblioth. Lib. III. c. 13. sect. 1. Johannis Meursii Cecropiæ, c. 19. Scaliger legit: ἐξηνέγκατο. Quum σκόπελον Aldina editio habeat, et nonnulli Ἀθήνα legant, quid si ita legamus: Ἣν πρῶτ' Ἀθάνα σκόπελον εἰς ἠνέγκατο. Nihil statuo. Similem vero locum habemus infra v. 1480. Ἃ σκοπέλοις ἐπ' ἐμοῖς τὸν ἐλαιοφυῆ πάγον θάσσει. *Barnes.*

1433. σκόπελος] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. σκόπελον.

εἰσηνέγκατο.] Optime Scaliger: ἐξηνέγκατο. *Musg.*

1434. οὔποτ'] Emendatio est Barnesii. Ed. Ald. οὔπερ. *Musg.*

Ὅς εἴπερ ἐστὶν, οὔποτ' ἐκλείπει χλόην,] Cum olim οὔπερ legeretur, ego οὔποτ' omnino restituendum censui: ob præcedens enim εἴπερ videtur corruptum in οὔπερ. De hac autem olea semper virenti, præter quod nota præcedenti diximus, addantur et hæc, quæ Joh. Brodæus nobis citata dedit: Theophr. δ. περὶ φυτῶν, κεφ. ιδ. Τὴν δὲ μακροβιότητα μαρτυροῦσιν ἐπί γε τινῶν, καὶ ἡμέρων, καὶ ἀγρίων, καὶ αἱ παραδεδομέναι φῆμαι παρὰ τῶν μυθολόγων· Ἐλαίαν μὲν γὰρ λέγουσι τὴν Ἀθήνῃσι, Φοίνικα δὲ τὸν ἐν Δήλῳ, Κότινον δὲ τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἀφ' οὗ ὁ στέφανος, etc. Plinius

ΚΡ. Ἰὼ ἰὼ, λαμπρᾶς αἰθέρος ἀμπτυχαὶ,
Τίν' αὐδὰν ἀΰσω,
Βοάσω; πόθεν μοι
Συνέκυρσ' ἀδόκητος ἁδονά; πόθεν
Ἐλάβομεν χαράν;
ΙΩΝ. Ἐμοὶ γενέσθαι πάντα μᾶλλον ἄν ποτε,
Μῆτερ, παρέστη τῶνδ', ὅπως σός εἰμ' ἐγώ.
ΚΡ. Ἔτι φόβῳ τρέμω.
ΙΩΝ. Μῶν οὐκ ἔχειν μ' ἔχουσα;
ΚΡ. Τὰς γὰρ ἐλπίδας ἀπέβαλον πρόσω.
Ἰὼ γύναι, πόθεν πόθεν ἔλαβες ἐ-

Cre. Io, io; splendentis ætheris expansiones,
Quam vocem sonabo?
Clamabo? unde mihi
Occurrit insperata voluptas? unde
Accepimus *hoc* gaudium?
Ion. Omnia citius mihi eventura esse,
O mater, in mentem venit, quam hoc, quod tuus sim ego.
Cre. Adhuc metu tremo.
Ion. An, ne non habeas me, quem habes?
Cre. Has enim spes procul abjeceram.
Io, mulier, unde unde accepisti

1444. ἀναπτυχαί. 1454. πόθεν semel.

Lib. XVI. c. 44. *Athenis quoque olea durare traditur, in certamine edita a Minerva.* Hæc ille. *Barnes.*

1435. ἐλαίας ἀκηράτου] Theophrastus Histor. Plant. Lib. IV. c. 14. τὴν δὲ μακροβιότητα μαρτυροῦσιν ἐπί γε τινῶν καὶ ἡμέρων καὶ ἀγρίων, καὶ αἱ παραδεδομέναι φῆμαι παρὰ τῶν μυθολόγων· Ἐλαίαν μὲν γὰρ λέγουσι τὴν Ἀθήνησι — Plinius Lib. XVI. c. 44. *Athenis quoque olea durare credita in certamine edita a Minerva.* Hæc Brodæus, quibus adde Soph. Œd. Col. v. 725. et seq. *Musg.*

ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου] De hac immortali olea supra duabus notis præcedentibus. *Barnes.*

ἐξηνέγκατο legit Reisk. *Beck.*

1438—1509. Vid. aliam horum versuum distributionem apud Hermann. Doctr. Metr. ed. Glasg. p. 492. s.

1440. κατὰ γᾶς ἐνέρων] Legendum κατὰ χάσμ' ἐνέρων Χθόνιον. Noster Pirithoo apud Athenæum, p. 496. χάσμ' εἰς χθόνιον. *Musg.*

1440. s. Locum ita distingui vult Heath.:

Ὃν κατὰ γᾶς, ἐνέρων
Χθονίων μέτα, Περσεφόνας τ' ἐδόκουν ναίειν.

Beck.

1441. Χθόνιον] Θανόντα, κατὰ χθονὸς τεθαμμένον. *Barnes.*

1444. ἀναπτυχαὶ,] Ἢ κύκλοι αἰθέριοι, ἢ ἀκτῖνες, διὸ καὶ λαμπραὶ καλοῦνται. Vid. infra ad v. 1516. *Barnes.*

1445. ἀΰσω,] Ita MS. E. Ed. Ald. ἀΰσσω. *Musg.*

1451. s. ΚΡ. Ἔτι φόβῳ τρέμω. ΙΩΝ. Μῶν οὐκ ἔχειν μ' ἔχουσα;] In duo versus dividit Heath.:

μῶν βρέφος ἀγκαλῶν;
Τίν' ἀνὰ χεῖρα δόμους ἔβα Λοξίου;
ΙΩΝ. Θεῖον τόδ'· ἀλλὰ τἀπίλοιπα τῆς τύχης
Εὐδαιμονοῖμεν, ὡς τὰ πρόσθε δυστυχῆ.
ΚΡ. Τέκνον, οὐκ ἀδάκρυτος ἐκλοχεύῃ,
Γόοις δὲ ματρὸς ἐκ χερῶν ὁρίζῃ·
Νῦν δὲ γενειάσιν παρὰ σέθεν πνέω,
Μακαριωτάτας τυχοῦσ' ἁδονᾶς.
ΙΩΝ. Τοὐμὸν λέγουσα καὶ τὸ σὸν κοινῶς λέγεις.
ΚΡ. Ἄπαιδες οὐκέτ' ἐσμὲν οὐδ' ἄτεκνοι·
Δῶμα δ' ἑστιοῦται, τάδε δ' ἔχει τυράννους·
Ἀνηβᾷ δ' Ἐρεχθεύς,

Meum infantem ulnarum?
Per quam manum venit *ad* domum Apollinis?
Ion. Dei opus hoc. At *in* cæteris fortunæ *rebus*
Beati simus, quia *res* priores *fuerunt* infelices.
Cre. Fili, non sine lacrymis editus es,
Et *cum* lamentis ex manibus matris dimissus.
Nunc vero ad tuas genas vivo,
Beatissimæ compos facta voluptatis.
Ion. Meum *fatum* commemorans, tuum etiam dicis pariter
Cre. Sine liberis non amplius sumus, neque orbæ:
Et mea domus colitur, et habet terra adhuc dominos.
Repubescit autem Erechtheus,

1461. γενειάσι. 1462. ἡδονᾶς.

ΚΡΕ. Ἔτι φόβῳ τρέμω. dochmaicus.
ΙΩΝ. Μῶν οὐκ ἔχειν μ' ἔχουσα; hephthemimeris iambica.
Beck.

1453. ἀπέβαλον] Ita jam olim editum est, nescio, quo auctore. Ed. Ald. ἐπέβαλον. Conferri meretur Anytæ phrasis Anthol. H. Steph. p. 263.

— ἀλλ' ἐπὶ πάντων,
Ἐλπίδας οὐλομένη μοῖρ' ἐκύλισσε πρόσω.

Musg.

Ut constet metrum asynarteti ex dochmaicis, legendum est ἐλπίδας γ'. *Beck.*

1454. s. ἐμῶν βρέφος ἀγκάλων;] Lego: ἐμὸν βρέφος ἀγκάλαιν. *Musg.*

Ita disponit Heath.

Ἰὼ γύναι basis iambica.
Πόθεν ἔλαβες ἐμῶν βρέφος γ' ἀγκαλῶν asynartetus ex dochmaicis.
Beck.

1454. s. Hæc ad absentem Pythiam converti censet Prev. nam ipsam dudum ante scenam reliquisse. *Beck.*

1461. γενειάσιν metri causa scribit Heath. *Beck.*

1465. τάδε δ' ἔχει] Emendabat Scaliger τότε δ' ἔχει. Sed legendum haud dubie γᾶ δ' ἔτ' ἔχει τυράννους *terra autem reges adhuc habet.* *Musg.*

Hunc versum Heath. ita dividit:

Ὅ τε γηγενέτας δόμος οὐκέτι
Νύκτας δέρκεται,
Ἁλίου δ' ἀναβλέπει λαμπάσιν.
ΙΩΝ. Μῆτερ, παρών μοι καὶ πατὴρ μετασχέτω
Τῆς ἡδονῆς τῆσδ', ἧς ἔδωχ' ὑμῖν ἐγώ.
ΚΡ. Ὦ τέκνον, τί φής; οἷον οἷον ἀνελέγχομαι.
ΙΩΝ. Πῶς εἶπας; ΚΡ. Ἄλλοθεν γέγονας ἄρ', ἄλλο-
ΙΩΝ. Ὤμοι· νόθον με παρθένευμ' ἔτικτε σόν. [θεν.
ΚΡ. Οὐχ' ὑπὸ λαμπάδων, οὐδὲ χορευμάτων
Ὑμέναιος ἐμὸς,
Τέκνον, ἔτικτε σὸν κάρα.
ΙΩΝ. Αἲ αἴ· πέφυκα δυσγενὴς, μῆτερ, πόθεν;

Et terrigena domus non amplius
Noctem aspicit,
Solis vero faces rursus intuetur.
Ion. Mater, pater mihi præsens esto socius
Hujus voluptatis, quam præbui vobis ego.
Cre. O fili, quid ais? Quomodo, quomodo arguor.
Ion. Quid dixisti? *Cre.* Aliunde enim natus es, aliunde.
Ion. Hei mihi! tua virginitas peperit me nothum.
Cre. Non sub facibus, non *cum* tripudiis,
Hymenæus meus,
O fili, peperit tuum caput.
Ion. Heu, heu. Undenam ignobilis *ego*, mater, natus sum?

1469. λαμπάσι. 1472. Verba: οἷον — et rel. dantur Ioni. 1473. Totus v. datur Creusæ. Ib. γέγονας γάρ.

Δῶμα δ' ἑστιοῦται ithyphallicus.
Τάδε δ' ἔχει τύραννος idem.

Reisk. conjicit: γᾶ δ' ἔχει, *terra* (Attica) *vero habet tyrannos suos*. *Beck.*

1467. δόμος γηγενέτας] Erichthonii e terra geniti domus; de Erichthonio autem terrigena vide supra ad v. 1000. et v. 1426. *Barnes.*

1472. Optime Tyrwhittus: "Turbantur personæ, quæ sic forte ordinandæ sunt:

ΚΡ. Ὦ τέκνον, τί φής; οἷον, οἷον ἀνελέγχομαι.
ΙΩΝ. Πῶς εἶπας; ΚΡ. Ἄλλοθεν γέγονας γὰρ, ἄλλοθεν."

Musg.

1472. s. Heath. ita distinguit et emendat:

ΚΡΕ. Ὦ τέκνον. ΙΩΝ. Τί φής; penthemimeris trochaica.
ΚΡΕ. Οἷον, οἷον ἀνελέγχομαι; Euripideus.
ΙΩΝ. Πῶς εἶπας; ΚΡΕ. Ἄλλοθεν γέγονας ἄρ', ἄλλοθεν. senarius iambicus.

Verba οἷον — ἀνελ. adhuc Creusæ, πῶς εἶπας Ioni, ἄλλ. — ἄλλ. Creusæ tribuit Prev. secutus judicium Musgr. et Tyrwhitti. *Beck.*

1475. ss. Οὐχ ὑπὸ λαμπάδων, οὐδὲ χορευμάτων Ὑμέναιος ἐμὸς, etc.] De nuptialibus facibus et Hymenæi tæda vide ad Helen. v. 638. *Barnes.*

ΚΡ. Ἴστω Γοργοφόνα — ΙΩΝ. Τί τοῦτ᾽ ἔλεξας;
ΚΡ. Ἃ σκοπέλοις ἐπ᾽ ἐμοῖς
Τὸν ἐλαιοφυῆ πάγον θάσσει.
ΙΩΝ. Λέγεις μοι δόλια, κοὐ σαφῆ τάδε.
ΚΡ. Παρ᾽ ἀηδόνιον πέτραν Φοίβῳ —
ΙΩΝ. Τί Φοῖβον αὐδᾷς;
ΚΡ. Κρυπτόμενον λέχος ηὐνάσθην.
ΙΩΝ. Λέγ᾽· ὡς ἐρεῖς τι κεδνὸν εὐτυχές τέ μοι.
ΚΡ. Δεκάτῳ δέ σε μηνὸς ἐν κύκλῳ
Κρύφιόν γ᾽ ὠδῖν᾽ ἔτεκον Φοίβῳ.
ΙΩΝ. Ὦ φίλτατ᾽ εἰποῦσ᾽, εἰ λέγεις ἐτήτυμα.

Cre. Sciat Gorgonis interfectrix — *Ion.* Quid hoc dixisti?
Cre. Quæ scopulis in meis
Rupem oleas ultro ferentem incolit.
Ion. Dicis mihi obscura, nec manifesta hæc.
Cre. Ad rupem lusciniis-celebrem Phœbo —
Ion. Quid narras Phœbum?
Cre. Furtivo lecto juncta sum.
Ion. Perge, quia dicis aliquid gloriosum et faustum mihi.
Cre. In decima vero revolutione mensis
Occultum partum peperi Phœbo.
Ion. O gratissima locuta, si modo vera dicis.

1488. deest γ᾽.

1477. ἔτικτε σὸν κάρα.] i. e. *te*. Vid. ad Heraclid. v. 529. et 540. *Barnes.*

1479. Ἴστω Γοργοφόνα] i. e. *Testis sit Gorgonis interfectrix Minerva.* Sic Ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτός. Hom. Iliad. κ΄. v. 329. Ubi Scholiastes: γινωσκέτω, μάρτυς ἔστω. Ex Brodæo. *Musg.*

Ἴστω Γοργοφόνα] Sciat *Gorgonum interfectrix, id est,* Minervam testor. Ita Homer. Iliad. κ΄. v. 329. Ἴστω νυν Ζεὺς αὐτὸς ἐρίγδουπος, πόσις Ἥρης. Scholiast. Γινωσκέτω, μάρτυς ἔστω. Sophocles: Ἴστω Ζεὺς, ὁ πάνθ᾽ ὁρῶν ἀεί. Theocritus: Ἴστω γὰρ κούρη τε καὶ εὐέανος Δημήτηρ. Ex Joh. Brodæi notis. Ponitur autem pro ἰσάτω per syncopen. Γοργοφόνα autem Pallas dicitur, vel quia ipsa Gorgonem interemit, vel quia ejusdem consilio Perseus, ut et alias observavimus, ad Bacch. v. 979. Duplex enim narratur historia. *Barnes.*

1480. Ἃ σκοπέλοις ἐπ᾽ ἐμοῖς] Vide similem locum supra ad v. 1433. *Barnes.*

1481. Τὸν ἐλαιοφυῆ πάγον θάσσει.] Πάγον ἐλαιοφυῆ τὴν Ἀκρόπολιν καλεῖ, ὅτι πρῶτον ἐνθάδε ἡ ἐλαία ἐφάνη. Vid. Eustath. in Homer. fol. 1095. lin. 25. *Barnes.*

1482. Reisk. scribit: θολία, *turbida.* *Beck.*

1485. Κρυπτόμενον λέχος ηὐνάσθην.] Quia dicitur εὐνὴν εὐνάζομαι, etiam λέχος εὐνάζομαι dicendum, quia λέχος et εὐνὴ sunt synonyma: sic quia *vitam vivere,* et *ætatem vivere,* dicitur; et similia licet sexcenta observare. Vid. ad Iphig. Aul. v. 1182. et hujus fabulæ, v. 622. *Barnes.*

1486. κεδνὸν] Ed. Ald. κεδνός. MS. G. καινόν. *Musg.*

ΚΡ. Παρθένια δ' ἐμᾶς ματέρος
Σπάργαν' ἀμφίβολά σοι τάδε
Ἐνῆψα, κερκίδος ἐμᾶς πλάνους.
Γάλακτι δ' οὐκ ἐπέσχον, οὐδὲ μαστῷ
Τροφεῖα ματρὸς, οὐδὲ λουτρὰ χειροῖν,
Ἀνὰ δ' ἄντρον ἔρημον οἰωνῶν
Γαμφηλαῖς φόνευμα θοίναμά τ' εἰς
Ἅιδαν ἐκβάλλῃ.
ΙΩΝ. Ὦ δεινὰ τλᾶσα μῆτερ.
ΚΡ. Ἐν φόβῳ καταδεθεῖσα σὰν
Ψυχὰν ἀπέβαλον, τέκνον·

Cre. Virginales vero labores, ut matris
Fascias circumjectas tibi
Indui, mei radii errores.
Lacti vero te non admovi, neque mamma,
Alimenta matris, neque lavacra manibus:
Sed in antro deserto avium
Rostris cædes epulumque ad
Mortem ejectus es.
Ion. O dira mater ausa.
Cre. Metu constricta, tuam
Animam perdidi, fili,

1494. χεροῖν. 1497. ἀΐδαν.

1488. Malim κρύφιόν γ' ᾠδῖν', ut metrum anapæsticum sit. *Heath.*

1490. ἐμᾶς ματέρος] Barnesius dubitat, annon legendum sit ἐμοῦ. Mihi locus ne sic quidem integer fore videtur. Patet enim ex v. 1416. non fuisse proprie σπάργανα, i. e. qualia vulgo infantibus circumdabant, sed telam ab ipsa diverso usui contextam. Hinc non debebant appellari παρθένια σπάργανα. Lego:

παρθένια δ' ἔργ', ὡς ματέρος
σπάργαν', ἀμφίβολά σοι —

Scripsisse videtur auctor:

Παρθενικᾶς δ' δίασμα χερός.

Callimachus Fragm. 244. διάσματα φάρεος ἀρχὴν, quod et poëmati suo inseruit Nonnus, p. 119. *Musg.*

1491. Σπάργαν' ἀμφίβολα] Ἀμφίβολα, ἤγουν ἀμφιβεβλημένα, ἐπιθετικῶς. Male igitur Brodæus καὶ inserit, quasi necessario esset pro ἀμφιβλήματα, substantive. *Barnes.*

1492. Ἐνῆψα,] MS. E. ἀνῆψα.

πλάνους.] *Errores.* i. e. rudimenta, tirocinium: vid. v. 1418. *Musg.*

κερκίδος ἐμᾶς] Ita pro ἐμὰς scribo, ita et Scaliger et sensus postulat. *Barnes.*

1494. Valckenærius ad Phœn. v. 45. negat, τροφεῖα de *alimentis* dici. Sed contra stat hic versus, et Sophoclis Œd. Col. v. 353. *Musg.*

χεροῖν,] Malim χειροῖν, ut versus sit senarius iambicus catalectus similis præcedenti. *Heath.*

Reisk. scribit: στροφεῖα, i. e. στροφία. *Strophia* mamillis constringendis meæ ma-

Ἔκτεινά σ' ἄκουσ'.
ΙΩΝ. Ἐξ ἐμοῦ τ' οὐχ ὅσι' ἔθνησκες.
ΚΡ. Ἰώ· δειναὶ μὲν αἱ τότε τύχαι,
Δειλαιὰ δὲ καὶ τάδ'· ἑλισ-
σόμεσθ' ἐκεῖθεν ἐνθάδε δυστυχίαις
Εὐτυχίαις τε πάλιν,
Μεθίσταται δὲ πνεύματα.
Μενέτω· τὰ πάροιθεν ἅλις κακά· νῦν δ'
Ἐγένετό τις οὖρος ἐκ κακῶν, ὦ παῖ.
ΧΟ. Μηδεὶς δοκείτω μηδὲν ἀνθρώπων ποτὲ
Ἄελπτον εἶναι πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.
ΙΩΝ. Ὦ μεταβαλοῦσα μυρίους ἤδη βροτῶν

Et occidi te invita.
Ion. Et a me non pie moritura eras.
Cre. Heu, misera quidem tunc *fuit* fortuna,
Misera vero et hæc *erant*.
Volvimur illinc huc ærumnis,
Secundisque rebus rursus:
Mutantur enim auræ.
Maneat *vero*: sufficiant superiora mala: nunc
Vero quidam secundus ventus ex malis ortus est, O fili.
Cho. Nemo putet quidquam hominibus unquam
Insperatum esse, considerans ea, quæ nunc accidunt.
Ion. O quæ jam mutâsti innumeros mortales,

1503. deest αἱ. 1504. ἑλισσόμεθ' — δυστυχίαισιν·

tris non adhibui lacti, quo id reprimerem — unam rem duobus expressit vocabulis, οὐ γάλακτι, οὐδὲ μαστῷ. — vult dicere: clam matre enixa fui. *Beck.*

1496. θοίναμα] Θοίνη, δεῖπνον, ἑλώριον. Vid. supra ad v. 933. *Barnes.*

1501. Ἔκτεινά σ' ἄκουσα.] *Tantum non interfeci te; quod in me enim fuit, perdere volui:* licet id nollem omnino, quia filius es. De hac voce autem, κτείνω, pro ἐπιχειρῶ κτείνειν, vel θέλω, vide supra ad v. 1325. et v. 1407. *Barnes.*

1502. Ἐξ ἐμοῦ τ' οὐχ ὅσι' ἔθνησκες.] *Tu enim a me præter fas pæne interemta es.* Οὐχ ὅσια Attice pro οὐχ ὅσιον, hoc autem ὅσιον pro ὁσίως. Et ἔθνησκες pro θανεῖν ἔμελλες. Ita in literis nostris Isaacus dicitur παραβολικῶς immolatus, eo quod pater ejus revera ipsum immolationi designasset, Hebr. c. xi. v. 17. Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, πρὸς ὃν ἐλαλήθη, ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα, λογισάμενος, ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ θεός· ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. *Barnes.*

1504. Δειλαιὰ] Sic plerosque Brodæus jam tum legisse testatur. Nec spernere debuit Barnesius. Ed. Ald. δειλία. *Musg.*

Δεινὰ δὲ καὶ τάδε] Olim δειλία male scriptum erat, pro quo δειλαῖα nonnulli, haud multo melius; δειλὰ Scaliger paulo tutius; nos, ob præcedens δειναὶ, et hic δεινὰ legendum statuimus. *Barnes.*

1509. Malim οὖρός γ', ut fulciatur syl-

Καὶ δυστυχῆσαι καὖθις αὖ πρᾶξαι καλῶς,
Τύχη, παρ' οἵαν ἤλθομεν στάθμην βίου,
Μητέρα φονεῦσαι καὶ παθεῖν ἀνάξια.
(Φεῦ.) Ἆρ' ἐν φαενναῖς ἡλίου περιπτυχαῖς
Ἔνεστι πάντα τάδε καθ' ἡμέραν μαθεῖν;
Φίλον μὲν οὖν σ' εὕρημα, μῆτερ, εὕρομεν,
Καὶ τὸ γένος οὐδὲν μεμπτὸν ὡς ἡμῖν τόδε·
Τὰ δ' ἄλλα πρὸς σὲ βούλομαι μόνην φράσαι.
Δεῦρ' ἔλθ'· ἐς οὖς γὰρ τοὺς λόγους εἰπεῖν θέλω,
Καὶ περικαλύψαι τοῖσι πράγμασι σκότον.
Ὅρα σὺ, μῆτερ, μὴ σφαλεῖσ', ἃ παρθένοις
Ἐγγίγνεται νοσήματ', ἐς κρυπτοὺς γάμους,

Ut essent infelices, et rursus valde felices essent,
Fortuna, ad quale punctum vitæ venimus,
Ut matrem *fere* cæderem, et indigna ipse paterer!
Heu! an in lucidis solis circumvolutionibus
Inest qui has casus omnes expertus est?
Charum igitur inventum te, mater, invenimus,
Et genus nihil culpandum nobis utique:
Cætera vero ad te solam volo dicere.
Huc accede. In aurem enim hos sermones dicere volo,
Et offundere tenebras his rebus.
Vide tu mater, ne, cum lapsa fueris, qui virginibus
Inesse solet morbus, in occultos *congressus*,

1513. καὖθις εὖ. 1517. μαθεῖν; 1523. σφαλεῖσα παρθένος 1524. νοσήματ' εἰς.

laba catalectica. Versus enim asynartetus est ex dochmaicis. *Beck.*

1511. πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.] *Si compareтur cum his, quæ nunc acciderunt.* Sic solent Græci πρὸς adhibere, quod etiam Lexica vulgaria non omiserunt, adducto ex Platonis Ep. VII. loco: σμικρὰ ἂν εἴη πρὸς ταῦτα μοὶ βλάβη. vid. et Viger. Idiotism. c. IX. sect. 8. reg. 13. Male igitur Barnesius πρὸς τὰ τυγχάνονθ' ὁρῶν. *Musg.*

Ἄελπτον εἶναι, πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.] Mallem equidem, si per exemplaria liceret, legere: πρὸς τὰ τυγχάνονθ' ὁρῶν, ut sic referatur ad μηδεὶς: sine ὁρῶν enim expresso, vel intellecto, difficulter πρὸς ad syntaxin conciliabitur; Jam vero hic sensus: Μηδεὶς νομιζέτω τι ἐν ἀνθρώποις ἄελπτον, πρὸς τὰ νῦν τυγχάνοντα ὁρῶν. Ταῦτα γὰρ πάντα παρὰ τὴν ἐλπίδα καὶ δόκησιν συμβεβήκασι. *Barnes.*

1512. μυρίοις legit Reisk. *Beck.*

1513. κ'αὖθις εὖ] Recte Piersonus κ'αὖθις αὖ. Verisim. p. 13. *Musg.*

1514. στάθμην βίου,] Legendum στιγμὴν βίου. *Vix punctum abfuimus, quin et matrem occideremus, et ipsi indigna pateremur. Musg.*

1516. φαενναῖς] Ita MSS. E. G. Ed. Ald. φαειναῖς.

περιπτυχαῖς] Interpretor: περιειλιγμοῖς, *circumvolutionibus. Musg.*

Φεῦ· Ἆρ' ἐν φαειναῖς ἡλίου περιπτυχαῖς] Extra versum φεῦ ponitur. Περιπτυχαὶ δὲ ἡλίου λέγεται, ὡς καὶ ἄλλως ἀναπτυχαί. Scholiast. ad Hippolyt. ἡλίου ἀναπτυχαὶ] Αἱ ἀκτῖνες, καθὸ τὸ σκότος ἀναπτύσσουσι, καὶ ἡμῖν δηλοῦσι τὰ πάντα διὰ τοῦ φωτός. Hesy-

Ἔπειτα τῷ θεῷ προστιθῇς τὴν αἰτίαν,
Καὶ τοὐμὸν αἰσχρὸν ἀποφυγεῖν πειρωμένη,
Φοίβῳ τεκεῖν με φῇς, τεκοῦσ' οὐκ ἐκ θεοῦ.
ΚΡ. Μὰ τὴν παρασπίζουσαν ἅρμασίν ποτε
Νίκην Ἀθάναν Ζηνὶ γηγενεῖς ἔπι,
Οὐκ ἔστιν ὅστις σοι πατὴρ θνητῶν, τέκνον,
Ἀλλ' ὅσπερ ἐξέθρεψε Λοξίας ἄναξ.
ΙΩΝ. Πῶς οὖν τὸν αὑτοῦ παῖδ' ἔδωκ' ἄλλῳ πατρὶ,
Ξούθου τέ φησι παῖδά μ' ἐκπεφυκέναι;

Deinde deo tribuas culpam:
Meum vero pudorem effugere conans,
Peperisse me dicas Phœbo, cum non pepereris ex deo.
Cre. Non, per eam, quæ quondam curru *vecta* tulit opem,
Victoriam Minervam, Jovi adversus terrigenas,
Nullus mortalium est tibi pater, O fili:
Sed qui *te* educavit Apollo rex.
Ion. Quomodo igitur suum filium dedit alteri patri,
Ex Xuthoque dicit me natum esse filium?

1525. προστιθεῖς   1527. φῂς,   1529. Ἀθηνᾶν

chius: ἀναπτυχαὶ, ἀνατολαί. Περιπτυχαὶ vero hoc in loco pro δρόμος ἡλιακὸς, vel περιβολαὶ, καὶ τροπαὶ ἡμεριναί. *Barnes.*

1517. καθ' ἡμέραν] Locus aperte mendosus, quem sic restituendum puto: Ἔνεστι, πάντα τάδε πάθη πείρᾳ μαθών; *Estne aliquis uspiam, qui omnes hos casus experientia cognovit? Musg.*

1523. In constructione expedienda frustra laborant interpretes. Legendum videtur:

ὅρα σὺ, μῆτερ, μὴ σφαλεῖσ', (ἃ παρθένοις
ἐγγίνεται νοσήματ') εἰς κρυπτοὺς γάμους —

Musg.

1523. s. μὴ σφαλεῖσα παρθένος, Ἐγγίνεται νοσήματ', εἰς κρυπτοὺς γάμους,] Insignis hic mutatio syntaxeos, si modo recte se habent exemplaria. De qua re nos supra ad v. 927. Æmil. Port. ad Atticismum refert, pro: ὅρα, μὴ, σοῦ παρθένου σφαλείσης, νοσήματα ἐν κρυπτοῖς γάμοις ἐγγίνηται, vel ἐγγίνεται. *Vide, ne, te lapsa, dum adhuc esses virgo, morbus aliquis in clandestinis nuptiis fuerit. Ne peccaris in clandestinis nuptiis.* Ἐγγίνεται *autem metri causa, pro* ἐγγίνηται. *Quanquam* τὸ ἵνα et τὸ μὴ *sæpe cum* indicativo *apud poëtas junguntur, ut et* τὸ ὅπως. Ita ille. Henr. Stephanus locum suspectum habet. Josephus Scaliger σφαλείσῃ παρθένῳ legit. *Barnes.*

Ὅρα σὺ, μᾶτερ, μὴ σφαλεῖσα παρθένος,
ἐγγίνεται νοσήματ' εἰς κρυπτοὺς γάμους.
ἔπειτα τῷ θεῷ προστιθῇς τὴν αἰτίαν.
καὶ τοὐμὸν αἰσχρὸν ἀποφυγεῖν πειρωμένη,
Φοίβῳ τεκεῖν με φῄς, τεκοῦσ' οὐκ ἐκ θεοῦ.

In prioribus versibus cum verborum structura laboret, legendum puto et distinguendum

ὅρα σὺ, μᾶτερ, μὴ σφαλεῖσα παρθένος,
ἃ γίνεται νοσήματ', εἰς κρυπτοὺς γάμους,
ἔπειτα τῷ θεῷ προστιθῇς τὴν αἰτίαν.

Vide, mater, ne cum virgo in clandestinas nuptias delapsa sis, qualia nonnunquam virgines peccata admittunt, nunc in Deum erroris culpam conferas. Jacobs.

1524. Reisk. suspicatur: εἰ γίγνεται νόσημά τι εἰς κρυπτοὺς γάμους, vel εἰ γίγνεται νόσημά τι κρυπτοῦ γάμου, *postquam contigisset error circa clandestinas nuptias. Beck.*

ΚΡ. Πεφυκέναι μὲν οὐχὶ, δωρεῖται δέ σε
Αὑτοῦ γεγῶτα· καὶ γὰρ ἂν φίλος φίλῳ
Δοίη τὸν αὑτοῦ παῖδα δεσπότην δόμων.
ΙΩΝ. Ὁ θεὸς ἀληθὴς, ἢ μάτην μαντεύεται,
Ἐμοῦ ταράσσει, μῆτερ, εἰκότως φρένα.
ΚΡ. Ἄκουε δή νυν, ἅμ' ἐσῆλθεν, ὦ τέκνον·
Εὐεργετῶν σε Λοξίας ἐς εὐγενῆ
Δόμον καθίζει· τοῦ θεοῦ δὲ λεγόμενος,
Οὐκ ἔσχες ἂν ποτ' οὔτε παγκλήρους δόμους,

Cre. Progenitum quidem *ex eo te* non dicit esse, sed *ei* donat te
Ex se natum. Etenim amicus amico
Dare queat suum filium hæredem domus.
Ion. Deus quidem utrum verax sit, an frustra vaticinetur,
Meam merito, mater, mentem perturbat.
Cre. Audi igitur nunc; quæ mihi in mentem venerunt, O fili:
Cum velit tibi deus benefacere, in regiam
Domum *te* collocat. Dei enim *filius* si dicereris,
Nunquam universam hæreditatem haberes,

1539. δὴ νῦν,

1525. προστιθεῖς] MSS. Steph. προστιθῆς. Sed minime novum est, μὴ cum indicativo conjungi. vid. ad Phœn. v. 91. *Musg.*

1529. Νίκην Ἀθηνᾶν] Vid. supra ad v. 460. *Musg.*

Νίκην Ἀθηνᾶν] De Minerva Victoria vide quæ nos supra ad v. 460. Quibus addatur illud Eustathii in Homer. Iliad. λ'. fol. 879. lin. 64. Διὸ καὶ ὁ μῦθος τὴν Νίκην οὐ μόνον χρυσαῖν πτερύγοιν ἐκόσμησε διὰ τὸ κατ' αὐτὴν καὶ πολυτίμητον, καὶ, ὡς εἰπεῖν, μετεωροπόρον, ἀλλὰ καὶ τῇ Ἀθηνᾷ εἰς ταὐτὸν ἤγαγεν, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ γράψας· Ἀθηνᾶ ἡ Νίκη· τοῦτο δὲ αἴνιγμα ἦν τοῦ τὴν φρόνησιν νικητικὴν εἶναι, κατὰ τὸ· Οἱ γὰρ φρονοῦντες εὖ, κρατοῦσι πανταχοῦ. Et Sophocles: Νίκη τ' Ἀθηνᾶ πολιὰς, ἣ σώζει μ' ἀεί. Et Pausanias fol. 40. lin. 30. Καὶ ἕτερον ἐνταῦθα ἱερὸν Ἀθηνᾶς πεποίηται, καλουμένης Νίκης.

Ζηνὶ παρασπίζουσαν γηγενεῖς ἔπι,] Κατὰ γιγάντων παρασπίζουσαν τῷ Διΐ. Phurnutus περὶ τῆς Ἀθηνᾶς in fine: Μάλιστα δὲ καὶ τὴν Νίκην τῇ Ἀθηνᾷ πάρεδρον διδόασιν, ἥτις νικᾷν τῷ περιγενομένῳ ποιεῖ. — Καὶ ἐν τῇ πρὸς τοὺς γίγαντας μάχῃ παραδίδοται ἠριστευκυῖα ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ γιγαντοφόντις ἐπονομάζεται. Idem, ibidem, de eadem: ἱκανὴ γάρ ἐστιν ἐπαμύνειν καὶ προσβοηθεῖν, ἐξ οὗ καὶ Νίκη προσαγορεύεται. *Barnes.*

1537. Heath. reponit, sensus causa, οὐ μάτην μαντεύεται, sed Reisk. εἰ θεὸς ἀληθὴς — *Beck.*

1538. ταράσσει,] Ita optime MS. G. (ut jam Reisk. conjecerat) Ed. Ald. ταράσσων. *Musg.*

εἰκότως] Εὐπιθάνως, ἀλλὰ μάτην, καὶ ψευδῶς, ἅμα πιθανότητι πολλῇ μαντευόμενος· καὶ δὴ ψεύδεα λέγων, ὡς Ἡσίοδος, ἐτύμοισιν ὁμοῖα. Scaliger legit εἰκαίως, id est εἰκῆ, συνωνύμως τῷ μάτην, quod præcessit: quare minus probo, cum ex εἰκότως satis commodum liceat sensum elicere. *Barnes.*

1539. ἅ μ' ἐσῆλθεν,] Ed. Ald. ἅμ' ἐσῆλθεν. Barnesius auctore Scaligero, ὧν μ' ἐσῆλθεν. *Musg.*

Ἄκουε δή νυν, ὧν μ' ἐσῆλθεν, ὦ τέκνον·] Ἄκουε τούτων, ἅ μ' ἐσῆλθεν, ἢ ὧν με μνήμη ἐσῆλθεν, quia vero dicitur ἄκουε τούτων, ideo quoque ὧν scribitur; frequenter enim relativum et antecedens in eodem casu ponuntur: potest etiam ἃ 'μ' pro ἃ ἐμὲ per contractum stare, quia sic longum es-

Οὔτ' ὄνομα πατρός. πῶς γὰρ, οὗ γ' ἐγὼ γάμους
Ἔκρυπτον αὐτὴ καί σ' ἀπέκτεινον λάθρα;
Ὁ δ' ὠφελῶν σε προστίθησ' ἄλλῳ πατρί.
ΙΩΝ. Οὐχ ὧδε φαύλως αὔτ' ἐγὼ μετέρχομαι,
Ἀλλ' ἱστορήσω Φοῖβον εἰσελθὼν δόμους,
Εἴτ' εἰμὶ θνητοῦ πατρὸς, εἴτε Λοξίου.
Ἔα· τίς οἴκων θυοδόκων ὑπερτελὴς
Ἀνθήλιον πρόσωπον ἐκφαίνει θεῶν;
Φεύγωμεν, ὦ τεκοῦσα, μὴ τὰ δαιμόνων
Ὁρῶμεν, εἰ μὴ καιρός ἐσθ' ἡμᾶς ὁρᾶν.

Neque nomen patris. Quomodo enim, cujus ego nuptias
Occultavi ipsa, et te interfeci clam?
Ille igitur te juvans alteri patri attribuit.
Ion. Non ita segniter ea ego persequor:
Sed interrogabo Phœbum, templum ingressus,
Utrum sim filius hominis, an Phœbi.
Ehem! quis supra sacras ædes exoriens,
Deorum ostendit faciem solis instar splendentem?
Fugiamus, O mater, ne deorum *numina*
Spectemus, quando non convenit *ea* videre.

set. At potius hic cum Scaligero ὤν lego; ἐσῆλθεν autem necessario legendum, non εἰσῆλθεν, et sic Aldi editio legit. Duportus hunc versum minus rotunde vult legi:
Ἄκουε δὴ τοίνυν, ἅ μ' εἰσῆλθεν, τέκνον.
Barnes.

1543. Οὐδ' ὄνομα πατρός.] Sed quasi spurius nomen conditionemque matris.
Barnes.

1545. Ὁ δ' ὠφελῶν σε] Ita recte Aldi editio. *Barnes.*

1546. Οὐχ ὧδε ex ed. vet. restituit Reisk. *Beck.*

1549. θυοδόκων] Sic optime emendat Piersonus ad Mœrid. p. 271. vid. supra v. 513. Ed. Ald. θεοδότων.

ὑπερτελὴς] Exstat vox Soph. Trachin. v. 14. et in Turnebiana Æschyli editione Agam. 294. ubi reliquæ editiones vitiosissime habent ὑπεὶρ Ἕλλης. Ab ὑπερτέλλω fluere nihil prohibet, eadem sc. analogia, qua ἀμφιθαλὴς a θάλλω, ἐπισφαλὴς a σφάλλω, περισκελὴς a σκέλλω. Quod eo probabilius est, quoniam ὑπερτέλλων non raro eadem potestate legitur, quam hic habere debet ὑπερτελής. vid. Hecub. v. 996. Orest. v. 6. et v. 832. *Musg.*

Ἔα· τίς οἴκων θεοδόκων] Olim θεοδότων, sed Scaliger restituit θεοδόκων, quod certe magis congruum est templi epithetum: ὁ γὰρ ναὸς θεόν πως δέχεται, hoc est, illius sedes dicitur, ibi ejus nomen et cultus: quod deus autem revera incomprehensibilis sit, diximus ad Troad. v. 878. Et hinc ναὸς Nonno dicitur θεοδέγμων, et θεηδόκος, et θεηδόχος, et θεουδόχος. Vox autem θεοδότων hic locum non habet. *Barnes.*

θυοδόκων jam Heath. legi voluerat, Reisk. Θεοτόκων, aut θεοδύτων.

Pro ὑπερτελὴς Pierson. ad Mœrid. p. 271. legit ὑπὲρ τέγος, aut ὑπερτενὴς, i. e. Hesychio interprete, ὑψηλή. *Beck.*

1550. Ἀνθήλιον] Ἀνθήλιος apud Sophoclem in Ajace τὸν ἀντικρὺ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου significat. Hoc in loco: *Solis ad instar fulgens;* sic Homero ἀντίθεος pro θεοείκελος. *Barnes.*

1551. s. μὴ τὰ δαιμόνων Ὁρῶμεν,] Vid. Callimach. Hymn. in Lavacrum Pallad. v. 101. ibique, si vacat, Spanhemium.
Musg.

μὴ τὰ δαιμόνων Ὁρῶμεν,] Semper Dei, aut angeli, conspectus putabatur a naturæ viribus ferri non posse, atque ideo

ΑΘΗΝΑ.

Μὴ φεύγετ᾽· οὐ γὰρ πολεμίαν με φεύγετε,
Ἀλλ᾽ ἔν τ᾽ Ἀθήναις κἀνθάδ᾽ οὖσαν εὐμενῆ.
Ἐπώνυμος δὲ σῆς ἀφικόμην χθονὸς,
Παλλὰς, δρόμῳ σπεύσασ᾽ Ἀπόλλωνος πάρα,
Ὃς ἐς μὲν ὄψιν σφῷν μολεῖν οὐκ ἠξίου,
Μὴ τῶν πάροιθε μέμψις ἐς μέσον μόλῃ,
Ἡμᾶς δὲ πέμπει τοὺς λόγους ὑμῖν φράσαι,
Ὡς ἥδε τίκτει σ᾽ ἐξ Ἀπόλλωνος πατρὸς,
Δίδωσι δ᾽ οἷς ἔδωκεν, οὐ φύσασί σε,

MINERVA.

Ne fugite: non enim hostem me fugitis,
Sed amicam vobis, et Athenis, et hic existentem.
Veni autem tuæ terræ cognominis
Pallas festinans cursu ab Apolline;
Qui in conspectum quidem vestrum venire noluit,
Ne veniat in mediam reprehensionem præteritorum *facinorum.*
Nos vero mittit, ut hos sermones vobis dicamus,
Quod hæc peperit te ex Apolline patre;
Dat autem *te* quibus dedit, non quod te genuerunt,

1558. μέμψιν.

mortis prænuntius; ita enim Deus ipse Israëlis, Exod. c. xxxiii. v. 20. Καὶ εἶπεν· ἐ δυνήσῃ ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου· ἐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου καὶ ζήσεται. Et Judic. c. xiii. v. 22. Καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· θανάτῳ ἀποθανούμεθα, ὅτι Θεὸν εἴδομεν, etc. *Barnes.*

1553. Μὴ φεύγετ᾽·] Hic videtur poëta noster personarum numerum frustra et sine causa augere; quia Mercurius, qui prologum egit, potuit quoque huic epilogo sufficere, et forte magis decore, quam Minerva, quæ virgo erat. Sed dicendum, magis hæc Minervæ convenire, cui domus Erichthonii præcipue cordi erat, et Athenis præcipue ipsa colebatur, et Apollinis erat paulo amantior. Gratior autem erat Atheniensium theatro Divæ patriæ adspectus; et recte Apollo per se non jam apparet, utpote quem pudor retraheret. *Barnes.*

1558. μέμψιν] MS. E. μέμψις. Sed magis placet μέμψιν εἰς μέσος μόλῃ. *Musg.*

Μὴ τῶν πάροιθε μέμψιν εἰς μέσον μόλῃ,] Μέσον pro μέσην, Attice, ut sit: μέμψιν εἰς μέσην. Duportus legit μέμψις. *Barnes.*

Leg. aut μέσην, aut μέμψει, aut μέμψις, aut tandem βάλῃ pro μόλῃ. *Reisk.*

1561. οὐ φύσασί σε,] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. οὔ φασί σε. *Musg.*

οὐ φύσασί σε,] Οὐ τῷ φύσαντί σε, i. e. Xutho. De plurali numero pro singulari posito vide supra ad v. 1056. Hæc Duportus non intelligens, sed putans, Creusam quoque hic intelligi una cum Xutho, legi voluit: οὐ τρέφουσί σε, quia Creusa quidem illum peperit, non autem educavit. Sed Minerva de Ione ab Apolline Xutho dato loquitur; neque enim is Creusæ datus erat, sed revera ipsius repertus. *Barnes.*

Reisk. conjicit: δίδωσιν, ᾧ σ᾽ ἔδωκεν οὐ φύσαντί σε. Pro extremis posse quoque conjici οὗ καὶ φασί σε, *cujus te quoque filium aiunt*, verum illi non quadrare sequens ἀλλ᾽ ὡς. *Beck.*

Ἀλλ' ὡς κομίζῃς οἶκον εὐγενέστατον.
Ἐπεὶ δ' ἀνεῴχθη πρᾶγμα μηνυθὲν τόδε,
Θανεῖν σε δείσας μητρὸς ἐκ βουλευμάτων
Καὶ τήνδε πρὸς σοῦ, μηχαναῖς ἐῤῥύσατο.
Ἔμελλε δ', αὐτὰ διασιωπήσας ἄναξ,
Ἐν ταῖς Ἀθήναις γνωριεῖν ταύτην τε σὴν
Σέ θ', ὡς πέφυκας τῆσδε καὶ Φοίβου πατρός.
Ἀλλ' ὡς περαίνω πρᾶγμα καὶ χρησμοὺς θεῶ,

Sed ut domum accipias nobilissimam
Postquam vero res hæc est aperta, indicio declarata,
Metuens ne tu morereris matris insidiis,
Neve hæc abs te, consiliis-liberavit.
Hæc autem rex *Apollo* statuerat reticere,
Et Athenis declarare hanc esse tuam *matrem*,
Et te ex hac, et Apolline patre, natum esse.
Sed ut finiam rem, et dei oracula,

1562. κομίζεις. 1563. ἀνῴχθη.

1562. κομίζεις] Ita MSS. Steph. Ed. Ald. νομίζεις. MSS. E. G. νομίζῃς. Legendum fortasse: ἀλλ' εἰσκομίζων σ'. Confer v. 1540, 1. *Musg.*

Reisk. suspicatur legendum: ὡς νομίζῃ εἰς, *uti referreris ad domum*, et fama te tribueret nobilissimæ genti. *Beck.*

1563. Ἐπεὶ δ' ἀνώχθη πρᾶγμα] Sc. cum proditum esset, Creusæ Ionem Apollinis oraculo filium Xutho datum esse. Respicit enim enunciationem Chori, quæ supra legitur a v. 774. ad v. 709. *Musg.*

1565. Καὶ τήνδε πρὸς σοῦ μηχαναῖς ἐῤῥύσατο.] Καὶ ταύτην ἀπὸ τῶν χειρῶν σου μηχαναῖς καὶ βουλῇ προνοητικῇ ἐῤῥύσατο, τὴν Πυθίαν προφῆτιν ἐφορμήσας, ἥτις τὴν κιβωτὸν Κρεούσῃ ἀνέδειξεν, ὅθεν τὰ πάντα ἀνεγνωρίσθη. Cave itaque, ne μηχαναῖς alio referas, quam ad τὸ ἐῤῥύσατο. Ion enim machinis usus est nullis, sed aperto jure. *Barnes.*

1566. Ἔμελλε δ' αὐτὰ διασιωπήσας] *Alioqui consilium ei fuerat, hæc reticentem.* *Musg.*

ἄναξ,] De Apolline aperte hoc in loco dicitur, quare autem, vide, quæ nos ad Iphigen. Aul. v. 1481. Male Brodæus de Xutho capit, qui harum omnium rerum ignarus fuisse putatur. *Barnes.*

1567. γνωριεῖν] Attice pro γνωρίσειν. vid. grammaticas vulgares de polysyllaborum quartæ conjugationis futuro primo. *Barnes.*

1569. θεῷ,] Scaliger legit Θεοῦ. Sed et Θεῷ stabit, si *illius vice* exponas, ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ. *Barnes.*

1570. ἐζεύξασθ'] MSS. E. G. ἐζεύξαθ'. Utrumque bonum. *Musg.*

Ἐφ' οἷς ἐζεύξασθ' ἅρματ', εἰσακούσατον] Quum Aldina editio etiamnum ἅρματ' retineat, deleo corruptum illud ἅρμασ', et authenticum ἅρματ' restituo; cujus absentia tot doctos viros erroribus implicuit. Scaliger legebat: ἐφ' οἷσιν ἔζευξ' ἅρματ', quasi de deo diceretur; cum de Xutho et Creusa dicitur in hunc sensum: Περὶ δὲ τῶν παίδων καὶ τῆς τεκνογονίας, ἐφ' οἷς δεῦρο ἐληλύθατον ἁρματηλατοῦντες, σύ τε καὶ ὁ Ξοῦθος, χρησόμενοι· λαβοῦσα τοῦτον τὸν ἀληθῶς σὸν παῖδα, ἀποχώρησον· Ἐκ δὲ τούτου τέσσαρες ἔσονται υἱοὶ, etc. *Barnes.*

Heath. monet, sententiæ et metro consuli emendatione Scalig. Ἐφ' οἷσιν ἔζευξ' ἅρματ', εἰσακούσατον, *quorum causa currus equis junxi;* melius tamen fore εἰσηκούσατον. *Beck.*

1574. Δίκαιος ἄρχειν] Δίκαιος pro ἄξιος et alias reperiri observatur Supplic. v. 197. Quibus hæc addantur: Ita Scholiast. Euripid. ad Orest. v. 634. Δίκαιος τυχεῖν βοηθείας. Sic Euripid. Heraclid. v. 143.

Ἐφ' οἷς ἐζεύξαθ' ἅρματ', εἰσακούσατον.
Λαβοῦσα τόνδε παῖδα, Κεκροπίαν χθόνα
Χώρει, Κρέουσα, κεἰς θρόνους τυραννικοὺς
Ἵδρυσον· ἐκ γὰρ τῶν Ἐρεχθέως γεγὼς,
Δίκαιος ἄρχειν τῆς γ' ἐμῆς ὅδε χθονός.
Ἔσται τ' ἀν' Ἑλλάδ' εὐκλεής· οἱ τοῦδε γὰρ
Παῖδες γενόμενοι τέσσαρες ῥίζης μιᾶς,
Ἐπώνυμοι γῆς κἀπιφυλίου χθονὸς

Propter quæ currus junxistis, audite;
Accipiens hunc filium *ad* Cecropiam terram
Vade, Creusa, et in thronis regiis *eum*
Colloca. Nam ex Erechthei *posteris* natum,
Hunc æquum *est* imperare meæ terræ.
Eritque per *totam* Græciam clarus. Hujus enim
Filii quatuor *ex* una radice nati,
Cognomines terræ, distributique in tribus seminis

1570. ἐζεύξασθ'

Δίκαιοι δ' ἐσμὲν οἰκοῦντες πόλιν, Αὐτοὶ καθ' αὑτῶν κυρίας κραίνειν δίκας. Item v. 776. Οὐ γὰρ ἐμᾷ γ' ἀρετᾷ Δίκαιός εἰμ' ἐκπεσεῖν μελάθρων. *Barnes.*

1577. s. χθονὸς Λαῶν] Legendum, ni fallor, γονῆς λαῶν. Tribus Atticas ab Ionis filiis nomina accepisse, cum Euripide tradit luculentus auctor Herodotus, Lib. V. c. 66. cumque forte secuti, Pollux Lib. VIII. c. 111. et Stephanus Byzantinus v. Αἰγικορέως. Favet porro huic opinioni ipsum Hopletis nomen, cujus filiam Ægeo nupsisse tradunt Apollodorus Lib. III. c. 14. sect. 6. Tzetzes ad Lycophron. v. 494. Fuere tamen etiam priscis temporibus, qui traderent, populum Atheniensem secundum vitæ instituta ab Ione distributum fuisse, atque inde desumta esse nomina, Τελέοντες, Ὅπλητες, Ἐργαδεῖς, Αἰγικορεῖς. Docent hoc Strabo Lib. VIII. p. 383. et Plutarchus in Solone, p. 166. Ed. Steph. quanquam in expositione vocis Αἰγικορεῖς dissentientes, quam Plutarchus *Pastores* interpretatur, Strabo *Sacerdotes*. Rectius Strabo, quod et hic ipse Euripidis locus ostendit, et traditio de Ione: Athenienses ab eo, plane ut Romanos a Numa, religione imbutos fuisse. Plutarch. adv. Coloten, Op. Mor. p. 2062. Reliqua nomina, Plutarcho auctore, sic exponenda sunt: ὅπλητες, vel, ut ille vocat, ὁπλῖται *militares*, ἐργαδεῖς, *operarii*, τελέοντες, *agricolæ*, quibus æquipollent Strabonis φύλακες, δημιουργοὶ, γεωργοί. Nulla hic quoad ὅπλητας et ἐργαδεῖς difficultas: τελέων an *agricolam* unquam significaverit, valde dubito: videturque id nomen melius convenire τοῖς ἐν τέλει, iis, penes quos summa imperii erat, i. e. εὐπατρίδαις, ex quibus omnes magistratus, saltem usque ad Thesei et Solonis tempora, Athenis electi. Plutarch. in Theseo, p. 20. in Solone, p. 160. Verum si singulæ tribus, ex Ionis descriptione, ex totidem hominum generibus constabat, mutata est postea reipublicæ forma. Testatur enim Pollux, singulas tribus priscis temporibus ex tribus phratriis constitisse phratrias vero in tribus secundum vitæ instituta descriptas fuisse, in unaquaque enim tribu unam εὐπατριδῶν phratriam fuisse, aliam γεωμόρων, tertiam denique δημιουργῶν. Pollux, Lib. VIII. sect. 111. quocum confer Hesychium in ἀργιῶτας et δημιουργούς. Diod. Sic. Lib. I. c. 28. Plutarch. in Theseo, p. 20.

Λαῶν ἔσονται, σκόπελον οἳ ναίουσ' ἐμόν.
Τελέων μὲν ἔσται πρῶτος· εἶτα δεύτερον
Ὅπλητες Ἀργαδεῖς τ' ἐμῆς τ' ἀπ' Αἰγίδος
Ἔμφυλον ἕξουσ' Αἰγικορεῖς. οἱ τῶνδε δ' αὖ
Παῖδες γενόμενοι σὺν χρόνῳ πεπρωμένῳ
Κυκλάδας ἐποικήσουσι νησαίας πόλεις
Χέρσους τε παράλους, ὃ σθένος τῇ 'μῇ χθονὶ
Δίδωσιν· ἀντίπορθμα δ' ἠπείροιν δυοῖν
Πεδία κατοικήσουσιν, Ἀσιάδος τε γῆς

Populorum erunt, qui rupem meam habitant.
Geleon quidem primus erit: deinde secundum,
Hopletes, et Argades, et *denominatum* a mea Ægide
Ægicor*eis* habebunt tribulem. Horum autem
Liberi progeniti tempore fatali,
Cycladas incolent insulares regiones,
Orasque maritimas, quod robur agro meo
Dabit. Opposita vero littora duarum continentium
Inhabitabunt, et campos Asiaticæ terræ,

1580. Ἐργαδεῖς.

Sed ut, unde abii, revertar. Fieri potest, ut Ionis liberi revera audierint Teleon, Hoples, Ergades, Ægicoreus, licet ea nomina a diversis vitæ institutis desumta sint. Quid enim credere vetat, si post descriptam ab Ione reipublicæ formam nati sunt, talia nomina ipsis ad rei memoriam utcunque conservandam imposita esse? *Musg.*

1579. Τελέων] Ita scribunt præter Euripidem Plutarchus et Pollux, confirmatque Apollodorus, qui Τελέοντα quendam commemorat, Lib. I. c. 9. sect. 16. Plures quoque ejus nominis novit Apollon. Rhod. Lib. I. ubi videndus et Scholiastes. Γελέοντα vocant Herodotus et Steph. Byzantinus.

—— εἶτα δεύτερον,
Ὅπλητες, Ἐργαδεῖς τ', ἐμῆς τ' ἀπ' Αἰγίδος
ἔμφυλον ἕξουσ' Αἰγικορεῖς —

Sic emendo, præeunte Cantero, præterquam quod Ἀργαδεῖς legit, non Ἐργαδεῖς. Sensus est: *Secundum deinde Hopletes, alium Ergades, ultimum ab Ægide mea denominati Ægicorenses tribulem habebunt.* ἐλλειπτικῶς omnia, præter morem Euripidis. In Ed. Ald. sic legitur: εἶτα δεύτερος Ὁ πάντες ἀργολῆς τ' ἐμῆς ἀπ' Αἰγίδος Ἔμφυλον ἕξουσ' Αἰγικορῆς. *Musg.*

1579. ss. Γελέων μὲν ἔσται πρῶτος· εἶτα δεύτερον Ὅπλητες, Ἀργαδεῖς τ', ἐμῆς τ' ἀπ' Αἰγίδος Ἔμφυλον ἕξουσ' Αἰγικορεῖς.] Ita hunc locum restituo ex Canteri Scaligerique sententia. Ita enim Herodotus in Lib. V. Terpsichore dicto, c. 66. Μετὰ δὲ τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους δεκαφύλους ἐποίησε, τῶν Ἴωνος παίδων Γελέοντος, καὶ Αἰγικόρεος, καὶ Ἀργάδεω, καὶ Ὅπλητος, &c. Huc refer illud Stephani περὶ πόλεων; Αἰγικόρεως, Corrige: Αἰγικορεῖς· Οὐκ ἔστι δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ὥς τινες· ἀλλὰ φυλὴ παλαιὰ, μία τῶν τεσσάρων τῶν ἀπὸ Ἴωνος. Τέσσαρες δ' ἐξ αὐτῶν, Αἰγικορεῖς, Ἀργαδεῖς, τελέοντες, lego Γελέοντες, Ὁπλῖται, lego Ὅπλητες. Ἡ φυλὴ τοίνυν Αἰγικορίς. Hæc Canterus primus nobis indigitavit, quem videsis Novar. Lection. Lib. V. c. 19. Æmil. Portus locum Plutarchi in Solone et Pollucis ex eodem Cantero notatum habuit. Ὁ νοῦς οὗτος· Γελέων μὲν ἔσται, ἐξ οὗ Γελέοντες καλήσονται· Εἶτα δεύτερον Ὅπλητα οἱ Ὅπλητες ἔμ-

Εὐρωπίας τε· τοῦδε δ' ὀνόματος χάριν
Ἴωνες ὀνομασθέντες ἕξουσιν κλέος.
Ξούθῳ δὲ καὶ σοὶ γίγνεται κοινὸν γένος,
Δῶρος μὲν, ἔνθεν Δωρὶς ὑμνηθήσεται
Πόλις κατ' αἶαν Πελοπίαν γ'· ὁ δεύτερος
Ἀχαιὸς, ὃς γῆς παραλίας Ῥίου πέλας
Τύραννος ἔσται, κἀπισημανθήσεται
Κείνου κεκλῆσθαι λαὸς ὄνομ' ἐπώνυμος.
Καλῶς δ' Ἀπόλλων πάντ' ἔπραξε· πρῶτα μὲν

Et Europææ. Ob hujus vero nomen
Iones nominati habebunt gloriam.
Xutho vero et tibi commune *liberorum* genus erit,
Dorus quidem, unde Dorica celebrabitur
Regio. In agro Pelopio alter
Achæus, qui maritimæ terræ prope Rhium
Dominus erit, et insigniter gloriabitur
Populus se de illius nomine cognominem appellari.
Recte vero Apollo omnia fecit: primum quidem,

φυλον καὶ ὀνοματοθέτην ἕξουσιν· Ἀργαδεῖς τε Ἀργάδεα τὸν τρίτον, καὶ τέταρτον οἱ Αἰγικορεῖς, δηλονότι τὸν Αἰγικόρην, ἀπὸ τῆς ἐμῆς Αἰγίδος ὀνομασθέντα. *Barnes.*

Τελέων cum Musgr. legit Prev. idemque hæc adnotavit: "Ces noms sont significatifs et peuvent avoir du rapport avec les diverses occupations de ces premiers tribus de l'Attique; car Strabon et Plutarque rapportent que dans l'origine les Athéniens-furent divisés suivant leurs genres de vie ou leurs professions diverses. Les Hopletes ou hommes armés, étoient les guerriers, les Argades ou Ergades, les ouvriers; les Téléonites étoient, dit on, agriculteurs, quoique ce mot semble désigner les chefs ou magistrats, mais ailleurs il est écrit différemment; enfin les Egicores étoient bergers ou plutôt sacrificateurs. Cependant ces rapports de noms ne doivent pas contredire la tradition historique qu'Euripide suit ici et qu'Hérodote a conservée. *Beck.*

1583. Κυκλάδας ἐποικήσουσι νησαίας πόλεις] Nonnulli hæc de Insulis Cycladibus dictis sumunt, alii vero referunt ad Ἰωνικὰς τὰς δώδεκα πόλεις ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Καρίας καὶ τῆς Λυδίας, quas ipse poëta mox notare videtur per Χέρσους τε παράλους. Thucydides, Lib. I. Καὶ Ἴωνας μὲν Ἀθηναῖοι καὶ Νησιωτῶν τοὺς πολλοὺς ᾤκισαν. De his vide Strabon. Lib. VIII. et Lib. XIV. et quæ nos supra ad v. 74. *Barnes.*

1590. Δῶρος] De eo vide Strabon. p. 383. *Musg.*

Δῶρος μὲν, &c.] Strabo, Lib. VIII. Ὧν Δῶρος μὲν τοὺς περὶ Παρνασσὸν Δωριέας συνοικίσας, κατέλιπεν ἐπωνύμους αὐτοῦ. *Barnes.*

1591. Eustath. in Dionys. 403. Πηλοπία γῆ. *Burn.*

αἶαν Πελοπίαν] Πελοπόννησον. *Barnes.*

1592. γῆς] MS. E. τῆς. *Musg.*

Ἀχαιὸς,] Achæus, Xuthi alter filius, homicidio imprudenter facto, in Laconiam secessit, unde Achæi dicti, qui oram maritimam incolunt, juxta Rhium, promontorium Peloponnesi in Achaia ad fauces sinus Corinthiaci ad Antirrhium promontorium; ut sequitur: Ῥίου πέλας] Strabo, Lib. VIII. in Peloponneso — Προϊοῦσαι δὲ πλέον, τελέως συμπίπτουσι κατὰ τὸ Ῥίον καὶ Ἀντίῤῥιον· ἔστι δὲ τὸ μὲν Ῥίον, τῶν Ἀχαιῶν. Theocriti enarrator: Τὸ δὲ Ῥίον, ἀκρωτήριόν ἐστι τῆς Πελοποννήσου, ἐναντίως τῷ καλουμέ-

Ανοσον λοχεύει σ', ὥστε μὴ γνῶναι φίλους·
Ἐπεὶ δ' ἔτικτες τόνδε παῖδα κἀπέθου
Ἐν σπαργάνοισιν, ἁρπάσαντ' ἐς ἀγκάλας
Ἑρμῆν κελεύει δεῦρο πορθμεῦσαι βρέφος,
Ἔθρεψέ τ', οὐδ' εἴασεν ἐκπνεῦσαι βίον.
Νῦν οὖν σιώπα, παῖς ὅδ' ὡς πέφυκε σὸς,
Ἵν' ἡ δόκησις Ξοῦθον ἡδέως ἔχῃ,
Σύ τ' αὖ τὰ σαυτῆς ἀγάθ' ἔχουσ' εἴης, γύναι.
Καὶ χαίρετ'· ἐκ γὰρ τῆσδ' ἀναψυχῆς πόνων
Εὐδαίμον' ὑμῖν πότμον ἐξαγγέλλομαι.
ΙΩΝ. Ὦ Διὸς Παλλὰς μεγίστου θύγατερ, οὐκ ἀπιστίᾳ

Sine dolore parere-te-fecit, ut non rescirent amici.
Postquam vero peperisti hunc puerum, et imposuisti
Fasciis, arreptum in ulnas
Mercurium jubet ferre infantem huc,
Illumque aluit, nec passus est animam efflare.
Nunc igitur tace, quod hic puer sit tuus,
Ut hæc opinio Xuthum delectet,
Et tu vicissim tua bona habeas, O mulier.
Et valete: ex hac enim laborum levatione
Denuncio vobis magnas felicitates.
Ion. O Pallas maximi Jovis filia, non incredule

νῳ Ἀντιῤῥίῳ τετραμμένον. Ex Johannis Brodæi notis. *Barnes.*

1594. κεκλῆσθαι] Emendatio est H. Steph. Ed. Ald. κεκλῆσθε. *Musg.*

1596. Ἄνοσον λοχεύει σ',] Λοχεύω proprie *pario*, hoc in loco, more Hebræorum, qui verba in Kal pro verbis in Hiphil utuntur, *parere facio*. Non hoc dico Euripidem ex Hebræis duxisse; sed certe eodem modo plus semel verbis utitur, ut observavimus ad Hecub. v. 526. Rhes. v. 443. Bacch. v. 147. Sic D. Matth. c. v. ver. 45. Ἥλιον ἀνατέλλει exponitur ἀνατέλλειν ποιεῖ. Sic βασιλεύει apud τοὺς Ο', pro βασιλεύειν ποιεῖ. 1 Sam. c. VIII. v. 22. Βασίλευσον αὐτοῖς βασιλέα. Sic θριαμβεύω pro θριαμβεύειν ποιῶ, 2 Corinth. c. II. v. 14. Τῷ δὲ Θεῷ χάρις, τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ. Duportus, qui de hac re nihil cogitabat, legebat ἄνοσος λοχεύεις, cui tamen lectioni et suus debetur honos. *Barnes.*

1601. Reisk. reponit: νῦν οὖν σιώπα, παῖ, πατὴρ τις πέφυκε σὸς, *tu igitur, O Ion, noli Xutho verum tui patris nomen edere.* *Beck.*

1603. Σύ τ' αὖ τὰ σαυτῆς] *Tu autem vicissim, Creusa,* legit Reisk. *Beck.*

1605. ὑμῖν] Ed. Ald. ἡμῖν. *Musg.*

1607. ἐνδεξόμεσθα·] Indecori aliquid habere hic videtur tempus futurum. Legendum forte: ἐδεξάμεσθα, *accepimus.* *Musg.* ἐκδεξόμεσθα Reisk. legi vult. *Beck.*

1608. οὐκ ἄπιστον ἦν.] Cur igitur Ioni adeo incredibile videbatur? Legendum forte:

Λοξίου καὶ τῆσδ' ἐπεὶ πρὶν ποῦ τόδ' οὐκ
ἄπιστον ἦν;

Confer Heraclid. 511. *Musg.*

Σοὺς λόγους ἐνδεξόμεσθα· πείθομαι δ' εἶναι πατρὸς
Λοξίου καὶ τῆσδε· καὶ πρὶν τοῦτο δ' οὐκ ἄπιστον ἦν.
KP. Τἀμὰ νῦν ἄκουσον· αἰνῶ Φοῖβον οὐκ αἰνοῦσα πρὶν,
Οὕνεχ', οὗ ποτ' ἠμέλησε παιδὸς, ἀποδίδωσί μοι.
Αἵδε δ' εὐωποὶ πύλαι μοι καὶ θεοῦ χρηστήρια,
Δυσμενῆ πάροιθεν ὄντα. νῦν δὲ καὶ ῥόπτρων χέρας
Ἡδέως ἐκκρημνάμεσθα, καὶ προσεννέπω πύλας.
ΑΘ. Ἤινεσ', οὕνεκ' εὐλογεῖς θεὸν μεταβαλοῦσ'· ἀεὶ δέ που
Χρόνια μὲν τὰ τῶν θεῶν πως, ἐς τέλος δ' οὐκ ἀσθενῆ.
KP. Ὦ τέκνον, στείχωμεν οἴκους. ΑΘ. Στείχεθ', ἕψομαι δ' ἐγώ.
KP. Ἀξία γ' ἡμῶν ὁδουρὸς καὶ φιλοῦσά γε πτόλιν.

Tuos sermones recepimus. Credo vero me esse *filium* patris
Apollinis, et hujus; prius enim hoc non erat incredibile?
Cre. Mea *verba* nunc audi: laudo Phœbum, non laudans antea,
Quod quem antea neglexit filium, *nunc* reddit mihi.
Hæ vero portæ mihi *nunc* amœnæ, et dei oracula,
Quæ prius erant infesta. Nunc igitur etiam ex marculis manus
Libenter suspendimus, et saluto aras.
Min. Laudo, quod deum laudes meliora discens.
Tarda quidem quodammodo *sunt* deorum auxilia: sed in fine non *sunt* infirma.
Cre. O fili, eamus domum. *Min.* Ite, sequar vero ego.
Cre. Fausta certe nobis comes-viæ, et amans civitatis.

Non probare emendationem verborum καὶ πρὶν — ἦν, a Musgr. propositam, et ex qua contrarius plane oritur sensus, videtur Prev. *Beck.*

1610 Mallem ἠμέλησα. Noverat enim Creusa, modo a Pallade edocta, Phœbum quidem filium suum minime neglexisse, quamvis eum neglexisse olim sibi visus fuerat; ipsa autem procul dubio ejus curam abjecerat, quando cum avibus et feris dilaniandum exposuit. *Heath.*

1613. ἐκκρημνάμεσθα,] Ita Ed. Ald. Vulgo κἐκρημνάμεσθα errore typographico.

πύλαις.] Legendum forte πύλας, ut est in margine Barnesianæ, nisi malis πύρας. Sic Hercules προσειπεῖν 'Εστίαν jubetur, Herc. Fur. v. 598. *Musg.*

Reisk. ἐκκρεμνάμεσθα rescribit. *Beck.*

1614. μεταβαλοῦσ' ἀεί που] Lego: μεταμαθοῦσ' ἀμείνονα, meliora discens. *Musg.*

Ἤινεσ', οὕνεκ' εὐλογεῖς θεὸν μεταβαλοῦσ' ἀϊδρίας] Olim erat μεταβαλοῦσ' ἀεί πω, quod alii legendum voluere: ἀεί ποτε, recte, quod ad versum attinet; sed nihil hic loci habebat ἀεί πω, vel ἀεί ποτε: tale verbum desideratur, quale posui, ut ἀϊδρίας, Ionice et poëtice pro ἀϊδρείας, et proxime ad priorum literarum vestigia accedit, et μεταβάλλειν τῆς προτέρας αἰδρείας est *sapere*, et *resipere*, et *resipiscere*, quod quia jam facit Creusa, ideo illam laudat Dea Pallas. Hugo Grotius periodum facit ad μεταβαλοῦσ'. Et ἀεί ποτε ad sequentem versum jungit, haud inepte. *Barnes.*

Heathio placet conjectura Grotii distinguentis post μεταβαλοῦσ', et legentis ἀεί γε που, ut hæc cum seqq. cohæreant.

Reisk. mavult: μεταβαλοῦσα τῶν πρὸ τοῦ, exutis pristinis moribus. *Beck.*

ΑΘ. Ἐς θρόνους δ' ἵζου παλαιούς. ΚΡ. Ἄξιον τὸ κτῆμά μοι.
ΧΟ. Ὦ Διὸς Λητοῦς τ' Ἄπολλον, χαῖρ'· ὅτῳ δ' ἐλαύνεται
Συμφοραῖς οἶκος, σέβοντα δαίμονας θαῤῥεῖν χρεών·
Ἐς τέλος γὰρ οἱ μὲν ἐσθλοὶ τυγχάνουσιν ἀξίων,
Οἱ κακοὶ δ', ὥσπερ πεφύκασ', οὔποτ' εὖ πράξειαν ἄν.

Min. Ut thronos priscos insideam. *Cre.* Æterna tibi ea possessio est.
Cho. O Apollo Jovis et Latonæ *fili*, vale. Cujus vero agitatur
Domus calamitatibus, si deos colat, *illum* confidere oportet:
Tandem enim boni quidem consequuntur digna,
Mali vero, ut *digni* sunt, nunquam felices erunt.

1618. γ' ἵζου.

1617. 'Ἀξία] Lego: *αἴσια, prospera, fausta. Musg.*

1618. Quia responsio Creusæ non satis clara aut commoda videtur, lego primum: ὡς θρόνους γ' ἵζω παλαιοὺς — Insidere dicuntur Dii locis, quæ maxime colere putabantur. vide supra v. 1483. Soph. Œd. Tyr. v. 168. Deinde in fine versus: ἄφθιτον τὸ κτῆμά σοι: quo quid aptius dicere potuit poëta, ad popularium favorem conciliandum? *Musg.*

Ioni hæc tribui vult Heath. *Beck.*

1619. ss. Ὅτῳ δ' ἐλαύνεται Συμφοραῖς οἶκος, σέβοντα δαίμονας θαῤῥεῖν χρεὼν, etc.] Hanc vere auream totius fabulæ Κορωνίδα et corollarium Latine exhibebimus, ex nostra versione, quia Grotii hic minus placet; *Cui domus, Fortunæ fluctibus pulsa, Diis fidem reservet integram, nec Mens cadat; Digna tandem nam Piis solent remunerarier; At Malorum nulla prorsus permanens felicitas.* Locum piissimum certissimæque fidei paraphrasi leviter pingemus. *Ille, cujus spes, vita et fortuna in summo videntur esse periculo, modo Deum revera colat ametque, et illius arbitrio lubens se suaque omnia committat, nec bonitati, nec prudentiæ ejus omnino dissidat, aut correptionem ejus impatienter ferat; Is sibi hoc certissimo persuadeat, quod tales Deus O. M. tandem amicus solet respicere, et in suo tempore lætiori fortuna beare; imo post hanc vitam cumulatiori beatitudine remunerare: mali autem et infideles, uti neque nunc revera beati esse possunt, ita neque in posterum felices sunt futuri.* Huc refer illud, Psalm. xxxvii. v. 37. Φύλασσε ἀκακίαν, καὶ ἴδε εὐθύτητα· ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ. *Barnes.*

1622. Reisk. reponit: οὔποτε πράξειαν εὖ. *Beck.*

ΤΕΛΟΣ ΙΩΝΟΣ.

